

Obiectivele vizate prin documentele de planificare elaborate

Tabel 8.3.

<i>Denumirea obiectivelor</i>	
Axa strategică 1: Infrastructura de transport și energie	
I.1. Infrastructura de transport rutier <i>Obiectiv specific: Creșterea accesibilității și mobilității transportului de persoane și mărfuri la nivelul orașului</i>	
<i>Obiective:</i>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ I.1.1. Integrarea în sistemul european de transport a infrastructurii de transport rutier din municipiul Deva; ➤ PIDU: Integrarea în sistemul (european) de transport din Regiunea Vest); ➤ I.1.2. Reabilitarea infrastructurii de transport de interes local <ul style="list-style-type: none"> • Dezvoltarea infrastructurii de acces în zonele periurbane ale municipiului Deva • Reabilitarea infrastructurii de transport urban
I.2. Infrastructura de transport feroviar	
<i>Obiective:</i>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ I.2.1. Extinderea și modernizarea rețelei de cale ferată ➤ I.2.2. Îmbunătățirea calității serviciilor oferite de transportul feroviar
I.3. Infrastructura de transport aerian	
<i>Obiective:</i>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ I.3.1. Îmbunătățirea infrastructurii de transport aerian de interes local
I.4. Infrastructura energetică	
<i>Obiective:</i>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ I.4.1. Reorganizarea și dezvoltarea sistemului energetic în condiții de eficiență economică și de protecție a mediului în municipiul Deva
Axa strategică II. Competitivitatea economică	
II.1. Dezvoltarea mediului economic din municipiul Deva	
<i>Obiective:</i>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ II.1.1. Dezvoltarea infrastructurii de afaceri ➤ II.1.2. Sprijinirea investițiilor în municipiul Deva ➤ II.1.3. Dezvoltarea de servicii pentru mediul antreprenorial ➤ II.1.4. Dezvoltarea activităților productive
II. 2. Dezvoltarea activităților de cercetare – dezvoltare - inovare	
<i>Obiective:</i>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ II.2.1. Crearea și dezvoltarea infrastructurii de inovare, comunicații și IT ➤ II.2.2. Structura ofertei de cercetare/ dezvoltare/inovare ➤ II.2.3. Sprijinirea culturii de inovare și a proiectelor inovative în întreprinderi
Axa strategică III. Turismul	
III.1. Infrastructura de turism <i>Obiectiv specific: Dezvoltarea turismului cultural-istoric și promovarea imaginii orașului</i>	
<i>Obiective:</i>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ III. 1.1. Amenajarea rețelei de drumuri de acces, a parcurilor și a sistemelor de marcaj în zonele turistice ➤ III.1.2. Crearea și reabilitarea obiectivelor turistice
III. 2. Creșterea competitivității sectorului turistic	
<i>Obiective:</i>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ III. 2.1. Diversificarea ofertei turistice regionale și dezvoltarea mediului de afaceri în turism ➤ III.2.2. Calificarea personalului în turism ➤ III.2.3. Implementarea unui sistem de dezvoltare și promovare turistică pentru municipiul Deva și județ

<i>Denumirea obiectivelor</i>	
III.3. Relansarea sectorului turistic prin dezvoltarea turismului de nișă	
<i>Obiective:</i>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ III.3.1. Dezvoltarea turismului din zonele periurbane ale municipiului Deva ➤ III.3.2. Conservarea și valorificarea ariilor naturale protejate din Deva în vederea exploatarei acestora ca atracții turistice ➤ PIDU: Crearea și valorificarea unor circuite turistice ➤ PIDU: Dezvoltarea turismului cultural ➤ III.3.3. Reabilitarea și dezvoltarea infrastructurii bazelor de tratament/ recuperare medicală
Axa strategică IV. Relațiile de cooperare	
IV. 1. Consolidarea relațiilor existente cu localitățile înfrățite.	
<i>Obiective:</i>	➤ IV.1.1 Domeniile de activitate: cultură, istorie, viață socială, sport, învățământ, sănătate, economie
IV.2. Realizarea de noi parteneriate și relații de colaborare cu alte localități din Uniunea Europeană.	
<i>Obiective:</i>	➤ IV.2.1 Domeniile de activitate: cultură, istorie, viață socială, sport, învățământ, sănătate, economie
Axa strategică V. Dezvoltarea zonelor periurbane ale municipiului Deva	
V.1. Dezvoltarea infrastructurii în mediul periurban al municipiului Deva	
<i>Obiective:</i>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ V. 1.1. Dezvoltarea infrastructurii de acces în zonele periurbane ale municipiului Deva ➤ V.1.2. Dezvoltarea infrastructurii de servicii publice periurbane ➤ V.1.3. Dezvoltarea infrastructurii edilitare, de comunicații și de energie ➤ V.1.4. Dezvoltarea infrastructurii hidrotehnice și hidroameliorative
V.2. Diversificarea și dezvoltarea activităților economice din mediul periurban al municipiului Deva	
<i>Obiective:</i>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ V.2.1. Dezvoltarea activităților agricole ➤ V.2.2. Diversificarea activităților economice non-agricole
V.3. Îmbunătățirea calității vieții prin asistență specifică în mediul periurban al municipiului Deva	
<i>Obiective:</i>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ V.3.1. Asigurarea accesului populației din zonele periurbane la cultură și la servicii de sănătate și educație la nivelul celor urbane ➤ PIDU: Întărirea identității satelor din municipiul Deva. ➤ V.3.2. Dezvoltarea capitalului uman din mediul periurban al municipiului Deva
V.4. Implicarea populației locale în procesul dezvoltării zonelor periurbane ale municipiului Deva	
<i>Obiective:</i>	➤ V.4.1. Elaborarea și implementarea de strategii locale de dezvoltare
Axa strategică VI. Dezvoltarea Resurselor Umane și a Serviciilor Sociale	
VI.1. Asigurarea accesului la educație și formare a populației municipiului Deva	
<i>Obiective:</i>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ VI.1.1. Reabilitarea infrastructurii de educație ➤ VI.1.2. Modernizarea procesului de învățământ obligatoriu și post –obligatoriu ➤ VI.1.3. Implementarea la nivel local al Cadrelui European al Calificărilor pentru promovarea învățării pe parcursul întregii vieți ➤ VI.1.4. Modernizarea învățământului profesional și tehnic (TVET)
VI.2. Creșterea gradului de ocupare la nivelul municipiului Deva	
<i>Obiective:</i>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ VI.2.1. Creșterea competitivității resurselor umane și adaptarea acestora la cererea de pe piața forței de muncă locale ➤ VI.2.2. Servicii de consiliere, orientare și informare privind cariera

<i>Denumirea obiectivelor</i>	
VI.3. Dezvoltarea sistemului de servicii publice urbane <i>Obiectiv specific: Reabilitarea, modernizarea, dezvoltarea și echiparea serviciilor sociale funcționale din municipiul Deva</i>	
<i>Obiective:</i>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ VI.3.1. Reabilitarea infrastructurii sociale ➤ VI.3.2. Combaterea excluziunii sociale
Axa strategică VII. Mediul înconjurător	
VII.1. Rezolvarea problemelor sectoriale de mediu	
<i>Obiective:</i>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ VII.1.1. Rezolvarea problemelor din domeniul apei ➤ VII.1.2. Rezolvarea problemelor din domeniul aerului ➤ VII.1.3. Gestiunea deșeurilor ➤ VII.1.4. Acțiuni în domeniul biodiversității ➤ VII.1.5. Fond forestier și cinegetic ➤ VII.1.6. Sol și subsol ➤ VII.1.7. Poluarea fonică ➤ PIDU: Reducerea poluării industriale
VII.2. Apărarea împotriva calamităților, dezastrilor și accidentelor naturale	
<i>Obiective:</i>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ VII.2.1. Prevenirea diverselor riscuri de mediu umane și adaptarea acestora la cererea de pe piața forței de muncă locale ➤ VII.2.2. Centrul Regional de intervenție
VII.3. Creșterea gradului de conștientizare a populației, a actorilor publici și privați privind problemele de mediu	
<i>Obiective:</i>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ VII.3.1. Încurajarea activităților economice în domeniul protecției mediului ➤ VII.3.2. Schimbarea mentalității și a comportamentului față de mediu ➤ VII.3.3. Atenuarea efectelor ecologice negative determinate de exploatarea Industrială nerațională
Axa strategică VIII. Dezvoltare urbană	
VIII.1. Infrastructura urbană <i>Obiectiv specific: Regenerarea spațiului urban și îmbunătățirea calității infrastructurale și operaționale a serviciilor publice</i>	
<i>Obiective:</i>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ VIII.1.1. Reabilitarea infrastructurii de transport urban ➤ VIII.1.2. Modernizarea sistemului de transport public urban ➤ VIII.1.3. Dezvoltarea utilităților publice urbane ➤ PIDU: Reabilitarea spațiilor publice ➤ VIII.1.4. Prevenirea dezastrilor ➤ VIII.1.5. Reabilitarea clădirilor, centrelor istorice și culturale ➤ VIII.1.6. Construcția de locuințe
VIII.2. Dezvoltarea sistemului de servicii publice urbane	
<i>Obiective:</i>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ VIII.2.1. Crearea și modernizarea unor facilități pentru timpul liber ➤ VIII.2.2. Dezvoltarea de e-service ➤ VIII.2.3. Dezvoltarea de alte servicii publice urbane. ➤ VIII.2.4. Creșterea accesului la cultură ➤ PIDU: Reabilitarea și modernizarea spațiului public ➤ PIDU: Regenerarea, extinderea suprafeței zonelor verzi, parcurilor și piațetelor

8.2. Analiza acțiunilor planificate

Definirea unei etape strategice noi de dezvoltare este necesar să fie precedată de analiza riguroasă a impactului strategiilor anterioare aplicate, cu evidențierea gradului de satisfacere a criteriilor de eficiență vizate la momentul proiectării acestora.

Analiza efectuată în acest scop a urmărit două planuri de referință distincte:

- ⇒ *Situarea la nivelul unui domeniu specific*, în circumstanțele caracteristice desfășurării unui bilanț de analiză a modului de îndeplinire a setului de acțiuni/proiecte vizate de etapa strategică încheiată;
- ⇒ *Analiza integrată, unitară*, a eficienței unor demersuri majore inițiate în perioada analizată asupra ameliorării sau maximizării indicatorilor de stare ai domeniilor de impact socio-economic, în final asupra dezvoltării generale a condițiilor de trai ale locuitorilor municipiului.

Concluziile formulate cu această ocazie aparțin categoriei lecțiilor învățate, reprezentând în final elemente de referință pentru modul de abordare în cadrul noii strategii.

Una din concluzii se referă la modul de structurare a acțiunilor definite prin documentele programatice elaborate. Astfel, din dorința de a satisface cât mai bine posibil cerințele extrem de complexe și diverse care se înscriu pe agenda zilnică a Primăriei municipiului Deva, s-a considerat oportună cuprinderea unui set cât mai complet de acțiuni/proiecte în cadrul documentelor programatice elaborate. În timp aceste documente au devenit din ce în ce mai laborioase, cu consecințe asupra modului de monitorizare a lor, care s-a complicat în aceste circumstanțe.

Ca urmare, factorii responsabili din cadrul Primăriei Deva au considerat necesară realizarea în viitor a unei sistematizări a acțiunilor definite în cadrul strategiilor, prin împărțirea acțiunilor în două categorii distincte, respectiv prin tratarea acțiunilor ca fiind directe și indirecte. Apartenența la una din cele două categorii s-a stabilit funcție de posibilitățile reale aflate la dispoziția personalului Primăriei Deva pentru demararea și derularea unor acțiuni/proiecte concrete și a responsabilităților care revin acestuia conform competențelor deținute.

În acest sens, acțiunile directe sunt gestionate la nivelul administrației locale, care deține instrumentele operaționale și toate pârghiile necesare de derulare în condiții optime a acestora. Pe de altă parte, primăria locală are rolul de a asigura administrarea eficientă și coerentă a sistemului unitar reprezentat de localitate și a ansamblului facilităților aflate la dispoziție locuitorilor acesteia. De aici necesitatea de implicare, în limita competențelor definite, și în gestionarea unor activități diverse, în cadrul unor structuri de tip parteneriat. Aceste acțiuni aparțin categoriei indirecte.

Stabilirea tipului fiecărei acțiuni/proiect în parte din acest punct de vedere, facilitează apoi monitorizarea cu o frecvență diferită a celor două liste distincte de acțiuni. În cadrul acestei etape s-a realizat deja filtrarea acțiunilor pe cele două tipuri, ceea ce a condus la o mai mare claritate în modul de prelevare a acestora în cadrul noii strategii.

La prioritizarea acțiunilor, s-a considerat ca fiind acoperitor pentru această etapă numai evidențierea distinctă a acțiunilor prioritare. Pe lângă menționarea stadiului implementării la nivel de acțiune s-a permis și evidențierea distinctă a obiectivelor permanente și a celor punctuale.

Tabelele 8.4+8.11 reflectă analiza efectuată, cu inserarea pe albastru a specificațiilor PIDU.

Axa strategică I. Infrastructura de transport și energie
Priorități / Politici: Transport și mobilitate
Obiectiv strategic I – Infrastructura de transport

Tabel 8.4

Domenii de activitate/ Obiectiv specific /Obiective	Acțiuni	Categoria	Prioritar	Stadiu implementare	Document planificare
I.1. Infrastructura de transport rutier					
Obiectiv specific: Creșterea accesibilității și mobilității transportului de persoane și mărfuri la nivelul orașului					
I.1.1. Integrarea în sistemul european de transport a infrastructurii de transport rutier din municipiul Deva	I.1.1.1. Construirea autostrăzii regionale Nădlac-Arad-Timișoara-Lugoj-Deva (coridorul IV Pan – European);	Indirect	-	Realizat	SD/07-13 PIDU/09
Integrarea în sistemul (european) de transport din Regiunea Vest	Conectarea optimă a DN7 cu autostrada Arad-Timișoara-Lugoj-Deva;	Direct	Prioritar	Studiu realizare bretele conectare cu autostrada	PSRU/12
	Crearea benzilor de acces la obiectivele situate în intravilanul municipiului de-a lungul DN7, conectarea cu rețeaua stradală a municipiului Deva.	Direct	-	-	PSRU/12
I.1.2. Reabilitarea infrastructurii de transport de interes local	I.1.2.1. Reabilitarea/modernizarea drumurilor aflate în gestiunea autorității publice locale;	Direct	-	Realizat	SD/07-13 PIDU/09 PSRU/12
	Construirea, reabilitarea și/sau modernizarea pasarelelor, pasajelor pentru CF, poduri și podețe	Indirect	-	2 pasarele pietonale prin proiectul CFR și 1 pasaj auto	PSRU/12
	I.1.2.2. Dezvoltarea sistemului de transport rutier interurban de călători;	Direct	Prioritar	Obiectiv permanent	SD/07-13 PIDU/09 PSRU/12
	Construirea infrastructurii rutiere de acces spre zonele de dezvoltare rezidențiale (Strada- cartier Zăvoi-Archia, strada- cartier I, Vulcan).	Direct	Prioritar	În studiu	PSRU/12
	I.1.2.3. Asigurarea accesului către toate satele aparținătoare municipiului Deva;	Direct	Prioritar	Realizat parțial	SD/07-13 PIDU/09

<i>Domenii de activitate/ Obiectiv specific /Obiective</i>	<i>Ațiuni</i>	<i>Categoria</i>	<i>Prioritar</i>	<i>Stadiu implementare</i>	<i>Document planificare</i>
	I.1.2.4. Asigurarea siguranței traficului rutier: semnalizarea drumurilor și alte acțiuni de siguranță pentru sectoarele de drumuri periculoase.- managementul traficului rutier	Direct	Prioritar	Realizare permanentă	SD/07-13 PIDU/09 PSRU/12
	Modernizarea pieței autogării Deva.	Direct	Prioritar	În studiu	PSRU/12
Dezvoltarea infrastructurii de acces în zonele periurbane ale municipiului Deva	Extinderea și modernizarea rețetelor de transport în comun;	Direct	-	Realizare permanentă	PIDU/09
	Construirea sau modernizarea de stații de autobuz și a locurilor de refugiu.	Direct	-	În studiu	PIDU/09
Reabilitarea infrastructurii de transport urban	Fluidizarea traficului rutier în municipiul Deva prin construirea sensurilor giratorii, reabilitarea și modernizarea bifurcațiilor și intersecțiilor;	Direct	-	Realizat	PIDU/09
	Sistem Integrat pentru managementul traficului la nivelul municipiului Deva	Direct		Realizat prin POR 2007-2013	PIDU/09
	Construirea unor spații de parcare (supra și subterane);	Direct	-	Realizat parțial	PIDU/09
	Activități de pavare a trotuarelor și amenajare a zonelor pietonale;	Direct	-	Realizat parțial	PIDU/09
	Amenajarea pistelor speciale pentru biciclete, cu prioritate pe arterele de circulație intens circulate;	Direct	-	Realizat parțial	PIDU/09
	Îmbunătățirea sistemului de iluminat stradal;	Direct	-	Permanent	PIDU/09
	Dezvoltarea de rețele de transport periurbane.	Direct	Prioritar	Realizat parțial	PIDU/09
<i>I.2. Infrastructura de transport feroviar</i>					
I.2.1. Extinderea și modernizarea rețelei de cale ferată	I.2.1.1. Modernizarea rețelei feroviare existente;	Indirect	-	-	SD/07-13 PIDU/09
	1.2.1.2. Construirea rețelelor feroviare de acces spre zonele reprezentând obiective industriale;	Indirect	-	Realizat	SD/07-13 PIDU/09
I.2.2. Îmbunătățirea calității serviciilor oferite de	I.2.2.1. Modernizarea / renovarea gării din municipiul Deva;	Indirect	Prioritar	-	SD/07-13 PIDU/09

<i>Domenii de activitate/ Obiectiv specific /Obiective</i>	<i>Acțiuni</i>	<i>Categoria</i>	<i>Prioritar</i>	<i>Stadiu implementare</i>	<i>Document planificare</i>
transportul feroviar	Modernizarea și renovarea pieții gării Deva.	Direct	Prioritar	În studiu	PSRU/12
	Transformarea zonei gărilor Deva în mall-uri feroviare	Indirect	Prioritar	-	PSRU/12
	Realizarea unui sistem local integrat (tren-autobuz) computerizat de eliberare bilete	Indirect	-	-	PSRU/12
	Dezvoltarea de sisteme de transport intermodal locale și conectarea la transportul public local	Indirect	-	-	PSRU/12
	I.2.2.2. Mărirea gradului de siguranță și îmbunătățirea serviciilor oferite călătorilor;	Indirect	-	-	SD/07-13 PIDU/09
	I.2.2.3. Înlocuirea actualelor vagoane cu trenuri ușoare și rapide.	Indirect	-	-	SD/07-13 PIDU/09
I.3. Infrastructura de transport aerian					
I.3.1. Îmbunătățirea infrastructurii de transport aerian de interes local	I.3.1.1. Investiții pentru dezvoltarea specifică a aeroportului Săulești, destinat activităților aviatice sportive.	Indirect	-	Propunem pt activități comerciale și turistice	SD/07-13
I.4. Infrastructura energetică					
I.4.1. Reorganizarea și dezvoltarea sistemului energetic în condiții de eficiență economică și de protecție a mediului în municipiul Deva	I.4.1.1. Extinderea rețelelor de iluminat existente;	Indirect	Prioritar	-	SD/07-13
	I.4.1.2. Retehnologizarea și modernizarea sistemului de transport și distribuție a energiei electrice;	Indirect	Prioritar	-	SD/07-13
	I.4.1.3. Investiții în sistemul de distribuție a energiei electrice.	Indirect	-	ENEL	SD/07-13
	Dezvoltarea surselor alternative de energie	Direct	-	In studiu	PSRU/12

Axa strategică II. Competitivitatea economică**Obiectiv strategic II**

Tabel 8.5

Obiective / Politici Domenii de activitate	Acțiuni	Categoria	Prioritar	Stadiu implementare	Document planificare
II.1. Dezvoltarea mediului economic din municipiul Deva					
II.1.1. Dezvoltarea infrastructurii de afaceri	II.1.1.1. Crearea de parcuri științifice și tehnologice;				SD/07-13 PIDU/09
	II.1.1.2. Crearea și specializarea centrelor de afaceri;				SD/07-13 PIDU/09
	II.1.1.3. Crearea incubatoarelor de afaceri.				SD/07-13 PIDU/09
	Crearea unui parc industrial , în zona actuală industrială a Devei				PSRU/12
	Crearea unui parc tehnologic în zona Sântuhalm				PSRU/12
	Crearea unui centru de afaceri în Deva				PSRU/12
II.1.2. Sprijinirea investițiilor în municipiul Deva	II.1.2.1. Sprijin acordat de autoritățile locale pentru atragera investitorilor strategici în Municipiul Deva,				SD/07-13 PIDU/09 PSRU/12
	Finalizarea strategiei municipiului Deva de atragere a investitorilor				PSRU/12
	II.1.2.2. Elaborarea la nivel local de strategii pentru atragera investițiilor;				SD/07-13 PIDU/09
	II.1.2.3. Dezvoltarea de relații de parteneriat între sectorul public și cel privat în activitatea de atragere a investițiilor străine;				SD/07-13 PIDU/09 PSRU/12
	II.1.2.4. Realizarea de materiale și acțiuni promoționale destinate atragerii de investitori străini în Municipiul Deva;				SD/07-13 PSRU/12
	II.1.2.5. Realizarea unui sistem informatic a locațiilor disponibile și a facilităților oferite investitorilor;				SD/07-13 PIDU/09 PSRU/12
II.1.2.6. Reutilizarea spațiilor, activelor și a suprafețelor de teren devenite disponibile în urma închiderii minelor neviabile în scopul dezvoltării de activități economice alternative.					SD/07-13 PIDU/09

<i>Obiective / Politici Domenii de activitate</i>	<i>Acțiuni</i>	<i>Categoria</i>	<i>Prioritar</i>	<i>Stadiu implementare</i>	<i>Document planificare</i>
II.1.3. Dezvoltarea de servicii pentru mediul anteprenorial	II.1.3.1. Consiliere privind dezvoltarea spiritului anteprenorial; Crearea de servicii pentru consilierea privind dezvoltarea spiritului anteprenorial;				SD/07-13 PSRU/12
	II.1.3.2. Extinderea gamei serviciilor de consultanță și formare pentru IMM.-uri și micro-întreprinderi;				SD/07-13 PIDU/09 PSRU/12
	II.1.3.3. Dezvoltarea capacității întreprinderilor în domeniile: planificarea afacerilor, marketing, management, design, export;				SD/07-13 PIDU/09 PSRU/12
	II.1.3.4. Dezvoltarea și implementarea unui sistem de asigurare a cofinanțării proiectelor finanțate din fonduri structurale pentru IMM și micro-întreprinderi susținut de către bănci;				SD/07-13 PSRU/12
	II.1.3.5. Sprijin pentru implementarea standardelor UE în domeniul calității și protecției mediului;				SD/07-13 PSRU/12
	II.1.3.6. Înființarea și dezvoltarea de centre de promovare, formare și consultanță în afaceri;				SD/07-13 PIDU/09 PSRU/12
	II.1.3.7. Crearea/extinderea de centre expoziționale și organizarea de târguri tematice cu participare internațională; Crearea unui centru expozițional și organizarea de târguri la Sântuhalm;				SD/07-13 PIDU/09 PSRU/12
	II.1.3.8. Traininguri specifice în domeniul managementului de proiect și accesarea Fondurilor Structurale;				SD/07-13 PSRU/12
	II.1.3.9. Creșterea accesului pe piețele externe și sprijinirea eforturilor de internaționalizare ale întreprinderilor, în special a celor competitive; Sprijinirea accesului pe piața externă a întreprinderilor din municipiul Deva				SD/07-13 PSRU/12
	II.1.3.10. Integrarea firmelor multinaționale în economia locală.				SD/07-13 PIDU/09

<i>Obiective / Politici Domenii de activitate</i>	<i>Acțiuni</i>	<i>Categoria</i>	<i>Prioritar</i>	<i>Stadiu implementare</i>	<i>Document planificare</i>
II.1.4. Dezvoltarea activităților productive	II.1.4.1. Sprijin pentru achiziția de echipamente, utilaje, tehnologii în domeniul producției; Sprijin pentru achiziția de tehnologii moderne				SD/07-13 PIDU/09 PSRU/12
	II.1.4.2. Sprijin pentru achiziționarea de brevete, mărci, licențe, franchise, patente; Sprijin pentru achiziția de brevete, licențe, patente;				SD/07-13 PIDU/09 PSRU/12
	II.1.4.3. Restructurarea capacităților de producție și îmbunătățirea performanțelor tehnologice în sectorul mineritului;				SD/07-13 PIDU/09
II. 2. Dezvoltarea activității de cercetare – dezvoltare - inovare					
II.2.1. Crearea și dezvoltarea infrastructurii de inovare, comunicații și IT	II.2.1.1. Dezvoltarea infrastructurii de inovare: centre de inovare, cercetare/dezvoltare și transfer tehnologic;				SD/07-13 PIDU/09 PSRU/12
	II.2.1.2. Realizarea de rețele locale de comunicații și implementarea aplicațiilor integrate de e-administrație; Realizarea unei rețele de e-administrație în municipiul Deva;			În studiu	SD/07-13 PIDU/09 PSRU/12
	II.2.1.3. Încurajarea asocierii dintre întreprinderile unui sector și formarea de clustere sectoriale;				SD/07-13 PIDU/09 PSRU/12
	II.2.1.4. Înființarea de incubatoare pentru întreprinderi bazate pe tehnologie (high-tech, tehnologii emergente), cu accent pe „spin-off”-urile (idei de afaceri) provenite din universitățile cu filiale în Municipiul Deva;				SD/07-13 PIDU/09
	II.2.1.5. Dezvoltarea unei rețele de centre de transfer tehnologic în Municipiul Deva.				SD/07-13 PIDU/09
	Elaborarea unui ghid local de produse și servicii de cercetare- dezvoltare – inovare pentru mediu de afaceri				PSRU/12
II.2.2. Structura ofertei de cercetare/ dezvoltare/inovare	II.2.2.1. Elaborarea unui Ghid Local și participarea la elaborarea Ghidului Regional de produse și servicii de cercetare-dezvoltare-inovare oferite mediului de afaceri;				SD/07-13 PSRU/12

<i>Obiective / Politici Domenii de activitate</i>	<i>Acțiuni</i>	<i>Categoria</i>	<i>Prioritar</i>	<i>Stadiu implementare</i>	<i>Document planificare</i>
	II.2.2.2. Dezvoltarea de proiecte colective de cercetare-dezvoltare-inovare de către unitățile de cercetare, în beneficiul unui grup mare de întreprinderi dintr-un anumit sector;				SD/07-13 PIDU/09 PSRU/12
	II.2.2.3. Constituirea Birourilor de Transfer Tehnologic (în special în cadrul universităților) și a unităților de cercetare, precum și conectarea lor într-o rețea regională;				SD/07-13 PIDU/09
	II.2.2.4. Atragerea de finanțări/granturi pentru organizarea de seminarii de instruire pe tematici legate de transferul de tehnologie și dezvoltarea abilităților referitoare la Programul Cadru 7 și a altor programe similare.				SD/07-13
II.2.3. Sprijinirea culturii de inovare și a proiectelor inovative în întreprinderi	II.2.3.1. Creșterea competitivității întreprinderilor prin investiții în proiecte de cercetare-dezvoltare-inovare;				SD/07-13 PIDU/09 PSRU/12
	II.2.3.2. Realizarea de acțiuni de promovare și diseminare aculturii de inovare: - Organizarea de evenimente după modelul unor proiecte europene similare; - Realizarea de broșuri/informări /materiale promoționale referitoare la bune practici în domeniul inovării care se regăsesc în structuri, proiecte, parteneriate, rețele active la nivel regional; - Acordarea anuală a Premiului Inovării.				SD/07-13 PIDU/09 PSRU/12
	II.2.3.3. Stimularea și susținerea activităților novatoare în cadrul întreprinderilor și a proiectelor de cooperare între mediul de cercetare și IMM-uri;				SD/07-13 PIDU/09
	II.2.3.4. Facilitarea introducerii managementului inovării în întreprinderi, prin acțiuni specifice (planuri strategice de inovare, diagnostice tehnologice, informări);				SD/07-13 PSRU/12
	II.2.3.5. Promovarea modelelor de succes privind tranziția de la producția de tip „lohn” la producția proprie.				SD/07-13

Axa strategică III. Turismul - *Obiectiv strategic III*

Tabel 8.6

<i>Domenii de activitate/ Obiectiv specific / Obiective</i>	<i>Ațiuni</i>	<i>Categoria</i>	<i>Prioritar</i>	<i>Stadiu implementare</i>	<i>Document planificare</i>
III.1. Infrastructura de turism					
Obiectiv specific: Dezvoltarea turismului cultural-istoric și promovarea imaginii orașului					
III. 1.1. Amenajarea rețelei de drumuri de acces, a parcărilor și a sistemelor de marcaj în zonele turistice	III.1.1.1. Refacerea infrastructurii rutiere de acces spre obiectivele turistice din municipiul Deva cu scopul de a le include în circuitul turistic regional și național;	Direct	-	Realizat parțial	SD/07-13 PIDU/09 PSRU/12
	III.1.1.2. Construirea de parcuri în zonele turistice din municipiul Deva; Amenajarea parcurii la baza Dealului Cetății Deva.	Direct	-	Realizat	SD/07-13 PIDU/09 PSRU/12
	III.1.1.3. Crearea și dezvoltarea infrastructurii necesare ariilor protejate „Dealul Cetății”, „Pădurea Bejan” și „Dealul Colț și Zănoaga”, incluse în rețeaua Natura 2000, precum și a Muzeului Civilizației Dacice și Romane;	Direct	-	În studiu	SD/07-13 PIDU/09 PSRU/12
	III.1.1.4. Înființarea unui centru de informare turistică; (Zona Cristur în cadrul investiției Muzeul satului Hunedorean).	Direct	-	-	SD/07-13 PIDU/09 PSRU/12
	III.1.1.5. Sistem integrat de marcare și inscripționare în mai multe limbi a căilor de acces către obiectivele turistice din municipiu;	Direct	-	-	SD/07-13 PIDU/09 PSRU/12
	III.1.1.6. Extinderea panourilor stradale tip „city-light”. Extinderea panourilor publicitare cu mesaj turistic în fiecare localitate.	Direct	-	În implementare	SD/07-13 PIDU/09 PSRU/12
III.1.2. Crearea și reabilitarea obiectivelor turistice	Inventarierea și prioritizarea obiectivelor turistice din municipiul Deva	Direct	-	-	PSRU/12
	Crearea de noi obiective turistice: * Realizarea muzeului satului Hunedorean în parteneriat cu CJ HD	Indirect	-	În studiu	PSRU/12
	Crearea de zone de agrement în municipiul Deva pe malul Mureșului, pârâul Ursului, Pădurea Bejan	Direct	-	Realizat parțial	PSRU/12

<i>Domenii de activitate/ Obiectiv specific / Obiective</i>	<i>Acțiuni</i>	<i>Categoria</i>	<i>Prioritar</i>	<i>Stadiu implementare</i>	<i>Document planificare</i>
	III.1.2.1. Restaurarea obiectivelor cu valoare culturală, turistică și istorică din municipiul Deva în vederea (re)introducerii acestora în circuitul turistic (ex: Reabilitarea zonei „Dealul Cetății”, monument al naturii și istoric cu valoare turistică ridicată din municipiul Deva);	Direct	Prioritar	În curs de realizare	SD/07-13 PSRU/12
	Restaurarea obiectivelor cu valoare culturală, turistică și istorică din municipiul Deva în vederea (re)introducerii acestora în circuitul turistic Reabilitarea zonei „Dealul Cetății”, monument al naturii și istoric cu valoare turistică ridicată din municipiul Deva – incinta 1 – etapa 2 – Refuncționalizare;	Direct	Prioritar		PIDU/09
	III.1.2.2. Reabilitarea spațiilor de cazare cu potențial turistic	Indirect	-	-	SD/07-13
	III.1.2.3. Restaurarea/ reabilitarea clădirilor cu valoare istorică din municipiul Deva și introducerea acestora în circuitul turistic;	Indirect	-	-	SD/07-13 PIDU/09
	III.1.2.4. Reabilitarea siturilor istorice, incluzând accesul, restaurarea exterioară și interioară, iluminarea, semnalizarea acestora, crearea unor puncte de recepție a turiștilor, săli pentru expoziții (ex: realizarea unui punct de informare la stația de pornire a ascensorului pe Dealul Cetății Deva și marcarea traseelor turistice spre Cetatea Devei);	Direct	Prioritar	În studiu	SD/07-13 PIDU/09
	III.1.2.5. Modernizarea/crearea dotărilor de agrement în zonele de interes turistic.	Direct	Prioritar	-	SD/07-13 PIDU/09
III. 2. Creșterea competitivității sectorului turistic					
III. 2.1. Diversificarea ofertei turistice regionale și dezvoltarea mediului de afaceri în turism	III.2.1.1. Crearea și promovarea produselor turistice cu specific local;	Direct	-	Realizat prin POR 5.3 Permanent	SD/07-13 PIDU/09 PSRU/12
	III.2.1.2. Diversificarea și creșterea calității ofertei turistice locale prin realizarea unor pachete turistice competitive și activități de promovare turistică. Crearea de pachete turistice tematizate competitive și promovarea lor adecvată	Indirect	-	-	SD/07-13 PIDU/09 PSRU/12
	Atragerea marilor operatori internaționali pentru circuite turistice tematice	Direct	-	-	PSRU/12

<i>Domenii de activitate/ Obiectiv specific / Obiective</i>	<i>Acțiuni</i>	<i>Categoria</i>	<i>Prioritar</i>	<i>Stadiu implementare</i>	<i>Document planificare</i>
	Servicii de consultanță pentru firmele care au activitate de turism;	Indirect	-	-	PSRU/12
	Servicii de consultanță pentru obținerea certificatelor de calitate;	Indirect	-	-	PSRU/12
	Realizarea de sisteme informatice centralizate pentru prezentarea ofertelor turistice.	Direct	-	În cadrul CIT viitor	PSRU/12
III.2.2. Calificarea personalului în turism	III.2.2.1. Formarea profesională a resurselor umane din domeniul turismului;	Indirect	-	-	SD/07-13 PSRU/12
	III. 2.2.2. Crearea unui Centru de Promovare și instruire în domeniul turismului realizat în parteneriat cu institutele de învățământ superior, administrația locală, precum și cu firmele private;	Indirect	-	-	SD/07-13
	Crearea unui parteneriat între organizația turistică a municipiului Deva cu institutele de învățământ superior.	Direct	-	Dacă se vor crea condițiile în perioada Strategiei 2014-2020	PSRU/12
III.2.3. Implementarea unui sistem de dezvoltare și promovare turistică pentru municipiul Deva și județ	III.2.3.1. Încurajarea creării de rețele și structuri locale în vederea dezvoltării și promovării turismului;	Indirect	-	-	SD/07-13 PIDU/09
	III.2.3.2. Elaborarea de strategii locale de dezvoltare turistică și punerea în practică a acestora;	Direct	-	-	SD/07-13 PIDU/09
	III.2.3.3. Sprijinirea instrumentelor și acțiunilor promoționale: realizarea de broșuri, site-uri internet, hărți turistice, ghiduri turistice;	Direct	-	Realizat prin POR 5.3 Permanent (Conform III.2.1.1)	SD/07-13 PIDU/09 PSRU/12
	III.2.3.4. Promovarea produselor turistice din municipiul Deva în plan național și internațional.	Indirect	-	-	SD/07-13 PIDU/09
	Participarea la târguri de turism naționale.	Indirect	-	-	PSRU/12
III.3. Relansarea sectorului turistic prin dezvoltarea turismului de nișă					
III.3.1. Dezvoltarea turismului din zonele periurbane ale municipiului Deva	III.3.1.1. Sprijinirea asociațiilor familiale, proprietarilor de pensiuni și microîntreprinderilor din mediul periurban al municipiului Deva pentru a oferi diverse produse și servicii turistice care promovează specificul zonei adecvate (cazare în case tradiționale, spectacole folclorice, acte meșteșugărești tradiționale)	Indirect	-	-	SD/07-13 PIDU/09 PSRU/12

<i>Domenii de activitate/ Obiectiv specific / Obiective</i>	<i>Acțiuni</i>	<i>Categoria</i>	<i>Prioritar</i>	<i>Stadiu implementare</i>	<i>Document planificare</i>
	III.3.1.2. Valorificarea prin turism a creației artistice, meșteșuguri populare, arhitectură populară și a manifestărilor folclorice; Valorificarea prin turism a valorilor meșteșugărești autentice.	Indirect	-		SD/07-13 PIDU/09 PSRU/12
	III.3.1.3. Organizarea unor campanii de informare și promovare a turismului.	Direct	-	-	SD/07-13 PIDU/09 PSRU/12
III.3.2. Conservarea și valorificarea ariilor naturale protejate din Deva în vederea exploatării acestora ca atracții turistice	III.3.2.1. Crearea unor centre pentru informarea turiștilor în cadrul ariilor naturale protejate (ex. Dealul Cetății Deva, Pădurea Bejan); Crearea unor panouri de informare a turiștilor în aceste rezervații.	Direct	-	-	SD/07-13 PIDU/09 PSRU/12
	III.3.2.2. Amenajarea potecilor și pasarelelor pentru trasee în cadrul ariilor naturale protejate;	Direct	-	-	SD/07-13 PIDU/09 PSRU/12
	III.3.2.3. Marcarea și semnalizarea ariilor naturale protejate;	Direct	-	-	SD/07-13 PIDU/09 PSRU/12
	Amenajarea pistelor de biciclete, cățărare;	Direct	-	-	PSRU/12
	III.3.2.4. Amenajarea unor locuri pentru popasul turiștilor în cadrul ariilor naturale protejate.	Direct	-	-	SD/07-13 PIDU/09 PSRU/12
Crearea și valorificarea unor circuite turistice	Crearea unor circuite turistice (de cultură, de aventură, montan, de vânătoare, pescuit sportiv)	Indirect	-	-	PSRU/12
Dezvoltarea turismului cultural	Dezvoltarea circuitelor turistice ale Monumentelor Istorice cu teme medievale;	Indirect	-	-	PSRU/12
	Dezvoltarea turismului Spectacolelor și Evenimentelor Culturale.	Direct	-	-	PSRU/12
III.3.3. Reabilitarea și dezvoltarea infrastructurii bazelor de tratament/ recuperare medicală	III.3.3.1. Reabilitare fațadă, lucrări exterioare și lucrări interioare de modernizare la secția de Reumatologie și Recuperare Medicală Baia Sărată Deva;	Direct	-	-	SD/07-13 PIDU/09

Axa strategică IV. Relațiile de cooperare

Tabel 8.7

Obiective / Domenii de activitate	Acțiuni	Categoria	Prioritar	Stadiu implementare	Document planificare
IV. 1. Consolidarea relațiilor existente cu localitățile înfrățite.					
IV.1.1 Domeniile de activitate: - cultură - istorie - viață socială - sport - învățământ - sănătate - economie	IV.1.1.1. Întâlniri, vizite reciproce cu orașele înfrățite din Franța, China, Ungaria, unde se pun în discuție proiectele programate precum și definirea noilor orientări ale acestor înfrățiri;	Direct	Prioritar		SD/07-13
	IV.1.1.2. Proiectele se derulează sub forma unor manifestări culturale-sportive cu sprijinul unor asociații, cluburi și unde se desfășoară diverse simpozioane de informare socio-culturală, istorică, manifestări, expoziții, spectacole;	Direct	-		SD/07-13
	IV.1.1.3. În învățământ și sănătate - colaborare între instituții, schimburi de informații prin internet, călătorii de studii, spectacole de dansuri populare și instrumentale; - în domeniul economic – întâlniri, legături între întreprinderi și instituții interesate de noi tehnologii, proiecte europene.	Indirect	-		SD/07-13
IV.2. Realizarea de noi parteneriate și relații de colaborare cu alte localități din Uniunea Europeană.					
IV.2.1 Domeniile de activitate: - cultură - istorie - viață socială - sport - învățământ - sănătate - economie	IV.2.1.1. Unul din principalele obiective este realizarea de noi parteneriate și relații de colaborare cu localități din Uniunea Europeană cum ar fi: Italia, Belgia, Olanda, Spania;	Direct	Prioritar		SD/07-13
	IV.2.1.2. Întregul ansamblu de schimburi va avea ca punct de sprijin dispozitivele specifice realizate de Uniunea Europeană;	Direct	Prioritar		SD/07-13
	IV.2.1.3. Se vor avea în vedere toate posibilitățile oferite de Uniunea Europeană, atât în plan tehnic, cât și financiar.	Direct	Prioritar		SD/07-13

Axa strategică V. Dezvoltarea zonelor periurbane ale municipiului Deva
Obiectiv strategic IV – Dezvoltarea rurală

Tabel 8.8

Domenii de activitate/ Obiectiv specific/Obiective	Acțiuni	Categoria	Prioritar	Stadiu implementare	Document planificare
V.1. Dezvoltarea infrastructurii în mediul periurban al municipiului Deva					
V. 1.1. Dezvoltarea infrastructurii de acces în zonele periurbane ale municipiului Deva	V.1.1.1 Crearea și modernizarea drumurilor din interiorul zonelor periurbane ale municipiului Deva și a celor vicinale	Direct	-	Realizat parțial În curs de realizare	SD/07-13
	Activitatea de pietruire a drumurilor și asfaltarea trotuarelor;	Direct	Prioritar	Realizare permanentă	PSRU/12
	V.1.1.2. Extinderea și modernizarea rețelelor de transport în comunși interconectarea lui în interiorul municipiului Deva;	Direct	-	-	SD/07-13 PSRU/12
	V.1.1.3. Construirea sau modernizarea de stații de autobuz și a locurilor de refugiu.Realizarea locurilor de refugiu la stațiile de transport în comun; Reabilitarea căminelor culturale.	Direct	-	-	SD/07-13 PSRU/12
V.1.2. Dezvoltarea infrastructurii de servicii publice periurbane	V.1.2.1 Amenajarea de spații pentru organizarea de târguri,spații de joacă pentru copii;	Direct	Prioritar	-	SD/07-13
	V.1.2.2. Construirea / modernizarea și reabilitarea căminelor culturale;	Direct	-	-	SD/07-13
	V.1.2.3. Înființarea, amenajarea și renovarea centrului civic	Direct	Prioritar	-	SD/07-13
	V.1.2.4. Investiții aferente așezămintelor și serviciilorculturale;	Direct	-	-	SD/07-13
	V.1.2.5. Investiții aferente serviciilor de bază: - investiții noi și dotări pentru economia socială (centre de îngrijire copii și persoane cu nevoi speciale); - investiții pentru servicii de administrație locală (dotarea cuutilaje și echipamente pentru serviciile de dezăpezire,întreținere spații verzi).	Direct	-	-	SD/07-13
V.1.3. Dezvoltarea infrastructurii edilitare, de comunicații și de energie	V.1.3.1. Construcția și modernizarea infrastructurilor de apă/apă uzată (alimentare cu apă inclusiv stații de tratare aapei, canalizare, stații de epurare); Dezvoltarea și finalizare rețelelor de apă și canal;	Direct	Prioritar	-	SD/07-13 PSRU/12
	V.1.3.2. Construcția și/sau modernizarea rețelei publice localede alimentare cu gaz; Dezvoltarea și finalizarea rețelelor de gaz;	Indirect	Prioritar	-	SD/07-13 PSRU/12
	Dezvoltarea și finalizarea rețelelor de comunicații;	Indirect	-	-	PSRU/12

<i>Domenii de activitate/ Obiectiv specific/Obiective</i>	<i>Acțiuni</i>	<i>Categoria</i>	<i>Prioritar</i>	<i>Stadiu implementare</i>	<i>Document planificare</i>
V.1.4. Dezvoltarea infrastructurii hidrotehnice și hidroameliorative	V.1.4.1. Lucrări de combatere și prevenire a inundațiilor în zonele de risc; Lucrări de combatere și prevenire a inundațiilor pe râul Mureș (consolidare dig), pe Cerna (construire de dig, construirea baraj stavilă în dreptul lui Barcea Mică), amenajări peisajere pe pârâul Ursului (construire baraj stavilă) în dreptul viitorului muzeu al satului;	Direct	Prioritar	Realizat parțial și în continuare	SD/07-13 PSRU/12
	V.1.4.2. Măsuri de combatere a eroziunii și a alunecărilor de teren; Măsuri de combatere a alunecărilor de teren (zona Crângului Deva);	Direct	-	-	SD/07-13 PSRU/12
V.2. Diversificarea și dezvoltarea activităților economice din mediul periurban al municipiului Deva					
V.2.1. Dezvoltarea activităților agricole	Crearea unei zone rurale dotate cu sere pentru legumicultură în municipiul Deva (pe zona cu irigații existente a Devei pe râul Mureș, pe râul Strei și crearea unei noi zone în amonte de municipiul Deva pe râul Mureș);	Indirect	-	-	PSRU/12
	Sprejinierea înființării de culturi ecologice;	Indirect	-	-	PSRU/12
	Creșterea competitivității silviculturii;	Indirect	-	-	PSRU/12
	Sprejinierea pentru păstrarea culturilor de pomi în municipiul Deva pentru combaterea eroziunii;	Indirect	-	-	PSRU/12
	Sprejinierea înființării sectorului horticola în municipiul Deva (pe râul Mureș);	Indirect	-	-	PSRU/12
	Identificarea brandurilor locale pentru produsele agricole;	Indirect	-	-	PSRU/12
	V.2.1.1. Modernizarea exploatațiilor agricole: - construcții și modernizări de ferme: cultura mare, legumicole, ferme zootehnice (bovină lapte, carne), agricultură ecologică, sere, plantații de pomi fructiferi; - achiziția de tractoare noi, mașini, utilaje, instalații, echipamente și accesorii pentru ferme;	Indirect	-	-	SD/07-13
	V.2.1.2. Sprejinierea fermelor agricole de semisubzistență pentru a deveni ferme comerciale;	Indirect	-	-	SD/07-13
	V.2.1.3. Creșterea competitivității sectorului agricol prin sprejinierea tinerilor fermieri în dezvoltarea afacerilor;	Indirect	-	-	SD/07-13

<i>Domenii de activitate/ Obiectiv specific/Obiective</i>	<i>Acțiuni</i>	<i>Categoria</i>	<i>Prioritar</i>	<i>Stadiu implementare</i>	<i>Document planificare</i>
	V.2.1.4. Creșterea și dezvoltarea de rețele de producție și distribuție a produselor biologice alimentare și tehnice; respectarea cerințelor specifice de agro-mediu;	Indirect	-	-	SD/07-13
	V.2.1.5. Creșterea valorii adăugate a produselor agricole și forestiere; procesare lapte; procesare legume – fructe;	Indirect	-	-	SD/07-13
	V.2.1.6. Înființarea grupurilor de producători pentru legume, apicultură și zootehnie (bovine lapte, carne): depozit delegume – fructe.	Indirect	-	-	SD/07-13
V.2.2. Diversificarea activităților economice non-agricole	V.2.2.1. Investiții pentru încurajarea și dezvoltarea turismului și agro-turismului; Sprijinirea agroturismului în zonă Cristur, Archia-Deva;	Indirect	-	-	SD/07-13 PSRU/12
	Sprijinirea pisciculturii și acvaculturii pe Mureș;	Indirect	-	-	PSRU/12
	Sprijinirea apiculturii, sericulturii, cultivarea ciupercilor, a prelucrării fructelor, a fructelor de pădure și a plantelor medicinale;	Indirect	-	-	PSRU/12
	V.2.2.2. Promovarea și dezvoltarea activității meșteșugărești, de artizanat și a altor activități tradiționale cu specific local;	Indirect	-	-	
	V.2.2.3. Procesarea industrială a produselor lemnoase;	Indirect	-	-	
	V.2.2.4. Servicii pentru populația rurală (facilitate de petrecerea timpului liber, croitorie, frizerie, cizmărie, etc.).	Indirect	-	-	SD/07-13
V.3. Îmbunătățirea calității vieții prin asistență specifică în mediul periurban al municipiului Deva					
V.3.1. Asigurarea accesului populației din zonele periurbane la cultură și la servicii de sănătate și educație la nivelul celor urbane	V.3.1.1. Asigurarea accesului populației la servicii de sănătate prin crearea și modernizarea dispensarelor; Modernizarea dispensarelor medicale;	Indirect	-	-	SD/07-13 PSRU/12
	V.3.1.2. Asigurarea accesului populației la servicii de educație;	Indirect	-	-	SD/07-13 PSRU/12
	V.3.1.3. Asigurarea accesului populației la cultură.	Indirect	-	-	SD/07-13 PSRU/12
	Acțiuni educațive cu părinții pentru sprijinirea integrării copiilor în procesul educațional.	Indirect	-	-	PSRU/12
Întărirea identității satelor din municipiul	Instruirea tinerei generații pentru păstrarea identității și mândriei comunitare;	Indirect	-	-	PSRU/12

<i>Domenii de activitate/ Obiectiv specific/Obiective</i>	<i>Acțiuni</i>	<i>Categoria</i>	<i>Prioritar</i>	<i>Stadiu implementare</i>	<i>Document planificare</i>
Deva.	Reînnoirea valorilor și referințelor simbolice.	Indirect	-	-	PSRU/12
V.3.2. Dezvoltarea capitalului uman din mediul periurban al municipiului Deva	V.3.2.1. Realizarea de acțiuni de instruire profesională și de informare;	Indirect	-	-	SD/07-13
	V.3.2.2. Încurajarea fermierilor și antreprenorilor din mediul periurban să apeleze la firme de consultanță;	Indirect	-	-	SD/07-13
	V.3.2.3. Campanii de informare și promovare a oportunităților de afaceri din mediul periurban.	Indirect	-	-	SD/07-13
<i>V.4. Implicarea populației locale în procesul dezvoltării zonelor periurbane ale municipiului Deva</i>					
V.4.1. Elaborarea și implementarea de strategii locale de dezvoltare	V.4.1.1. Sprijinirea autorităților locale în activitatea de elaborare a strategiilor locale;	Direct	-	-	SD/07-13
	V.4.1.2. Dezvoltarea și implementarea (inclusiv monitorizarea) programelor locale pentru dezvoltarea zonelor periurbane;	Indirect	-	-	SD/07-13
	V.4.1.3. Dezvoltarea de parteneriate între mai multe unități administrativ-teritoriale în vederea dezvoltării în comun a unor proiecte.	Direct	-	-	SD/07-13

Axa strategică VI. Dezvoltarea Resurselor Umane și a Serviciilor Sociale – *Obiectivul strategic V*

Tabel 8.9

Domenii de activitate/ Obiectiv specific / Obiective	Acțiuni	Categoria	Prioritar	Stadiu implementare	Document planificare
VI.1. Asigurarea accesului la educație și formare a populației municipiului Deva					
VI.1.1. Reabilitarea infrastructurii de educație	VI.1.1.1. Modernizarea și / sau extinderea tuturor unităților de învățământ (inclusiv grădinițe); Reabilitarea unităților de învățământ inclusiv grădiniță;	Direct	Prioritar		SD/07-13 PIDU/09 PSRU/12
	VI.1.1.2. Dotarea cu echipamente moderne a centrelor de formare și calificare; Dotarea unităților de învățământ cu echipamente moderne;	Direct	Prioritar		SD/07-13 PIDU/09 PSRU/12
	VI.1.1.3. Dotarea unităților școlare cu sisteme de încălzire centrală și modernizarea facilităților sanitare din cadrul unităților de învățământ;	Direct	Prioritar		SD/07-13 PIDU/09
	VI.1.1.4. Echiparea sălilor de clasă, laboratoarelor, bibliotecilor școlare, sălilor de sport;	Direct	Prioritar		SD/07-13 PIDU/09
	VI.1.1.5. Măsuri specifice în școli pentru a asigura accesul la educație al elevilor cu dizabilități. Realizarea unui campus universitar în municipiul Deva.	Direct	Prioritar		SD/07-13 PIDU/09 PSRU/12
	Echiparea școlilor cu săli de sport și bazine de înot în fiecare UTR;	Direct	Prioritar		PSRU/12
	Asigurarea de transport pentru elevi;				PSRU/12
	Asigurarea accesului pentru elevii cu dezabilități.	Direct	Prioritar		PSRU/12
VI.1.2. Modernizarea procesului de învățământ obligatoriu și post -obligatoriu	VI.1.2.1. Adaptarea curriculei și metodologiei folosite în învățământul obligatoriu și post-obligatoriu la cerințele angajatorilor;	Indirect	-		SD/07-13 PIDU/09
	VI.1.2.2. Îmbunătățirea competențelor și specializarea resurselor umane din educație;	Indirect	-		SD/07-13 PIDU/09
	VI.1.2.3. Corelarea ofertei educaționale cu aspirațiile beneficiarilor, precum și cu cerințele viitoare ale economiei	Indirect	-		SD/07-13 PIDU/09
	VI.1.2.4. Promovarea parteneriatelor (de tip parteneriat școală - autorități locale, școală - părinți, școală - agenți economici, școală - societate civilă, etc.).	Direct	-		SD/07-13 PIDU/09

<i>Domenii de activitate/ Obiectiv specific / Obiective</i>	<i>Acțiuni</i>	<i>Categoria</i>	<i>Prioritar</i>	<i>Stadiu implementare</i>	<i>Document planificare</i>
VI.1.3. Implementarea la nivel local al Cadrului European al Calificărilor pentru promovarea învățării pe parcursul întregii vieți	VI.1.3.1. Implementarea programelor de educație, formare și învățare pe parcursul vieții în concordanță cu Cadrul European al Calificărilor, ceea ce va facilita transferul și recunoașterea calificărilor cetățenilor;	Indirect	-		SD/07-13 PIDU/09
	VI.1.3.2. Creșterea participării la educație și la formarea profesională inițială și continuă.	Indirect	-		SD/07-13 PIDU/09
VI.1.4. Modernizarea învățământului profesional și tehnic (TVET)	VI.1.4.1. Corelarea ofertei de formare profesională prin TVET cu cererea pieței, astfel încât să fie acoperite domeniile prioritare de dezvoltare economică specifice municipiului Deva;	Indirect	-		SD/07-13 PIDU/09
	VI.1.4.2. Elaborarea și livrarea în parteneriat a unor module de curriculum în concordanță cu nevoile angajatorilor.	Indirect	-		SD/07-13 PIDU/09
VI.2. Creșterea gradului de ocupare la nivelul municipiului Deva					
VI.2.1. Creșterea competitivității resurselor umane și adaptarea acestora la cererea de pe piața forței de muncă locale	VI.2.1.1. Încurajarea mobilității geografice și a mobilității ocupaționale;	Indirect	-		SD/07-13 PIDU/09 PSRU/12
	VI.2.1.2. Elaborarea unor programe de formare și de calificare în acord cu nevoile specifice ale angajatorilor;	Indirect	-		SD/07-13 PIDU/09 PSRU/12
	VI.2.1.3. Sprijinirea absolvenților pentru găsirea unui loc de muncă;	Indirect	-		SD/07-13 PIDU/09 PSRU/12
	VI.2.1.7. Combaterea muncii la negru și a exploatării copiilor prin muncă;	Indirect	-		SD/07-13 PIDU/09
	Dezvoltarea de programe de lucrări comunitare pentru ocuparea temporară a persoanelor disponibilizate în vederea menținerii lor într-o formă de activitate ca să le faciliteze reintegrarea pe piața forței de muncă.	Indirect	-		PSRU/12
VI.2.2. Servicii de consiliere, orientare și informare privind cariera	VI.2.2.1. Dezvoltarea abilităților resurselor umane din educație pentru activitățile de consiliere și orientare pentru carieră.	Indirect	-		SD/07-13 PIDU/09

<i>Domenii de activitate/ Obiectiv specific / Obiective</i>	<i>Acțiuni</i>	<i>Categoria</i>	<i>Prioritar</i>	<i>Stadiu implementare</i>	<i>Document planificare</i>
	Realizarea unui mecanism de înregistrare a datelor relevante pentru piața muncii;	Indirect	-		PSRU/12
	Prognozarea și anticiparea tendinței pieții muncii;	Indirect	-		PSRU/12
	Angajarea unui psiholog în fiecare unitate școlară 1/800 elevi;	Indirect	-		PSRU/12
	Dezvoltarea spiritului și culturii antreprenoriale în sistemul de învățământ.	Indirect	-		PSRU/12
VI.3. Dezvoltarea sistemului de servicii publice urbane					
Obiectiv specific: Reabilitarea, modernizarea, dezvoltarea și echiparea serviciilor sociale funcționale din municipiul Deva					
VI.3.1. Reabilitarea infrastructurii sociale	VI.3.1.1. Lucrări de renovare a spitalelor și a altor unități sanitare vechi (ex: Reparații capitale la Secția de Pneumofiziologie/ Ortopedie/ Cardiologie/ Chirurgie din cadrul Spitalului Județean Deva; Reparații capitale la Spitalul Nou Deva, etc);	Indirect	-	Realizat	SD/07-13 PSRU/12
	VI.3.1.2. Crearea/ extinderea infrastructurii adiacente în unitățile spitalicești existente;	Indirect	-		SD/07-13 PSRU/12
	VI.3.1.3. Dotarea cu echipamente medicale specializate; Dotarea cu echipamente medicale performante;	Indirect	-		SD/07-13 PSRU/12
	VI.3.1.4. Modernizarea unităților sanitare (mobiliu, utilități clinice, etc.);	Indirect	-		
	Oferirea de facilități pentru ca în toate UTR rezidențiale să existe cabinete medicale de familie și de analize;	Direct	-		
	Oferirea de facilități pentru ca în toate UTR rezidențiale să existe farmacii;	Indirect	-		
	VI.3.1.5. Construirea și/sau reabilitarea clădirilor și dotarea cu echipamente a unor spații și clădiri pentru servicii sociale, asistență socială, culturale și de formare-orientare a categoriilor defavorizate (cămine de bătrâni, cantine sociale, centre de zi pentru tineri, centre destinate grupurilor dezavantajate, copiilor abandonați, persoanelor cu handicap, femeilor și copiilor maltratați, oamenilor străzii, etc.);	Direct	Prioritar	Proiect POR 2007-2013 „Adăpost de urgență pe timp de noapte” Proiect în faza finală	

Domenii de activitate/ Obiectiv specific / Obiective	Acțiuni	Categorie	Prioritar	Stadiu implementare	Document planificare
	<p>VI.3.1.6. Îmbunătățirea calității serviciilor oferite de sistemele de urgență existente la nivel local;</p> <p>VI.3.1.7. Dezvoltarea serviciilor integrate de tip SMURD;</p> <p>VI.3.1.8. Îmbunătățirea calității serviciilor oferite de unitățile de asistență socială existente la nivel local <u>„Serviciul Public Local de Asistență Socială - SPLAS, subordonat Consiliului Local Deva - direcții de acțiune:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Dezvoltarea serviciului de consiliere; ➤ Realizarea unui Compartiment de consiliere pentru beneficiarii de servicii sociale din cadrul SPLAS; perfecționarea continuă a personalului prin participarea la cursuri de perfecționare, seminarii și conferințe în domeniul social, în vederea îmbunătățirii serviciilor sociale acordate; ➤ Crearea unei baze de date gen rețea între instituții care oferă prestații sociale beneficiarilor; ➤ Identificarea persoanelor aflate în situații de criză; luarea în evidență și acordarea prestațiilor sociale prevăzute de lege; acordarea de locuințe sociale; acordarea asistenței sociale la domiciliu pentru persoane vârstnice; realizarea unui Adăpost de noapte pentru oamenii străzii; ➤ Acordarea prestațiilor sociale și a altor prestații stabilite prin lege; acordare consiliere părinților aflați în risc de abandon al copilului; ➤ Sprijinirea membrilor de familie aflați în dificultate ca urmare a actelor de violență în familie; consiliere juridică, psihologică și asistență socială pentru reinserția socială a victimelor; ➤ Identificarea și selecția beneficiarilor; elaborarea și implementarea planului individual de servicii pentru beneficiari, stabilirea procedurilor și instrumentelor de lucru; Realizarea unui centru de zi pentru persoane vârstnice; 	<p>Indirect</p> <p>Indirect</p> <p>Direct</p> <p>Indirect</p>		<p>Acțiuni permanente</p> <p>Realizat proiect „Centrul pentru femeia și copilul abuzat” Prin programul PHARE</p> <p>Proiect</p>	

Domenii de activitate/ Obiectiv specific / Obiective	Acțiuni	Categorie	Prioritar	Stadiu implementare	Document planificare
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Formarea continuă a personalului angajat și instruirea asistenților personali pentru persoanele cu handicap de către personal specializat; monitorizarea asistenților personali; aplicarea prevederilor legale pentru realizarea accesibilităților mediului fizic pentru persoanele cu handicap; realizarea unui centru de recuperare pentru persoanele cu handicap; ➤ Dezvoltarea parteneriatului cu asociații și organizații neguvernamentale; organizarea de manifestări de socializare pentru vârstnici; crearea unui fond de solidaritate comunitară pentru persoanele/familiiile în situații de criză; promovarea acțiunilor în mass-media. <p><u>Directia Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Hunedoara – DGASPC</u> - direcții de acțiune:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Demararea procedurilor de transfer a serviciilor de zi din subordinea DGASPC în subordinea Consiliilor Locale; 	Indirect	-	„Rețeaua lucrătorilor sociali comunitari pt persoane vârstnice din municipiul Deva” Proiect realizat Prin program PHARE	
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Campanii de sensibilizare și conștientizare a riscurilor la care sunt expuși copiii ai căror părinți muncesc în străinătate; distribuirea materialelor părinților care solicită plecarea la muncă în străinătate/ familiilor în cadrul cărora rămâne copilul în îngrijire; 				
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Campanie de combatere a discriminării și promovării atitudinii pozitive pentru populația rromă; <p><u>Încurajarea voluntariatului la nivelul comunităților locale</u> pentru desfășurarea de activități de sprijin al familiilor și copilului în situație de risc, cu precădere în situații de criză;</p>	Direct			

<i>Domenii de activitate/ Obiectiv specific / Obiective</i>	<i>Acțiuni</i>	<i>Categoria</i>	<i>Prioritar</i>	<i>Stadiu implementare</i>	<i>Document planificare</i>
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Campanie de mediatizare având ca temă fenomenul cerșetoriei/vagabondajului/prostituției/copiii străzii, în vederea responsabilizării părinților și a comunității locale; ➤ Derularea Campaniilor de educație privind drepturile copilului; ➤ Identificarea și combaterea celor mai grave forme demuncă în rândul copiilor; ➤ Campanii de informare și sensibilizare a populației cuprindând fenomenul exploatarei prin muncă și la modalitățile de combatere; ➤ Campanie de informare a prevederilor legii privind prevenirea și combaterea violenței în familie. 	Direct			
VI.3.2. Combaterea excluziunii sociale	VI.3.2.1. Facilitarea participării la formare profesională pentru elevii care provin din grupuri dezavantajate;	Indirect	-		SD/07-13 PSRU/12
	VI.3.2.2. Acordarea de burse de sprijin pentru elevii cu o situație materială precară;	Indirect	-		SD/07-13 PSRU/12
	VI.3.2.3. Dezvoltarea și/sau crearea de servicii destinate îmbunătățirii calității vieții pentru anumite categorii distincte (minori, bătrâni, persoane cu handicap, etc.);	Direct	-	Realizat 2 proiecte prin PHARE (*)	SD/07-13 PSRU/12
	VI.3.2.4. Oferirea de șanse de reconversie, recalificare, completarea studiilor, obținerea unei prime calificări persoanelor excluse sau cu dificultăți în integrare socio-profesională;	Indirect	-		SD/07-13 PSRU/12
	VI.3.2.5. Susținerea unor măsuri pentru reducerea gradului de excluziune socială;	Indirect	-		SD/07-13 PSRU/12
	VI.3.2.6. Integrarea pe piața muncii a persoanelor care provin din grupuri dezavantajate (șomeri cu vârsta de peste 45 de ani, persoane cu handicap, minoritatea rromă, etc.).	Indirect	-		SD/07-13 PSRU/12

(* - 1. Rețeaua lucrătorilor socială comunitari pentru persoane în vârstă. *Perioadă implementare 28.11.2003 – 28.05.2005;*
2. Centrul de urgență pentru femeia și copilul abuzați. *Perioadă implementare 28.11.2003 – 28.04.2005.*

Axa strategică VII. Mediul înconjurător – *Obiectivul strategic IV*

Tabel 8.10

Domenii de activitate/ Obiectiv specific / Obiective	Acțiuni	Categoria	Prioritar	Stadiu implementare	Document planificare
VII.1. Rezolvarea problemelor sectoriale de mediu					
VII.1.1. Rezolvarea problemelor din domeniul apei	Implicarea administrațiilor locale în vederea igienizării și protejării cursurilor de apă și a albiilor lor;	Indirect	-		PSRU/12
	Decolmatarea și recalibrarea cursurilor de apă neamenajată;	Direct	-		PSRU/12
	Pe râul Mureș se prevede limitarea termenului exploatării balastierelor în vederea construirii barajului de acumulare;	Indirect			PSRU/12
	VII.1.1.1. Implementarea unor proiecte pilot pentru experimentarea unor sisteme alternative de epurare a apelor uzate;	Indirect			SD/07-13 PIDU/09
	VII.1.1.2. Satisfacerea cerințelor de apă ale populației urbane și rurale;	Indirect			SD/07-13
	VII.1.1.3. Retehnologizarea stației de epurare DEVA pentru atingerea parametrilor de calitate ai apei epurate și a procesării nămolurilor;	Indirect		Finalizat	SD/07-13 PIDU/09 PSRU/12
	VII.1.1.4. Reabilitarea sistemelor de captare a apei utilizată în scop potabil;	Indirect			SD/07-13 PIDU/09
	VII.1.1.5. Realizarea alimentării cu apă potabilă în sistem centralizat pentru gospodăriile individuale; Extinderea pe toate străzile existente a canalizării centralizate; Obligativitatea ca în toate extinderile de zone rezidențiale imobilele să fie racordate la canalizarea ce se va realiza;	Direct		Realizat parțial Și în continuare	SD/07-13 PIDU/09 PSRU/12
	VII.1.1.6. Elaborarea unui plan de acțiune pentru îmbunătățirea calității apelor subterane;	Indirect			SD/07-13
	VII.1.1.7. Realizarea de sisteme de colectare a apelor uzate provenite de la gospodăriile individuale;	Direct	-	Realizat parțial Și în continuare	SD/07-13 PIDU/09
	VII.1.1.9. Reabilitarea vechilor rețele și realizarea de noi rețele de distribuție a apei potabile;	Direct Indirect		Proiect în curs prin ADI prin POS Mediu	SD/07-13 PIDU/09
„Reabilitare sistem apă-canal în municipiul Deva”	Direct		Proiect finanțat prin PHARE și în curs		

<i>Domenii de activitate/ Obiectiv specific / Obiective</i>	<i>Acțiuni</i>	<i>Categoria</i>	<i>Prioritar</i>	<i>Stadiu implementare</i>	<i>Document planificare</i>
	VII.1.1.10. Proiectarea și implementarea unor rețele de monitorizare a calității apelor subterane în perimetrele afectate de poluare.		-		SD/07-13 PIDU/09 PSRU/12
VII.1.2. Rezolvarea problemelor din domeniul aerului	VII.1.2.1. Elaborarea schemelor de reducere a emisiilor de COV rezultate din activitățile de industrie; Măsuri tehnice pentru reducerea emisiilor; Utilizarea proceselor tehnologice puțin poluante; Folosirea unor sisteme de combustie cu randament mare; Folosirea unor motoare cu ardere internă cât mai puțin poluante și reglarea constantă a acestora pentru reducerea poluanților emiși; Realizarea de aliniamente stradale cu arbori pe toate străzile principale nou create și pe cele existente care permit acest lucru;				SD/07-13 PIDU/09 PSRU/12
	VII.1.2.2. Întărirea capacității de supraveghere a calității aerului la nivel local prin reabilitarea și echiparea Rețelei Locale de monitorizare a calității aerului, conform standardelor UE;	Indirect	-		SD/07-13 PIDU/09
	Realizarea unei hărți cu poluarea aerului;	Indirect	-		PSRU/12
	VII.1.2.3. Realizarea sau optimizarea instalațiilor de depoluare în cadrul proceselor tehnologice generatoare de noxe în atmosferă; Introducerea sistemelor de epurare a emisiilor; Evacuarea gazelor la înălțime pentru a favoriza dispersia și diluția;	Indirect			SD/07-13 PIDU/09 PSRU/12
	Realizarea de perdele de arbori de protecție în jurul societăților care poluează atmosfera, căror dimensiune se stabilește în funcție de concentrarea poluanților în aer (în special la cele două stații de epurare, halda de pe DN7) și a autostrăzii;				
	VII.1.2.4. Realizarea unui plan local de gestionare a calității aerului pentru stabilirea priorităților de acțiune;	Direct			SD/07-13

<i>Domenii de activitate/ Obiectiv specific / Obiective</i>	<i>Acțiuni</i>	<i>Categoria</i>	<i>Prioritar</i>	<i>Stadiu implementare</i>	<i>Document planificare</i>
	VII.1.2.5. Montarea unui Panou de informare permanentă acalității aerului. Amplasarea zona centrală a unui în punct de prelevare și afișare electronică a nivelului de poluare;			Este montat un panou	SD/07-13 PSRU/12
	Realizarea unei rețele de piste de biciclete în zona urbană și extraurbană;	Direct	-	Realizat parțial	PSRU/12
	Realizarea și delimitarea zonelor rezidențiale în care traficul de tranzit este interzis;	Direct			PSRU/12
VII.1.3. Gestiunea deșeurilor	VII.1.3.1. Reducerea volumului de deșeuri depozitate lanivel local;	Direct			SD/07-13 PIDU/09
	VII.1.3.2. Introducerea rețelei de colectare selectivă a deșeurilor;	Direct	Prioritar	Realizat parțial	SD/07-13 PIDU/09
	VII.1.3.3. Gestiunea integrată a deșeurilor (colectare, transport, depozitare și reciclare); Realizarea unei gestiunii integrate a deșeurilor - colectare, transport, depozitare, reciclare;	Indirect		În pregătire. Proiect prin ADI - POS Mediu	SD/07-13 PIDU/09 PSRU/12
	VII.1.3.4. Elaborarea, implementarea și actualizarea Planului Județean de Gestiune a Deșeurilor;	Indirect			SD/07-13
	VII.1.3.5. Asigurarea, extinderea și optimizarea capacităților de transport, tratare, valorificare și eliminare pe fiecare categorie de deșeuri periculoase existente în zonă;	Indirect			SD/07-13 PIDU/09
	VII.1.3.6. Extinderea rețelei publice de colectare a uleiurilor uzate de motor și industriale;	Indirect			SD/07-13 PIDU/09
	VII.1.3.7. Realizarea unor proiecte privind acțiuni de conștientizare a populației; Implementarea unui program de educație a populației privind selectarea și gospodărirea deșeurilor;	Direct	-		SD/07-13 PSRU/12
	VII.1.3.10. Realizarea unei stații de sortare–triere a deșeurilor;	Indirect			SD/07-13 PIDU/09
	VII.1.3.11. Realizarea unui depozit ecologic de deșeuri/ incinerator; Construirea deponului ecologic pentru zonă, inclusiv municipiul Deva.	Indirect		Prin ADI – POS Mediu	SD/07-13 PIDU/09 PSRU/12
	Deratizarea, dezinfectarea focarelor potențiale;	Indirect			PSRU/12

<i>Domenii de activitate/ Obiectiv specific / Obiective</i>	<i>Acțiuni</i>	<i>Categoria</i>	<i>Prioritar</i>	<i>Stadiu implementare</i>	<i>Document planificare</i>
	Evidențierea, evaluarea și închiderea ecologică a fostelor deponeuri; Instituirea unui sistem de monitorizare a vechilor deponeuri;				PSRU/12
VII.1.4. Acțiuni în domeniul biodiversității	VII.1.4.1. Identificarea ariilor naturale protejate neluate în administrare / custodie din zonă;				SD/07-13 PIDU/09
	Delimitarea și marcarea exactă a ariilor naturale protejate				PSRU/12
	VII.1.4.3. Definirea rețelei zonale a ariilor protejate de tip „Natura 2000” și stabilirea planurilor de gestiune (conservarea florei și faunei din zona ariilor protejate, „Dealul Cetății”, „Pădurea Bejan” și „Dealul Colț și Zănoaga”);			În studiu	SD/07-13 PIDU/09
	VII.1.4.5. Stimularea participării și colaborării ONG-urilor, a instituțiilor de învățământ la acțiunile de conservare și protejare a siturilor;	Indirect			SD/07-13 PSRU/12
	VII.1.4.7. Reactualizarea documentelor urbanistice de tip P.U.G., P.U.Z. și P.U.D.;	Direct		În lucru spre aprobare PUG	SD/07-13
	VII.1.4.8. Prevederea cu zone tampon și perdele de protecție pentru noile zone industriale;				SD/07-13 PIDU/09
	Realizarea unor zone de tampon de minim 100m față de păduri și zonele protejate.				PSRU/12
VII.1.5. Fond forestier și cinegetic	VII.1.5.1. Dezvoltarea economică durabilă a exploatațiilor forestiere;	Indirect			SD/07-13 PSRU/12
	VII.1.5.2. Refacerea potențialului producției forestiere și introducerea acțiunilor de prevenire a despăduririlor; Realizarea de refacere a zonei forestiere (în zona fostelor exploatare miniere)	Indirect			SD/07-13 PIDU/09 PSRU/12
	VII.1.5.3. Cartografierea și monitorizarea evoluției fondului forestier din zonă;	Indirect			SD/07-13 PIDU/09 PSRU/12
	VII.1.5.4. Acțiuni de protejare și sprijinire a fondului cinegetic;	Indirect			SD/07-13 PIDU/09 PSRU/12

<i>Domenii de activitate/ Obiectiv specific / Obiective</i>	<i>Acțiuni</i>	<i>Categoria</i>	<i>Prioritar</i>	<i>Stadiu implementare</i>	<i>Document planificare</i>
	VII.1.5.5. Sprijinirea acțiunilor de împădurire în zonă.	Indirect			SD/07-13 PIDU/09
VII.1.6. Sol și subsol	VII.1.6.1. Realizarea unor rețele de monitorizare a calității solului;	Indirect			SD/07-13 PIDU/09 PSRU/12
	VII.1.6.2. Reabilitarea ecologică a terenurilor din zonele afectate prin corectarea reacției solului, efectuarea de arături adânci, cultivarea anumitor specii de plante care nu se utilizează în alimentație;	Indirect			SD/07-13 PIDU/09 PSRU/12
	VII.1.6.3. Identificarea solurilor degradate și a gradelor de poluare ale acestora;	Indirect			SD/07-13 PIDU/09 PSRU/12
	VII.1.6.4. Folosirea pesticidelor cu selectivitate mare și cu reziduuri reduse în sol, biodegradabile;	Indirect			SD/07-13 PIDU/09 PSRU/12
	VII.1.6.5. Protejerea solului în zone de risc prin realizarea unui covor vegetal, garduri vii sau obstacole fizice.	Indirect			SD/07-13 PIDU/09 PSRU/12
VII.1.7. Poluarea fonică	VII.1.7.1. Întocmirea hărții de zgomot pentru șoseaua de centură, precum și pentru tronsonul de cale ferată intens circulat;	Direct			SD/07-13 PIDU/09 PSRU/12
	VII.1.7.2. Investiții în montarea de panouri fonoabsorbante sau în realizarea de perdele de protecție;	Direct			SD/07-13 PIDU/09
	Izolarea fonică a spațiilor în care se desfășoară activități productive sau de alimentație publică;	Indirect			PSRU/12
	VII.1.7.3. Prevederea de perdele forestiere în perimetrul mediilor urban/rural, a zonelor industriale;	Indirect			SD/07-13 PIDU/09
	VII.1.7.4. Sprijinirea unor sisteme de limitare a poluării fonice de-a lungul căilor ferate existente în cadrul localităților urbane;	Direct	-		SD/07-13 PIDU/09
	Respectarea distanțelor de interdicție de construire și protejere a căilor ferate de 20-50- 100m;	Direct	-		PSRU/12

<i>Domenii de activitate/ Obiectiv specific / Obiective</i>	<i>Acțiuni</i>	<i>Categoria</i>	<i>Prioritar</i>	<i>Stadiu implementare</i>	<i>Document planificare</i>
	VII.1.7.5. Reducerea traficului rutier din cadrul orașelor în vederea reducerii poluării fonice a aerului și implementarea sistemului de monitorizare cu afișare electronică a poluării și instalarea unor camere video.				SD/07-13 PIDU/09
	Reducerea impactului produs de traficul de orice fel prin impunerea restricțiilor de viteză;				PSRU/12
	Interzicerea claxonării în centrele urbane;				PSRU/12
	Remediarea defecțiunilor la mijloacele de transport;				PSRU/12
	Realizarea unor trasee de viteză preferențială pentru salvări, pompieri, poliție;				PSRU/12
	Implementarea managementului traficului.	Direct		Realizat prin POR	PSRU/12
Reducerea poluării industriale	Diminuarea cantităților de substanțe poluante deversate în apele reziduale ale agenților economici industriali, în special a celor din industria extractivă și de preparare a lor	Indirect			PSRU/12
	Creșterea numărului de controale;	Indirect			PSRU/12
	Promovarea utilizării tehnologiilor curate;	Indirect			PSRU/12
	Dotarea cu instalații de reținere a particulelor.	Indirect			PSRU/12
VII.2. Apărarea împotriva calamităților, dezastrelor și accidentelor naturale					
VII.2.1. Prevenirea diverselor riscuri de mediu uman și adaptarea acestora la cererea de pe piața forței de muncă locale	VII.2.1.1. Protejarea lucrărilor de apărare și a instalațiilor de captare a apei;	Indirect			SD/07-13 PIDU/09 PSRU/12
	VII.2.1.2. Întocmirea unor hărți a terenurilor cu risc la eroziune și alunecări de teren; Finalizarea hărților de risc la eroziune și alunecări de terenuri;	Indirect			SD/07-13 PIDU/09 PSRU/12
	VII.2.1.3. Determinarea zonelor în care se impune realizarea perdelelor de protecție;				SD/07-13 PIDU/09 PSRU/12
	VII.2.1.4. Reabilitarea lucrărilor existente și realizarea unor noi lucrări de apărare a mediului natural și construit împotriva inundațiilor; Reabilitarea digurilor Mureșului, și construirea pe Cerna, în dreptul satului Bârcea Mică;	Direct		Realizat lucrări protecție la Cerna	SD/07-13 PIDU/09 PSRU/12

<i>Domenii de activitate/ Obiectiv specific / Obiective</i>	<i>Acțiuni</i>	<i>Categoria</i>	<i>Prioritar</i>	<i>Stadiu implementare</i>	<i>Document planificare</i>
	VII.2.1.5. Conștientizarea populației cu privire la modul de intervenție și acțiune în cazul unor fenomene meteorologice periculoase (ruperi de nori, ploi abundente, poduri de gheață pe cursurile de apă, etc);				SD/07-13 PIDU/09
	VII.2.1.6. Realizarea unor perdele de păduri pentru apărarea împotriva prafului; Realizarea unei perdele de păduri împotriva prafului de la depozitul de steril;				SD/07-13 PIDU/09 PSRU/12
	Realizarea unor metodologii de reacție pentru populație în cazul ruperilor de nori, ploi abundente, poduri de gheață, grindină.etc				PSRU/12
	Stabilizarea versanților prin plantarea de livezi și copaci;				PSRU/12
	Transformarea zonelor mlăștinoase de pe lângă pârâul Ursu, râul Mureș în zone cu amenajări peisajere.				PSRU/12
VII.2.2. Centrul Regional de intervenție	VII.2.2.1. Dezvoltarea unei unități de intervenție rapidă în cazul unor dezastre naturale;	Indirect			SD/07-13 PIDU/09
	VII.2.2.2. Pregătirea personalului care va acționa în cadrul unității de intervenție rapidă;	Indirect			SD/07-13 PIDU/09
	VII.2.2.3. Organizarea unor exerciții de stimulare a situațiilor de urgență;	Indirect			SD/07-13 PIDU/09
	VII.2.2.4. Sprijinirea construirii unor zone pentru inundarea controlată pentru a evita inundarea zonelor locuite (ex: consolidarea digului de protecție împotriva inundațiilor de pe râul Mureș);	Indirect			SD/07-13 PIDU/09
VII.3. Creșterea gradului de conștientizare a populației, a actorilor publici și privați privind problemele de mediu					
VII.3.1. Încurajarea activităților economice în domeniul protecției mediului	VII.3.1.1. Acordarea de asistență tehnică și financiară IMM-urilor care activează în domeniul protecției mediului; Acordarea de asistență tehnică și financiară unităților industriale falimentare.				SD/07-13 PSRU/12
	VII.3.1.2. Promovarea tehnologiilor favorabile mediului și dezvoltării durabile;				SD/07-13

<i>Domenii de activitate/ Obiectiv specific / Obiective</i>	<i>Acțiuni</i>	<i>Categoria</i>	<i>Prioritar</i>	<i>Stadiu implementare</i>	<i>Document planificare</i>
	VII.3.1.3. Ecologizarea zonelor industriale a unităților productive falimentare (ex: ecologizarea zonei de agrement „Cabana Căprioara”).				SD/07-13 PIDU/09
	VII.3.1.4. Realizarea unor proiecte pilot de sisteme colective performante de termoficare pe bază de combustibil lemnos sau energie solară pentru zonele izolate;				SD/07-13 PIDU/09
	VII.3.1.5. Refacerea mediului afectat de exploatarea miniere.				SD/07-13 PIDU/09 PSRU/12
VII.3.2. Schimbarea mentalității și a comportamentului față de mediu	VII.3.2.1. Crearea de programe regionale de educație de mediu; Crearea de programe pe municipiul Deva de educație de mediu;	Indirect Direct			SD/07-13 PSRU/12
	VII.3.2.2. Sprijinirea organizării în mod regulat a unui Forum local al ONG-urilor de mediu din zonă;				SD/07-13
	VII.3.2.3. Construirea de parteneriate active între instituțiile de învățământ, ONG-urile active în domeniul protecției mediului și Agențiile Județene pentru Protecția Mediului în vederea realizării de programe de educație ecologică;				SD/07-13 PSRU/12
	VII.3.2.4. Protecția zonelor naturale din cadrul municipiului prin regulamente urbanistice pentru prevenirea reducerii spațiilor verzi în zonele urbane.	Direct	-		SD/07-13
VII.3.3. Atenuarea efectelor ecologice negative determinate de exploatarea Industrială națională	VII.3.3.1. Introducerea de tehnologii ecologice pentru revalorificarea haldelor de steril, maselor plastice, ceramicii și sticlăriei;	Indirect			SD/07-13 PIDU/09
	VII.3.3.2. Reconstituirea potențialului ecologic al zonelor afectate de industrializare;	Indirect			SD/07-13 PIDU/09
	VII.3.3.3. Reintegrarea urbanistică a spațiilor de producție afectate de restructurare;				SD/07-13 PIDU/09
	VII.3.3.4. Identificarea punctelor critice și întocmirea planurilor de acțiune pentru prevenirea poluărilor accidentale.	Indirect			SD/07-13 PIDU/09

Axa strategică VIII. Dezvoltare urbană - *Obiectivul strategic VII – Regenerare, dezvoltare urbană*

Tabel 8.11

Domenii de activitate/ Obiectiv specific / Obiective	Acțiuni	Categoria	Prioritar	Stadiu implementare	Document planificare
VIII.1. Infrastructura urbană					
Obiectiv specific: Regenerarea spațiului urban și îmbunătățirea calității infrastructurale și operaționale a serviciilor publice					
VIII.1.1. Reabilitarea infrastructurii de transport urban	Realizarea tronsonului de autostradă Orăștie Deva pentru preluarea traficului de tranzit în Deva;	Indirect	-	Realizat	PSRU/12
	Realizarea unei străzi de categoria II între râul Mureș și DN7;	Direct	-	În studiu	PSRU/12
	Realizarea pasajului denivelat peste calea ferată, de pe str. Horea între str. Balata și str. 16 Februarie și începerea unui al doilea pe str. Orizont continuarea str. Rossetti sau ca alternativă un pod în continuarea str. N Bălcescu-Deva;	Direct	-	Blocat din cauza problemelor de proprietate	PSRU/12
	Realizarea unui culoar de legătură între str. Zarandului, 22 Decembrie, M Eminescu care să permită legătura directă prin str. Rossetti, pe lângă cimitirul Catolic, cu satul Archia;	Direct	-	Anulat	PSRU/12
	Realizarea unei legături între satul Archia și satul Cristur ce pornește de pe str. 22 Decembrie;	Direct	-	-	PSRU/12
	Realizarea de parcaje subterane în zone centrale;	Direct	Prioritar	În curs și în studiu în continuare	PSRU/12
	Parcare pentru autocare și autoturisme necesare integrării Dealului Cetății -Deva și un acces adecvat de pe strada principală la acesta;	Direct	Prioritar	-	PSRU/12
	Realizarea unei rețele majore de categoria II în extinderile urbane în conf cu prevederile noului PUG;	Direct	-	-	PSRU/12
	Realizarea unei rețele secundare în aceste extinderi în urma aprobării PUZ-urile aferente;	Direct	-	-	PSRU/12
	Realizarea continuării pietonalului până la Casa de Cultură –Deva;	Direct	-	-	PSRU/12
	Reabilitarea tuturor carosabilelor din mediu urban și rural din teritoriul administrativ Deva;	Direct	-	Realizat și în curs	PSRU/12
	Realizarea de benzi speciale pentru autobuze, taxiuri;	Direct	-	-	PSRU/12
Modernizarea rețelei de transport în comun pentru municipiul Deva;	Direct	-	-	PSRU/12	

<i>Domenii de activitate/ Obiectiv specific / Obiective</i>	<i>Ațiuni</i>	<i>Categoria</i>	<i>Prioritar</i>	<i>Stadiu implementare</i>	<i>Document planificare</i>
	Realizarea unui transport în comun eficient în zonă (Simeria, Hunedoara, Călan, Orăștie, Brad);	Indirect	-	-	PSRU/12
					PSRU/12
	VIII.1.1.1. Fluidizarea traficului rutier în municipiul Deva prin construirea sensurilor giratorii, reabilitarea și modernizarea bifurcațiilor și intersecțiilor;	Direct	Prioritar	Realizat parțial	SD/07-13
	VIII.1.1.2. Reabilitarea străzilor din municipiul Deva;	Direct	Prioritar	Realizat parțial	SD/07-13
	VIII.1.1.3. Construirea unor spații de parcare (supra și subterane);	Direct	-	Realizat parțial	SD/07-13
	VIII.1.1.4. Activități de pavare a trotuarelor și amenajare a zonelor pietonale; Reabilitarea și construirea trotuarelor din mediu urban și rural din zonă;	Direct	-	Realizat parțial	SD/07-13 PSRU/12
	VIII.1.1.5. Amenajarea pistelor speciale pentru biciclete, cu prioritate pe arterele de circulație intens circulate; Realizarea rețelei de piste de biciclete;	Direct	-	Realizat parțial	SD/07-13 PSRU/12
VIII.1.1.6. Îmbunătățirea sistemului de iluminat stradal;	Direct	-	-	SD/07-13 PSRU/12	
VIII.1.2. Modernizarea sistemului de transport public urban	VIII.1.2.1. Construirea sau modernizarea de stații de autobuz.	Direct	-	-	SD/07-13
	Construirea în toate stațiile de transport în comun de refugii pentru călători;	Direct	-	-	PSRU/12
	Realizarea de noduri de transfer între diferitele tipuri de transport în comun la distanțe de max. 200m;	Direct	-	-	PSRU/12
	Realizarea de parcaje la nodurile principale de schimb gară- autogară;	Direct	-	-	PSRU/12
	Instalarea de sisteme de informare în toate refugiile de călători;	Direct	-	-	PSRU/12
	Realizarea de spații comerciale, puncte de vânzare ziare, mâncare în nodurile importante de schimb;	Direct	-	-	PSRU/12
	Realizarea unui sistem unic de taxare pentru toate sistemele de transport urban;	Direct	-	-	PSRU/12
	Asigurarea în stații de facilități pentru persoanele cu dizabilități;	Direct	-	-	PSRU/12

<i>Domenii de activitate/ Obiectiv specific / Obiective</i>	<i>Acțiuni</i>	<i>Categoria</i>	<i>Prioritar</i>	<i>Stadiu implementare</i>	<i>Document planificare</i>
	VIII.1.2.2.Modernizarea parcului existent cu vehicule ecologice;	Indirect	-	-	SD/07-13 PSRU/12
	VIII.1.2.3.Îmbunătățirea mobilității și asigurarea accesului la transportul public a persoanelor cu dizabilități;	Direct	-	-	SD/07-13
	VIII.1.2.4.Realizarea autogării municipiului Deva;	Indirect	-	Realizat	SD/07-13
	VIII.1.2.5.Dezvoltarea sistemului de transport rutier interurban de călători;	Indirect	-	-	SD/07-13
	VIII.1.2.6.Asigurarea accesului către toate comunele din județul Hunedoara;	Indirect	-	-	SD/07-13
	VIII.1.2.7.Asigurarea siguranței traficului rutier: semnalizarea drumurilor și alte acțiuni de siguranță pentru sectoarele de drum periculoase.	Direct	-	Realizat parțial	SD/07-13
VIII.1.3. Dezvoltarea utilităților publice urbane	VIII.1.3.1.Îmbunătățirea infrastructurii de utilități: canalizare, epurare ape reziduale, apă potabilă, deșeuri, gaz (ex: construirea unei stații moderne de epurare a apelor uzate, soluționarea problemei incinerării deșeurilor spitalicești);	Direct	Prioritar	-	SD/07-13 PIDU/09
	VIII.1.3.2.Proiecte de extindere și modernizare pentru rețelele de alimentare cu apă, canalizare, energie termică, linii telefonice, cablu TV, Internet;	Direct	-	-	SD/07-13 PIDU/09
	Alimentarea cu apă				
	Reabilitare stațiilor de tratare apă;	Indirect	-	Realizat parțial	PSRU/12
	Reabilitare rețelei actuale;	Indirect	-	Realizat parțial	PSRU/12
	Reabilitarea rezervoarelor de apă existente de la Santuhaln și Deva;	Indirect	-	Realizat	PSRU/12
	Realizarea de rezervoare de apă Archia, Cristur, Barcea Mică, Deva;	Direct	-	Realizat parțial	PSRU/12
	Canalizarea				
	Reabilitarea rețelei de canalizare a municipiului Deva;	Indirect	-	Realizat parțial	PSRU/12
	Realizarea unei rețele de canalizare în sistem separat pluvial menajer pentru extinderile din municipiul Deva;	Direct	Prioritar	-	PSRU/12
	Alimentarea cu gaz				
	Extinderea rețelelor existente	Indirect	-	-	PSRU/12

<i>Domenii de activitate/ Obiectiv specific / Obiective</i>	<i>Acțiuni</i>	<i>Categoria</i>	<i>Prioritar</i>	<i>Stadiu implementare</i>	<i>Document planificare</i>
	Înlocuirea conductelor de distribuție existente aerian cu unele pozate numai subteran	Indirect	-	-	PSRU/12
	Alimentarea cu energie electrică				
	Lucrări de re tehnologizare și modernizare a stațiilor de transformare existente 110 kV/ 20 kV	Indirect	-	-	PSRU/12
	Lucrări de reabilitare a rețelelor electrice existente, înlocuirea rețelelor din intravilan aeriene cu unele pozate subteran;	Indirect	-	-	PSRU/12
	Delimitarea zonelor de siguranță a stațiilor de transformare și a LEA 400 și 220 kv;	Indirect	-	-	PSRU/12
	VIII.1.3.3.Promovarea unui sistem eficient de energie (surse energetice noi) și a ideii de consum rațional;	Indirect	-	-	SD/07-13 PIDU/09
Reabilitarea spațiilor publice	Reabilitarea spațiilor publice de tip piață - Piața Victoriei, Piața I.C.Brătianu, Piața Stadion, Piața Gării;	Direct	-	Realizat P-ța Victoria prin POR și în continuare	PSRU/12
	Realizarea în fiecare UTR. a unor piațete publice;	Direct	-	-	PSRU/12
	Asigurarea securității în spațiile publice.	Direct	-	Realizat prin POR	PSRU/12
VIII.1.4. Prevenirea dezastrelor	VIII.1.4.1. Lucrări de combatere și prevenire a inundațiilor în zonele de risc;	Indirect	-	-	SD/07-13
	VIII.1.4.2. Măsuri de combatere a eroziunii și a alunecărilor de teren;	Indirect	-	-	SD/07-13
	VIII.1.4.3. Finanțarea de lucrări de prevenire a riscului seismic al construcțiilor;	Indirect	-	-	SD/07-13
	VIII.1.4.4. Finanțarea studiilor și acțiunilor de prevenire a incendiilor;	Indirect	-	-	SD/07-13
	VIII.1.4.5. Măsuri luate de către autoritățile abilitate pentru persoanele care efectuează modificări neautorizate la unele construcții realizate după standardele vechi și care pot prezenta pericol de prăbușire în cazul unui seism.	Direct	-	-	SD/07-13

<i>Domenii de activitate/ Obiectiv specific / Obiective</i>	<i>Acțiuni</i>	<i>Categoria</i>	<i>Prioritar</i>	<i>Stadiu implementare</i>	<i>Document planificare</i>
VIII.1.5. Reabilitarea clădirilor, centrelor istorice și culturale	VIII.1.5.1. Restaurarea, reabilitarea și punerea în valoare a obiectivelor care aparțin patrimoniului istoric și cultural * Reabilitarea și extinderea sediului Bibliotecii Județene Ovid Densușianu Hunedoara Deva; * Modernizarea și reabilitarea Filialei 1 Deva și a secției de Artă a Bibliotecii Județene Ovid Densușianu Hunedoara Deva); Reabilitarea tuturor obiectivelor ce aparțin patrimoniului istoric și cultural;	Indirect	-	-	SD/07-13 PIDU/09 PSRU/12
	Realizarea de BID (business improvement district), a unui parteneriat între proprietarii privați și sectorul public;	Indirect	-	-	PSRU/12
	VIII.1.5.2. Construirea și reabilitarea lăcașelor de cult;	Indirect	-	-	SD/07-13 PIDU/09
	VIII.1.5.3. Reabilitarea clădirilor publice aflate într-o stare avansată de degradare în vederea redobândirii unor funcțiuni publice;	Indirect	-	-	SD/07-13 PIDU/09
	VIII.1.5.4. Inventarierea clădirilor deteriorate cu valoare istorică în vederea restaurării;	Direct	-	-	SD/07-13 PIDU/09
	VIII.1.5.5. Elaborarea unui plan de conservare a clădirilor istorice;	Direct	-	-	SD/07-13 PIDU/09
	VIII.1.5.6. Crearea unui cadru de sprijin al proprietarilor pentru reabilitarea clădirilor de patrimoniu.	Indirect	-	Prin Ministerul Culturii	SD/07-13 PIDU/09
VIII.1.6. Construcția de locuințe	VIII.1.6.1. Construcția de locuințe standard, de închiriat pentru pensionari, tineri salariați și alte categorii cu probleme sociale, finanțate din surse bugetare și credite externe; Construcția de locuințe standard la prețul pieții și apoi închirierea lor cu chirie subvenționată de comunitatea locală categoriilor dezavantajate clasificate după criterii rigurose stabilite;	Direct	-	Realizat și în curs	SD/07-13 PSRU/12
	Identificarea de terenuri ce aparțin comunității locale pentru construirea acestor imobile;	Direct	-	În curs	PSRU/12

<i>Domenii de activitate/ Obiectiv specific / Obiective</i>	<i>Acțiuni</i>	<i>Categoria</i>	<i>Prioritar</i>	<i>Stadiu implementare</i>	<i>Document planificare</i>
	Achiziționarea de terenuri pentru construirea acestor imobile;	Direct	-	-	PSRU/12
	Acordarea de facilități din bugetul local pentru imobilele care se reabilitează termic, cât și acelor care își construiesc șarpante;	Direct	-	-	PSRU/12
	VIII.1.6.2. Sprijinirea activității Agenției Naționale pentru Locuințe privind asigurarea amplasamentelor necesare construcției de locuințe;	Direct	-	Realizat	SD/07-13
	VIII.1.6.3. Inițierea de proiecte-pilot pentru zone delocuințe individuale, accesibile, finanțate prin credite și surse proprii;	Direct	-	-	SD/07-13
VIII.2. Dezvoltarea sistemului de servicii publice urbane					
VIII.2.1. Crearea și modernizarea unor facilități pentru timpul liber	VIII.2.1.1. Reabilitarea zonelor de recreere și agrement, inclusiv a facilităților sportive;	Direct	Prioritar	În curs de realizare	SD/07-13 PIDU/09 PSRU/12
	VIII.2.1.2. Crearea și întreținerea unor baze sportive;	Direct	-	-	SD/07-13 PIDU/09
	VIII.2.1.3. Construirea unui complex aqua-land de bazine de înot și agrement lângă Stadionul Cetate Deva;	Direct	-	Realizat	SD/07-13 PIDU/09
	VIII.2.1.4. Amenajarea peisagistică urbană în vederea asigurării raportului optim de spații verzi/locuitor;	Direct	-	Realizat și în curs	SD/07-13 PIDU/09
	VIII.2.1.5. Amenajarea unor parcuri tematice (pentru copii, de distracție, grădină zoologică);	Direct	-	-	SD/07-13 PIDU/09
	VIII.2.1.6. Dezvoltarea de parteneriate între Municipiul Deva – societatea civilă - comunitatea de afaceri pentru dezvoltarea zonelor de agrement din oraș;	Direct	-	-	SD/07-13 PIDU/09
	VIII.2.1.7. Crearea unui centru de tineret pentru petrecerea timpului liber * (Ex: Centru de informare – documentare în cadrul Bibliotecii Județene Ovid Densusianu Hunedoara Deva; * crearea unor servicii noi și moderne în cadrul Bibliotecii Județene Ovid Densusianu Hunedoara Deva: Ludoteca, Cafenea literară, Sală multimedia).	Indirect	-	-	SD/07-13

<i>Domenii de activitate/ Obiectiv specific / Obiective</i>	<i>Acțiuni</i>	<i>Categoria</i>	<i>Prioritar</i>	<i>Stadiu implementare</i>	<i>Document planificare</i>
	Amenajări peisagistice pe malul Mureșului, Cernei și Ursului;	Direct	-	Prevăzut prin PUG	PSRU/12
	Construirea de microparcuri pentru socializare canină;	Direct	-	-	PSRU/12
	Crearea unor spații publice pentru spectacole în aer liber;	Direct	Prioritar	-	PSRU/12
VIII.2.2. Dezvoltarea de e-service	VIII.2.2.1. Realizarea de studii și expertize pentru reorganizarea și îmbunătățirea serviciilor publice;	Direct	Prioritar	-	SD/07-13 PIDU/09
	VIII.2.2.2. Sistem informatic de management al resurselor umane și al oportunităților de angajare (ex: implementarea unui sistem informatic integrat în cadrul Primăriei municipiului Deva).	Indirect	-	-	SD/07-13 PIDU/09
	Dezvoltarea accesului și utilizării de Internet pentru toți locuitorii din municipiul Deva;	Indirect	-	În studiu	PSRU/12
	Realizarea GIS-ului pentru toate localitățile din municipiul Deva;	Direct	Prioritar	Realizat parțial	PSRU/12
	Realizarea cadastrului verde pentru toate localitățile din municipiul Deva;	Direct	-	În curs de elaborare	PSRU/12
	Realizarea unei rețele de informații publice pe e-administrație;	Direct	-	Prin GIS	PSRU/12
VIII.2.3. Dezvoltarea de alte servicii publice urbane.	VIII.2.3.1. Îmbunătățirea accesului persoanelor cu dizabilități în instituțiile publice, precum și finalizarea amenajării tuturor pasajelor de pietoni pentru a le face accesibile persoanelor cu dizabilități	Direct	-	Realizat parțial	SD/07-13 PIDU/09
	* (Ex: Modernizarea/ dotare corespunzătoare rampe pentru persoanele cu dizabilități, etc., a sediului Bibliotecii Județene Ovid Densusianu Hunedoara Deva; * crearea unor secții speciale pentru persoanele cu dizabilități: nevăzători, surzi, etc).	Indirect	-	-	SD/07-13 PIDU/09
	VIII.2.3.2. Asigurarea securității străzilor și prevenirea criminalității din mediul urban;	Direct	-	-	SD/07-13
	Asigurarea securității străzilor și prevenirea criminalității din mediul urban; - " Sistem de supraveghere video în zona de acțiune urbană "	Direct	-	Realizat POR	PIDU/09

<i>Domenii de activitate/ Obiectiv specific / Obiective</i>	<i>Acțiuni</i>	<i>Categoria</i>	<i>Prioritar</i>	<i>Stadiu implementare</i>	<i>Document planificare</i>
	VIII.2.3.3. Modernizarea piețelor agro-alimentare din municipiu;	Direct	-	Realizat parțial	SD/07-13 PIDU/09
	VIII.2.3.4. Modernizarea pieței centrale;	Direct	-	Realizat	SD/07-13 PIDU/09
	VIII.2.3.5. Realizarea Cadastrului Verde.	Direct	-	În curs	SD/07-13
VIII.2.4. Creșterea accesului la cultură	VIII.2.4.1. Reabilitare teatre, muzee, case de cultură, biblioteci, etc. * (ex: reabilitarea Teatrului de Artă Dramatică din municipiul Deva;	Indirect	-	-	SD/07-13
	* reabilitarea infrastructurii clădirii Casei de Cultură „Drăgan Muntean” Deva, etc.);	Direct	-	-	
	Realizarea zilei Devei;	Direct	-	-	PSRU/12
	Realizarea de programe artistice pe spațiul public sprijinite de comunitatea locală;	Direct	-	Permanent	PSRU/12
	VIII.2.4.2. Sprijin pentru organizarea de expoziții, vernisaje, concerte și alte evenimente culturale * (ex: seminarii, colocvii, schimburi de experiență, concursuri literare, prelegeri, dezbateri, prezentări de edituri, târguri de carte, saloane de carte, prezentări și lansări de carte);	Direct	-	-	SD/07-13
	VIII.2.4.3. Sprijinirea creației contemporane în toate domeniile culturale * (ex: organizarea de programe de educație permanentă și de activități educațiv – culturale pentru comunitate);	Indirect	-	-	SD/07-13
	VIII.2.4.4. Susținerea circulației internaționale a produselor culturale românești;	Indirect	-	-	SD/07-13

<i>Domenii de activitate/ Obiectiv specific / Obiective</i>	<i>Ațiuni</i>	<i>Categoria</i>	<i>Prioritar</i>	<i>Stadiu implementare</i>	<i>Document planificare</i>
	VIII.2.4.5. Încurajarea inițiativelor care pun în valoare patrimoniul cultural * (Ex: Realizarea de studii, cercetări, activități de documentare, bibliografii, monografii, reviste de specialitate; realizarea de manifestări și schimburi culturale locale, naționale și internaționale; realizarea de activități de promovare externă: donații și prezentări de carte românească la bibliotecile din străinătate, perpetuarea tradițiilor și a obiceiurilor locale).	Indirect	-	-	SD/07-13
Reabilitarea și modernizarea spațiului public	"Amenajare Piața Victoria" din Municipiul Deva	Direct	-	Realizat POR	PIDU/09
	"Pasaj pietonal subteran în zona Pieței Agro-alimentare"	Direct	-	Nerealizat - Reconsiderat	PIDU/09
	"Reorganizare spațiu urban și amenajare peisagistică pe B-dul Decebal de la intersecția cu str. A.Iancu pâna la intersecția cu str. D.Zamfirescu"	Direct	-	În studiu	PIDU/09
Regenerarea, extinderea suprafeței zonelor verzi, parcurilor și piațetelor	Reabilitarea Parcului municipal Cetate	Direct	-	Realizat prin POR	PIDU/09

Documente de planificare:

<i>Denumirea documentului</i>	<i>Cod</i>
Strategia de dezvoltare a municipiului Deva pentru perioada 2007 - 2013	SD/07-13
Planul integrat de dezvoltare urbană - 2009	PIDU/09
Planul strategic de regenerare urbană 2012 - 2020	PSRU/12

NOTĂ: Culoarea albastră corespunde mențiunilor prelevate din PIDU/09

III. STRATEGIA DE DEZVOLTARE DURABILĂ

9. Context strategic

9.1. Context European

Principalul element de fundamentare a strategiilor elaborate pentru perioada următoare în cadrul țărilor din Uniunea Europeană îl reprezintă documentul **Strategia Europa 2020**.

Acest document a fost adoptat de Consiliul European la 17 iunie 2010 și reprezintă agenda comună a UE pentru următorul deceniu. Strategia pune accentul pe o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, prin care se pot depăși deficiențele structurale ale economiei Europei, cu îmbunătățirea competitivității și productivității, precum și consolidarea unei economii de piață durabile. Aceste trei prioritati se sprijină reciproc și sunt în măsură să ajute Uniunea Europeană și statele membre pentru realizarea unui nivel ridicat de ocupare a forței de muncă, de productivitate și de coeziune socială.

Domeniile cheie ale strategiei sunt exprimate sub forma a cinci obiective principale la nivelul UE. În plus față de aceste obiective, au fost adoptate șapte inițiative emblematice, cu scopul de a conduce progresul către obiectivele Strategiei Europa 2020.

Astfel, Strategia Europa 2020 își propune să asigure o *creștere economică*:

- ⇒ *inteligentă* - prin investiții mai eficiente în educație, cercetare și inovare;
- ⇒ *durabilă* - prin orientarea decisivă către o economie cu emisii scăzute de carbon și o industrie competitivă;
- ⇒ *favorabilă incluziunii* - prin punerea accentului pe crearea de locuri de muncă și pe reducerea sărăciei.

Ca urmare, cele cinci obiective vizează ocuparea forței de muncă, cercetarea, educația, reducerea sărăciei și energia/clima, prin care se satisfac cerințele majore ale celor trei priorități menționate deja: creșterea economică inteligentă; creșterea durabilă; creșterea favorabilă incluziunii sociale.

Sintetic, obiectivele principale se exprimă prin:

- ⇒ *Ocuparea forței de muncă*:
 - ❖ rata de ocupare a forței de muncă de 75 % în rândul populației cu vârste cuprinse între 20 și 64 de ani;
- ⇒ *Cercetarea și dezvoltarea*:
 - ❖ alocarea a 3% din PIB-ul UE pentru cercetare și dezvoltare;

⇒ *Schimbările climatice și utilizarea durabilă a energiei* (obiectivul „20/20/20” în materie de climă/energie):

- ❖ reducerea cu 20% a emisiilor de gaze cu efect de seră (sau chiar cu 30%, în condiții favorabile) față de nivelurile înregistrate în 1990;
- ❖ creșterea ponderii surselor de energie regenerabile în consumul final de energie până la 20%;
- ❖ creșterea cu 20% a eficienței energetice;

⇒ *Educația:*

- ❖ reducerea sub 10% a ratei de părăsire timpurie a școlii;
- ❖ creșterea la peste 40% a ponderii absolvenților de studii superioare în rândul populației în vârstă de 30-34 de ani;

⇒ *Lupta împotriva sărăciei și a excluziunii sociale:*

- ❖ reducerea cu cel puțin 20 de milioane a numărului persoanelor care suferă sau riscă să sufere de pe urma sărăciei și a excluziunii sociale.

Indicatorii de referință prin care să fie facilitată translatarea obiectivelor în valori cuantificabile, precum și trendul înregistrat în ultima perioadă la acești indicatori, se prezintă în tabelul următor (Tabel 9.1).

criteriile principale ale Strategiei Europa 2020

Tabel 9.1

Indicatorul	Detalii	Perioada de referință						Target 2020
		2005	2008	2009	2010	2011	2012	
75% din populația în vârstă de 20-64 de ani ar trebui să fie angajată.								
Rata ocupării forței de muncă-grupa de vârstă 20-64 ani	% din populația în vârstă de 20-64 ani	68.0	70.3	69.0	68.5	68.6	68.5	75%
3% din PIB-ul UE ar trebui investit în cercetare și dezvoltare.								
Cheltuieli interne brute de C&D	% din PIB	1.82	1.92	2.01	2	2.03	(;)	3%
Emisiile de gaze cu efect de seră ar trebui reduse cu 20% față de 1990; Ponderea surselor regenerabile de energie în consumul final de energie ar trebui să fie majorată la 20%; Eficiența energetică ar trebui să se îmbunătățească cu 20%.								
Emisiile de gaze cu efect de seră	Indicele 1990 = 100%	93.22	90.29	83.74	85.72	83.03	(;)	80%
Ponderea energiei din surse regenerabile în consumul final brut de energie	%	8.5	10.4	11.6	12.5	13.0	(;)	20%
Consumul de energie primară	Milioane de tone de echivalent petrol (toe)	1702.8	1681.8	1592.4	1644.6	1583.0	(;)	1474
Consumul final de energie	Milioane de tone de echivalent petrol (toe)	1191.9	1173.0	1110.1	1152.5	1103.3	(;)	1078

Indicatorul	Detalii	Perioada de referință						Target 2020
		2005	2008	2009	2010	2011	2012	
Ponderea abandonului școlar timpuriu trebuie să fie sub 10% și cel puțin 40% din persoanele între 30-34 de ani să fi absolvit studii superioare sau echivalente								
Persoanelor care părăsesc timpuriu educația și formarea profesională	% din populația în vârstă de 18-24 de ani	15.8	14.8	14.3	14.0	13.5	12.8	10%
Educațiatertiaryară	% din populația în vârstă de 30-34 de ani	28.0	31.0	32.2	33.5	34.6	35.8	40%
Sărăcia ar trebui să fie redusă cu cel puțin 20 de milioane de oameni în afara riscului de sărăcie sau excluziune socială								
Persoanele expuse riscului de sărăcie sau de excluziune socială	mii	123892	115694	113773	116206	119758	124392	(;)
Persoanele care trăiesc în gospodării cu intensitate de lucru foarte scăzută	mii	39112	34269	34223	37857	38527	36936	(;)
Persoanele expuse riscului de sărăcie după transferurile sociale	mii	79070	80661	80179	80718	83413	85267	(;)
Oameni lipsiți grav material	mii	51729	41440	39764	40853	43420	51010	(;)

Obiectivele Strategiei Europa 2020:

- definesc poziția pe care ar trebui să o ocupe Uniunea Europeană în 2020 din punctul de vedere al unor parametri majori;
- sunt transpuse în obiective naționale pentru ca fiecare stat membru să își poată urmări evoluția;
- sunt comune și nu presupun repartizarea sarcinilor, urmând a fi realizate prin acțiuni la nivel național și European;
- sunt interdependente și se susțin reciproc:
 - progresele în plan educațional contribuie la îmbunătățirea perspectivelor profesionale și la reducerea sărăciei.
 - mai multă cercetare și inovare și o utilizare mai eficientă a resurselor ne ajută să devenim mai competitivi și oferă condiții favorabile creării de noi locuri de muncă.
 - investițiile în tehnologii ecologice contribuie la combaterea schimbărilor climatice și creează noi oportunități de afaceri și locuri de muncă.

Statele membre au adoptat propriile lor obiective naționale în aceste domenii. Astfel, până în anul 2020, România trebuie să atingă următorii indicatori (Tabel 9.2):

Obiectivele României 2020 în corelație cu Europa 2020

Tabel 9.2

Obiectivele Strategiei Europa 2020		Uniunea Europeană	România Obiectiv 2020
1	Rata de ocupare a populației cu vârsta de 20-64 ani	75%	70%
2	Investiții în cercetare și dezvoltare	3% din PIB	2% din PIB
Energie și schimbări climatice			
3	Reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră (față de anul 1990)	20%	
	Ponderele energiei din surse regenerabile	20%	
	Creșterea eficienței energetice	20%	19%
Educație			
4	Rata părăsirii timpurii a școlii	10%	11,3%
	Rata populației cu vârsta de 30-34 ani absolventă a unei forme de educație terțiară	40%	26,7%
5	Promovarea incluziunii sociale, în special prin reducerea sărăciei – reducerea numărului de persoane aflate în risc de sărăcie și excluziune socială	Cu cel puțin 20 de milioane	Cu cel puțin 580.000 de persoane

Țintele valorice ale României pentru îndeplinirea obiectivelor Strategiei Europei 2020 au fost stabilite în urma unor dezbateri ale autorităților românești și aprobate apoi de către Comisia Europeană. Acestea au fost incluse în *Programul Național de Reformă al României 2011-2013*.

Inițiative strategice

Obiectivele sunt reprezentative pentru cele trei priorități - o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii - dar nu sunt exhaustive. Pentru a sprijini realizarea acestora, este necesară întreprinderea unei game largi de acțiuni la nivelul național, al UE și internațional. Comisia Europeană prezintă în acest sens șapte inițiative emblematice, al căror scop este de stimulare a realizării de progrese în cadrul fiecărei teme prioritare, astfel:

- „O Uniune a inovării”- pentru a îmbunătăți condițiile-cadru și accesul la finanțările pentru cercetare și inovare, astfel încât să se garanteze posibilitatea transformării ideilor inovatoare în produse și servicii care creează creștere și locuri de muncă;
- „Tineretul în mișcare” - pentru a consolida performanța sistemelor de educație și pentru a facilita intrarea tinerilor pe piața muncii;
- „O agendă digitală pentru Europa”- pentru a accelera dezvoltarea serviciilor de internet de mare viteză și pentru a valorifica beneficiile pe care le oferă o piață digitală unică gospodăriilor și întreprinderilor;
- „O Europă eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor”- pentru a permite decuplarea creșterii economice de utilizarea resurselor, pentru a sprijini trecerea la o economie cu emisii scăzute de carbon, pentru a crește utilizarea

surselor regenerabile de energie, pentru a moderniza sectorul transporturilor și a promova eficiența energetică;

- „*O Politică industrială adaptată erei globalizării*” - pentru a îmbunătăți mediul de afaceri, în special pentru IMM-uri, și a sprijini dezvoltarea unei baze industriale solide și durabile în măsură să facă față concurenței la nivel mondial;
- „*O agendă pentru noi competențe și noi locuri de muncă*” - pentru a moderniza piețele muncii și a oferi mai multă autonomie cetățenilor, prin dezvoltarea competențelor acestora pe tot parcursul vieții, în vederea creșterii ratei de participare pe piața muncii și a unei mai bune corelări a cererii și a ofertei în materie de forță de muncă, inclusiv prin mobilitatea profesională;
- „*Platforma europeană de combatere a sărăciei*” - pentru a garanta coeziunea socială și teritorială, astfel încât beneficiile creșterii și locurile de muncă să fie distribuite echitabil, iar persoanelor care se confruntă cu sărăcia și excluziunea socială să li se acorde posibilitatea de a duce o viață demnă și de a juca un rol activ în societate.

Inițiativele emblematiche adresează cele trei priorități ale Strategiei Europa 2020, conform Tabelului 9.3.

*Prioritățile inițiativelor emblematiche ale
Strategiei Europa 2020*

Tabel 9.3

<i>Priorități</i>	<i>Inițiative emblematiche</i>
<i>Creștere Inteligentă</i> (dezvoltarea unei economii bazate pe cunoaștere și inovare)	<i>O Uniune a inovării</i> <i>Tineretul în mișcare</i> <i>O agendă digitală</i>
<i>Creștere Durabilă</i> (promovarea unei economii mai eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor, mai ecologice și mai competitive)	<i>O Europă eficientă</i> <i>Politica industrială</i>
<i>Creștere Favorabilă Incluziunii</i> (promovarea unei economii cu o rată ridicată a ocupării forței de muncă, care să asigure coeziunea socială și teritorială)	<i>O agendă pentru noi competențe</i> <i>Platforma Europeană de combatere a sărăciei</i>

Un document deosebit de important pentru perioada următoare este decizia Uniunii Europene de stabilire a unui **Cadru strategic comun 2014 – 2020** (CSC) pentru:

- Fondul european de dezvoltare regională (FEDER);
- Fondul social european (FSE);
- Fondul de coeziune (FC);
- Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR);
- Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime (EMFF).

Aceste fonduri urmăresc obiective politice complementare, iar gestionarea lor este partajată între statele membre și Comisia Europeană. Ele constituie principala sursă de investiții la nivelul UE pentru a ajuta statele membre să restabilească creșterea economică și să asigure o redresare bogată în locuri de muncă, garantând totodată o dezvoltare durabilă, în conformitate cu obiectivele strategiei Europa 2020.

În scopul de a facilita dezvoltarea contractelor de parteneriat și a programelor, propunerea prevede adoptarea unui cadru strategic comun. CSC ar trebui să sporească coerența între angajamentele politice asumate în contextul strategiei Europa 2020 și investițiile de pe teren. El ar trebui să încurajeze integrarea, definind modalitățile de colaborare între fonduri. De asemenea, CSC va constitui o sursă de orientare strategică, care va trebui tradusă de către statele membre și regiuni în programarea fondurilor aparținând CSC, în contextul necesităților, oportunităților și provocărilor lor specifice.

Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE) atribuie obiective clare pentru aceste instrumente. Comisia Europeană consideră că aceste obiective pot fi urmărite în mod mai eficace dacă cele cinci fonduri sunt mai bine coordonate, pentru a evita suprapunerile și a maximiza sinergiile, dacă ele sunt integrate pe deplin în guvernarea economică a Uniunii Europene și contribuie la punerea în aplicare a strategiei Europa 2020, prin implicarea părților interesate la nivel național, regional și local.

Acesta este motivul pentru care Comisia a propus un regulament privind dispozițiile comune pentru toate cele cinci fonduri. Propunerea prevede o coordonare mult mai strânsă a fondurilor pentru a obține:

- ✓ *Concentrarea resurselor asupra obiectivelor strategiei Europa 2020, prin intermediul unui set comun de obiective tematice la care vor contribui fondurile;*
- ✓ *Simplificarea prin modalități de planificare și de punere în aplicare mai coerente;*
- ✓ *O mai mare atenție acordată rezultatelor, prin intermediul unui cadru și a unei rezerve de performanță;*
- ✓ *Armonizarea normelor de eligibilitate și extinderea opțiunilor simplificate în materie de costuri, pentru a reduce sarcina administrativă pentru beneficiari și autoritățile de management.*

În plus, propunerea prevede adoptarea de *contracte de parteneriat*, care vor stabili angajamentele partenerilor la nivel național și regional. Contractele de parteneriat vor fi corelate cu obiectivele strategiei Europa 2020 și cu programele naționale de reformă. Acestea vor stabili „o abordare integrată pentru dezvoltarea teritorială, susținută de toate fondurile aparținând cadrului strategic comun”.

Propunerea de regulament privind dispozițiile comune identifică unsprezece obiective tematice. Prin identificarea obiectivelor principale ale strategiei Europa 2020 care urmează să fie abordate în cadrul fondurilor CSC și a gamei de acțiuni-cheie care ar putea fi efectuate împreună în cadrul acestor obiective tematice, CSC poate furniza orientări suplimentare cu privire la modul cel mai eficient în care fondurile CSC pot fi orientate către creștere în contractele de parteneriat și în programe:

- ✓ *FEDER va contribui la toate obiectivele tematice și se va concentra asupra domeniilor de investiție legate de contextul în care operează întreprinderile (infrastructură, servicii pentru întreprinderi, inovare, TIC și cercetare) și la prestarea de servicii pentru cetățeni în anumite domenii (energie, servicii online, educație, sănătate, infrastructuri sociale și de cercetare, accesibilitate, calitatea mediului).*
- ✓ *Fondul de coeziune se va axa pe ameliorarea mediului, dezvoltarea durabilă și TEN-T;*

- ✓ *FSE va fi programat în conformitate cu patru obiective tematice: ocuparea forței de muncă și mobilitatea lucrătorilor; educație, competențe și învățare pe tot parcursul vieții; promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei, precum și consolidarea capacității administrative. Acțiunile sprijinite de FSE vor contribui, totuși, și la alte obiective tematice;*
- ✓ *Cele șase priorități ale FEADR vor avea drept obiectiv o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii în sectorul agricol, alimentar și forestier, precum și în zonele rurale în ansamblu. Ele vizează transferul de cunoștințe și inovarea, competitivitatea agriculturii, gestionarea resurselor naturale și combaterea schimbărilor climatice, precum și dezvoltarea incluzivă a zonelor rurale;*
- ✓ *Prioritățile EMFF, în conformitate cu reforma politicii comune în domeniul pescuitului, se vor concentra asupra viabilității și a competitivității pescuitului și a acvaculturii, sprijinind, în același timp, sustenabilitatea mediului. EMFF va promova coeziunea socială și crearea de locuri de muncă în comunitățile dependente de pescuit, în special prin diversificarea activităților în alte sectoare maritime, precum și prin acțiuni în domeniul politicii maritime integrate.*

În temeiul propunerii, regiunile ar urma să concentreze fondurile alocate din FEDER asupra unui număr limitat de obiective, aliniat Strategiei Europa 2020. De asemenea, resursele ar urma să fie direcționate către domenii precum eficiența energetică și sursele regenerabile de energie, inovarea și sprijinul pentru întreprinderile mici și mijlocii (IMM-uri) – cel puțin 80% din fonduri, în cazul regiunilor mai dezvoltate și cel puțin 50%, în cazul celor mai puțin dezvoltate. Anumite domenii nu vor fi eligibile pentru finanțare – de exemplu, producerea, prelucrarea și comercializarea tutunului și a produselor din tutun sau dezafectarea centralelor nucleare.

FEDER va acorda sprijin specific pentru orașe și dezvoltarea urbană. De asemenea, o parte din fonduri ar urma să fie alocată pentru măsuri de dezvoltare urbană integrată și durabilă și pentru crearea unei platforme de dezvoltare urbană care să promoveze schimburile între orașe.

Un suport deosebit de important în asigurarea coerenței privind aplicarea *Cadrului strategic comun 2014–2020* este furnizat de documentul referitor la **Principiul parteneriatului în implementarea fondurilor care fac obiectul cadrului strategic comun - elemente pentru un cod european de conduită în materie de parteneriat.**

Acțiunea în favoarea creșterii economice și a creării de locuri de muncă necesită atât asumarea responsabilității la cel mai înalt nivel politic, cât și mobilizarea tuturor părților interesate din Europa. Parteneriatul a fost identificat, prin urmare, ca fiind un element-cheie pentru îndeplinirea obiectivelor strategiei Europa 2020.

Parteneriatul a reprezentat, de asemenea, pentru o lungă perioadă de timp, unul dintre principiile cheie pentru implementarea fondurilor care fac obiectul cadrului strategic comun al Uniunii Europene (fondurile CSC). Principiul parteneriatului presupune o strânsă cooperare între autoritățile publice la nivel național, regional și local în statele membre, precum și cu sectorul privat și sectorul terțiar. Partenerii ar trebui să fie implicați activ pe parcursul întregului ciclu de programare - pregătire, punere în aplicare, monitorizare și evaluare.

Parteneriatul trebuie să fie privit în strânsă legătură cu abordarea bazată pe guvernanta pe mai multe niveluri și cu principiile subsidiarității și proporționalității. Guvernanta pe mai multe niveluri reprezintă o acțiune coordonată a UE, a statelor membre și a autorităților locale și regionale, bazată pe parteneriat și vizând elaborarea și punerea în aplicare a politicilor UE.

Conform propunerilor Comisiei pentru fondurile CSC în perioada 2014-2020, statele membre vor avea obligația clară de a organiza un parteneriat, dar stabilirea procedurilor specifice pentru implicarea partenerilor relevanți în diferitele etape de programare va fi lăsată la latitudinea autorităților naționale.

Codul european de conduită în materie de parteneriat (CECP) va stabili cerințele minime care sunt necesare pentru a se ajunge la un parteneriat de înaltă calitate în procesul de implementare a fondurilor, menținând în același timp flexibilitatea acțiunilor statelor membre referitoare la modalitățile de organizare a participării diferiților parteneri.

Politica agricolă comună (PAC) a fost lansată în 1962 și reprezintă un parteneriat între agricultură și societate, între Europa și agricultorii săi.

Obiectivele sale principale sunt:

- Creșterea productivității agricole, pentru a asigura securitatea aprovizionării cu hrană la prețuri rezonabile pentru consumatori;
- Asigurarea unui nivel de trai echitabil pentru agricultorii din UE.

În prezent, UE se confruntă cu noi provocări conexe politicii agricole:

- Securitatea alimentară – la nivel mondial, producția de alimente va trebui să se dubleze pentru a hrăni o populație mondială de 9 miliarde de oameni în 2050;
- Schimbările climatice și gestionarea durabilă a resurselor naturale;
- Susținerea zonelor rurale din întreaga UE și menținerea vitalității economiei rurale.

Ca politică comună integrată, PAC este adoptată de toate statele membre UE, gestionată și finanțată la nivel european din resursele bugetului anual al UE. Pe de altă parte, alte domenii de politică, precum serviciile de sănătate și educația, sunt finanțate în mare măsură de guvernele naționale ale statelor membre ale UE. În prezent, cheltuielile anuale cu agricultura și cu dezvoltarea rurală cumulează aproximativ 55 miliarde EUR, ceea ce reprezintă în jur de 45 % din bugetul total al UE.

Politica agricolă comună 2014 – 2020 este adaptată pentru a răspunde provocărilor viitoare. În anii următori, PAC va deveni mai echitabilă, mai ecologică, mai eficientă, dar și mai inovatoare. Fondurile financiare alocate țării noastre prin PAC sunt substanțiale. Astfel, dacă bugetul acordat României în cadrul financiar multianual al Uniunii Europene 2014-2020 este de 39,8 miliarde de euro (în creștere cu 18% față de bugetul din perioada 2007-2013), prin PAC România are alocate 17,5 miliarde de euro, ceea ce înseamnă o creștere cu 27% față de alocația în exercițiul bugetar 2007-2013, care a fost de 13,8 miliarde euro.

În octombrie 2011, *Comisia Europeană pentru dezvoltarea rurală* a prezentat un set de propuneri legale pentru perioada 2013-2020, care includ un proiect de regulament prin care se oferă susținere din partea *Fondului European Agricol pentru Dezvoltare Rurală* (FEADR). Această propunere a FEADR stă la baza politicii de dezvoltare rurale a PAC și se aliniază strategiei de creștere Europa 2020.

Recomandările Comisiei Europene pentru România (2013)

Comisia Europeană a emis un număr de opt recomandări pentru România, menite să ajute la îmbunătățirea performanței economice, astfel:

⇒ *Punerea în aplicare a unui program preventiv:*

În 2011, autoritățile române au negociat cu Comisia Europeană și FMI un program preventiv de ajustare economică.

⇒ *Finanțele publice și un sistem de impozitare sustenabile:*

Deși poziția bugetară s-a îmbunătățit în România, nivelul redus de respectare a obligațiilor fiscale constituie o provocare majoră, iar sustenabilitatea și adecvarea sistemului de pensii prezintă riscuri medii pe termen lung.

Prin urmare, România ar trebui să ia măsuri de îmbunătățire a colectării impozitelor, să egalizeze vârsta de pensionare pentru femei și bărbați și să susțină reforma pensiilor, promovând încadrarea în muncă a lucrătorilor în vârstă.

⇒ *Reformarea sectorului sanitar:*

În sectorul sanitar din România există inegalități majore, cauzate în principal de utilizarea ineficientă a resurselor și de un management defectuos.

România trebuie să depună eforturi mai mari pentru a spori rentabilitatea sistemului, reducând utilizarea excesivă a internărilor în spitale și îmbunătățind asistența primară și sistemele de trimitere a pacienților.

⇒ *Piața muncii, șomajul în rândul tinerilor și sărăcia:*

În 2012, România înregistra o rată scăzută de ocupare a forței de muncă în general, iar rata de activitate în rândul tinerilor era printre cele mai mici din UE.

România trebuie să amelioreze calitatea politicilor vizând activarea forței de muncă și să pună în aplicare, cât mai repede, *Planul național pentru angajarea tinerilor*. Numărul persoanelor expuse riscului de sărăcie sau de excluziune este, de asemenea, foarte ridicat, copiii fiind printre cei mai afectați. România trebuie să adopte neîntârziat legislația restantă și să întărească legătura dintre transferurile sociale și măsurile de activare.

⇒ *Reforma învățământului:*

România se confruntă cu o provocare majoră în ceea ce privește creșterea calității sistemului de învățământ și de formare profesională.

Părăsirea timpurie a școlii este o problemă importantă. România ar trebui să pună în aplicare reformele și, în același timp, să își dezvolte capacitatea administrativă. Învățământul terțiar trebuie adaptat la nevoile pieței muncii, iar accesul persoanelor dezavantajate ar trebui îmbunătățit.

⇒ *Modernizarea administrației publice:*

Capacitatea administrativă redusă este o preocupare majoră pentru România, care contribuie la o rată scăzută de absorbție a fondurilor UE.

Prin urmare, trebuie consolidată guvernanta și calitatea administrației publice.

⇒ *Mediul de afaceri:*

Provocările majore cu care se confruntă România în acest domeniu sunt un mediu de afaceri slab dezvoltat și sprijinul scăzut acordat cercetării și dezvoltării.

Autoritățile române ar trebui să asigure servicii de e-guvernare eficiente și să facă eforturi pentru a facilita accesul la finanțare și pentru a reduce numărul de proceduri administrative pe care trebuie să le îndeplinească IMM-urile. De asemenea, România ar trebui să amelioreze eficiența și independența sistemului judiciar, precum și eficiența politicilor de prevenire și combatere a practicilor de corupție, în special în domeniul achizițiilor publice.

⇒ *Energie și transporturi:*

România înregistrează un grad scăzut de competitivitate și eficiență în sectorul energetic și în cel al transporturilor.

Ea ar trebui să asigure liberalizarea prețurilor la gaze și electricitate, să consolideze guvernanta întreprinderilor de stat și a organismelor de reglementare și să finalizeze conexiunile transfrontaliere. Infrastructura pentru conexiunile de bandă largă este cea mai slab dezvoltată din UE, aspect care ar trebui remediat. În sectorul transporturilor, este nevoie de un plan amplu pe termen lung.

9.2. Context Național

Programul Național de Reforma (PNR)

Programele naționale de Reformă (PNR) reprezintă obligația fiecărui stat membru de a transla la nivel național obiectivele cuprinse în documentul *Europa 2020*. După publicarea de către Comisia Europeană a *Analizei Anuale a Creșterii*, statele membre au obligația de a prezenta versiuni actualizate ale PNR.

Pentru *România*, PNR reprezintă platforma-cadru pentru definirea și aplicarea politicilor de dezvoltare economică, în concordanță cu politicile Uniunii Europene (UE), care permite concertarea demersurilor naționale pentru modernizarea economiei și societății românești și susține convergența economico-socială cu celelalte state membre ale UE. urmărirea aplicării acțiunilor incluse în PNR este asigurată periodic (trimestrial, anual) pe baza *Planului de acțiune pentru implementarea PNR*.

Programul Național de Reformă 2011-2013 (PNR) reprezintă platforma-cadru pentru definirea și aplicarea politicilor de dezvoltare economică a României, în concordanță cu politicile Uniunii Europene (UE), având ca priorități realizarea unei economii inteligente, durabile și favorabile incluziunii, cu niveluri ridicate de ocupare a forței de muncă, productivitate și de coeziune socială. Utilizarea judicioasă a acestui instrument, prin asumarea reformelor necesare și realiste în contextul european al eforturilor pentru atingerea obiectivelor Strategiei Europa 2020, permite concertarea demersurilor naționale pentru modernizarea economiei și societății române pentru a susține convergența economico-socială cu celelalte state membre ale UE.

Prin PNR au fost fixate ținte naționale concrete pentru toate domeniile majore, respectiv ocuparea forței de muncă, cercetare-dezvoltare-inovare, energie și schimbări

climatice, educație, combaterea sărăciei și promovarea incluziunii sociale. Pentru fixarea Țintelor naționale au fost avute în vedere circumstanțele naționale specifice, precum și perspectivele economiei românești. De asemenea, PNR asigură coerența cu principalele acțiuni prioritare pentru punerea în aplicare a angajamentelor asumate de România în cadrul noului Acord de tip preventiv încheiat cu UE și FMI, respectiv în cadrul Pactului Euro Plus.

Memorandum privind pregătirea accesării și implementării fondurilor europene în perioada 2014-2020

Guvernul României a adoptat la 13 iunie 2012 un memorandum elaborat de Ministerul Afacerilor Europene, referitor la acțiunile și documentele privind pregătirea accesării și implementării fondurilor europene în perioada 2014-2020.

Documentul conține orientări *metodologice pentru programarea fondurilor europene* destinate unei dezvoltări inteligente, durabile și incluzive, precum și precizări pentru organizarea și funcționarea cadrului partenerial de consultare în vederea elaborării documentelor de programare naționale 2014-2020. Orientările metodologice descriu principalele elemente ale diverselor tipuri de documente programatice care urmează a fi elaborate, precum și etapele procesului de programare.

Totodată, conform memorandumului aprobat la 13 iunie 2012, organizarea și funcționarea cadrului partenerial de consultare în vederea elaborării documentelor de programare naționale 2014-2020 se va realiza cu respectarea principiului european al parteneriatului și implicând consultări cu reprezentanți ai autorităților competente naționale, regionale, locale, cu organizații ale societății civile, cu parteneri economici și sociali, inclusiv partenerii din domeniul protecției mediului sau având responsabilități pentru promovarea egalității și nediscriminării.

Structura partenerială la nivel național aprobată prin memorandum este configurată pe baza a 13 comitete, cu următoarea arie de competență:

- ✓ *Integratoare – Comitetul Interinstituțional pentru elaborarea Acordului de Parteneriat - CIAP;*
- ✓ *Pe domenii de intervenție – 10 comitete consultative tematice aferente domeniilor majore de intervenție definite la nivel național;*
- ✓ *Pe criterii teritoriale – 2 comitete consultative.*

Corespunzător secțiunilor din cadrul CIAP, sunt organizate Comitete Consultative pentru diverse domenii de intervenție, astfel:

- ❖ *Mediu și schimbări climatice;*
- ❖ *Competitivitate și eficiență energetică;*
- ❖ *Comunicații și tehnologia informațională;*
- ❖ *Educație;*
- ❖ *Ocupare, incluziune socială și servicii sociale;*
- ❖ *Servicii de sănătate;*
- ❖ *Turism, cultură și patrimoniul cultural;*
- ❖ *Dezvoltare rurală, agricultură și pescuit;*
- ❖ *Administrație și buna guvernare;*
- ❖ *Transporturi.*

Comitetele Consultative reprezentative pentru dezvoltarea regională și dimensiunea teritorială sunt:

- ✓ Comitetul Consultativ privind Dezvoltarea Regională (CCDR)
- ✓ Comitetul Consultativ privind Coeziunea Teritorială (CCCT).

Rolul acestor comitete consultative este de a stabili și prioritiza investițiile la nivel sectorial și regional, pe baza documentelor realizate în cadrul mai multor grupuri de lucru subsecvente. Propunerile formulate de către comitetele consultative sunt dezbătute în CIAP, la nivelul căruia este agreată gruparea domeniilor de intervenție corespunzătoare fiecărui document de programare, precum și principalele elemente privind modalitățile de implementare, monitorizare și evaluare.

Conceptul Strategic de Dezvoltare Teritorială România 2030 (*CSDT România 2030*) este un document strategic privind dezvoltarea teritorială durabilă și integrată pe termen mediu și lung a României. Conceptul asigură un cadru de fundamentare a dezvoltării teritoriale a României, în conexiune cu evoluțiile din spațiul european și internațional și se bazează pe practicile curente în domeniul planificării teritoriale (spre exemplu, din Finlanda, Irlanda, Ungaria, Olanda și Franța). Nota specifică a acestuia este apelul la o viziune integratoare a acțiunilor de dezvoltare, în care nu se propun soluții generale pentru probleme, ci soluții care izvorăsc din nevoile și caracteristicile diferitelor zone.

Obiectivul general al CSDT este asigurarea integrării României în structurile Uniunii Europene prin afirmarea identității regional-continentale, a rolului său în regiune, creșterea coeziunii spațiale și a competitivității și asigurarea unei dezvoltări durabile a României.

Obiectivul general este detaliat în cinci obiective strategice majore:

- *Racordarea la rețeaua europeană a polilor și coridoarelor de dezvoltare spațială;*
- *Structurarea și dezvoltarea rețelei de localități urbane;*
- *Afirmarea solidarității urban-rural adecvată categoriilor de teritorii;*
- *Consolidarea și dezvoltarea rețelei de legături inter-regionale;*
- *Valorificarea patrimoniului natural și cultural.*

CSDT România 2030 stabilește liniile directe de dezvoltare teritorială a României la scară regională, interregională, națională, prin integrarea relațiilor relevante la nivel transfrontalier și transnațional, corelând conceptele de coeziune și competitivitate la nivelul teritoriului.

Scopul CSDT România 2030 este de a pune în evidență, din perspectivă teritorială integrată, modalitățile de valorificare a potențialului național, în vederea recuperării decalajelor de dezvoltare față de țările europene, de a stimula dezvoltarea echilibrată a României și de a consolida rolul României ca Stat Membru al Uniunii Europene și ca actor activ în zona Europei Centrale și de Est.

Documentul urmărește maximizarea impactului investițiilor străine și naționale, prin orientarea lor către zone relevante. Această direcționare se realizează prin intermediul proiectelor strategice naționale și a politicilor publice elaborate în conformitate cu obiectivele acestuia.

Cadrul național strategic pentru dezvoltarea durabilă a sectorului agroalimentar și a spațiului rural în perioada 2014 - 2020 - 2030

Necesitatea *Cadrului național strategic rural* este determinată de trei factori majori ai dezvoltării agricole:

- ✓ *Cerința asigurării securității alimentare naționale și garantarea siguranței alimentare a populației României;*
- ✓ *Resursele naturale, materiale și umane ale agriculturii românești;*
- ✓ *Favorabilitatea ecologică a resurselor agricole ale României de a furniza produse agroalimentare de calitate superioară pe piața internă și internațională.*

Construcția *Cadrului național strategic rural* este așezată pe trei piloni: *agricultură, alimentație și mediu*, fiecare dintre acestea având importanță vitală pentru pacea socială din România și pentru ameliorarea continuă a vieții rurale românești.

Prioritățile *Cadrului național strategic rural pentru perioada 2014-2030* s-au stabilit pornind de la funcțiile spațiului și ale economiei rurale, ale agriculturii românești, necesitatea dezvoltării accelerate a acestora, noul parteneriat între Europa și fermieri, conform reformei PAC și a bugetului agricol european pentru perioada 2014-2020:

- ✓ *Garantarea securității și siguranței alimentare, prin asigurarea integrală a necesarului intern de produse alimentare de calitate îmbunătățită și a unui excedent, față de consumul alimentar intern, disponibil pentru export;*
- ✓ *Asigurarea echilibrului ecologic durabil pe termen lung al spațiului rural, prin investiții publice, public-private sau private în lucrări de infrastructură de protecție și echipare a teritoriului (sisteme de irigații, sisteme hidro-ameliorative de protecție, perdele de protecție, împădurirea terenurilor degradate și defrișate, sporirea gradului de acoperire verde a teritoriului etc.);*
- ✓ *Conservarea și protejarea resurselor naturale regenerabile (solul, apa, aerul, biodiversitatea) și utilizarea durabilă a resurselor naturale agricole, în primul rând a solului, conservarea biodiversității, aplicarea politicilor de atenuare a efectelor schimbărilor climatice;*
- ✓ *Consolidarea exploatațiilor agricole, modernizarea tehnologiilor și ameliorarea generală a activităților agricultorilor;*
- ✓ *Stimularea formării exploatațiilor agricole privat-familiale comerciale de tip european prin restrângerea treptată a exploatațiilor agricole de subsistență;*
- ✓ *Dezvoltarea teritorială echilibrată a economiei rurale agricole, extinderea IMM-urilor rurale agroalimentare și nonagricole și creșterea gradului de ocupare a populației rurale, prin angajarea și stabilizarea în rural, cu preponderență a populației rurale active tinere;*
- ✓ *Echilibrarea balanței alimentare (și de plăți) românești și creșterea exporturilor agroalimentare românești;*
- ✓ *Restrângerea zonelor rurale defavorizate și a sărăciei rurale severe;*
- ✓ *Compatibilizarea sistemului național de învățământ și cercetare științifică cu cel european, asigurarea unui parteneriat durabil al acestuia cu sistemul agroalimentar românesc.*

Pentru asigurarea securității alimentare naționale care garantează siguranța alimentară a populației, agricultura României trebuie să se înscrie în următorii parametri de performanță:

- ✓ *Dublarea randamentelor agricole în următorii zece ani, comparativ cu deceniul 2000-2010;*
- ✓ *Dublarea valorii producției vegetale și animale în următorul deceniu, față de cea din 2010;*
- ✓ *Dublarea valorii producției agroalimentare procesate față de anul 2010;*
- ✓ *Creșterea ratei de absorbție a fondurilor europene.*

Singura șansă a României pentru dezvoltarea agriculturii, prin care să se susțină nivelele de producție propuse în continuare pentru orizonturile 2015, 2020, 2025, 2030, constă în:

- *alocarea masivă, dar rațională, dacă se poate optimă, de capital investițional în infrastructura rurală;*
- *echiparea teritoriului agricol (circa 1,7 mil. ha irigate, Canalul Siret-Bărăgan);*
- *plantarea perdelelor de protecție a câmpului pe circa un milion de hectare în zonele cele mai aride;*
- *modernizarea exploatațiilor agricole;*
- *extinderea întreprinderilor de stocare-procesare a produselor agroalimentare (nu numai cereale);*
- *sporirea capitalului de exploatare, atât din surse proprii cât și din credite bancare avantajoase, acordat fermelor agricole.*

Se estimează că România are un potențial alimentar, la orizontul 2030, pentru 38,5 mil. persoane, respectiv un disponibil pentru export și pentru consum nealimentar de materii prime agricole de circa 49-50 mld. €.

Acordul de Parteneriat dintre România și Comisia Europeană 2014-2020.

Documentul a fost transmis informal serviciilor Comisiei Europene în luna octombrie 2013, deoarece la nivelul Uniunii Europene nu erau adoptate încă regulamentele prin care se stabilește modul de implementare a fondurilor europene în viitoarea perioadă de programare.

Acordul de parteneriat dintre România și CE vizează utilizarea fondurilor europene în perioada 2014-2020. În viitoarea perspectivă financiară, România va investi € 39.34 miliarde alocate din fonduri structurale europene (FSE) plus co-finanțarea aferentă, în conformitate cu obiectivele tematice ale UE 2020 și prioritățile naționale ale României. Acordul de parteneriat stabilește modul în care aceste investiții vor fi concentrate pentru a promova competitivitatea, convergența și cooperarea și să încurajeze o creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii, prin stabilirea unor priorități naționale de investiții specifice.

Având în vedere că FSE va fi unul dintre cele mai importante instrumente pentru a face față provocărilor principale de dezvoltare ale României, identificate în programul de creditare al UE/FMI și angajamentele UE 2020, *Acordul de parteneriat* stabilește modul în

care va fi optimizată utilizarea FSE pentru a realiza valoarea adăugată a cheltuielilor publice, prin integrarea principiilor de parteneriat, egalitatea între femei și bărbați, incluziunea socială și dezvoltarea durabilă.

Acordul de parteneriat este elaborat într-o manieră care oferă un cadru flexibil pentru România de a reacționa și a reorienta resursele europene, naționale și locale, pentru crearea condițiilor de creștere economică și ocupare a forței de muncă și pentru a maximiza rezultatele obținute. Prin acest document de programare România vizează exploatarea sinergiilor potențiale dintre FSE și alte surse de finanțare UE, printr-o abordare strategică și integrată.

Obiectivul general și contribuția strategică a Fondurilor Europene Structurale și de Investiții. Ținând cont de situația și de politicile macroeconomice, alături de blocajele creșterii la nivel național, subliniate mai sus, Guvernul României a stabilit anumite priorități de finanțare pentru utilizarea Fondurilor Europene Structurale și de Investiții în Acordul de Parteneriat 2014-2020, cu **obiectivul global de a reduce disparitățile de dezvoltare economică și socială între România și statele membre ale UE.**

Acest obiectiv global este o simplă expresie a procesului de convergență economică și socială și reprezintă o continuare firească a obiectivului Cadrului de Referință Strategic Național 2007-2013.

Obiectivele de mai sus reflectă impactul posibil al FSE, și sunt estimate printr-o modelare macro-economică, pe baza modelului R-GREM. Modelul a proiectat, de asemenea, creșteri suplimentare semnificative pentru alți parametri macroeconomici cheie, inclusiv ocuparea forței de muncă în sectoare tranzacționabile (producție) și netranzacționabile (servicii) și în formarea brută de capital (investiții).

Obiectivele, la fel ca și celelalte rezultate macroeconomice, au fost obținute în baza alocărilor financiare orientative ale Acordului de Parteneriat, plecând de la ipoteza unei rate de absorbție de 80%. Obiectivele reflectă diferența dintre două scenarii: scenariul de bază („cu fonduri”), cu cheltuielile FSE la nivelul stabilit în AP, și un scenariu „fără fonduri”, unde se presupune că nu va exista o intervenție a FSE.

Pentru a îndeplini aspirațiile de creștere economică reflectate în obiectivul global al acestui Acord de Parteneriat, România se va transforma într-o economie modernă și competitivă, abordând următoarele cinci provocări în materie de dezvoltare:

- I. Competitivitatea
- II. Oamenii și societatea
- III. Infrastructura
- IV. Resursele
- V. Administrația și guvernarea

9.3. Context Regional

Strategia pentru Dezvoltare Regională a Regiunii Vest pentru perioada 2014-2020

Această strategie reprezintă viziunea Regiunii Vest privind dezvoltarea regională și baza strategică pentru fundamentarea programelor de finanțare din fonduri externe/comunitare, naționale, regionale și/sau locale.

La elaborarea strategiei s-au avut în vedere unele aspecte evidente cu privire la Regiunea Vest, și anume:

⇒ Pentru majoritatea indicatorilor relevanți, cu excepția celor sociali, Regiunea Vest rămâne o regiune mai puțin dezvoltată în contextul Uniunii Europene.

Ca atare, Regiunea Vest continuă să necesite o gamă largă de intervenții și politici publice specifice obiectivului convergență, care continuă să acopere principalele domenii de dezvoltare economică, în special competitivitatea întreprinderilor, dezvoltarea economiei rurale, precum și infrastructura cheie și serviciile conexe - de transport, mediu, sănătate, educație și formare.

⇒ Regiunea Vest nu este o regiune omogenă.

Problemele de coeziune economică și socială sunt datorate disparităților care există între mediul urban și cel rural, precum și între cele patru județe ale regiunii. În special două orașe Timișoara și Arad, fiecare în parte și mai ales împreună sunt motorul de dezvoltare economică și socială pentru întreaga regiune. Pentru cele două orașe provocarea este clară: ele trebuie să devină competitive pe plan internațional, comparabil cu regiuni similare din Europa Centrală și cu cele din urmă Europa de Vest.

Acest deziderat implică o intervenție energetică și bine direcționată în ceea ce privește structura economică, dinamismul și progresul general. În același timp, județele Caraș-Severin și Hunedoara urmăresc constant creșterea gradului de competitivitate prin valorificarea potențialului local și diversificarea activităților economice, fiind încă dominate de un caracter industrial intensiv, dar redus în termeni de competitivitate și productivitate.

⇒ Activitatea economică din Regiunea Vest este concentrată în câteva sectoare care reprezintă circa jumătate din cifra de afaceri, forța de muncă și productivitatea regiunii.

O comparație internațională sugerează că nivelurile de productivitate din Regiunea Vest sunt încă scăzute față de valorile europene. Deși productivitatea medie din Regiunea Vest (12.799 €) este ușor peste media pentru România (11.507 €), aceasta este semnificativ mai scăzută decât media celor 10 țări membre ale Uniunii Europene începând cu 2004 (19.059 €) și decât media UE27 (48.428 €).

⇒ Schimbările demografice, inclusiv îmbătrânirea populației și migrația, sunt deosebit de importante în regiune.

În intervalul 1992-2012, populația Regiunii Vest a scăzut de la 2.111.947 la 1.828.313 persoane, conform datelor de la recensăminte. Răspunsul la schimbările demografice și, în special, evoluția structurii demografice a regiunii vor reprezenta adevărate provocări mai ales pentru furnizarea serviciilor de educație și sănătate,

dar și la nivel de impozitare, sistem de pensii, servicii financiare, turism și opțiuni de agrement. Ofertele de forță de muncă și de competențe în multe domenii sunt limitate de dimensiunea demografică.

- ⇒ Realizarea unei dezvoltări regionale echilibrate și a unei competitivități sporite depinde încă, în mare măsură, de nivelul național, de calitatea și de stabilitatea mediului juridic și de crearea unui cadru instituțional adecvat, iar pe plan local și regional de capacitatea de mobilizare a tuturor actorilor implicați în susținerea și implementarea unor proiecte de dezvoltare cu impact regional.

Strategia pentru Dezvoltare Regională a Regiunii Vest pentru perioada 2014-2020 are la bază informațiile cuprinse în analiza socio-economică și analiza SWOT. Totodată, în elaborarea documentului au fost avute în vedere documentele strategice elaborate la nivel european (*Strategia Europa 2020*), național (variantele draft ale *Acordului de Parteneriat* și ale *Strategiei Naționale de Dezvoltare Regională*), precum și strategiile elaborate la nivel regional, județean și local.

Strategia propusă pentru Regiunea Vest în perioada 2014-2020 se bazează pe rezultatele obținute într-o serie de studii care au susținut demersul de planificare:

- *Studiu regional de transport și mobilitate;*
- *Sustenabilitatea – motor al dezvoltării în Regiunea Vest;*
- *Studiu de potențial privind dezvoltarea axei Timișoara-Arad, centrul de polarizare al dezvoltării în Regiunea Vest;*
- *Creșterea impactului utilizării Fondurilor structurale asupra calității vieții locuitorilor din Regiunea Vest;*
- *Servicii pentru creșterea competitivității și specializare inteligentă în Regiunea Vest.*

Obiectivul general al Strategiei pentru Dezvoltare Regională pentru perioada 2014-2020: Regiunii Vest are scopul de a atinge nivelul PIB pe cap de locuitor și al calității generale a vieții similare cu regiunile puternice, non-capitale din Europa Centrală, până în 2020.

Pentru a îndeplini acest obiectiv general, Regiunea Vest trebuie să devină o regiune:

- ⇒ mai productivă - cu o forță de muncă eficientă și cu un nivel mai ridicat de inovare, atât în activitatea de producție, cât și la nivel de servicii. Regiunea trebuie să atingă un nivel ridicat de investiții, un număr mare de întreprinderi și de competențe, pentru a fi capabilă să concureze la nivel global;
- ⇒ o economie puternică - cu oameni receptivi și întreprinderi capabile să se adapteze rapid la schimbări, cu instituții și rețele de înaltă performanță, care facilitează creșterea economică durabilă;
- ⇒ conectată la nou - unde oamenii sunt educați, au competențe adecvate și relevante pentru activitatea lor;
- ⇒ un loc plăcut pentru a locui și lucra - cu o calitate bună a mediului natural și construit, cu acces egal la servicii de înaltă calitate, cu oportunități culturale, de agrement, sportive și civice pentru toți locuitorii;
- ⇒ coezivă - cu comunități locale puternice, sigure și favorabile incluziunii și egalității de șanse.

Atingerea acestui obiectiv general implică cel puțin revenirea la evoluția PIB și a productivității din perioada 2000-2007 și se bazează pe următoarele **obiective specifice**:

- ⇒ Accentuarea rolului cercetării-inovării. Acest lucru nu se poate realiza decât dacă există o schimbare a vitezelor în modul în care întreg domeniul CDI este configurat și organizat în cadrul regiunii, în modul în care sprijinul financiar public este furnizat acestor activități și în modul în care organismele publice de dezvoltare sprijină aceste activități. În plus, trebuie creată o relație din ce în ce mai strânsă cu mediul de afaceri, în vederea transferului rezultatelor CDI în mediul privat.
- ⇒ Concentrare mai clară asupra IMM-urilor și investițiilor directe. Trebuie avută în vedere trecerea la asistență, foarte selectivă, practică și financiară a întreprinderilor din sectoarele-cheie, cu precădere la nivelul acelor întreprinderi care au potențial de "creștere-înaltă". De asemenea, asistența pentru mediul privat va avea în vedere pachete de servicii pentru crearea de rețele de furnizori și internaționalizare. Acest lucru înseamnă, de exemplu, atingerea unor niveluri de investiții străine directe similare celor din perioada 2000-2007, dar mai puternic axate pe activitățile de cunoaștere intensivă, și incluzând, unde este posibil, atragerea a cel puțin câtorva funcții de cercetare și dezvoltare tehnologică, în special în domeniile identificate ca sectoare „smart”.
- ⇒ Îmbunătățirea nivelului productivității. Creșterea economiei regionale este dependentă de doi factori critici: rata de ocupare (numărul de persoane ocupate) și nivelul productivității (valoarea generată de fiecare oră lucrată).

Pentru a crește productivitatea la nivel regional, intervențiile pot fi grupate la nivelul următorilor factori cheie:

- *aptitudini*: orientarea asupra categoriilor de persoane fără calificare și îmbunătățirea abilităților persoanelor ocupate;
 - *inovare*: creșterea investițiilor în cercetare și dezvoltare a întreprinderilor, în special IMM-uri și transformarea cât mai multor idei în produse sau servicii noi sau îmbunătățite;
 - *întreprinderi*: creșterea ratei de formare și de supraviețuire a întreprinderilor și crearea unei culturi antreprenoriale începând de la școală;
 - *investiții*: îmbunătățirea nivelului de investiții în sectorul serviciilor.
- ⇒ Creșterea conectivității și mobilității în/din regiune, indiferent că vorbim despre transport rutier, feroviar, aerian sau naval. Identificarea și dezvoltarea punctelor multimodale de transport poate contribui la creșterea competitivității regionale. La nivel intern, trebuie încurajată folosirea transportului public în comun în detrimentul mașinii proprii, precum și a mijloacelor alternative de transport.
 - ⇒ Identificarea nișelor din turism și formularea unei oferte turistice agregate. Acest lucru presupune o abordare serioasă a unui domeniu în care Regiunea Vest a fost în “standby”. Există în Regiune un potențial de a dezvolta și susține produsele de nișă, dintre care unele pot fi organizate și comercializate în mod integrat. Se impune înființarea unei organizații formale și eficiente, regionale de turism, care să-și asume toate sarcinile de sprijin în domeniul turismului, inclusiv activitățile de promovare în țară, cât și în afară.

Prin caracterul său economic, turismul crează cererea turistică – clientela și oferta turistică – produsul turistic. În timp ce oferta are un caracter imobil, unul dintre cei mai importanți clienți pentru care Regiunea Vest poate dezvolta produse turistice este familia, un segment în creștere în termeni de durată a sejurului și a volumului încasărilor.

- ⇒ Îmbunătățirea indicatorilor de participare, în special în învățământul secundar superior și în învățământul terțiar. Regiunea nu este economic sustenabilă cu valorile prezente ale participării în educație. Sunt necesare noi strategii pentru a se asigura că toate persoanele considerate în deplină sănătate dobândesc până la împlinirea vârstei de 18 ani un set semnificativ de aptitudini profesionale, tehnice sau academice. Un prim pas îl vor reprezenta eforturile pentru a identifica grupurile țintă și chiar teritoriile vulnerabile sub aspectul participării. Inițiativele de tip "a doua șansă" trebuie încurajate.
- ⇒ Creșterea calității și accesului la asistență medicală eficientă primară și în afara mediului spitalicesc, cu precădere în etapa de diagnosticare pentru toți cetățenii regiunii. Acest lucru nu este posibil în lipsa unui proces continuu de restructurare și reconfigurare a sistemului de sănătate și, în special, al infrastructurii de sănătate.
- ⇒ Combaterea sărăciei și a excluziunii sociale în regiune. Acest deziderat trebuie să se bazeze pe creștere economică și ocuparea forței de muncă, dar și pe o protecție socială modernă și eficientă. În plus, intervențiile în protecția socială trebuie să fie inovative și să se combine cu un set extins de politici sociale, inclusiv educație direcționată, asistență socială, asigurarea de locuințe, sănătate, politici orientate către familie.
- ⇒ Diminuarea disparităților de dezvoltare. În primul rând vorbim despre disparitățile existente între orașele din Regiunea Vest și relansarea socio-economică a centrelor urbane în declin. Accentul se pune pe creșterea calității spațiului urban prin utilizarea terenurilor degradate, valorificarea potențialului turistic și creșterea calității serviciilor publice. Totodată, există diferențe de dezvoltare între județele regiunii, caz în care trebuie identificat acel optim de dezvoltare bazat pe de-o parte pe tradiție, iar pe de altă parte pe specializarea prezentă. Nu în ultimul rând, vorbim despre disparități de dezvoltare pe relația rural-urban. În rural există încă multe zone cu potențial de dezvoltare redus, caracterizate printre altele de un nivel scăzut de dezvoltare a infrastructurii și a accesului la servicii de calitate și de un nivel mai ridicat de sărăcie.
- ⇒ Îmbunătățirea capacității regionale de "dezvoltare" prin crearea și îmbunătățirea constantă a instrumentelor de sprijin a proceselor de dezvoltare în cele mai multe dintre domeniile deja amintite. Un pas poate fi reprezentat de dezvoltarea unor programe de schimburi inter și intraregionale. Un alt pas are în vedere dezvoltarea de capacități, instituții și mecanisme care să sprijine sistemul local, județean și regional în intervenții integrate.

Strategia cuprinsă în *Planul pentru Dezvoltare Regională al Regiunii Vest 2014-2020* identifică, alături de punctele forte ale regiunii, și o serie de constrângeri care trebuie luate în considerare în planificarea orizontului 2014-2020: globalizarea, emergența economiilor asiatice, creșterea costurilor de energie, impactul schimbărilor climatice, precum și impactul asupra comunităților care rezultă din activitățile curente.

În definirea elementelor strategiei s-a avut în vedere identificarea raportului optim între nevoi și resurse și cuprinde un mix de intervenții, de la investiții în infrastructură la măsuri soft, propuse de partenerii regionali.

Ca urmare a analizei parteneriale realizate la nivel de regiune, pentru perioada 2014–2020, au fost identificate următoarele **priorități de dezvoltare**:

1. Creșterea competitivității regionale prin promovarea inovării și specializării inteligente;
2. Dezvoltarea unei economii dinamice, bazată pe creșterea productivității și antreprenariat;
3. Îmbunătățirea accesibilității și mobilității într-o regiune conectată intern și internațional;
4. Dezvoltarea capitalului uman și creșterea calității serviciilor în sectoarele educație, sănătate și servicii sociale;
5. Promovarea creșterii sustenabile prin eficiența utilizării resurselor, energii regenerabile și un management proactiv al situațiilor de risc;
6. Încurajarea dezvoltării particularităților specifice comunităților urbane și rurale;
7. Dezvoltarea capacității administrative regionale.

Aceste priorități de dezvoltare pot fi realizate într-un orizont de timp de 8 – 10 ani prin implementarea de proiecte care să genereze dezvoltare, continuând ciclul de programare 2007 – 2013, dar cu o concentrare majoră a intervențiilor în jurul următoarelor **aspecte cheie**:

- ⇒ diversificarea bazei economice și crearea unei culturi antreprenoriale care să permită echiparea întreg teritoriului regiunii cu companii puternice;
- ⇒ transpunerea ideilor rezultate din activitatea de cercetare în produse și servicii noi sau îmbunătățite;
- ⇒ dezvoltarea în permanență a aptitudinilor / competențelor populației ca urmare a schimbării tiparelor legate de progresele tehnologice;
- ⇒ îmbunătățirea constantă a stării de sănătate a populației și reducerea excluziunii sociale;
- ⇒ adaptarea la provocările globale privind schimbarea modului în care sunt produse și consumate energia și resursele;
- ⇒ orientarea și prioritizarea intervențiilor în funcție de impactul asupra îmbunătățiri calității vieții cetățenilor;
- ⇒ reducerea disparităților regionale.

9.4. Analiza Băncii Mondiale - Regiunea Vest

Regiunea Vest a României își dezvoltă strategia de specializare inteligentă cu sprijinul Băncii Mondiale. Obiectivul este de a dezvolta o evaluare detaliată a competitivității și a specializării inteligente a producătorilor de bunuri și furnizorilor de servicii și de a identifica măsuri de politică, intervenții și nișe de specializare inteligentă care pot sprijini potențialul acestora de creștere.

Proiectul de asistență tehnică oferită de Banca Mondială include șapte livrabile, care vor fi utilizate de Agenția de Dezvoltare Regională Vest (ADR Vest) ca input-uri în vederea stabilirii priorităților de dezvoltare regionale, astfel:

1. Evaluarea rezultatelor comerciale
2. Evaluare teritorială: profil, performanță și factori de creștere
3. Evaluarea Economico-Geografică: provocările dezvoltării teritoriale
4. Facilitarea comerțului și a transportului și evaluarea infrastructurii logistice
5. Competitivitatea firmelor din Regiunea Vest a României: diagnoză, provocări și oportunități
6. Studii de caz din sectorul specializării inteligente.
7. Raportul final: Recomandări privind politicile

Studiile realizate de Banca Mondială au condus la elaborarea *Raportului Final*, intitulat "*România Regiunea Vest – Creșterea competitivității și specializarea inteligentă*".

Elementele de fundamentare, pe baza cărora au fost definite prioritățile de dezvoltare regională, se referă la: creșterea economică; dezvoltarea teritorială în cadrul Regiunii Vest; atuurile teritoriale; domeniile care prezintă un avantaj competitiv; rolul politicilor orizontale pentru specializarea inteligentă în regiune; fondurile structurale UE și alte surse de finanțare.

- a) *Creșterea în Regiunea Vest* este puternică, antrenată fiind de un sector activ al întreprinderilor și de o orientare pronunțată către exporturi. De la sfârșitul anilor 1990, regiunea a cunoscut o creștere economică rapidă, care s-a tradus prin creșterea salariilor, generată de îmbunătățirea substanțială a productivității. În plus, există semne importante de activitate antreprenorială și Regiunea are una dintre cele mai ridicate concentrări de firme și exportatori din România.
- b) *Dezvoltarea regională* a fost oarecum dezechilibrată, cu discrepanțe teritoriale semnificative și o concentrare ridicată a activității economice și a exporturilor. Trebuie depășite mai multe obstacole pentru ca sistemul de producție din regiune să treacă la activități cu o mai mare valoare adăugată și pentru a se accelera convergența cu cele mai avansate regiuni ale UE.
- c) *Atuurile teritoriale*, umane, naturale și culturale pot fi utilizate pentru a se obține o creștere mai sustenabilă. Regiunea Vest beneficiază de mai multe puncte forte din punct de vedere competitiv. Elementele de infrastructură sunt relativ suficiente și ușurează accesul la țările învecinate. Forța de muncă din regiune este calificată, mulțumită sistemului de învățământ universitar care este relativ puternic. O poziționare geografică favorabilă, un mediu natural curat în mare parte și obiective culturale și arheologice neexploatate, oferă posibilități suplimentare de specializare în activități care aduc o valoare adăugată mai ridicată.

- d) Regiunea prezintă un *avantaj comparativ* aparent în domeniul auto, textil și al tehnologiei informației și comunicațiilor (TIC) și un avantaj comparativ latent în domeniul agroalimentar și al turismului.

Pentru sectorul auto, provocarea principală ține de diversificarea către activități cu o valoare adăugată mai ridicată, ceea ce presupune avansarea pe lanțul valoric internațional.

Sectorul textil trebuie, de asemenea, să crească valoarea adăugată prin construirea abilităților și capacităților de care firmele au nevoie pentru a putea demara producția modelelor sau a mărcilor proprii.

În cazul sectorului agroalimentar, ținând cont de caracteristicile complexe și din ce în ce mai globale ale lanțului valorii, provocările țin de îmbunătățirea marketingului la produsele locale și stabilirea de conexiuni cu lanțurile mari de distribuție.

În TIC - privit în general ca și competitiv la nivel internațional pe parte de dezvoltare de software, proiectare și engineering - principala provocare este extinderea setului actual de activități și a capacității totale de producție.

- e) *Politicele orizontale*, adesea apanajul guvernului de la nivel central, sunt necesare pentru a încuraja specializarea inteligentă în regiune. Patru dintre domeniile de politică cele mai sensibile sunt comune tuturor sectoarelor: (i) învățământul și formarea (extinderea și îmbunătățirea sistemului de școli profesionale, programe școlare relevante pentru industrie și formarea de abilități antreprenoriale și de management al afacerilor); (ii) îmbunătățiri ale infrastructurii locale de transport (rutier și feroviar); (iii) extinderea accesului la finanțe; și (iv) creșterea cadrului instituțional pentru inovare.
- f) *Fondurile structurale UE* și alte surse pot sprijini acțiunile orizontale și specifice pentru sector conform axelor prioritare și obiectivelor tematice. Fondurile structurale UE disponibile pentru perioada 2014-2020 pot fi utilizate în vederea atingerii de obiective orizontale și specifice sectorului în conformitate cu strategia de "specializare inteligentă" pentru Regiunea Vest. Disponibilitatea resurselor naționale și mobilizarea finanțării sectorului privat pot crește eficacitatea intervențiilor specifice. Urmând liniile directe ale Comisiei Europene, o serie de obiective tematice, definite prin politica de Coeziune a UE, sunt considerate relevante pentru Regiunea Vest și sunt grupate în axe prioritare.

Un aspect esențial al studiului efectuat de Banca Mondială se referă la definirea obiectivelor tematice și a priorităților de investiții pentru Regiunea Vest.

Astfel, se consideră că, din cele unsprezece Obiective Tematice definite de către Comisia Europeană, cinci se potrivesc cel mai bine nevoilor de dezvoltare ale Regiunii Vest. Prioritățile de investiții identificate în următoarele subsecțiuni pot fi finanțate din diverse Fonduri Europene Structurale și de Investiții (FESI), inclusiv FEDR. În timp ce investițiile promovate la nivel național, prin alte programe, pot fi, de asemenea, implementate, această propunere se concentrează pe investiții care pot fi finanțate prin inițiative regionale.

⇒ **Obiectivul tematic 1: întărirea cercetării, dezvoltării tehnologice și inovării**

Nevoia de întărire a cercetării, dezvoltării tehnologice și inovării este motivată de nivelul scăzut de cheltuieli cu C&D în Regiunea Vest - doar 0,22% din PIB-ul regional în 2010, în scădere de la 0,3% în 2008, comparat cu o medie națională de 0,47%. Chiar dacă

există o bază de cercetare în regiune, legătura acesteia cu industria este limitată. Principalele universități locale au început să investească în transferul de tehnologie, dar aceste investiții se află încă în stadiu incipient. Este nevoie de investiții suplimentare pentru a sprijini cercetarea și inovarea în rândul firmelor, pentru a dezvolta legături și sinergii între firme și pentru a îmbunătăți infrastructura de C&D din regiune.

Sectoarele auto, textile, TIC și agroalimentar, precum și alte activități, au un potențial de creștere și inovare semnificativ. Materialele eficiente din punct de vedere al resurselor pot fi utilizate ca și specializare suplimentară a regiunii, ținând cont de faptul că economia de energie va rămâne prioritatea UE în viitorul apropiat. Elementele naturale ale regiunii pot, de asemenea, reprezenta un punct de plecare pentru specializarea în turismul anti-îmbătrânire și medical. Acest fapt va necesita investiții suplimentare în turismul balneo, în ecoturism și în turismul activ. Dezvoltarea de noi clustere de procesare a lemnului sau energia verde pot fi explorate ca opțiune de deplasare a avantajului comparativ al regiunii către eco-inovare și activități asemănătoare.

Regiunea Vest necesită un sistem regional de inovare eficient pentru a crește competitivitatea companiilor locale, mai ales prin îmbunătățirea capacității acestora de a efectua activități de cercetare și dezvoltare, ceea ce le-ar permite să se concentreze mai nou pe activități cu o valoare adăugată mai ridicată. În plus, atragerea companiilor mari în clustere de inovare poate conduce la transfer de tehnologie din amonte din lanțul de furnizare către companii locale mai mici și la diversificarea automată a bazei de producție a regiunii.

Îmbunătățirea cadrului instituțional este necesară pentru a crește eficiența investițiilor în cercetare, dezvoltare și inovare, prin crearea și consolidarea de instituții specializate, cum ar fi agențiile regionale de dezvoltare economică sau agențiile regionale pentru inovare, care ar putea gestiona și extinde proiectele existente asupra clusterelor inovatoare.

⇒ **Obiectivul tematic 3: Creșterea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii**

Rolul IMM-urilor este crucial în vederea asigurării dezvoltării economice a regiunii, mai ales în zonele aflate la distanță față de aglomerările economice. Analiza efectuată ca parte a acestui proiect indică faptul că o structură a pieței care include câteva firme lider și o gamă largă de firme mai mici este mai deschisă concurenței și poate maximiza creșterea producției și procentul de angajare.

Întreprinderile mici și mijlocii din Regiunea Vest au nevoie de sprijin pentru a deveni competitive. Măsurile posibile pentru IMM-uri pot urmări îmbunătățirea productivității muncii și a eficacității energetice. În plus, autoritățile pot ajuta firmele să acceseze finanțări, unul dintre obstacolele principale în calea dezvoltării IMM-urilor în România și în Regiunea Vest. Asemenea soluții pot include crearea de fonduri de investiții cu sprijin din finanțări UE.

Intervențiile planificate prin OT3 pot include, de asemenea, măsuri direcționate către firmele agroalimentare și pot oferi sprijin indirect pentru o mai bună utilizare a potențialului agricol local. Instituțiile regionale pentru inovare, cum sunt cele propuse prin OT1, pot crește nivelul de cunoștințe și pot disemina tehnologia în rândul IMM-urilor.

⇒ **Obiectivul tematic 6:** *Protecția mediului și promovarea eficienței resurselor*

Regiunea Vest prezintă un potențial turistic semnificativ care trebuie exploatat și sprijinit suplimentar. Domeniile de dezvoltare includ turismul balneo, ecoturismul și turismul activ, precum și turismul urban și de tip MICE.

Obiectivele culturale și arheologice aflate în această zonă a țării trebuie incluse într-un itinerar tematic integrat și promovat în mod adecvat. În mod similar, pot fi concepute măsuri de dezvoltare a stațiunilor balneo din regiune, împreună cu proiectele de cercetare de la OT1 concentrate pe tratamentele cu ape termale.

⇒ **Obiectivul tematic 10:** *Investiții în învățământ, abilități și formare continuă*

Extinderea disponibilității forței de muncă calificate care se poate implica în activități de inovare reprezintă o altă provocare majoră pentru regiune. Timișoara, și într-o mai mică măsură Aradul, sunt singurele orașe unde această capacitate este disponibilă, chiar dacă și aici ea este limitată. Absolvenții de facultate trebuie să fie mai bine formați pentru a putea aplica cunoștințele tehnice. Firmele adesea au dificultăți în a identifica absolvenți care să corespundă nevoilor lor, în parte pentru că abilitățile oferite de sistemul de învățământ nu trec dincolo de conceptele teoretice.

Pentru a dezvolta seturi de abilități adecvate pentru absolvenți, trebuie îmbunătățite legăturile dintre industrie și universități. Acest fapt poate fi atins prin parteneriate public-private cu privire la colaborările de C&D sau prin adaptarea programei școlare pentru a răspunde nevoilor industriei. În prezent, asemenea proiecte comune sunt disponibile doar pentru companii mari ca Siemens și Continental, care au programe și parteneriate cu universitățile locale. Aceste eforturi trebuie mărite și ar trebui să includă firme locale, inclusiv întreprinderi mici și mijlocii.

Învățământul vocațional trebuie, de asemenea, extins și îmbunătățit pentru a oferi un număr suficient de tehnicieni calificați (mână de lucru specializată). Lipsa muncitorilor calificați care să poată utiliza mașinile de ultimă generație limitează potențialul de creștere a firmelor și crește costul de producție. Accesul la o gamă mai largă de forță de muncă calificată, combinat cu absolvenți mai bine ghidați, ar întări avantajele comparative ale regiunii. În timp ce parteneriatele între instituțiile de învățământ de stat și particulare, fie pentru formarea inițială, fie pentru programe de formare continuă pot fi promovate prin parteneriat sub egida Fundației Europene pentru Știință (ESF), investițiile în infrastructura de învățământ ar trebui susținute prin măsuri FEDR. Aceste parteneriate pot fi proiecte cu auto-susținere, sau parte a unor proiecte integrate pentru investiții în cercetare și inovare.

⇒ **Obiectivul tematic 11:** *Creșterea capacității instituționale și o administrație publică eficientă*

Instituțiile specializate trebuie să asigure succesul investițiilor în specializarea inteligentă. Este nevoie de unul sau mai multe organisme administrative care să poată coordona procesul de implementare a investițiilor și care să poată supraveghea procesul riguros de monitorizare și evaluare. În plus, instituții din categoria birourilor de transfer tehnologic pot sprijini strategia de specializare inteligentă prin promovarea colaborării dintre sectorul privat, universități și institute de cercetare-dezvoltare (ICD-uri).

9.5. Context metropolitan

Municipiul Deva aparține categoriei **localităților de rangul II**, conform criteriilor definite prin *Legea nr. 351/2001, privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național – Secțiunea a IV-a “Rețeaua de localități”*. Ca urmare, sunt satisfăcute cerințele stipulate prin *Legea 351/2001* privind elementele și nivelul de dotare ale localităților urbane de rangul II, pentru categoria municipii reședință de județ.

Aceste cerințe se referă la:

- ✓ Populație: de la circa 50.000 la circa 200.000 de locuitori;
 - zona de influență: circa 200.000—500.000 de locuitori
- ✓ Rază de servire: circa 60—80 km
- ✓ Accesul la căile de comunicație:
 - acces direct la cel puțin două sisteme majore de căi de comunicație (traseu de cale ferată principală, drumuri naționale ce tranzitează sau pornesc din acel loc, eventual aeroport, porturi și/sau gări fluviale)
- ✓ Funcțiuni economice:
 - capacități de producție diversificate din sectorul secundar și al serviciilor productive, social-culturale și informative cu rază de servire prioritar județeană
- ✓ Nivel de dotare-echipare:
 - instituții de decizie politică, administrativă, juridică de importanță județeană:
 - sedii ale administrației publice locale; sedii de servicii descentralizate în teritoriu ale ministerelor și ale altor organe centrale neguvernamentale; sedii de partid, de sindicat, sedii ale organizațiilor neguvernamentale; judecătoria, tribunale, procuratură, parchet și alte instituții juridice;
 - educație, cercetare științifică:
 - institute de învățământ superior sau filiale ale acestora, colegii, institute sau filiale ale unor institute naționale de cercetare;
 - sănătate, asistență socială:
 - spital clinic universitar sau spital general, spitale de specialitate, stație de salvare județeană, asistență de specialitate (boli cronice, persoane cu handicap, recuperări funcționale, centre psihiatrice), cămine de bătrâni, centre de recuperare, orfelinate etc.;
 - cultură:
 - case de cultură cu săli de spectacol, eventual teatre, săli de concert, de expoziție, de conferințe, săli polivalente, cluburi, muzee, biblioteci, edituri, tipografii etc.;
 - comerț, servicii comerciale prestate populației și agenților economici:
 - centre comerciale, camere de comerț, centre de afaceri, burse de valori și de mărfuri, magazine specializate pentru vânzări cu ridicata și cu amănuntul, magazine de prezentare, servicii diversificate de înaltă calitate; posibilități de organizare a unor târguri importante;
 - turism: hoteluri de 3 stele cu cel puțin 200 de locuri;

- mass-media: mass-media județeană (posturi de radio și de televiziune), publicații cotidiene sau periodice;
- finanțe, bănci, asigurări:
 - sucursale sau filiale ale unităților financiar-bancare și de asigurări;
- sport, agrement:
 - zone de recreare și agrement, grădini zoologice, săli de competiții sportive de nivel național/regional, județean, stadioane și alte dotări diversificate pentru petrecerea timpului liber și sport (săli polivalente, terenuri de sport, piscine, eventual patinoare artificiale etc.);
- protecția mediului:
 - agenții de protecție a mediului și servicii dotate cu echipamente specifice pentru menținerea unui mediu de calitate și a igienei urbane;
 - alimentare cu apă și canalizare: rețele de alimentare cu apă, sistem colector de canalizare, stație de epurare;
- culte: lăcașuri de cult, episcopii, sedii eparhiale, vicariate, subcentre ale cultelor autorizate;
- transport/comunicații: gări, autogări, transport în comun, centrale telefonice automate, fax, poștă etc;
- ordine, securitate: instituții specifice cerințelor la nivel județean.

Municipiul Deva - Pol de dezvoltare urbană

Pentru desemnarea polilor de dezvoltare au fost selectate municipiile de rang 1 și 2. Deoarece potrivit legii 351/2001 există 81 de orașe, metoda de selecție a fost mai riguroasă pentru determinarea orașelor care ar putea servi drept centre de dezvoltare urbană.

Criteriile de bază în stabilirea polilor de dezvoltare urbană au fost:

- potențialul de dezvoltare economică;
- capacitatea de cercetare-dezvoltare și inovare (universități, institute de cercetări, centre de excelență);
- infrastructură de afaceri adecvată;
- accesibilitate (rutieră, feroviară, aeriană, maritimă);
- servicii publice oferite;
- capacitatea de asociere administrativă.

Unul dintre scopurile desemnării polilor de creștere și de dezvoltare urbană a fost acela de a contribui la o dezvoltare teritorială echilibrată a țării și pentru a evita creșterea disparităților interne, investițiile vor fi concentrate în acele orașe care acționează ca poli regionali și/ sau locali de creștere și iradiază dezvoltare în zonele adiacente, acordând prioritate polilor de creștere localizați în regiunile și județele cu un nivel de dezvoltare mai scăzut în termeni de PIB și șomaj.

În acest context, în perioada de programare 2007-2014 cele mai accesate proiecte au fost acelea de reabilitare a infrastructurii stradale, a drumurilor și pasajelor din interiorul orașelor. De asemenea, de mare importanță au fost și reabilitarea și modernizarea parcurilor, regiunea având un procentaj destul de redus pentru spațiile verzi pe cap de locuitor.

Abordarea policentrică urbană

Conform *Legii nr. 351 din 2001 privind aprobarea Planului de Amenajare a Teritoriului Național (PATN), secțiunea IV Rețeaua de localități*, pe lângă definirea *ierarhizării funcționale*, sunt definite alte două concepte:

- *Rețea de localități* - totalitatea localităților de pe un teritoriu (național, județean, zonă funcțională), ale căror existență și dezvoltare sunt caracterizate printr-un ansamblu de relații desfășurate pe multiple planuri (politico-administrativ, social-cultural, economic etc). Rețeaua de localități este constituită din localități urbane și localități rurale.
- *Sistem urban* - sistem de localități învecinate între care se stabilesc relații de cooperare economică, socială și culturală, de amenajare a teritoriului și de protecție a mediului, echipare tehnico-edilitară, fiecare păstrându-și autonomia administrativă.

Rangul unei localități reprezintă expresia importanței actuale și în perspectivă imediată a acesteia în cadrul rețelei din punct de vedere administrativ, politic, social, economic, cultural etc, în raport cu dimensiunile ariei de influență polarizate și cu nivelul de decizie pe care îl implică în alocarea de resurse.

Zonele funcționale urbane (FUA - *Funcțional Urban Areas*) reprezintă cele mai mici elemente constitutive ale unei dezvoltări policentrice, fiind formate dintr-un nucleu urban și aria înconjurătoare integrată din punct de vedere al dezvoltării economice (de exemplu piața locală a forței de muncă).

În cadrul proiectului ESPON 2006 1.1.1. *Potențial pentru dezvoltarea policentrică în Europa*, ariile urbane funcționale din Europa au fost stabilite fie pe baza definițiilor oficiale, fie pe baza opiniilor experților (acolo unde aceste definiții nu există), criteriile luate în considerare axându-se pe bazinul forței de muncă, polii urbani, etc. În statele cu populație de peste 10 milioane locuitori (deci și România), zonele urbane funcționale au fost definite astfel: cel puțin 15.000 locuitori în centrul urban și peste 50.000 populația totală a FUA.

Zonele metropolitane de creștere (Metropolitan European Growth Areas - MEGA) au fost identificate în cadrul studiului, pe baza unei analize multicriteriale care a inclus populația, competitivitatea (prin produsul intern brut/locuitor și localizarea sediului primelor 500 companii europene), gradul de conectivitate (numărul de călători din aeroporturi, precum și un indicator de accesibilitate multimodală) și importanța cunoașterii (nivelul de educație și ponderea ocupării în activitățile de cercetare-dezvoltare).

În raportul final al proiectului, au fost identificate în România 59 zone urbane funcționale, din care 2 MEGA (București și Timișoara), 8 FUA de importanță națională sau transnațională (Cluj-Napoca, Iași, Constanța, Brașov, Craiova, Galați, Ploiești și Oradea), și alte 49 FUA de importanță regională și locală.

Lista *zonelor funcționale* (în ordinea descrescătoare a populației FUA) este următoarea: București, Iași, Cluj-Napoca, Timișoara, Constanța, Craiova, Galați, Brașov, Ploiești, Brăila, Oradea, Bacău, Arad, Pitești, Sibiu, Târgu Mureș, Baia Mare, Buzău, Satu Mare, Botoșani, Râmnicu Vâlcea, Suceava, Piatra Neamț, Drobeta Turnu Severin, Focșani, Târgu Jiu, Tulcea, Târgoviște, Reșița, Bistrița, Slatina, Hunedoara, Vaslui, Călărași, Giurgiu, Roman, **Deva**, Bârlad, Alba Iulia, Zalău, Sfântu Gheorghe, Turda, Mediaș,

Slobozia, Onești, Alexandria, Petroșani, Lugoj, Miercurea Ciuc, Mangalia, Câmpina, Câmpulung, Odorheiu Secuiesc, Mioveni, Săcele, Voluntari, Codlea, Balșși Blaj.

În același proiect, sunt propuse două concepte suplimentare : Orizont potențial strategic urban (PUSH - potențial Urban Strategic Horizon) și zonele de integrare potențială (PIA- potențial Integration Areas). *PUSH* sunt arii cu potențial de navetism, incluzând toate localitățile care pot fi atinse, în cel puțin 10% din suprafață, în 45 minute pornind de la un FUA. *PIA* sunt cele în care mai multe zone funcționale urbane își împart între ele cel puțin o treime din bazinul potențial al forței de muncă, considerându-se că ele pot realiza activități comune.

Zonele de integrare potențială identificate de studiul ESPON sunt, în ordinea descrescătoare a populației: București (cu Voluntari), Galați (cu Brăila), Brașov (cu Sfântu Gheorghe, Codlea, Săcele), Craiova (cu Balș), Pitești (cu Mioveni), Călărași (transnațional, cu Siliștra), Mediaș (cu Blaj), **Deva (cu Hunedoara)**.

Localizarea geografică și distanța dintre centrele urbane trebuie să fie, de asemenea, un element important în stabilirea tipurilor de măsuri care pot fi aplicate. Astfel, orașele aflate în vecinătate, la distanțe relativ mici (Galați - Brăila, Timișoara - Arad, **Deva - Hunedoara**, Suceava - Botoșani) trebuie să dezvolte relații economice și administrative între ele, cu scopul de a promova complementaritatea și eficientizarea investițiilor publice. De exemplu, se pot identifica proiecte de infrastructură majoră (aeroporturi, poduri, centre logistice) de care pot beneficia ambele orașe, sau proiecte de creare a unor legături mai strânse (noi legături interorășenești, sistem integrat de transport în comun etc).

Populația rurală nu este distribuită uniform, ci există diferențe semnificative din punctul de vedere al densității populației, pe tot teritoriul României. Majoritatea comunelor cu mai puțin de 50 locuitori/km² sunt grupate în partea de vest a țării, comparativ cu zonele din est și din sud, unde predomină comunele cu densități ale populației de 50-100 locuitori/km².

Astfel, din punct de vedere al densității, se pot identifica trei arii mai populate, respectiv Muntenia Centrală, centrată pe București, Moldova subcarpatică (în sens pozițional și nu strict fizico-geografic), și centrul Transilvaniei, axat *aproximativ pe Valea Mureșului între Deva și Târgu Mureș*, dispunând de câteva nuclee în lungul acesteia și de două concentrări în imediata vecinătate, în jurul orașelor Cluj-Napoca și Sibiu.

Abordarea prin poli metropolitan

În cadrul Direcției Generale Dezvoltare Teritorială (MDRAP) este elaborată o nouă abordare a dimensiunii dezvoltării urbane în România, abordare care poate constitui fundația pentru alocarea resurselor în noua perioadă de programare, 2014-2020.

Dacă abordarea anterioară cuprindea doar 3 tipuri de centre urbane (poli de creștere, poli de dezvoltare și celelalte centre urbane), această abordare este mai detaliată și cuprinde 9 tipuri de orașe incluse în două mari grupuri: poli metropolitan și poli urbani/centre urbane.

A. POLI METROPOLITANI

- ✓ cu potențial internațional
- ✓ cu potențial supraregional
- ✓ cu potențial regional
- ✓ cu potențial regional limitat

B. POLI URBANI/CENTRE URBANE

- ✓ subregionali cu potențial de zone urbane funcționale
- ✓ cu influență zonală
- ✓ cu profil specializat și influență teritorială difuză
- ✓ de importanță / influență locală
- ✓ în vecinătatea zonelor metropolitane

Criteriile de clasificare a orașelor în aceste categorii se bazează pe metodologia anterioară, dar există și unele îmbunătățiri. Populația este încă în continuare unul din indicatorii cheie, iar poli metropolitanii trebuie să aibă, de regulă, peste 40.000 de locuitori. Alți indicatori au în vedere caracteristici cheie ale orașelor, care sporesc atractivitatea centrelor în raport cu persoanele care locuiesc în zonă, în regiune, în județ sau chiar peste granițele naționale.

Astfel de indicatori includ:

- ❖ funcții administrative cheie prezente în oraș (de exemplu, orașul este reședință de județ, atrăgând oameni care încearcă să-și rezolve problemele administrative și fiscale);
- ❖ profilul economic (pentru a determina dacă masa economică a orașului este suficient de puternică pentru a atrage navetiști din zona înconjurătoare);
- ❖ accesibilitate (se analizează sistemele de transport și infrastructura care deservește orașul);
- ❖ prezența unor servicii publice esențiale (de exemplu, universități, spitale mari);
- ❖ prezența centrelor de inovare; poziția geografică și distanța față de alte orașe, precum și clasarea din cadrul Planului de Amenajare a Teritoriului Național (Legea 351/2001).

Recunoscând faptul că o simplă clasificare a orașelor nu este suficientă pentru a ajuta zonele rurale să devină mai competitive, mai sustenabile și mai favorabile integrării comunităților marginalizate, Direcția Generală Dezvoltare Teritorială a stabilit și un profil de investiții pentru toate aceste tipuri de orașe, încercând să evidențieze o parte din modalitățile cheie de a spori rolul și performanțele orașelor în raport cu indicatorii evaluați. De asemenea, s-a încercat și o prioritizare a investițiilor pe baza impactului anticipat al acestora.

De exemplu, investițiile din domeniul educației superioare ar avea un impact mai mare într-un centru universitar consacrat decât într-un oraș mic cu potențial regional limitat. În același mod, investirea în infrastructura de educație publică, cum ar fi școlile primare și liceele, are mai mult sens în zonele urbane cu resurse financiare mai limitate (de exemplu, orașele din zonele defavorizate) decât în poli metropolitanii consacrați, care generează suficiente resurse pentru investițiile locale.

9.6. Provocări și perspective

Programul strategic al Uniunii Europene, Europa 2020, se construiește pe baza a trei obiective: **“creștere inteligentă”, “creștere sustenabilă” și “creștere inclusivă”**.

Aceste obiective au ca scop abordarea punctelor slabe structurale din economia Europei expusă crizei, precum și a provocărilor pe termen lung, reducând în același timp diferențele regionale de venit, bogăție și oportunități.

În acest context, deși Regiunea Vest a României are un PIB pe cap de locuitor mai ridicat decât media națională, mai este mult de recuperat până să se atingă nivelurile din UE. Regiunea Vest beneficiază de pe urma mai multor **puncte forte competitive**, pe care le poate folosi pentru a construi o cale solidă și sustenabilă către dezvoltarea economică.

Zona de vest a țării posedă suficiente elemente naturale, care sunt într-o anumită măsură neexploatate. În plus, regiunea este considerată a avea o populație relativ calificată datorită prezenței universităților de aici. Universitățile locale sunt puternice mai ales în următoarele domenii: științele naturii, matematică, informatică, alimentar, agricultură, medicină și științe veterinare. Datorită, parțial, acestor avantaje, regiunea a cunoscut o creștere economică rapidă, care a condus la creșterea salariilor, prin îmbunătățiri semnificative ale productivității. În plus, există semne importante de activitate antreprenorială și Regiunea are una dintre cele mai ridicate concentrări de firme și exportatori din România. Nu este surprinzător faptul că este a doua cea mai orientată către export și a treia cea mai orientată către import regiune a țării.

În ciuda bunei performanțe din ultimii zece ani, regiunea trebuie să depășească o serie de provocări pentru a se îndrepta spre activități cu valoare adăugată mai ridicată și pentru a accelera procesul de convergență. Pot fi menționate mai multe **provocări**.

- ⇒ În primul rând, beneficiile creșterii economice și ale convergenței cu Europa nu au fost distribuite egal în întreaga regiune.
- ⇒ În al doilea rând, există încă diferențe intra-regionale din punct de vedere al salariilor, productivității și exporturilor.
- ⇒ În al treilea rând, activitatea economică din regiune se concentrează în câteva sectoare, care reprezintă aproape jumătate din cifra de afaceri și locurile de muncă din regiune, ceea ce poate conduce la o volatilitate ridicată a creșterii valorii adăugate și la o scădere bruscă a PIB-ului pe cap de locuitor în cazul unei crize.
- ⇒ În al patrulea rând, modelul de creștere bazată pe exporturi al acestei regiuni este foarte vulnerabil la situații exogene.

În acest context, politicile de specializare inteligentă apar ca un element cheie de promovare a dezvoltării economice. Aceste politici ar trebui să urmeze o abordare a creșterii bazată pe cunoștințe care:

- ✓ utilizează avantajele comparative existente;
- ✓ ajută la dezvoltarea de noi activități în locul unde poate apărea un avantaj comparativ semnificativ;
- ✓ promovează o contribuție mai ridicată a factorului cunoștințe la creșterea economică.

Identificarea avantajului competitiv al regiunii joacă un rol în elaborarea unei strategii de specializare inteligentă. Șase sectoare-cluster (auto, textile, agroalimentar, TIC, construcții și turism) au fost alese pentru o analiză detaliată, nu pentru că acestea sunt văzute ca activități „câștigătoare”, ci datorită relevanței și potențialului acestora pentru economia Regiunii Vest. Această evaluare a indicat, pe baza informațiilor disponibile, faptul că regiunea are un aparent avantaj competitiv în domeniile auto, textilelor și TIC, iar domeniul agroalimentar și turismul au fost identificate ca și clustere cu un avantaj competitiv latent. Clusterul de construcții, totuși, prezintă un avantaj competitiv neclar.

Fiecare dintre aceste sectoare are propriile limitări și elemente specifice, care definesc provocările care vor caracteriza progresul în viitor spre specializarea inteligentă a regiunii. Pentru sectorul auto ca întreg, provocarea principală este diversificarea către activități cu valoare adăugată mai ridicată, ceea ce presupune avansarea pe o structură foarte ierarhică a lanțului internațional de valoare.

Pentru sectorul materialelor textile, provocarea este să crească valoarea adăugată acumulând abilitățile și capacitățile pentru ca firmele să poată începe să producă propria lor proiectare sau marcă. Pentru sectorul agroalimentar, date fiind caracteristicile complexe, și din ce în ce mai mult globale, ale lanțului de valoare agroalimentar, unde marea parte de inovare (și valoare adăugată) este generată de cumpărători, îmbunătățirea marketingului produselor locale și stabilirea de legături cu lanțurile mari de producție pare să fie principala provocare pe termen scurt. Pentru sectorul TIC, care este în general perceput ca un jucător competitiv la nivel internațional în domeniul dezvoltării de software și al design-ului și ingineriei, cea mai mare provocare este de a-și extinde întreaga gamă de activități.

În cazul sectorului construcțiilor, provocarea este extinderea utilizării materialelor și tehnologiilor eficiente din punct de vedere energetic, care, deși încurajată de Uniunea Europeană, nu este încă foarte răspândită în regiune. Pentru sectorul turismului, o atenție sporită la nivel politic este esențială, dacă se dorește ca Regiunea Vest să profite pe deplin de elementele sale naturale și culturale.

În contextul acestor domenii de politici și construind pe baza avantajelor comparative ale regiunii, acest raport are o abordare practică și prezintă elementele cheie pentru un cadru strategic de politici de specializare inteligentă pentru Regiunea Vest. Raportul urmărește liniile directoare generale pentru elaborarea instrumentelor ce vor fi finanțate în perioada 2014-2020 din fonduri structurale ale UE și din alte resurse.

Modul de elaborare a **recomandărilor de politici** prezentate aici urmează liniile directoare ale Comisiei Europene. În primul rând, au fost identificate **obiectivele tematice** definite prin *Politica de Coeziune a Comisiei Europene*. Acestea sunt:

- (1) Întărirea cercetării, dezvoltării tehnologice și inovării;
- (3) Creșterea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii;
- (6) Protejarea mediului și promovarea eficienței resurselor;
- (10) Investiții în învățământ, abilități și formare continuă;
- (11) Creșterea capacității instituționale și o administrație publică eficientă.

În al doilea rând, după gruparea obiectivelor tematice selectate prin axa prioritară, au fost identificate priorități specifice de investiții.

Pentru a putea atinge obiectivele strategiei UE 2020, aceste **priorități de investiții** urmăresc:

- ⇒ Creșterea finanțării acordate procesului de cercetare, dezvoltare și inovare din Regiunea Vest (axa prioritară 1);
- ⇒ Creșterea eficienței energetice și a gradului de utilizare a energiei regenerabile în Regiunea Vest (axa prioritară 2);
- ⇒ Creșterea gradului de angajare și al nivelului de învățământ, prin îmbunătățirea abilităților și competențelor necesare pe piața muncii (axa prioritară 15).

În al treilea rând, sunt prezentate 14 **inițiative pilot de competitivitate și specializare inteligentă locale**, ca exemplificare a felului în care se poate încuraja potențialul de creștere locală pe baza obiectivelor și caracteristicilor Regiunii Vest.

Inițiativele pilot integrate se referă la:

- ❖ un pol de competitivitate TIC;
- ❖ un fond regional de dezvoltare concentrat pe finanțarea proiectelor inovatoare în Regiunea Vest;
- ❖ transformarea parcurilor industriale și a zonelor industriale existente în parcuri industriale și tehnologice regionale;
- ❖ un centru regional expozițional și de formare;
- ❖ un laborator și centru de inovare pentru industria auto;
- ❖ un laborator și centru de inovare pentru industria textilă;
- ❖ un laborator și centru de inovare pentru industria de procesare a lemnului;
- ❖ piață agroalimentară;
- ❖ un laborator acreditat pentru siguranță alimentară și teste veterinare;
- ❖ lansarea studiului de fezabilitate pentru evaluarea priorităților regionale pentru irigarea terenurilor;
- ❖ un centru de inovare pentru energii verzi și eficiență energetică;
- ❖ centru pentru protejarea și promovarea parcurilor naturale;
- ❖ un centru de geo-terapie;
- ❖ inițiativă pilot pentru dezvoltarea de soluții pentru zonele miniere.

Aceste proiecte de investiții nu au fost evaluate și nici avizate de către Banca Mondială. Această listă are titlu de exemplu.

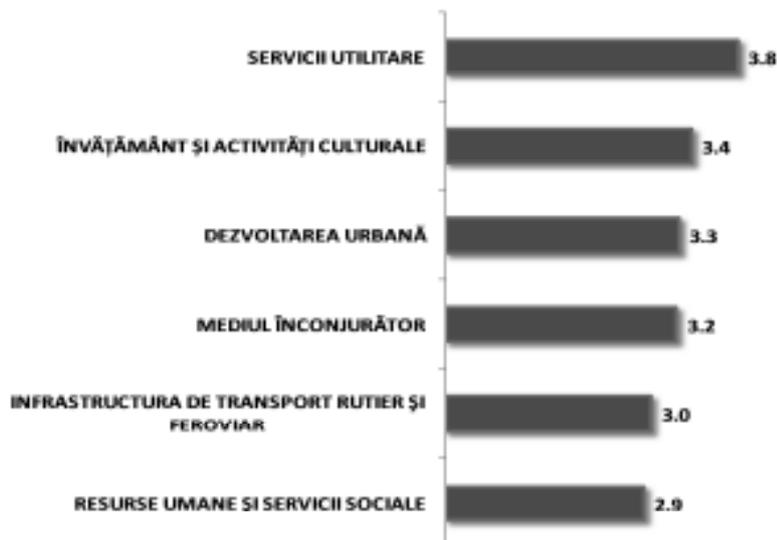
Implementarea inițiativelor prezentate în raport depinde de existența unui **cadru instituțional eficace**, care reprezintă cheia pentru creșterea capacității de inovare, promovarea potențialului local de inovare și creșterea competitivității sectorului privat din regiune. Aceste obiective pot fi atinse doar prin coordonarea dintre autoritățile locale, regionale și naționale, cu privire la elaborarea și implementarea de politici și în strânsă cooperare cu sectorul privat și instituțiile de cercetare.

Acest raport sugerează înființarea a două comitete regionale conduse de Agenția pentru Dezvoltare Regională (ADR) care ar putea sprijini parteneriate între factorii politici naționali și locali. Această propunere poate optimiza coordonarea politicilor cu condiția să fie însoțită de o simplificare a mecanismelor de cooperare existente.

9.7. Opinia cetățenilor

O **sinteză comparativă** a ansamblului factorilor care concură la definirea condițiilor de trai ale comunității municipiului Deva, realizată pe baza răspunsurilor formulate la setul de întrebări din cadrul cercetării sociologice, este următoarea:

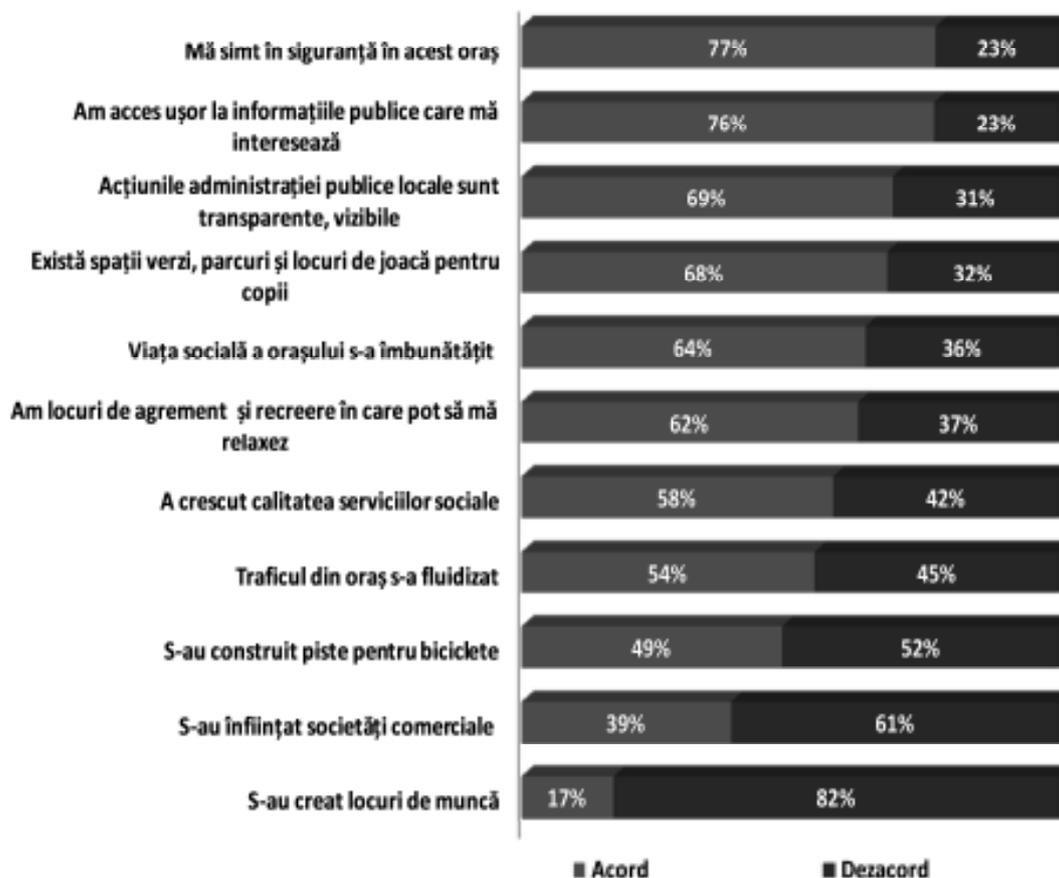
⚡ *Dvs. ca cetățean al orașului, cât de mulțumit sunteți de următoarele aspecte, pe o scală de la 1 la 5 (unde 1 înseamnă deloc mulțumit și 5 înseamnă foarte mulțumit)?*

Pe baza răspunsurilor la chestionar a fost realizată o scală a mediilor pentru tipurile principale de domenii de referință ale vieții comunitare.

Astfel, *serviciile utilitare* sunt clasate la vârful scalei, cu o medie de 3.8 (pe scala 1-5). La polul opus se situează *resursele umane* și *serviciile sociale*, care țin de problematica locurilor de muncă din localitate.

Concluzii deosebit de utile în procesul de planificare se referă la opinia cetățenilor Municipiului Deva privind **aspectele generale ale localității din ultimul an**.

Pe această bază se poate verifica dacă este oportună menținerea în continuare a trendului imprimat în ultimul an sau este necesară o schimbare radicală a modului de abordare de către Primăria Municipiului Deva.

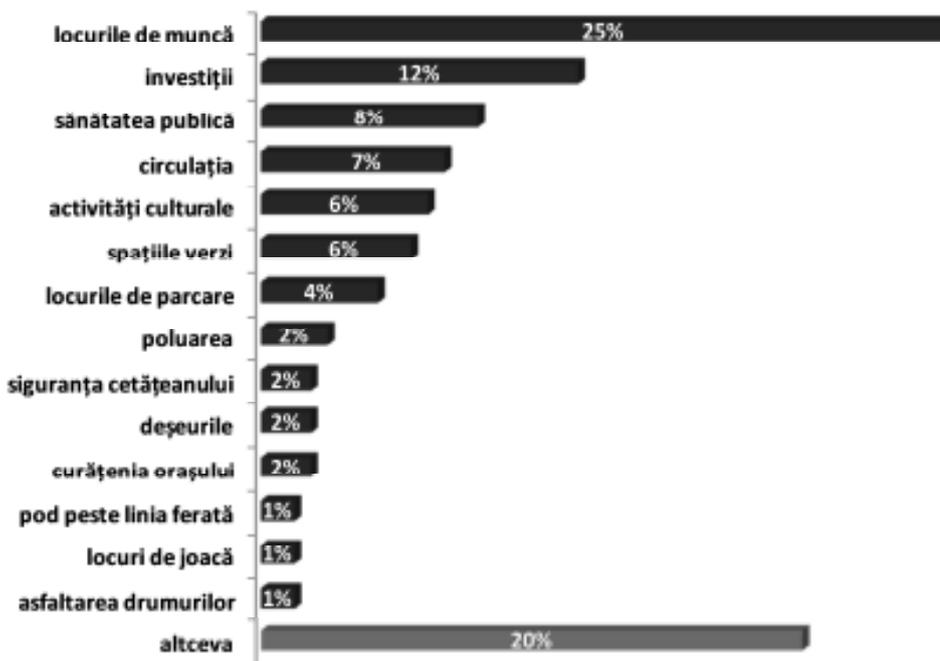
✚ *Gândindu-vă la activitățile din orașul dvs. din ultimul an, vă rog să vă exprimați acordul sau dezacordul cu privire la următoarele afirmații...*

Municipiul Deva este în primul rând apreciat pentru *siguranță* (peste două treimi au făcut această mențiune). *Administrația publică* este apreciată pozitiv din punct de vedere al transparenței și activității desfășurate. La fel, în zona de apreciere figurează *spațiile verzi, parcurile și locurile de joacă pentru copii, viața socială a orașului*.

Locurile de muncă și dezvoltarea unor noi societăți comerciale sunt probleme care afectează aproape toate regiunile țării. Locuitorii din Deva se arată și ei nemulțumiți de acest lucru (82% declară că nu au fost create noi locuri de muncă).

Astfel, **propunerile respondenților** se referă la următoarele aspecte care se consideră că au impact asupra calității vieții municipiului Deva:

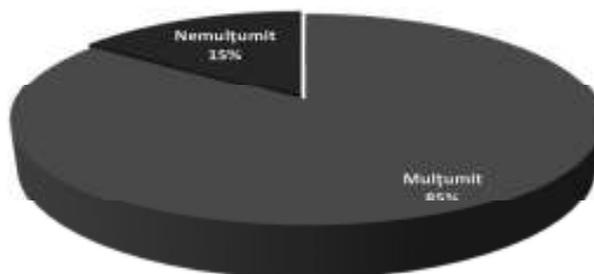

⚡ *Aveți o propunere de proiect care poate crește calitatea vieții în orașul în care locuiți? (întrebare deschisă)*

Respondenții la chestionar au fost rugați să propună o serie de proiecte considerate de ei ca fiind importante pentru creșterea calității vieții în localitate.

La categoria altceva au fost indicate proiecte care nu depășesc ca procent 1%, fapt pentru care răspunsurile au fost listate integral la Anexe. Ceea ce se dorește în cea mai mare măsură sunt *locurile de muncă* și *investițiile* care pot duce implicit la crearea de locuri de muncă (cele două categorii însumând 37% dintre răspunsurile spontane).

Evaluarea satisfacției generale a cetățenilor față de oraș este următoarea:

⚡ *Când vă gândiți la orașul în care trăiți – în general puteți spune că sunteți...*

Deci locuitorii municipiului Deva se declară mulțumiți în majoritatea lor (85%) de localitatea în care trăiesc.

Datorită importanței deosebite a opiniilor cetățenilor, principalii beneficiari ai proiectelor care vor fi inițiate în perioada următoare, s-a considerat utilă includerea unei **selecții relevante privind propunerile formulate cu privire la dezvoltarea viitoare a localității**. Pentru asigurarea caracterului de acuratețe a acestor opinii, acestea sunt redată așa cum au fost menționate de către respondenți.

Aceste propuneri se referă la:

<i>Propuneri formulate de cetățeni</i>
Accesarea fondurilor europene
Amenajarea spațiilor publice/ Organizarea evenimentelor în oraș
Amenajarea blocurilor din cartierul micro 15
Amenajarea mai multor spații verzi
Amenajarea unor centre pentru pensionari
Amenzi pentru cetățenii needucați (gestionarea deșeurilor)
Asfaltări de calitate
Asistența medicală, școala, educația tineretului.
Integrați în societate bătrânii
Asistența pensionarilor
Asociațiile de locatari
Atragerea de investitori pentru a crea locuri de muncă
Baze sportive pentru copii, gratuite
Bazine de inot
Bolnavii gravi să aiba prioritate
Camine pentru bătrâni
Centru de selectare a deșeurilor
Cinematograf
Competența autorităților locale în problemele orașului
Construirea unui aeroport și a unei fabrici de procesare a deșeurilor
Controale ale celor care ne conduc
Controale medicale
Crearea de locuri de muncă - Înființare de firme
Crearea unui spațiu pentru petrecerea timpului liber pentru pensionari
Crearea de spații verzi
Curățenia în oraș
Curățenie și pază
Defrișarea pomilor din fața blocului
Desființarea semafoarelor înființate în ultimul an
Dezvoltarea învățământului și a spațiului pentru copii
Dezvoltarea urbană
Educarea tinerilor
Educația populației
Educația populației / Instruire

<i>Propuneri formulate de cetățeni</i>
Eliminarea corupției din toate sectoarele de activitate
Exploatarea palatului copiilor
Facilități la autoritățile locale
Finalizare proiect Carrefour
Firmă mare de locuri de muncă
Fluidizarea circulației și mai multe parcări
Formalitățile exagerate privind serviciul de asistență socială, să se ia masuri
Grijă mai mare de oamenii vârstnici și cei cu dizabilități
Implicarea autorităților locale pentru bunăstarea cetățenilor
Implicarea tineretului în toate activitățile
Înființarea locurilor de muncă, dezvoltarea culturală
Înființarea zonelor industriale, locuri de muncă
Interesul autorităților locale
Investiții majore în zona industrială a orașului
Investiții pentru crearea locurilor de muncă
Investitori
Locuri de joacă
Locuri de muncă
Locuri de muncă pentru femei
Locuri de muncă pentru tineri
Locuri pentru bătrâni, cluburi
Mai mulți pomi
Mai puține semafoare
Mediu mai puțin poluat, mai mult bun simț cu oamenii în spitale
Termocentrala să fie oprită
Modernizat orice punct de vedere
O sală de sport
Oamenii politici să fie cu inima mai mult la popor decât la ei
Obiectele electronice - să pună o pubelă pentru ele
Ordine și disciplină
Pagina de net la Primărie- expunerea obiectivelor prioritare/fonduri europene, proiecte europene
Parcări
Parcări supraetajate
Parcări subterane
Parcuri
Parcuri, cinematograf
Pasarelă peste calea ferată
Patrulare care să dea amenzi celor care rup și aruncă
Pista de pe Stadionul Cetate să aiba coretan
Piste pentru biciclete dintr-un capăt în altul

<i>Propuneri formulate de cetățeni</i>
Politicienii să discute cu oamenii
Problema culturală
Problema deșeurilor
Problema medicală
Promovarea tinerilor
Protecție socială mai bună
Redresarea sistemului de termoficare
Reducerea poluării
Reducerea poluării / acces la informație
Reducerea prețurilor serviciilor și alimentelor
Refacerea canalizării
Renovarea cinematografului și înființarea unui 3D
Repararea trotuarelor
Reparații la locurile de joacă în parcuri
Să adune comunitatea
Să fie liniste
Să fie mai mult acces la spitale
Să fie mai mult respect pentru oamenii în vârstă
Să nu se mai fure de către conducători
Să se creeze locuri de muncă
Să se facă cel puțin o alimentară pe strada Călugăreni
Să se facă ieșire din oraș la autostradă
Să se ocupe mai mult de copiii orfani și de asistenții maternali
Să se termine construirea centrului comercial de la Sântuhalm
Săli de spectacol
Situația străzilor de peste calea ferată
Spații verzi
Spectacole
Stații de epurare modernizate
Terminarea autostrăzii Sibiu-Arad
Tineretul să aibe unde să lucreze, să aibe o locuință
Transparență
Turismul mai bine pus la punct
Un centru de medicină naturistă
Unele dintre semafoare să funcționeze intermitent noaptea
Unificarea Devei cu Simeria, Hunedoara

10. Coordonate de planificare

10.1. Criterii și cerințe de planificare

La elaborarea *Strategiei pentru dezvoltare durabilă a municipiului Deva în perioada 2014+2020* s-au avut în vedere următoarele **criterii**:

- Respectarea contextului de dezvoltare definit prin Strategia Europa 2020, precum și prin alte documente strategice la nivel european, național și regional;
- Satisfacerea nevoilor specifice de dezvoltare ale municipiului Deva, actuale și viitoare, plecând de la avantajele competitive care ar trebui promovate prin investițiile viitoare;
- Maximizarea atragerii de fonduri europene și optimizarea rezultatelor socio-economice ale investițiilor planificate;
- Înscrierea viziunii și misiunii Strategiei 2014-2020 a Municipiului Deva în aria de referință a obiectivelor de creștere inteligentă, durabilă și inclusivă ale Uniunii Europene;
- Formularea obiectivelor strategice în concordanță cu obiectivele tematice ale Strategiei Europa 2020;
- Raportarea la experiența pozitivă a unor localități similare sau de rang superior din Uniunea Europeană, prin care să se faciliteze comparația și stabilirea unor ținte viabile, adaptate la condițiile specifice municipiului Deva;
- Definirea de obiective majore la nivelul conurbației Corvina, cu vizarea unor avantaje competitive cu spectru larg, pe termen mediu și lung;
- Conexarea permanentă la efectul sinergic rezultat prin identificarea și implementarea unor proiecte de interes comun cu municipiul Hunedoara;
- Reducerea decalajelor de dezvoltare existente între zona urbană și cea rurală administrate la nivelul municipiului Deva;
- Satisfacerea integrală a cerințelor stipulate prin Legea 351/2001 privind elementele și nivelul de dotare ale localităților urbane de rangul II, cu completarea setului de cerințe deficitare la nivelul municipiului Deva;
- Definirea elementelor de fundamentare pe baza informațiilor cuprinse în analiza socio-economică și analiza SWOT;
- Eliminarea/diminuarea aspectelor din categoria „Puncte slabe” evidențiate prin analizele SWOT elaborate pe domenii specifice de referință;
- Luarea în considerare a lecțiilor învățate din perioada de programare anterioară.

Referitor la **prioritățile de dezvoltare**, acestea au fost stabilite printr-o largă consultare a tuturor părților interesate, plecând de la nevoile majore de dezvoltare ale municipiului Deva, aferente următoarelor domenii: infrastructură, competitivitate, resurse umane (inclusiv ocupare și incluziune socială), capacitate administrativă și dezvoltare teritorială.

Programele de dezvoltare au fost definite ca o interfață de conexare a obiectivelor și politicilor strategice cu oportunitățile oferite de tipurile de investiții care vor fi finanțate prin viitoarele programe operaționale, plecând de la obiectivele tematice, prioritățile de investiții și acțiunile cheie prevăzute de proiectele de regulamente privind alocarea fondurilor europene în perioada următoare.

Ca urmare a modului de abordare a investițiilor pentru perioada 2014-2020, stabilit prin reglementările structurilor de coordonare ale procesului de planificare, atât la nivel european, cât și la nivel național și regional, **investițiile** propuse spre finanțare răspund următoarelor **cerințe**:

- Sunt programate într-un mod integrat și complementar, cu luarea în considerare ex-ante a aspectelor conexe de funcționare eficientă a facilităților rezultate ca urmare a implementării investițiilor noi;
- Sunt generatoare de creștere economică și de locuri de muncă;
- Contribuie la atingerea țintelor naționale pentru strategia Europa 2020;
- Fructifică potențialul economic, social și geografic al Municipiului;
- Răspund priorităților de dezvoltare teritorială.

Astfel, pachetul legislativ prezentat de Comisia Europeană în oct 2011, propune consolidarea procesului de programare strategică prin concentrarea fondurilor europene pe 11 obiective tematice (OT), corelate cu prioritățile Strategiei Europa 2020, pentru a maximiza impactul politicii în ceea ce privește realizarea priorităților europene, respectiv:

- OT1. Consolidarea cercetării, dezvoltării tehnologice și inovării;
- OT2. Îmbunătățirea accesului și a utilizării și creșterea calității tehnologiilor informației și comunicațiilor;
- OT3. Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii, a sectorului agricol (în cazul FEADR) și a sectorului pescuitului și acvaculturii (pentru FEMP);
- OT4. Sprijinirea tranziției către o economie cu consum scăzut de dioxid de carbon în toate sectoarele;
- OT5. Promovarea adaptării la schimbările climatice, a prevenirii și a gestionării riscurilor;
- OT6. Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor;
- OT7. Promovarea sistemelor de transport durabile și eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurilor rețelelor majore;
- OT8. Promovarea ocupării forței de muncă și sprijinirea mobilității forței de muncă;
- OT9. Promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei;
- OT10. Investițiile în educație, competențe și învățare pe tot parcursul vieții;
- OT11. Consolidarea capacității instituționale și o administrație publică eficientă.

Cu toate că România și-a depășit deja ținta stabilită prin PND 2007-2013, rămâne penultimul stat membru în ceea ce privește nivelul mediu PIB/locuitor raportat la UE27.

Ca urmare, obiectivul global al **strategiei de dezvoltare a României** pentru perioada 2014-2020 este reprezentat de:

„Reducerea disparităților de dezvoltare socială și economică între România și statele membre ale Uniunii Europene, prin generarea unei creșteri adiționale de 15% determinată de utilizarea fondurilor europene, având ca țintă atingerea în anul 2022, a unui nivel mediu al PIB/locuitor de 65% din media UE.”

Propunerile de obiective specifice (OS) au fost strâns corelate cu cele trei tipuri de obiective tematice propuse de către Comisia Europeană și cu prioritățile Strategiei Europa 2020, după cum urmează:

- ⇒ OS1. Creștere inteligentă;
- ⇒ OS2. Creștere durabilă;
- ⇒ OS3. Creștere favorabilă incluziunii.

Pentru atingerea acestor obiective specifice, România va promova investiții ce vor răspunde tuturor celor 11 obiective tematice, așa cum s-a precizat mai sus. La o analiza preliminară se poate observa că niciunul dintre obiectivele tematice propuse de către Comisia Europeană nu poate fi exclus, fapt ce va fi relevat, cu siguranță, și de analizele socio-economice.

Dincolo de obiectivele specifice corelate cu prioritățile Strategiei Europa 2020, investițiile ce urmează a fi finanțate vor răspunde următoarelor priorități tematice (PT) de dezvoltare:

- ⇒ PT1. Creșterea pe termen lung a competitivității economiei Românești;
- ⇒ PT2. Dezvoltarea durabilă a infrastructurii de bază;
- ⇒ PT3. Adaptarea capitalului uman la provocările unei economii moderne;
- ⇒ PT4. Îmbunătățirea eficienței administrației publice.

Acestor priorități tematice li se adăugă componenta teritorială, care trebuie urmărită ca o prioritate orizontală.

Plecând de la aceste repere general acceptabile, procesul de programare va avea rolul de a selecta un mix optim de priorități de investiții și acțiuni cheie, care să ducă la atingerea obiectivelor specifice stabilite.

Strategia pentru Dezvoltare Regională a Regiunii Vest 2014-2020 reprezintă viziunea Regiunii Vest privind dezvoltarea regională și baza strategică pentru fundamentarea programelor de finanțare din fonduri externe/comunitare, naționale, regionale și/sau locale.

Obiectivul general al Regiunii Vest este formulat astfel:

„Regiunea Vest are scopul de a atinge nivelul PIB pe cap de locuitor și a calității generale a vieții similare cu regiunile puternice, non-capitale din Europa Centrală până în 2020.”

Pentru îndeplinirea obiectivului general, Regiunea Vest trebuie să devină o regiune:

- mai productivă;
- o economie puternică;
- conectată la nou;
- un loc plăcut pentru a locui;
- coezivă.

Atingerea acestui obiectiv general se bazează pe următoarele obiective specifice:

- Accentuarea rolului cercetării-inovării;
- Concentrare mai clară asupra IMM-urilor și investițiilor directe;
- Îmbunătățirea nivelului productivității;
- Creșterea conectivității și mobilității „în” și „din” regiune;
- Identificarea nișelor din turism și formularea unei oferte turistice agregate;
- Îmbunătățirea indicatorilor de participare în special în învățământul secundar superior și în învățământul terțiar;
- Creșterea calității și a accesului la asistență medicală eficientă;
- Combaterea sărăciei și a excluziunii sociale în regiune;
- Diminuarea disparităților de dezvoltare;
- Îmbunătățirea capacității regionale de "dezvoltare".

Ca urmare a analizei parteneriale realizate la nivel de regiune, pentru perioada 2014–2020, au fost identificate următoarele priorități de dezvoltare, translatate la nivel de axe prioritare în cadrul documentelor strategice de planificare regională:

- PD1. Creșterea competitivității regionale prin promovarea inovării și specializării inteligente;
- PD2. Dezvoltarea unei economii dinamice bazată pe creșterea productivității și antreprenoriat;
- PD3. Îmbunătățirea accesibilității și mobilității într-o regiune conectată intern și internațional;
- PD4. Dezvoltarea capitalului uman și creșterea calității serviciilor în sectoarele educație, sănătate și servicii sociale;
- PD5. Promovarea creșterii sustenabile prin optimizarea calității factorilor de mediu, creșterea eficienței energetice alături de valorificarea energiilor regenerabile și printr-un management proactiv al situațiilor de risc;
- PD6. Încurajarea dezvoltării particularităților specifice comunităților urbane și rurale;
- PD7. Dezvoltarea capacității administrative regionale.

10.2. Oportunități de finanțare pentru Deva

Obiectivele tematice sunt transpuse în priorități de investiții specifice pentru fiecare fond în parte. La nivel european, orientarea strategică privind utilizarea fondurilor europene este dată de Cadrul Strategic Comun (CSC), care acoperă cele cinci mari fonduri europene: Fondul European pentru Dezvoltare Regională (FEDR), Fondul Social European (FSE), Fondul de Coeziune (FC), Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală (FEADR) și Fondul European Maritim și pentru Pescuit (FEMP).

Cele cinci fonduri au fost denumite generic "fondurile CSC".

Din punct de vedere strategic, proiectele de regulamente prevăd faptul că fondurile CSC vor completa intervențiile naționale, regionale și locale în implementarea Strategiei Uniunii pentru o creștere inteligentă, durabilă și incluzivă (Strategia Europa 2020), luând în considerare contextul specific din fiecare stat membru.

Fondurile europene vor reprezenta în continuare unul dintre cele mai importante instrumente ce vor fi utilizate pentru reducerea disparităților regionale, precum și promovarea creșterii economice la nivel regional și local, consolidarea competitivității și creșterea ocupării forței de muncă, obiective de referință la nivelul Uniunii Europene.

Îndeplinirea acestor obiective este posibilă prin asigurarea unui mediu favorabil investițiilor, înființarea de noi companii sau dezvoltarea celor existente, contribuind semnificativ la crearea de noi locuri de muncă și generarea de valoare adăugată.

Conform propunerii Comisiei Europene, alocările naționale pentru politica de coeziune (fără FEADR și FEPAM) vor fi limitate la 2,5% din PIB-ul fiecărui stat membru pentru perioada 2014-2020, ceea ce va presupune o alocare superioară față de perioada actuală. Există însă o serie de propuneri din partea statelor membre net contribuatoare care pot diminua nivelul alocărilor pentru toate statele membre.

Alocările financiare vor fi diferite în funcție de tipul de regiune:

- ✓ Regiuni mai puțin dezvoltate – care au PIB/capita sub 75% din media UE27;
- ✓ Regiuni în tranziție – care au PIB/capita între 75 și 90% din media UE27;
- ✓ Regiuni mai dezvoltate – care au PIB/capita peste 90% din media UE27.

În acest context, cele 7 regiuni definite la nivelul teritoriului României, mai puțin regiunea București-Ilfov, sunt asimilate în continuare în categoria regiunilor mai puțin dezvoltate. Ca o consecință a acestei clasificări, rata de cofinanțare propusă în cele 7 regiuni mai puțin dezvoltate va fi de 85%.

În conformitate cu propunerile de compromis aprobate la nivelul Consiliului Afaceri Generale al Uniunii Europene, sunt impuse următoarele **principii de concentrare a fondurilor**:

- P1. Alocarea Fondului de Coeziune va reprezenta o treime din alocarea pentru politica de coeziune;
- P2. Alocarea FEDR va fi orientată spre primele patru obiective tematice prevăzute în Regulamentul General în proporție minimă de 50% pentru regiunile mai puțin dezvoltate;
- P3. Alocarea FEDR va fi orientată spre obiectivul tematic (4) într-o proporție minimă de 10% pentru regiunile mai puțin dezvoltate;
- P4. Alocarea FSE va fi orientată spre patru dintre prioritățile de investiții finanțate în cadrul obiectivelor tematice (8)-(10) în proporție minimă de 60% pentru regiunile mai puțin dezvoltate;
- P5. Alocările pentru fondurile structurale (FSE+FEDR) vor fi concentrate pe obiectivele tematice (8)-(10), între 20-25% pentru regiunile mai puțin dezvoltate;

În acest context, utilizarea sprijinului structural (**fondurile structurale** - FSE+FEDR) pentru perioada 2014-2020 urmărește crearea condițiilor de îmbunătățire și dezvoltare constantă a mediului de afaceri, având ca **obiective principale**:

- ✓ stimularea competitivității întreprinderilor;
- ✓ facilitarea accesului la finanțare;
- ✓ crearea unui mediu favorabil creării de noi afaceri și încurajarea culturii antreprenoriale;
- ✓ sprijinirea companiilor de a opera în plan extern și de a accesa noi piețe;
- ✓ asigurarea unei forțe de muncă calificate și adaptabile.

Măsurile în cadrul acestei provocări vor fi orientate către următoarele **arii tematice**:

- ⇒ cercetare, dezvoltare tehnologică și inovare;
- ⇒ tehnologia informației și comunicațiilor;
- ⇒ competitivitatea IMM-urilor, a sectorului agricol și a sectorului de pescuit și acvacultură;

Cercetare, dezvoltare tehnologică și inovare.

Intervențiile propuse sunt orientate către:

- ❖ susținerea inovării în cadrul întreprinderilor;
- ❖ consolidarea capacităților pentru excelență în cercetare și inovare;
- ❖ schimbări tehnologice.

În zonele rurale, inovarea și baza de cunoaștere vor fi consolidate prin:

- ❖ cooperarea între sectoarele agricol, alimentar și forestier și alți actori;
- ❖ crearea de clustere și rețele, și utilizarea serviciilor de consultanță.

Tehnologia informației și comunicațiilor.

Acțiunile vor fi orientate către:

- ❖ creșterea capacității întreprinderilor să dispună de servicii TIC;
- ❖ încurajarea acestora să utilizeze astfel de servicii.

Competitivitatea IMM-urilor, a sectorului agricol și a sectorului de pescuit și acvacultură.

Eforturile vor fi orientate către sprijinirea investițiilor în spiritul antreprenorial, în exploatarea comercială a noilor idei și a rezultatelor cercetării, prin:

- ❖ furnizarea de servicii de consiliere în domeniul afacerilor;
- ❖ sprijinirea dezvoltării instrumentelor online.

Intervențiile pentru îmbunătățirea competitivității sectorului agricol:

- ❖ vor ajuta la asigurarea unei producții alimentare viabile în UE;
- ❖ vor contribui la crearea și păstrarea locurilor de muncă;
- ❖ vor contribui la creșterea economică în zonele rurale.

De asemenea, s-au avut în vedere **prioritățile** propuse spre finanțare în următoarea perioadă prin **programele operaționale**.

Programul Operațional Competitivitate

Sprijinirea investițiilor private în domeniul cercetării, dezvoltării și inovării (CDI) și a cercetării colaborative dintre întreprinderi și organizații de cercetare pentru:

- Încurajarea transferului de cunoștințe, tehnologic și de personal cu expertiză avansată;
- A permite dezvoltarea de produse și servicii CDI în sectoarele economice cu potențial de creștere;
- Promovarea instrumentelor financiare menite să susțină riscul investițiilor private în cercetare și inovare și să stimuleze start-up-urile inovative și spin-off-urile;
- Dezvoltarea infrastructurii de cercetare publice și private:
 - atât ca parte din clusterelor existente/emergente, centrele de excelență și alte tipuri de structuri de cercetare (naționale/ regionale /europene),
 - cât și în domenii specifice identificate ca prioritare, pe baza existenței unui potențial și/sau a unui avantaj competitiv, cum ar fi sănătatea;
- Deblocarea potențialului de excelență în cercetare și inovare, prin crearea de sinergii cu acțiunile de cercetare, dezvoltare și inovare ale programului cadru al UE Orizont 2020;
- Acțiuni pentru promovarea adoptării de către întreprinderi a TIC, inclusiv a aplicațiilor și inovațiilor comerțului electronic;
- Acțiuni pentru dezvoltarea de instrumente de e-Guvernare pentru întreprinderi și cetățeni (e-Guvernare 2.0);
- Acțiuni pentru dezvoltarea „cloud computing”.

Programul Operațional Regional

- Acțiuni pentru consolidarea culturii antreprenoriale și pentru conștientizarea opțiunii și a sprijinului potențial pentru crearea de întreprinderi;
- Acțiuni pentru îmbunătățirea accesului la finanțare, inclusiv prin oferirea unei game adecvate de instrumente financiare;
- Acțiuni pentru îmbunătățirea productivității IMM-urilor și oferirea de oportunități de creștere, inclusiv consolidarea accesului la sprijin pentru planificarea afacerilor, consultanță tehnică, consultanță și sprijin pentru export;
- Acțiuni pentru alăturarea în rețea a întreprinderilor în vederea consolidării schimburilor de cunoștințe și a consolidării participării acestora în cadrul lanțurilor de desfacere, inclusiv cele la scară internațională;
- Acțiuni integrate - situri, competențe, sprijin pentru investiții - în vederea atragerii de investiții pentru regiunile mai puțin dezvoltate ale României;
- Acțiuni de raționalizare a procesului de reglementare și de reducere a poverii birocratice asupra întreprinderilor;
- Dezvoltarea infrastructurii de transfer tehnologic în sectoarele public și privat, în special în regiunile mai puțin dezvoltate ale României, în concordanță cu principiul specializării inteligente.

Programul Național de Dezvoltare Rurală

- Crearea și oferirea de servicii de consultanță, în vederea îmbunătățirii performanței economice și de mediu;
- Colaborarea între agricultură/industria agroalimentară, industria forestieră, pescuit și acvacultură și industria alimentară și sistemele de consultanță, educație și cercetare în contextul proiectelor pilot, al dezvoltării de produse, practici, procese și tehnologii noi etc;
- Înființarea unor grupuri operative (fermieri, cercetători, consultanți), care vor participa la Parteneriatul European pentru Inovare „Productivitatea și durabilitatea agriculturii”;
- Acțiuni pentru îmbunătățirea performanței economice și pentru restructurarea și modernizarea agriculturii, în special în vederea creșterii participării și orientării către piețe, precum și pentru diversificarea activităților agricole;
- Facilitarea reînnoirii generațiilor în sectorul agricol;
- Acțiuni pentru îmbunătățirea performanței economice a producătorilor Primării printr-o mai bună integrare a acestora în lanțul alimentar prin programe de calitate, adăugând valoare produselor agricole, prin promovarea pe piețe locale prin dezvoltarea circuitelor scurte de aprovizionare și prin înființarea de grupuri de producători, etc;
- Acțiuni de sprijinire a activităților de prevenire și gestionare a riscurilor agricole;
- Crearea de noi întreprinderi mici prin acordarea de sprijin pentru demararea afacerilor în cazul microîntreprinderilor și al întreprinderilor mici din afara domeniului agricol, precum și dezvoltarea de activități non-agricole în zonele rurale.

Programul Operațional Maritim și de Pescuit

- Investiții în sectorul acvaculturii: noi unități, modernizarea unităților existente, diversificarea speciilor, îmbunătățirea potențialului siturilor de acvacultură;
- Promovarea de noi surse de venit în interiorul sectorului (activități de procesare, de marketing) și în afara acestuia (activități ecologice, turism, educație);
- Investiție în porturi pescărești, adăposturi, debarcadere, centre de primă vânzare;
- Îmbunătățirea condițiilor de muncă legate de sănătatea și siguranța la bordul navelor de pescuit în apele interioare și maritime;
- Sprijin pentru înființarea, organizarea și funcționarea lanțului producători - procesatori-comercianți;
- Diversificarea pescuitului și a sectorului acvaculturii prin sprijinirea creării de noi întreprinderi mici și crearea de locuri de muncă în domeniu.

Un element esențial în buna funcționare a întreprinderilor și dezvoltarea antreprenoriatului îl reprezintă asigurarea unei forțe de muncă calificată și adaptabilă. În acest sens sunt create oportunități de investiție în educație și instruire, atât printr-un program dedicat capitalului uman, cât și prin programele pentru sectorul agricol și sectorul pescuit și acvacultură.

Programul Operațional Capital Uman

- Încurajarea și facilitarea participării angajatorilor la dezvoltarea forței de muncă și a învățării pe tot parcursul vieții;
- Îmbunătățirea corelării învățământului profesional și tehnic cu nevoile pieței muncii, asigurându-se relevanța ofertei de formare, acordându-se prioritate sectoarelor cu potențial viitor de creștere și promovându-se parteneriate între persoanele interesate relevante;
- Modernizarea învățământului terțiar prin dezvoltarea studiilor aprofundate și sprijinirea internaționalizării învățământului superior, inclusiv a cercetării aprofundate și a mobilității;
- Sprijinirea infrastructurii școlare și dezvoltarea resurselor în educația și îngrijirea copiilor preșcolari, din învățământul primar, secundar, terțiar și din cel tehnic și profesional, în scopul îmbunătățirii calității învățământului și formării profesionale, precum și a relevanței acestuia pentru piața muncii.

Programul Național de Dezvoltare Rurală

- Crearea de noi întreprinderi mici prin acordarea de sprijin pentru demararea afacerilor în cazul microîntreprinderilor și al întreprinderilor mici din afara domeniului agricol, precum și dezvoltarea de activități non-agricole în zonele rurale;
- Sprijinirea formării profesionale și a achiziției de competențe în gestionare agricolă, practici agricole durabile, îmbunătățirea calității și utilizarea noilor tehnologii specifice agriculturii și silviculturii;
- Sprijinirea activităților demonstrative pentru transferul de cunoștințe referitoare la noile practici în domeniu; informare, schimburi pe termen scurt și vizite în interiorul UE în scopul promovării schimbului de bune practici;
- Încurajarea învățării pe tot parcursul vieții și a formării profesionale în general în mediul rural (pe lângă cursurile sau formarea furnizate în mod obișnuit în sistemul de învățământ secundar și superior), precum formarea în gestiunea afacerilor și alte competențe necesare diversificării în afara sectorului agricol.

Programul Operațional Maritim și de Pescuit

- Diversificarea pescuitului și a sectorului acvaculturii prin sprijinirea creării de noi întreprinderi mici și crearea de locuri de muncă în domeniu;

Parlamentul European și-a exprimat votul favorabil cu privire la pachetul legislativ referitor la Politica de coeziune a UE pentru perioada 2014-2020, în cadrul sesiunii plenare de la Strasbourg (18-21 noiembrie 2013). În cadrul bugetului 2014-2020, în acest domeniu vor fi investiți 325 de miliarde euro în statele membre, reprezentând 34,24% din volumul total al cheltuielilor UE pentru următorii 7 ani. Suma ce îi revine României pentru coeziune este de 21,8 miliarde euro, în creștere cu 10% față de cea alocată pentru 2007-2013.

Politica de coeziune va continua să fie principala sursă europeană de finanțare în contextul cadrului financiar multianual 2014-2020 și va pune accentul pe crearea de locuri de muncă, eficiență energetică, inovație și cercetare.

Politica de coeziune este motorul principal al Uniunii care contribuie la creșterea inteligentă, sustenabilă și inclusivă. Instrumentele acesteia au rolul de a pune în practică măsuri concrete precum atragerea de investiții, crearea de locuri de muncă și reducerea disparităților dintre regiuni.

Cadrul strategic comun pentru toate fondurile structurale creat prin politica de coeziune este susținut de noile reguli promovate, care au drept scop concentrarea pe investițiile într-un număr redus de obiective tematice legate de Strategia "Europa 2020" și pe o mai mare implicare a actorilor locali și regionali.

10.3. Obiective strategice

Obiectivele strategice prin care se urmărește realizarea viziunii generale la orizontul anilor 2020 au fost formulate în concordanță cu cele 11 obiective tematice ale Strategiei Europa 2020 și cu documentele programatice ale Regiunii Vest.

Scopul urmărit a fost de asigurare a unei flexibilități mărite pe întreaga perioadă de derulare a ciclului de programare/implementare a proiectelor de investiții definite la nivelul municipiului Deva. De asemenea, se mărește astfel substanțial capacitatea de reacție la modificările/completările efectuate de structurile responsabile la nivel european și regional, ceea ce conferă strategiei caracteristicile de dinamism și reacție oportună, cu utilizarea eficientă a resursei timp la dispoziție pentru promovarea proiectelor adecvate condițiilor noi rezultate și maximizarea șanselor de eligibilitate a acestora.

Strategia pentru dezvoltare durabilă a Municipiului Deva în perioada 2014-2020 se axează pe îndeplinirea următoarelor **obiective strategice**:

- OS1. Dezvoltarea unei economii moderne, bazată pe industrii și tehnologii novatoare, performante și creative;
- OS2. Dezvoltarea complexă urbană integrată, ecologică, cu conexiuni durabile și accesibilitate multimodală flexibilă la spațiul economic național și internațional;
- OS3. Realizarea unui portofoliu integrat de servicii de susținere eficientă și oportună a capacităților economice, operaționale, de resurse umane, utilitare și sociale ale polului urban Deva;
- OS4. Optimizarea calității factorilor de mediu și a eficienței energetice prin creșterea sustenabilă, promovarea energiilor regenerabile și managementul proactiv al situațiilor de risc;
- OS5. Potențarea economică și socială a localităților rurale prin abordarea integrată a acestora, axată pe susținerea elementelor de complementaritate cu mediul urban;
- OS6. Realizarea nodului convergent turistic Deva, prin valorificarea integrată, inteligentă și durabilă a potențialului turistic și cultural, propriu și zonal;
- OS7. Modernizarea managementului și administrației publice locale la nivelul standardelor europene.

Tabelul următor (Tabel 10.1) prezintă corespondența tematică a obiectivelor strategice ale *Strategiei pentru dezvoltare durabilă a Municipiului Deva în perioada 2014-2020* cu axele prioritare urmărite prin *Strategia pentru Dezvoltare Regională a Regiunii Vest 2014-2020*, cu menționarea obiectivului definit pe fiecare axă prioritară și a obiectivelor tematice adresate de fiecare obiectiv strategic la nivel de axă prioritară.

Correspondența obiectivelor strategice ale Strategiei pentru dezvoltare durabilă a Municipiului Deva 2014-2020
cu axele prioritare din Strategia pentru Dezvoltare Regională a Regiunii Vest 2014-2020

Tabel 10.1

Obiectivele strategice	Axele prioritare	Obiectivele axelor prioritare	Obiectivele tematice relevante Europa 2020
OS1. Dezvoltarea unei economii moderne, bazată pe industrii și tehnologii novatoare, performante și creative	Axa prioritară 1. Creșterea competitivității regionale prin promovarea inovării și specializării inteligente	<i>Crearea unei culturi a inovării și dezvoltarea sectoarelor cheie în Regiunea Vest</i>	Obiectiv tematic 1. Consolidarea cercetării, dezvoltării tehnologice și inovării; Obiectiv tematic 3. Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii.
	Axa prioritară 2. Dezvoltarea unei economii dinamice bazată pe creșterea productivității și antreprenoriat	<i>Regiunea Vest să devină o regiune digitală, cu afaceri productive și competitive la nivel global</i>	Obiectiv tematic 2. Îmbunătățirea accesului și a utilizării și creșterea calității tehnologiilor informației și comunicațiilor; Obiectiv tematic 3. Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii.
OS2. Dezvoltarea complexă urbană integrată, ecologică, cu conexiuni durabile și accesibilitate multimodală flexibilă la spațiul economic național și internațional	Axa prioritară 3. Îmbunătățirea accesibilității și mobilității într-o regiune conectată intern și internațional	<i>Implementarea unui sistem de transport durabil și eficient, care să conducă la o dezvoltare echilibrată a tuturor modurilor de transport în concordanță cu cerințele economice, sociale și de mediu.</i>	Obiectiv tematic 7. Promovarea sistemelor de transport durabile și eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurilor rețelelor majore

Obiectivele strategice	Axele prioritare	Obiectivele axelor prioritare	Obiectivele tematice relevante Europa 2020
<p>OS3. Realizarea unui portofoliu integrat de servicii de susținere eficientă și oportună a capacităților economice, operaționale, de resurse umane, utilitare și sociale ale polului urban Deva</p>	<p>Axa Prioritară 4. Dezvoltarea capitalului uman și creșterea calității serviciilor în sectoarele educație, sănătate și servicii sociale.</p>	<p><i>Dezvoltarea capitalului uman din regiune prin creșterea gradului de ocupare a forței de muncă, incluziune socială și acces crescut la educație și la servicii de sănătate și sociale de calitate.</i></p>	<p>Obiectiv tematic 8. Promovarea ocupării forței de muncă și sprijinirea mobilității forței de muncă; Obiectiv tematic 9. Promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei; Obiectiv tematic 10. Investițiile în educație, competențe și învățare pe tot parcursul vieții;</p>
<p>OS4. Optimizarea calității factorilor de mediu și a eficienței energetice prin creșterea sustenabilă, promovarea energiilor regenerabile și management proactiv al situațiilor de risc</p>	<p>Axa prioritară 5. Promovarea creșterii sustenabile prin optimizarea calității factorilor de mediu, creșterea eficienței energetice alături de valorificarea energiilor regenerabile și printr-un management proactiv al situațiilor de risc.</p>	<p><i>Regiunea Vest să devină o regiune cu un mediu natural și antropoc sănătos, cu un stil de viață bazat pe eficiență energetică și capabilă să răspundă proactiv la situațiile de risc.</i></p>	<p>Obiectiv tematic 4: Sprijinirea tranziției către o economie cu emisii scăzute de dioxid de carbon în toate sectoarele; Obiectivul tematic 5: Promovarea adaptării la schimbările climatice, prevenirea și gestionarea riscurilor; Obiectivul tematic 6: Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor.</p>

Obiectivele strategice	Axele prioritare	Obiectivele axelor prioritare	Obiectivele tematice relevante Europa 2020
OS5. Potențarea economică și socială a localităților rurale prin abordarea integrată a acestora, axată pe susținerea elementelor de complementaritate cu mediul urban.	Axa prioritară 6: Încurajarea dezvoltării particularităților specifice comunităților urbane și rurale.	<i>Diminuarea disparităților regionale prin dezvoltarea integrată și echitabilă a zonelor urbane și rurale, în context transfrontalier.</i>	Obiectiv tematic 3. Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii, a sectorului agricol (în cazul FEADR) și a sectorului pescuitului și acvaculturii (pentru EMFF); Obiectiv tematic 7. Promovarea sistemelor de transport durabile și eliminarea blocajelor din cadrul infrastructurii de transport; Obiectiv tematic 8. Promovarea ocupării forței de muncă și sprijinirea mobilității forței de muncă; Obiectiv tematic 9. Promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei;
OS6. Realizarea nodului convergent turistic Deva, prin valorificarea integrată, inteligentă și durabilă a potențialului turistic și cultural, propriu și zonal	Axa prioritară 6. - Domeniul de intervenție 6.3. Creșterea gradului de acces la cultură și agrement.-		Obiectiv tematic 3. Îmbunătățirea competitivității întreprinderilor mici și mijlocii. Obiectivul tematic 6: Protecția mediului și promovarea utilizării eficiente a resurselor. Obiectiv tematic 8. Promovarea ocupării forței de muncă și sprijinirea mobilității forței de muncă; Obiectiv tematic 9. Promovarea incluziunii sociale și combaterea sărăciei;
OS7. Modernizarea managementului și administrației publice locale la nivelul standardelor europene	Axa prioritară 7. Dezvoltarea capacității administrative regionale	<i>Îmbunătățirea capacității instituționale</i>	Obiectiv tematic 11. Consolidarea capacității instituționale și o administrație publică eficientă.

10.4. Domenii de intervenție prioritare

Portofoliul de proiecte prevăzut pentru aplicarea **Strategiei pentru dezvoltare durabilă a Municipiului Deva în perioada 2014-2020** a fost stabilit cu respectarea următoarelor **cerințe**:

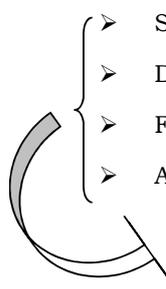
- ✓ Să deservească atingerii scopului aferent viziunii strategice a Municipiului Deva în perspectiva anilor 2020;
- ✓ Să utilizeze la potențial maxim și în mod oportun facilitățile de investiții eficiente identificate prin elementele de tipul „Oportunităților” reliefate prin analiza SWOT realizată pe domenii specifice relevante;
- ✓ Să producă efecte durabile în timp și să permită dezvoltarea /modernizarea facilă și flexibilă, în perspectiva unor necesități suplimentare apărute ulterior și/sau cerințe noi impuse de noile condiții tehnologice evidențiate pe parcurs;
- ✓ Să conducă la completarea setului de cerințe deficitare pentru statutul de localitate de rangul II (Tabelul 10.2);
- ✓ Să satisfacă acoperirea unei nevoi actuale reale, stringente, conform rezultatelor de categoria „Puncte slabe” rezultate cu ocazia analizei SWOT;
- ✓ Să amelioreze/elimine condițiile favorizante de manifestare viitoare a unor elemente de categoria „Amenințări” rezultate cu ocazia analizei SWOT;
- ✓ Să producă efecte reale, de maximizare / minimizare (după caz) a setului de criterii cantitativi de eficiență definiți pentru fiecare proiect în parte;
- ✓ Consultarea reprezentanților abilitați ai tuturor unităților administrative teritoriale din aria de responsabilitate a zonei municipale Deva;
- ✓ Să vizeze un spectru cât mai larg de beneficiari direcți/indirecți ai rezultatelor obținute în urma implementării proiectului respectiv;
- ✓ Să satisfacă restricțiile impuse de respectarea criteriilor de mediu aplicabile și, dacă este posibil, să contribuie la potențarea factorilor calitativi de mediu;
- ✓ Să se bazeze pe o atitudine anticipativă și comprehensivă privind evidențierea ex-ante a factorilor de risc, cu minimizarea acestora pe cât de mult posibil;
- ✓ Să conducă la completarea setului de valențe de potențare a prestigiului municipiului și crearea unor elemente de specificitate locală.

Pornind de la definirea domeniilor de intervenție prioritare, setul acestora a fost completat în continuare cu alte domenii de intervenție, prin care să se faciliteze satisfacerea cerințelor enunțate privind stabilirea portofoliului de proiecte vizate prin *Strategia pentru dezvoltare durabilă a Municipiului Deva în perioada 2014-2020*.

Unul din criteriile avute permanent în vedere la elaborarea acestei strategii se referă la maximizarea atragerii de fonduri europene și optimizarea rezultatelor socio-economice ale investițiilor planificate, în condițiile unei dezvoltări durabile.

Acest deziderat presupune oferirea prin Strategie a unor răspunsuri materializate prin obiectivele de investiții vizate, orientate permanent spre:

-
- Satisfacerea nevoilor specifice de dezvoltare, actuale și viitoare;
 - Definirea avantajelor competitive de promovat prin investițiile viitoare;
 - Fructificarea potențialului economic, social și geografic al Municipiului;
 - Abordarea prin prisma priorităților de dezvoltare teritorială;
- ⇒ **Maximizarea atragerii de fonduri europene și optimizarea rezultatelor** socio-economice ale investițiilor planificate.

De asemenea, consultarea largă a comunității beneficiare a rezultatelor care se obțin prin aplicarea Strategiei și a specialiștilor din cadrul mediului socio-economic al municipiului constituie garanția stabilirii unei traiectorii viitoare de dezvoltare prin care setul de cerințe explicite este completat cu cel al cerințelor și dezideratelor implicite pentru generația actuală și perspective pe termen mediu și lung.

Un instrument deosebit de util în procesul de consultare a fost reprezentat de punerea la dispoziția factorilor interesați în elaborarea și implementarea Strategiei a unor seturi de acțiuni orientative, aferente obiectivelor strategice definite, în concordanță cu obiectivele prioritare la nivelul structurilor coordonatoare europene, naționale și regionale.

Furnizarea acțiunilor orientative a avut în vedere satisfacerea următoarelor **cerințe**:

- ⇒ *Informarea largă* asupra oportunităților de finanțare din perioada de programare vizată, având în vedere faptul că **acțiunile orientative sunt generatoare de proiecte**;
- ⇒ Definirea unui *sistem de referință comun*, prin care să se faciliteze comunicarea și cooperarea dintre structurile eterogene implicate în etapa de fundamentare a strategiei;
- ⇒ Asigurarea ex-ante a unui *cadru unitar de definire a portofoliului de proiecte*;
- ⇒ *Acoperirea relativ omogenă cu proiecte* a tuturor obiectivelor strategice viitoare vizate;
- ⇒ Orientarea în timp oportun spre *noua modalitate preconizată de definire a programelor operaționale de finanțare*, deoarece perioada de elaborare a strategiei a corespuns unei perioade de tranziție din acest punct de vedere.

Elementele și nivelul de dotare al localităților urbane de rangul II
cu evidențierea elementelor deficitare (Municipiul Deva)

Tabel 10.2

Caracteristica	Nivelul de dezvoltare
Populație	<ul style="list-style-type: none"> ❖ de la circa 50.000 la circa 200.000 de locuitori; ❖ zona de influență: circa 200.000—500.000 de locuitori
Rază de servire	<ul style="list-style-type: none"> ❖ circa 60—80 km;
Accesul la căile de comunicație	<ul style="list-style-type: none"> ❖ acces direct la cel puțin două sisteme majore de căi de comunicație (traseu de cale ferată principală, drumuri naționale ce tranzitează sau pornesc din acel loc, eventual aeroport, porturi și/sau gări fluviale);
Funcțiuni economice	<ul style="list-style-type: none"> ❖ capacități de producție diversificate din sectorul secundar și al serviciilor productive, social-culturale și informative cu rază de servire prioritar județeană;
Nivel de dotare-echipare	<ul style="list-style-type: none"> ❖ instituții de decizie politică, administrativă, juridică de importanță județeană; ❖ sedii ale administrației publice locale; sedii de servicii descentralizate în teritoriu ale ministerelor și ale altor organe centrale neguvernamentale; sedii de partid, de sindicat, sedii ale organizațiilor neguvernamentale; judecătoria, tribunale, procuratură, parchet și alte instituții juridice;
Educație, cercetare științifică	<ul style="list-style-type: none"> ❖ institute de învățământ superior sau filiale ale acestora, colegii, institute sau filiale ale unor institute naționale de cercetare;
Sănătate, asistență socială	<ul style="list-style-type: none"> ❖ spital clinic universitar sau spital general, spitale de specialitate, stație de salvare județeană, asistență de specialitate (boli cronice, persoane cu handicap, recuperări funcționale, centre psihiatrice), cămine de bătrâni, centre de recuperare, orfelinate etc.;
Cultură	<ul style="list-style-type: none"> ❖ case de cultură cu săli de spectacol, eventual teatre, săli de concert, de expoziție, de conferințe, săli polivalente, cluburi, muzee, biblioteci, edituri, tipografii etc.;
Comerț, servicii comerciale prestate populației și agenților economici	<ul style="list-style-type: none"> ❖ centre comerciale, camere de comerț, centre de afaceri, burse de valori și de mărfuri, magazine specializate pentru vânzări cu ridicata și cu amănuntul, magazine de prezentare, servicii diversificate de înaltă calitate; ❖ posibilități de organizare a unor târguri importante;
Turism	<ul style="list-style-type: none"> ❖ hoteluri de 3 stele cu cel puțin 200 de locuri;
Mass-media	<ul style="list-style-type: none"> ❖ mass-media județeană (posturi de radio și de televiziune), publicații cotidiene sau periodice;
Finanțe, bănci, asigurări	<ul style="list-style-type: none"> ❖ sucursale sau filiale ale unităților financiar-bancare și de asigurări;

<i>Caracteristica</i>	<i>Nivelul de dezvoltare</i>
Sport, agrement	❖ zone de recreare și de agrement , grădini zoologice, săli de competiții sportive de nivel național/ regional , județean, stadioane și alte dotări diversificate pentru petrecerea timpului liber și sport (săli polivalente, terenuri de sport, piscine, eventual patinoare artificiale etc.);
Protecția mediului	❖ agenții de protecție a mediului și servicii dotate cu echipamente specifice pentru menținerea unui mediu de calitate și a igienei urbane; ❖ alimentare cu apă și canalizare: rețele de alimentare cu apă, sistem colector de canalizare, stație de epurare;
Culte	❖ lăcașuri de cult, episcopii, sedii eparhiale, vicariate, subcentre ale cultelor autorizate
Transport/ comunicații	❖ gări, autogări, transport în comun, centrale telefonice automate, fax, poștă etc;
Ordine, securitate	❖ instituții specifice cerințelor la nivel județean.

Domeniile de intervenție prioritare, care includ și domeniile prioritare conform cerințelor documentelor de planificare elaborate la nivelul Regiunii Vest pentru perioada 2014-2020, sunt menționate în tabelul următor (Tabel 10.3).

*Domeniile de intervenție prioritare ale obiectivelor strategice
- Strategia pentru dezvoltare durabilă a Municipiului Deva în perioada 2014-2020-*

Tabel 10.3

<i>Obiective strategice</i>	<i>Domeniile de intervenție prioritare</i>	<i>Obiective specifice</i>
OS1. Dezvoltarea unei economii moderne, bazată pe industrii și tehnologii novatoare, performante și creative	Domeniul de intervenție 1.1. Dezvoltarea infrastructurii și a capacităților de cercetare-dezvoltare-inovare.	<i>Creșterea capacității de cercetare și inovare</i>
	Domeniul de intervenție 1.2. Promovarea investițiilor și parteneriatelor în CDI, dezvoltarea de legături sinergice între întreprinderi, centrele de CDI și învățământul superior.	<i>Transformarea rezultatelor cercetării în afaceri de succes și creșterea cooperării între actorii locali și regionali responsabili pentru cercetare, dezvoltare tehnologică, inovare și dezvoltarea afacerilor.</i>
	Domeniul de intervenție 1.3. Susținerea specializării inteligente pentru o economie competitivă.	<i>Îmbunătățirea accesului la servicii de sprijin specifice pentru întreprinderile din sectoarele cheie, pentru a favoriza dezvoltarea lor.</i>
	Domeniul de intervenție 1.4. Crearea de noi oportunități și resurse pentru creșterea economică.	<i>Crearea unui mediu de afaceri dinamic, cu firme competitive la nivel intern și internațional.</i>
	Domeniul de intervenție 1.5. Consolidarea și diversificarea structurilor și serviciilor suport pentru afaceri.	<i>Coordonarea și specializarea structurilor suport pentru afaceri și dezvoltarea portofoliului de servicii pentru întreprinderi.</i>
	Domeniul de intervenție 1.6. Decontaminarea site-urilor industriale și a terenurilor poluate și neutilizate, precum și pregătirea pentru noi activități.	<i>Reabilitarea fostelor situri industriale și dezvoltarea de noi structuri economico-sociale.</i>
	Domeniul de intervenție 1.7. Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de comunicații, promovarea celor mai moderne și eficiente soluții privind tehnologia informației.	<i>Valorificarea la maxim a potențialului TIC existent.</i>

<i>Obiective strategice</i>	<i>Domeniile de intervenție prioritare</i>	<i>Obiectivele specifice</i>
OS2. Dezvoltarea complexă urbană integrată, ecologică, cu conexiuni durabile și accesibilitate multimodală flexibilă la spațiul economic național și internațional	Domeniul de intervenție 2.1. Susținerea dezvoltării și modernizării infrastructurii de interes local, județean, național și internațional aferentă rețelelor TEN-T.	<i>Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de interes național și regional, cu prioritate pe axele TEN-T care să pună baza unui transfer eficient între modurile de transport.</i>
	Domeniul de intervenție 2.2. Dezvoltarea infrastructurilor de transport cu rol de artere suport pentru rețelele TEN-T și racordarea Municipiului Deva la aceste rețele.	<i>Conectivitate îmbunătățită între localități și principalele coridoare europene de transport.</i>
	Domeniul de intervenție 2.3. Reabilitarea și modernizarea sistemului de transport printr-o abordare integrată la nivel regional.	<i>Reducerea semnificativă a timpilor de parcurs, îmbunătățirea siguranței și a calității serviciilor de transport, precum și integrarea municipiului Deva în coridorul interoperabil „E” de marfă.</i>
	Domeniul de intervenție 2.4. Dezvoltare urbană integrată, modernă și durabilă.	<i>Creșterea rolului și funcțiilor municipiului Deva, astfel încât să ofere toate facilitățile necesare pentru a asigura condiții superioare de viață locuitorilor.</i>
	Domeniul de intervenție 2.5. Valorificarea oportunităților transfrontaliere regionale.	<i>Întărirea legăturilor și cooperării din zona transfrontalieră cu scopul de a genera o dezvoltare social-economică sustenabilă.</i>
OS3. Realizarea unui portofoliu integrat de servicii de susținere eficientă și oportună a capacităților economice, operaționale, de resurse umane, utilitare și sociale ale polului urban Deva	Domeniul de intervenție 3.1. Modernizarea și eficientizarea sistemului și infrastructurii educaționale și de formare profesională.	<i>Creșterea participării populației la educație și asigurarea unui proces educațional modern și de calitate, capabil să asigure resurse umane pregătite pentru piața muncii.</i>
	Domeniul de intervenție 3.2. Dezvoltarea de programe și servicii flexibile cu impact pe piața muncii.	<i>Crearea unei piețe a forței de muncă moderne, flexibile și inclusive, precum și pregătirea resurselor umane pentru modificări structurale.</i>
	Domeniul de intervenție 3.3. Sprijinirea incluziunii sociale a categoriilor defavorizate și diminuarea riscului de sărăcie.	<i>Creșterea calității vieții grupurilor vulnerabile și persoanelor din comunitățile defavorizate și asigurarea accesului la servicii sociale de calitate, adaptate nevoilor beneficiarilor.</i>

Obiective strategice	Domeniile de intervenție prioritare	Obiective specifice
	Domeniul de intervenție 3.4. Îmbunătățirea accesului populației la servicii medicale de calitate.	<i>Crearea unui sistem medical eficient, care funcționează în favoarea pacienților, contribuind la îmbunătățirea stării de sănătate a populației.</i>
OS4. Optimizarea calității factorilor de mediu și a eficienței energetice prin creșterea sustenabilă, promovarea energiilor regenerabile și management proactiv al situațiilor de risc	Domeniul de intervenție 4.1. Îmbunătățirea calității factorilor de confort, mediu și eficiență energetică.	<i>Îmbunătățirea accesului populației la servicii publice și edilitate de calitate prin dezvoltarea și extinderea infrastructurii de producere, transport termoficare, preparare, distribuție și furnizare agent termic încălzire și apă caldă de consum, precum și alimentare, epurare, reciclare și valorificare deșeuri.</i>
	Domeniul de intervenție 4.2. Îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor.	<i>Îmbunătățirea confortului termic și scăderea costurilor cu energia (încălzire – răcire iluminat) în clădirile instituțiilor publice (sedii primăriei, instituții de învățământ, spitale, instituții de cultură etc.) și de locuințe (noi și istorice) prin creșterea eficienței energetice și implementarea de sisteme inteligente de monitorizare și control.</i>
	Domeniul de intervenție 4.3. Diversificarea utilizării și valorificarea eficientă a resurselor regenerabile de energie.	<i>Valorificarea locală a resurselor regenerabile în vederea creerii de energie sau suplimentării necesarului de energie deja produs din surse convenționale și utilizarea acesteia în vederea reducerii costurilor, creșterii nivelului de trai și stimulării activității economice și turistice.</i>
	Domeniul de intervenție 4.4. Protejarea biodiversității și promovarea integrată a serviciilor ecosistemelor.	<i>Protejarea și conservarea biodiversității față de presiunea antropică și valorificarea turistică într-o manieră sustenabilă a zonelor protejate.</i>
	Domeniul de intervenție 4.5. Managementul integrat și diminuarea vulnerabilității populației la situațiile de risc.	<i>Îmbunătățirea capacității de previziune și intervenție în situațiile de risc climatic și de mediu, prin utilizarea de tehnologii moderne de analiză, semnalizare, monitorizare, investiții în infrastructura de protecție, acces și tehnică de intervenție.</i>

<i>Obiective strategice</i>	<i>Domeniile de intervenție prioritare</i>	<i>Obiective specifice</i>
OS5. Potențarea economică și socială a localităților rurale prin abordarea integrată a acestora, axată pe susținerea elementelor de complementaritate cu mediul urban.	Domeniul de intervenție 5.1. Modernizarea și dezvoltarea spațiului rural.	Creșterea atractivității zonelor rurale din regiune / îmbunătățirea calității vieții din spațiul rural și reducerea disparităților de dezvoltare economică și socială față de mediul urban.
OS6. Realizarea nodului convergent turistic Deva, prin valorificarea integrată, inteligentă și durabilă a potențialului turistic și cultural, propriu și zonal	Domeniul de intervenție 6.1. Dezvoltarea și reabilitarea facilităților culturale, de turism și agrement.	Promovarea culturii în toate domeniile din municipiu și oferirea unor game largi de facilități de petrecere a timpului liber
OS7. Modernizarea managementului și administrației publice locale la nivelul standardelor europene	Domeniul de intervenție 7.1. Realizarea unui sistem modern și eficient de instituții și servicii publice.	Îmbunătățirea capacității instituționale.
	Domeniul major de intervenție 7.2. Dezvoltarea flexibilă și oportună a cadrului instituțional de administrație publică locală.	Crearea mecanismelor și a unui cadru instituțional corelat cu realitățile și necesitățile regionale, care să sprijine atingerea obiectivelor regionale de dezvoltare.

Obiectivele strategice și domeniile de intervenție prioritare astfel definite facilitează structurarea portofoliului de proiecte cu respectarea cerințelor aferente următoarelor **concepte vizate** de proiectele alocate prin planul strategic:

- ✓ C1 - Economie durabilă modernă
- ✓ C2 - Smart city
- ✓ C3 - Regenerare urbană
- ✓ C4 - Transport public inteligent intermodal
- ✓ C5 - Servicii sociale echitabile și dezvoltarea capitalului uman
- ✓ C6 - Viață cotidiană activă și echilibrată

Congruența acestor concepte cu obiectivele strategice se realizează conform schemei de corespondență prezentată în continuare (Tabel 10.4).

Congruența conceptelor vizate cu obiectivele strategice

Tabel 10.4

Concepte vizate	C1	C2	C3	C4	C5	C6
Obiective strategice	OS1 OS2,OS5 OS7	OS2 OS1,OS5 OS7	OS4 OS1,OS2 OS5,OS7	OS2 OS1,OS5 OS7	OS3 OS1,OS2 OS5,OS7	OS6 OS2,OS3 OS5,OS7
Domenii de intervenție prioritare	DMI 1.1÷1.7 DMI 2.1÷2.3 DMI 5.1	DMI2.4 DMI 1.1÷1.7 DMI 2.1÷2.3 DMI 5.1	DMI 4.1÷4.4 DMI 1.1÷1.2,1.7 DMI 2.1÷2.3 DMI 5.1	DMI 2.1÷2.3 DMI 1.1÷1.2 DMI 5.1	DMI 3.1÷3.4 DMI 1.7 DMI 2.1÷2.3 DMI 5.1	DMI 6.1 DMI 2.1÷2.3,2.5 DMI 3.3 DMI5.1

Pe poziția superioară a obiectivelor strategice se situează acele obiective care au un impact nemijlocit asupra conceptelor vizate. Obiectivele C5 și C7, prin modul de definire al acestora, participă sau influențează întregul ansamblu al conceptelor vizate.

Convergența conceptelor vizate este direcționată spre un concept unic, integrator, căruia îi este subordonată strategia viitoare: *creșterea calității vieții*. Deci noua fază de dezvoltare va pune accentul pe conceptul de calitate a vieții. Dezvoltarea infrastructurii, a facilităților și serviciilor puse la dispoziția cetățenilor municipiului Deva vor conduce la configurarea unei comunități dinamice, prospere, cu un nivel de viață ridicat, comparabil cu cel al marilor orașe europene. Acest lucru este posibil numai printr-o economie și servicii durabile și moderne, bazate pe inteligență, antreprenoriat și creativitate.

Se oferă astfel un răspuns care satisface atât așteptările populației, evidențiate prin rezultatele studiului sociologic realizat, cât și cerințele explicite sau implicite ale documentelor programatice de fundamentare strategică elaborate la nivel european, național, regional și județean.

11. Planul strategic

11.1. Viziunea și misiunea strategică

Viziunea strategică Deva 2020 este:

„Ne propunem să fim un reper al eficienței, coerenței actului decizional și transparenței administrative, să susținem crearea unei comunități active și dinamice, să atragem investiții și să generăm proiecte de importanță strategică pentru oraș și cetățeni, și toate acestea să conducă la CREȘTEREA CALITĂȚII VIEȚII în MUNICIPIUL DEVA.”

Pentru elaborarea viziunii de dezvoltare s-a avut în vedere proiecția dezvoltării viitoare a localității prin prisma așteptărilor tuturor categoriilor de factori beneficiari și/sau cu impact direct asupra direcției și intensității de dezvoltare a ansamblului resurselor umane și facilităților operaționale prin care se consolidează potențialul de creștere a calității vieții în municipiul Deva.

De asemenea, concomitent cu relevanța viziunii definite, un aspect deosebit de important a fost reprezentat de consistența și caracterul multidimensional, integrator al acesteia. Astfel, *calitatea vieții* este un indicator complex, care exprimă percepția individului despre existența sa în contextul culturii și a sistemului de valori în care trăiește.

Conceptul de calitate a vieții este considerat cel mai multidisciplinar termen aflat în uzul curent. Una din definițiile cuprinzătoare ale acestui termen pleacă de la premisa că acest concept nu poate fi separat de elementele care îl determină și îl definesc în același timp: bunăstarea, dezvoltarea umană, capitalul social, calitatea societății, excluziunea/incluziunea socială, etc.

Astfel, **calitatea vieții** este definită ca:

“ansamblul elementelor care se referă la condițiile fizice, starea economică, socială, culturală, politică, de sănătate etc. în care trăiesc oamenii, conținutul și natura activităților pe care aceștia le desfășoară, caracteristicile relațiilor și procesele sociale la care participă, bunurile și serviciile la care au acces, modelele de consum adoptate, stilurile de viață, evaluarea împrejurărilor și rezultatele activităților desfășurate, stările subiective de satisfacție/insatisfacție, fericire, frustrare etc.”

Ca urmare, viziunea propusă reprezintă un deziderat ambițios, prin care se armonizează întregul spectru de cerințe și condiții prin care să se mobilizeze aspirațiile și resursele municipiului spre o dezvoltare integrată durabilă, inteligentă, competitivă.

Misiunea prin care să se materializeze viziunea la nivelul anilor 2020, limita orizontului de planificare al strategiei actuale, este deosebit de dificilă, și aceasta poate fi îndeplinită numai prin efectul sinergic al implicării tuturor factorilor mediului social, economic și instituțional ai municipiului Deva.

Comunitățile din aria administrativă a municipiului Deva își identifică și își definesc împreună drumul de dezvoltare viitoare, orientate spre atingerea performanței de a fi cetățeni ai unei localități prospere, atractive pentru a trăi, a investi și a munci.

În acest context, rolul administrației locale este de a propune și a asigura cadrul de armonizare a aspirațiilor și posibilităților actuale pentru definirea și, ulterior, punerea în practică a planurilor și strategiilor concepute în parteneriat, de a contribui și utiliza eficient resursele financiare și umane în asistarea comunităților, precum și de a atrage noi resurse. De aici imperativul cooperării permanente cu toți cei care pot și vor să influențeze traiectoria ascendentă a eficienței și performanței în drumul nostru spre viitor. Iar toate acestea să fie realizate în condiții de transparență și deschidere totală.

Datorită caracterului dinamic al factorilor și condițiilor definitorii la un moment dat pentru mediul socio-economic, considerăm că abordarea noastră privind misiunea viitoare este necesar să fie, de asemenea, dinamică, flexibilă, conexată puternic la mediul intern și extern de manifestare a vieții comunității.

Misiunea strategică Deva 2020 este:

„Identificarea dinamică și flexibilă a tuturor cerințelor și oportunităților de acțiuni și investiții inteligente, durabile și competitive, prin care să se maximizeze utilizarea eficientă a întregului potențial uman, economic și natural de care dispune localitatea la un moment dat, pentru dezvoltarea unei comunități puternice, motivate și coezive.”

Viziunea și misiunea furnizează cetățenilor, mediului de afaceri, dar și administrației locale, o proiecție clară despre ceea ce și când trebuie făcut, precum și a modului cum trebuie gospodărite resursele existente. Din acest motiv, pentru elaborarea viziunii de dezvoltare au fost consultați toți factorii implicați, astfel încât aceasta să beneficieze de expertiza tuturor sectoarelor de activitate participante la viața comunității și să se înscrie pe o direcție de dezvoltare novatoare, corectă, viabilă și performantă.

Oferirea prin viziune a unei răspuns adecvat aspirațiilor multiple ale comunității și celor interesați de aspectele economice zonale, prin identificarea și implementarea unei orientări consimțite de marea majoritate a acestora, conferă atribute motivatoare și șanse reale pentru stabilirea și îndeplinirea unor obiective viitoare comune.

În cadrul consultărilor care au avut loc pentru definirea viziunii strategice a municipiului Deva, au fost angajate toate categoriile de factori interesați în dezvoltarea viitoare a localității, respectiv indivizi, grupuri omogene sau instituții care pot influența definirea sau dezvoltarea unei anumite politici, ori care pot fi afectați de aceasta. A fost

avută în vedere acoperirea întregului spectru al persoanelor (cetățenilor) și instituțiilor reprezentative, a grupurilor specifice sau categoriilor de persoane, cu participarea tuturor departamentelor administrației locale.

Populația este principalul beneficiar și acționar al *Strategiei pentru dezvoltare durabilă a municipiului Deva în perioada 2014-2020*, atât datorită numeroaselor domenii în care vor avea beneficii în urma acestei strategii, cât și datorită capacității de a influența o serie de resurse esențiale pentru implementarea acesteia. Cunoașterea opiniei populației a fost posibilă prin studiul sociologic desfășurat în etapa de fundamentare a strategiei pentru dezvoltare durabilă. Detalii privind modul de organizare a studiului sociologic vor fi prezentate în secțiunea următoare, referitoare la etapele procesului de planificare.

Un alt factor cheie este reprezentat de mediul de afaceri. Asigurarea unui cadru adecvat al discuțiilor desfășurate în acest scop a fost posibilă prin sprijinul acordat de *Camera de Comerț și Industrie a Județului Hunedoara*. Interesul principal al antreprenorilor locali este de a fi identificată o direcție strategică viitoare prin care să se asigure revigorarea mediului de afaceri și crearea de oportunități noi pentru asigurarea unui mediu de afaceri competitiv, cu performanțe de nivel european.

Mediul de afaceri joacă un rol cheie în Strategia de dezvoltare a municipiului și datorită capacității de a mobiliza anumite resurse financiare pentru implementarea planurilor de acțiune propuse de comun acord. O serie de acțiuni se pot realiza prin parteneriate de tip public-privat, autoritățile publice locale neavând capacitatea de a le implementa numai prin resurse proprii. Se obțin astfel avantaje deosebite pentru partenerii implicați în acțiunile viitoare comune, aceste beneficii fiind în final un element potențator la nivelul municipiului și al locuitorilor acestuia, cu efecte imediate sau de durată.

Un factor deosebit de important în implementarea *Strategiei pentru dezvoltare durabilă a municipiului Deva în perioada 2014-2020* este Consiliul Județean, prin punerea de acord cu autoritățile publice locale asupra unor proiecte majore care să fie dezvoltate în perioada următoare, cu includerea unor astfel de proiecte în cadrul strategiei județene. De asemenea, o serie de resurse și instrumente financiare și de impozitare pot constitui factori de impact prin contextul de dezvoltare imprimat pentru perioada strategică vizată.

Consiliul Județean are în subordinea sa o serie de instituții cu rol deosebit asupra vieții cotidiene a locuitorilor municipiului Deva, cu impact esențial pentru definirea și configurarea unor elemente operaționale sau utilitare esențiale pentru mediul social, economic, ambiental și cultural al localității. Dintre acestea amintim:

- ❖ Centrul Cultural „Drăgan Muntean”
- ❖ Muzeul Civilizației Dacice și Romane Hunedoara-Deva;
- ❖ Biblioteca Județeană 'Ovid Densusianu' Hunedoara-Deva;
- ❖ Teatrul de Arta Deva;
- ❖ Ansamblul Profesionist "Drăgan Muntean" pentru promovarea Culturii Tradiționale Hunedoara;
- ❖ Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Hunedoara;
- ❖ Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului a Județului Hunedoara;

- ❖ S.C. ApaProd S.A. Deva;
- ❖ S.C. Compania Județeană de Turism Hunedoara S.A. Deva;
- ❖ Serviciul Public Județean Salvamont;
- ❖ Agenția de Dezvoltare Economico-Socială a Județului Hunedoara;
- ❖ Direcția Publică Comunitară de Evidență a Persoanelor Hunedoara;
- ❖ Camera Agricolă Județeană Hunedoara.

Institutiile Prefectului, în calitate de reprezentant al Guvernului pe plan local, asigură legătura operativă dintre fiecare minister și organ al administrației publice centrale din subordinea Guvernului cu serviciul public deconcentrat din subordinea acestuia. Mai mult, la acest nivel se poate acționa pentru definirea în cadrul Programului de guvernare a unor proiecte care să contribuie la susținerea sau potențarea celor definite la nivel local.

În municipiul Deva își au sediul mai multe servicii publice deconcentrate ale ministerelor și ale celorlalte organe ale administrației publice centrale din unitățile administrativ-teritoriale, cum sunt: Direcția de Sănătate Publică Județeană; Direcția Județeană pentru Cultură, Culte și Patrimoniu Cultural Național; Comisariatul Județean pentru Protecția Consumatorilor; Direcția Județeană de Muncă și Protecție Socială; Casa de Pensii Județeană; Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă; Direcția Județeană pentru Sport; Direcția Județeană pentru Tineret; Direcția Județeană pentru Accize și Operațiuni; Secția Județeană a Gărzii Financiare; Direcția Județeană pentru Agricultură și Dezvoltare Rurală etc.

Aceste servicii reprezintă un alt factor important în definirea și aplicarea *Strategiei pentru dezvoltare durabilă a municipiului Deva în perioada 2014-2020*, principala modalitate prin care pot influența dezvoltarea municipiului fiind prin parteneriate cu autoritățile publice locale, precum și prin furnizarea de informații privind situația din municipiul Deva și a necesităților de dezvoltare identificate pe fiecare domeniu de responsabilitate în parte.

Institutiile publice de cultură reprezintă un alt factor interesat în strategia de dezvoltare. Astfel, în cadrul etapei de fundamentare a strategiei, specialiștii din cadrul Centrului Cultural "Mihai Drăgan" și ai Muzeului Civilizației Dacice și Romane Hunedoara-Deva au contribuit prin furnizarea unor date și informații specifice domeniului de activitate, precum și prin identificarea unor obiective și modalități de sprijin reciproc în cadrul unor acțiuni concrete, cu impact asupra vieții culturale și turistice a municipiului și împrejurimilor acestuia.

Și institutiile publice de sănătate vor avea o serie de beneficii în urma implementării strategiei, aceasta presupunând dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de sănătate în scopul îmbunătățirii serviciilor de sănătate. Mai mult, se oferă în viitor perspective largi de sprijin a dezvoltării municipale, prin participarea la proiecte de cercetare inovatoare.

Municipiul Deva dispune de o serie de organizațiile non-guvernamentale, care au fost deja enunțate la analiza modului de acordare a asistenței sociale în cadrul municipiului. Mai mult, având în vedere importanța deosebită a acestor organizații, în cadrul Primăriei Municipiului Deva funcționează un compartiment cu competența specială, *Compartimentul programe sociale, relația cu ONG.*

Contribuția ONG-urilor la viața socială a localității Deva este deosebit de importantă, iar definirea în viitor a unor parteneriate cu autoritățile publice locale este

facilitată de oportunitățile oferite de dezvoltarea unor proiecte finanțate prin fonduri nerambursabile. Prin natura activităților desfășurate, însă, ONG-urile pot contribui și la dezvoltarea altor sectoare.

Mass-media este un factor deosebit de important pentru influența și aria largă de impact pe care o are asupra formării sau transmiterii opiniei cetățenilor, atragerea investitorilor, cât și pentru a influența creșterea numărului turiștilor interesați de obiectivele din localitate și din proximitatea acesteia. Ca mediator între autoritățile publice locale și populație, mass-media are un rol esențial în influențarea opiniei publice privind oportunitatea și necesitatea investițiilor preconizate din municipiu.

Un factor indus este reprezentat de colectivitatea virtuală a turiștilor care vizitează municipiul. Deși o prezentă temporară în spațiul localității și al împrejurimilor acesteia, turiștii sunt mesageri ai numelui și renumelui acestei localități, prin care se consolidează reputația municipiului. Strategia 2014-2020 va duce la îmbunătățirea promovării și informării turistice, la modernizarea infrastructurii de acces la obiectivele turistice, reabilitarea obiectivelor turistice și amenajarea acestora, dar și la dezvoltarea unor tipuri specifice de turism, conform recomandărilor rezultate din analizele efectuate în acest scop.

11.2. Etapele procesului de planificare

Planificarea strategică este un proces în mai multe etape, prin care comunitatea participă la crearea unei imagini a viitorului propriu în cadrul nou care va fi conferit localității lor, pornind de la condițiile prezente, cu identificarea și definirea căilor de atingere a aceluși viitor. Se realizează astfel imaginea trecerii de la condițiile actuale socio-economice la noul set de condiții, conform proiecției de perspectivă, care să corespundă așteptărilor comunității și a altor factori interesați de dezvoltarea localității.

Documentul final rezultat, strategia de dezvoltare pe termen mediu a comunității respective, deține valențe multiple:

- ✓ Constituie un *document programatic* privind direcțiile strategice de dezvoltare în perioada de planificare vizată;
- ✓ Este un *document de cercetare* privind contextul și potențialul de dezvoltare calitativă a sistemului complex al localității;
- ✓ Reprezintă un *ghid de orientare unitară* a liderilor administrației publice locale, a comunității de afaceri, investitorilor, dar și a comunității civile în ansamblu;
- ✓ Prin punerea în aplicare acționează ca un *instrument de lucru performant* la dispoziția autorităților locale pentru a întări potențialul economic al localității, a îmbunătăți climatul investițional și a crește nivelul general de competitivitate;
- ✓ Reprezintă un *mijloc de coeziune* al instituțiilor și întreprinderilor locale, precum și a antreprenorilor și forței de muncă;
- ✓ Acționează ca un *garant al dezvoltării optime* prin care se sporește încrederea mediului de afaceri în eficiența administrației publice locale și contribuie astfel la stimularea opțiunilor de a investi în zonă;
- ✓ Reprezintă un *document de analiză* detaliată a principalilor parametri de stare ai ariei administrative care constituie obiectul de referință al strategiei elaborate.

Oferirea unui răspuns adecvat acestui demers complex, cu actori care aparțin unor categorii multiple și animați de interese diverse, este posibilă numai în condițiile definirii și transunerii unui proces complex, care presupune parcurgerea iterativă a mai multor etape.

Este deosebit de important de subliniat faptul că întregul proces s-a desfășurat cu *respectarea setului de cerințe și criterii definite* în capitolele anterioare. Această modalitate de abordare a asigurat condițiile necesare fixării unui sistem de referință coerent cu documentele programatice aplicabile și orientarea permanentă a analizei spre direcțiile prioritare definite, aferente obiectivelor strategice vizate.

De asemenea, este necesară evidențierea *caracterului iterativ al procesului de planificare*, o caracteristică intrinsecă a analizei unor procese complexe de dimensiuni mari. Rezultatele demersurilor/acțiunilor dintr-o anumită etapă sunt strâns conexe de acțiunile celorlalte etape, astfel încât deseori elemente și caracteristici nou apărute la un moment dat conduc la necesitatea unor revizuirii/reformulări în cadrul etapelor implicate.

Ca urmare, etapele principale pe care le vom prezenta nu au respectat o ordine de derulare în timp strict secvențială, ci, funcție de concluziile reieșite din analiza unui anumit aspect, s-a trecut la tratarea simultană, integrată, a unor elemente dependente diverse.

Aspecte și condiționări imperative reies din asigurarea caracterului de *realism, pragmatism și sustenabilitate* a obiectivelor, programelor și proiectelor vizate prin strategie. Aceasta a presupus adoptarea permanentă a unei atitudini responsabile, dincolo de formulările și obiectivele prețioase, fără acoperire în posibilitățile reale existente.

Deși nu este prezentată în mod explicit în conținutul documentului final, cheia succesului a fost situarea permanentă într-un cadru de referință aferent *funcției de dezvoltare a calității*, ceea ce a presupus conectarea permanentă la relevanța sintagmenlor "Ce", "Când" și "Cum", tratate din perspectiva *managementului total al calității*.

Principalele etape parcurse în vederea fundamentării și elaborării *Strategiei pentru dezvoltarea durabilă a municipiului Deva în perioada 2014-2020* sunt:

- ⇒ Analiza socio-economică;
- ⇒ Analiza documentelor strategice anterioare;
- ⇒ Sondajul opiniei publice;
- ⇒ Definirea coordonatelor de context strategic;
- ⇒ Stabilirea portofoliului de proiecte;
- ⇒ Consultarea publică.

Rezultatele analizelor efectuate și documentele programatice elaborate au fost sistematizate în conținutul Strategiei în cadrul a **trei secțiuni principale**:

- ⇒ I. Analiza socio-economică;
- ⇒ II. Analiza strategiilor anterioare;
- ⇒ III. Strategia de dezvoltare durabilă.

Prima etapă a procesului de planificare are drept corespondent în cadrul lucrării prima secțiune, analiza socio-economică.

Principalul obiectiv al acestei etape a constat în determinarea parametrilor de stare și a nivelului de dezvoltare al acestora, pentru domeniile majore prin care se configurează mediul de manifestare al tuturor factorilor de interes din cadrul municipiului Deva.

O importanță deosebită a fost acordată în această etapă asigurării caracteristicilor de calitate ale datelor prelevate pentru a fi prelucrate, referitoare la: actualitate, veridicitate, relevanță, credibilitate, consistență etc. Pentru respectarea acestei cerințe, informațiile și datele care au făcut obiectul analizei au fost solicitate de la responsabilii de domenii din cadrul Primăriei municipiului Deva, respectiv de la instituțiile responsabile abilitate.

Datele statistice puse la dispoziție de *Direcția Județeană de Statistică Hunedoara*, aferente *Fișei localității Municipiului Deva*, au constituit un prim set de date de analiză. Aceste date au fost grupate pe domeniile specifice analizate și sunt prezentate în lucrare în cadrul Anexelor 1÷7. În vederea asigurării cerințelor de reprezentativitate a datelor, s-a considerat relevantă folosirea unor serii de timp cu orizont larg.

Instituțiile reprezentative din localitate au sprijinit demersurile de elaborare a Strategiei, atât prin punerea la dispoziție a unor analize/date specifice domeniului specific acestora, cât și prin formularea unor puncte de vedere și sugestii extrem de utile. În acest sens, au fost contactate următoarele instituții abilitate: Camera de Comerț și Industrie a Județului Hunedoara, Centrul Cultural "Mihai Drăgan", Muzeul Civilizației Dacice și Romane, Inspectoratul Școlar Județean Hunedoara, Direcția de Sănătate Publică a Județului Hunedoara, Inspectoratul de Poliție al Județului Hunedoara, Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă, Direcția Județeană pentru Cultură și Patrimoniu Național, Agenția de Protecție a Mediului, Direcția Silvică Hunedoara, S.C. Electrocentrale Deva, S.C. ApaProd S.A.

Responsabilii pe domenii de referință din cadrul Consiliului Local Deva au susținut demersurile de elaborare a Strategiei prin implicarea directă în acest proces și furnizarea de informații relevante, sistematizate, privind demersurile întreprinse la nivel local.

Informațiile analizate au fost structurate pe următoarele problematici/ capitole din lucrare: mediul și infrastructura de mediu; infrastructura și echiparea teritoriului; dezvoltarea urbană; economia municipiului; potențialul turistic și cultural; infrastructura socială. Gruparea pe problematici a avut în vedere respectarea criteriului relevanței analizei și a gradului de determinare reciprocă dintre diversele domenii specifice.

Datorită caracterului eterogen al setului de atribute care concură la definirea potențialului de dezvoltare al municipiului, s-a considerat oportună reliefaarea acestor atribute pe fiecare problematică în parte. De asemenea, atunci când a fost posibil, au fost furnizate analize și date comparative, prin care să fie posibilă creionarea unei imagini de referință a poziției actuale deținute de municipiul Deva într-un context mai larg, cel de nivel județean, regional, național, european.

Rezultatele analizelor de fundamentare a elaborării strategiilor din cadrul Regiunii Vest, efectuate de diverse colective de cercetare, inclusiv din cadrul Băncii Mondiale, au reliefat aspecte importante de avut în vedere și/sau au făcut recomandări prin care să se imprime o traiectorie de dezvoltare unitară la nivelul regiunii. Reperele de coordonare sau cele prin care se stabilesc elemente prioritare au fost reliefate ca punct de plecare al analizei la nivelul Devei în calitate de municipiu reprezentativ al Regiunii Vest.

Rezultatele analizei socio-economice dau o imagine de ansamblu privind resursele actuale de care dispune comunitatea, cu evidențierea pentru fiecare problematică în parte a punctelor tari, punctelor slabe, oportunităților de dezvoltare care trebuie exploatate, precum și a posibilelor riscuri/amenințări care trebuie eliminate/evitate (analiza SWOT).

Analiza strategiilor anterioare a fost impusă de satisfacerea cerinței de continuitate a planificării, cu evitarea ex-ante a momentelor de discontinuitate care ar fi putut apărea prin trecerea la implementarea noii strategii. A fost posibilă astfel adoptarea unei atitudini constructive, de continuare a traiectoriei de dezvoltare identificate către o direcție rezultantă a noului mediu socio-economic de manifestare, atât intern cât și extern.

În lucrare sunt evidențiate axele și obiectivele strategice, domeniile de activitate, obiectivele specifice și acțiunile planificate pentru fiecare obiectiv în parte. S-a realizat cu această ocazie și evaluarea de stadiu al implementării pentru acțiunile vizate de documentele strategice elaborate în etapa anterioară. Deși rezultatul acestei analize este destul de laborios, aceasta a fost inclusă în lucrare deoarece constituie un punct de reper edificator privind noua orientare a dezvoltării viitoare a municipiului definită prin *Strategia pentru dezvoltarea durabilă a municipiului Deva în perioada 2014-2020*.

Pe baza analizei riguroase efectuate în această etapă s-a conturat setul actualizat al acțiunilor dovedite eficiente în etapa anterioară în corelație cu acțiunile/proiectele aflate în etapa de implementare și care se situează pe mediana temporară a celor două strategii, precum și inițierea unor acțiuni/proiecte noi care să fie demarate în strategia viitoare.

Sondajul opiniei publice reprezintă un element de importanță majoră în vederea elaborării unui astfel de document strategic. Rezultatele studiului sociologic care a fost realizat în vederea cunoașterii obiective a punctului de vedere al cetățenilor localității au fost prezentate în lucrare în cadrul secțiunii de analiză socio-economică, în conexiune directă cu problematica analizată prin capitolele acestei secțiuni.

Pe lângă aceste elemente de natură concludivă, referitoare la aprecierea calitativă a unor factori/facilități urbane, a fost urmărită identificarea principalelor priorități de dezvoltare ale orașului din perspectiva locuitorilor. Se oferă astfel o imagine edificatoare asupra aspirațiilor și doleanțelor cetățenilor, care a fost inclusă în capitolul *Context strategic*, fiind unul din reperele de urmărit în definirea traiectoriei și acțiunilor viitoare.

Se asigură astfel condiții favorabile pentru maximizarea gradului de acceptabilitate al populației față de măsurile și acțiunile propuse prin strategie, precum și a gradului de implicare a populației pentru crearea unei societăți civile puternice, un pion esențial în transpunerea deciziilor luate de autoritățile publice la nivel local.

Obiectivele specifice ale studiului au fost:

- ❖ Evaluarea gradului de satisfacție a populației privind următoarele dimensiuni:
 - infrastructura de transport rutier și feroviar
 - servicii utilitare
 - resurse umane și servicii sociale
 - mediul înconjurător
 - dezvoltarea urbană
 - învățământ și activități culturale

- ❖ Analiza gradului de utilizare a mijloacelor de transport din localitate și evaluarea eficienței acestora;
- ❖ Evaluarea nevoilor legate de infrastructura de recreere și pentru activități culturale;
- ❖ Identificarea percepțiilor privind schimbările din ultimii ani în diverse domenii ale vieții sociale, culturale, economice și politice din localitate;
- ❖ Identificarea principalelor priorități de dezvoltare a orașului din perspectiva locuitorilor;
- ❖ Evaluarea gradului general de satisfacție al locuitorilor față de viața comunității Municipiului Deva.

Tipul eșantionului proiectat și realizat a fost probabilistic aleatoriu, pe cote, proporțional cu structura populației pe grupe de vârste și gen. Cu ajutorul bazelor de date ale Institutului Național de Statistică, realizate în urma Recensământului populației din 2011, a fost analizată distribuția populației Municipiului Deva funcție de mai multe criterii, fiind selectate numai criteriile considerate relevante pentru asigurarea reprezentativității statistice a eșantionului studiului și a concordanței cu obiectivele cercetării.

Unul din parametrii evaluați în cadrul sondajului de opinie s-a referit la vechimea în localitate. Distribuția eșantionului selectat pentru sondajul de opinie este relevantă în acest sens, marea majoritate a celor chestionați având calitatea de locuitori ai municipiului de mai mult de 20 de ani (Figura 11.1).

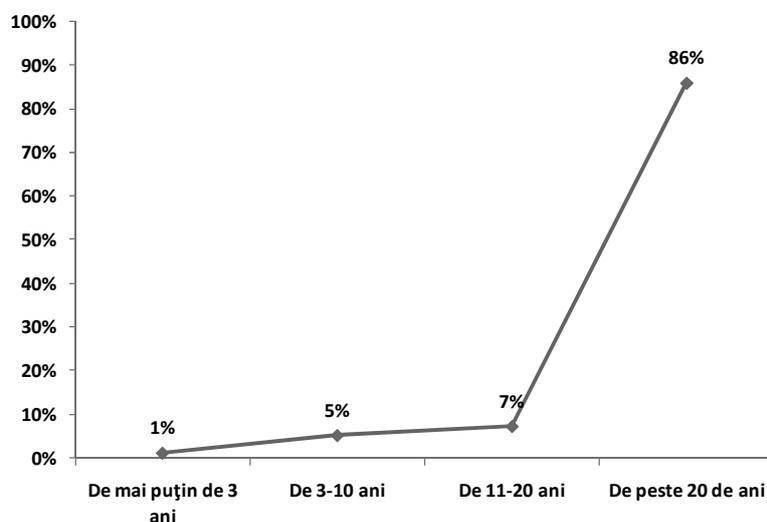

Figura 11.1. Vechimea în localitate a respondenților la sondajul de opinie

Datele obținute au fost analizate statistic, obținându-se frecvențe relative și absolute sau medii, care au fost reprezentate grafic. Răspunsurile la întrebările deschise au fost codificate după regulile analizei de conținut tematic, urmărindu-se, de asemenea, exigențele generale ale clasificării privind genul proximal și diferența specifică dintre categorii.

Aceste rezultate au constituit elemente de analiză și evaluare a opiniei cetățenilor și au fost inserate în conținutul strategiei. Mai mult, s-a considerat oportună evidențierea gradului de diversitate al punctelor de vedere ale cetățenilor, fiind inserate în întregime în

cadrul capitolului referitor la contextul de elaborare al strategiei. Per ansamblu, interesul populației în urma strategiei este de a avea condiții mai bune de viață, locuri de muncă diversificate și bine remunerate și servicii publice de calitate.

Ultima secțiune se referă la Strategia de dezvoltare durabilă. Definirea principalelor repere strategice se realizează după fixarea *contextului strategic actual*, pe baza căruia sunt stabilite *coordonatele de planificare ale Strategiei*. În final se prezintă portofoliul de proiecte și acțiunile concrete de materializare a *obiectivelor strategice* urmărite în vederea atingerii *viziunii* și a *misiunii* stabilite la orizontul anilor 2020.

Definirea coordonatelor de context strategic a vizat sistematizarea documentelor de referință aplicabile, cu evidențierea elementelor programatice esențiale pentru respectarea în cadrul strategiei elaborate. Au fost punctate cerințele stipulate în cadrul documentelor și reglementărilor naționale referitoare la rețeaua de localități urbane, cu evidențierea criteriilor aplicabile pentru categoria polilor și a zonelor policentrice de dezvoltare urbană.

Având în vedere importanța și consistența documentelor de analiză întocmite la nivelul Regiunii Vest sub egida Băncii Mondiale, un punct special a fost alocat prezentării acestui set de documente, a elementelor de fundamentare a strategiei stipulate prin documentul final emis, precum și a modului de definire a obiectivelor tematice și a priorităților de investiții pentru Regiunea Vest.

Definirea strategiei municipiului Deva pe traiectoria vizată de Regiunea Vest a constituit un obiectiv imperativ al strategiei elaborate. S-a urmărit în acest mod crearea condițiilor de maximizare a atragerii de fonduri europene, concomitent cu asigurarea conformității la cerințele documentelor programatice strategice.

Un aspect deosebit de important în această etapă a fost reprezentat de elaborarea *listei de acțiuni orientative*, pe domeniile de intervenție prioritare identificate la nivelul celor șapte obiective strategice definite prin *Strategia pentru dezvoltare durabilă 2014-2020 a municipiului Deva*. Această listă a constituit un instrument de lucru deosebit de util, prin care s-a facilitat comunicarea la nivelul structurilor de decizie și a celor responsabile pe domenii specifice din cadrul Primăriei Deva. Rezultatul s-a materializat sub forma unui proiect inițial de proiecte, pe baza căruia a fost continuat dialogul cu alți factori cu capacitate de a susține și/sau orienta traiectoria de dezvoltare a municipiului Deva.

Astfel, mediul de afaceri a reprezentat un partener cu o atitudine constructivă, de implicare responsabilă în procesul de elaborare a strategiei. În primul rând, furnizarea datelor și statisticilor de referință privind starea actuală a municipiului, prin *Camera de Comerț și Industrie a Județului Hunedoara*, a constituit un suport esențial pentru definirea traiectoriei actuale a economiei municipiului și determinarea intensității de manifestare pe fiecare domeniu specific. Interesul comun, cel al depunerii de eforturi pe toate planurile posibile pentru atingerea obiectivelor strategice vizate în perioada imediat următoare, a reprezentat un liant puternic care se va manifesta și în continuare pentru acțiuni eficiente de implementare a strategiei de dezvoltare durabilă.

Situația specifică a municipiului Hunedoara, de situare în imediata apropiere a municipiului Deva, a determinat stabilirea în timp a unor conexiuni puternice între cele două localități, devenite deja tradiționale, cu aspirații comune privind dezvoltarea lor viitoare. Prin actuala strategie se definesc o serie de proiecte comune, benefice pentru

ambele localități, rezultat al dialogului și colaborării permanente între colectivele de elaborare a strategiilor de dezvoltare 2014-2020 aferente celor două localități, care au interfațat de fapt dialogul dintre structurile responsabile din cadrul celor două primării. În final, soluțiile propuse au primit girul factorilor de decizie.

Proiectele și acțiunile incluse în *Strategia pentru dezvoltare durabilă a municipiului Deva în perioada 2014-2020* sunt adresate întregii comunități, ele implicând deopotrivă instituțiile și administrația publică, mediul de afaceri, societatea civilă și, mai ales, beneficiarii finali ai rezultatelor implementării Strategiei, cetățenii municipiului Deva.

Stabilirea priorităților la nivel de proiecte a avut în vedere în primul rând importanța acestora pentru comunitatea locală, așa cum a rezultat din consultările publice care au avut loc. În acest mod, se creează premisele unui impact favorabil cât mai larg în rândul populației, prin situarea pe traiectoria de dezvoltare dorită de cetățeni și luarea în considerare, cât mai mult posibil, a doleanțelor și așteptărilor acestora.

În continuare, a fost urmărit gradul de complexitate al proiectelor prin prisma efortului presupus de implementarea acestora, referitor la sursele și modalitatea de finanțare, instituțiile implicate, necesitatea aplicării unor proceduri specifice etc. De asemenea, pentru proiectele prioritare s-a definit și succesiunea de abordare a acestora, ceea ce presupune consolidarea caracterului ferm, de aplicabilitate imediată și lipsită de ambiguități, al strategiei elaborate.

Estimarea bugetară a proiectelor propuse se va realiza prin raportarea la standardele de cost actuale aplicate la estimările realizate pe baza valorii unor proiecte similare aflate în implementare sau implementate de curând. Pentru minimizarea riscurilor care pot apărea în etapa de implementare și stabilirea unei proiecții cât mai apropiate de obiectivele vizate de fiecare proiect în parte, s-a considerat oportună cuprinderea în cadrul strategiei și a studiilor de fezabilitate pentru proiectele complexe sau a celor cu caracter inedit.

Setul de proiecte astfel definit corespunde viziunii și cerințelor strategice vizate, precum și imaginii viitoare a localității conform cerințelor exprimate de cetățeni, instituțiile publice și mediul de afaceri, cu luarea în considerare a condițiilor socio-economice care sunt expresia resurselor potențiale de care dispune municipiul la momentul elaborării strategiei și maximizarea șanselor de atragere a unui volum cât mai mare de fonduri europene. Ansamblul acestor proiecte constituie *Portofoliul de proiecte al Strategiei pentru dezvoltare durabilă a municipiului Deva în perioada 2014-2020*. Transpunerea în realitate a acestui portofoliu este posibilă numai în condițiile unui parteneriat puternic cu instituțiile publice, mediul de afaceri și societatea civilă.

Pentru o serie de proiecte incluse în portofoliu au fost redactate și *fișele de proiect* aferente. Acestea includ mai multe informații, printre care: sustenabilitatea proiectului, concordanța cu obiectivele strategice și direcțiile prioritare din cadrul strategiei, grupurile țintă, etc. Criteriul avut în vedere pentru selectarea proiectelor care să fie detaliate la nivel de fișă de proiect a fost cel al impactului de durată privind asigurarea condițiilor de trai și a ariei de efecte induse către o multitudine de aspecte vitale pentru viitorul localității.

Consultarea publică a fost amintită deja la prezentarea etapelor de fundamentare ale elaborării strategiei de dezvoltare durabilă, în contextul prezentării sondajului de opinie realizat printr-un studiu sociologic. Au fost astfel identificate principalele probleme cu care

se confruntă cetățenii localității în viața de zi-cu-zi a acestora, precum și acțiunile/proiectele considerate prioritare din punctul lor de vedere. O astfel de consultare a avut loc și cu reprezentanții mediului de afaceri, precum și cu reprezentanții principalelor instituții prin care se definesc parametrii mediului social, economic și cultural al localității.

După definitivarea unei variante unitare a cadrului strategic general propus, a fost organizată o nouă dezbatere publică, la care au participat reprezentanții administrației publice locale, instituțiilor publice, mediului de afaceri și ONG-urilor. Obiectivul principal al acestei întâlniri a fost de a preleva opinia acestora privind modul de evidențiere prin conținutul strategiei a opiniilor formulate anterior, a facilita consultarea largă și punerea de acord a factorilor implicați în procesul de implementare a strategiei, în eventualitatea în care se vor identifica aspecte cu impact contradictoriu asupra unor categorii diferite de factori interesați.

Concomitent, a fost creată o platformă electronică de comunicare pe site-ul primăriei municipiului Deva, prin care s-a oferit posibilitatea oricărei persoane interesate să consulte documentul aflat în stadii intermediare de elaborare. Prin intermediul acestei secțiuni s-a facilitat transmiterea feed-back-ului comunității către structurile manageriale și responsabilii de domenii specifice ai Primăriei, fiind vizată echipa care a elaborat documentul strategic supus dezbaterii publice.

Ameliorările succesive ale versiunii inițiale a strategiei, în urma analizei riguroase a propunerilor formulate de cetățeni în această etapă, s-au materializat prin versiunile succesive intermediare elaborate. Trecerea de la o versiune veche la una nouă s-a realizat de fiecare dată cu evidențierea clară a aspectelor care au fost modificate și cu justificarea/ menționarea circumstanțelor care au impus aceste modificări.

11.3. Principii de dezvoltare durabilă

Apartenența la spațiul economic european oferă o multitudine de avantaje, dar și exigențe sporite în competiția acerbă deschisă, arbitrată de mecanismele flexibile care guvernează economia de piață. Dinamismul fără precedent al raportului de forțe, care se stabilește între principalii actori angrenați în această competiție, conferă exigențe sporite privind dobândirea și menținerea atributului de competitivitate de către aceștia.

Strategia descrie imaginea pe care o unitate administrativă teritorială dorește să o aibă în viitor și este orientată către ceea ce vrea să facă aceasta. Strategia reprezintă cadrul de referință prin care se orientează alegerile referitoare la natura și direcția unei structuri omogene/eterogene coordonată în mod unitar, stabilește o direcție unitară în termeni de orientare a obiectivelor sale operaționale și furnizează baza alocării resurselor necesare pentru orientarea dezvoltării viitoare către atingerea acestor obiective.

Procesul de planificare strategică al unei unități administrative teritoriale de nivel municipiu presupune parcurgerea iterativă a unor etape de analiză și fundamentare, în scopul identificării direcțiilor de acțiune viitoare aferente perioadei de planificare vizate, prin care să se armonizeze aspirațiile tuturor factorilor beneficiari și/sau participanți direcți la transpunerea în practică a obiectivelor strategice definite, în condițiile maximizării gradului de atragere și a eficienței utilizării resurselor aflate la dispoziție.

Planificarea strategică a dezvoltării durabile completează aspectele referitoare la planificarea strategică cu cerințele rezultate din asigurarea conformității cu principiile de dezvoltare durabilă și echilibrată stipulate la nivel european și, ca atare, devenite linii directoare pentru țara noastră, respectiv pentru Regiunea Vest.

Din punct de vedere al procesului de planificare, s-a urmărit ca prin modul de formulare al obiectivelor strategice să fie vizată în totalitate și problematica aferentă dezvoltării durabile. De asemenea, acțiunile orientative detaliază și elemente specifice cu impact asupra dezvoltării durabile (Figura 11.2). Menționăm că nu au fost realizate conexiuni cu OS7 (Modernizarea managementului și administrației publice locale la nivelul standardelor europene) deoarece acestea ar fi fost necesar să acopere toate cele 10 principii ale dezvoltării durabile, ceea ce ar fi condus la scăderea lizibilității schemei.

Mai mult, perioada de elaborare a *Strategiei pentru dezvoltare durabilă a municipiului Deva în perioada 2014-2020* a coincis cu cea de elaborare a *Planului Urbanistic General*. Prin schimbul de idei, comunicarea și colaborarea permanentă dintre echipele de lucru aferente celor două direcții de acțiune, s-au asigurat condițiile de tratare unitară, integrată și coerentă a celor două documente programatice menționate.

Principiile unei politici de amenajare durabilă pentru Europa se referă la:

- Promovarea coeziunii teritoriale prin intermediul unei dezvoltări socio-economice echilibrate și de îmbunătățire a competitivității;
- Promovarea încurajării dezvoltării generate de funcțiunile urbane și de îmbunătățirea relațiilor dintre orașe și sate;
- Promovarea unor condiții de accesibilitate mai echilibrate;
- Facilitarea accesului la informație și cunoaștere;
- Reducerea degradării mediului;
- Valorificarea și protecția resurselor și patrimoniului natural;
- Valorificarea patrimoniului cultural ca factor de dezvoltare;
- Dezvoltarea resurselor energetice în menținerea securității;
- Promovarea unui turism de calitate și durabil;
- Limitarea preventivă a efectelor catastrofelor naturale.

P1. Promovarea coeziunii teritoriale prin intermediul unei dezvoltări socio-economice echilibrate și de îmbunătățire a competitivității

Presupune îmbunătățirea atractivității, în materie de investiții economice, prin practicarea unei politici active de amenajare a teritoriului, cu asigurarea condițiilor necesare implicării cetățenilor și a diverselor grupuri ale societății.

P2. Promovarea încurajării dezvoltării generate de funcțiunile urbane și de îmbunătățirea relațiilor dintre orașe și sate

Sistemele urbane și funcțiunile urbane trebuie să fie dezvoltate în așa fel încât să fie înlesnit accesul regiunilor rurale la funcțiunile urbane.

Constituirea și întărirea rețelelor de orașe ameliorează complementaritatea între orașe, crește sinergiile și economiile, favorizează specializarea și determină beneficii prin intermediul concurenței economice, evitând totodată obstacolele. *Parteneriatele oraș-sat* au de jucat un rol din ce în ce mai important, iar condițiile pentru un parteneriat oraș-sat

eficient rezidă într-o mai bună colaborare între colectivitățile teritoriale, pe picior de egalitate.

P3. Promovarea unor condiții de accesibilitate mai echilibrate

Realizarea rețelei paneuropene de transport este condiția indispensabilă a unei bune accesibilități macro-spațiale în interiorul continentului european, care trebuie consolidată în continuare.

O politică de amenajare echilibrată trebuie să asigure o mai bună interconexiune a orașelor mici și mijlocii, ca și a spațiilor rurale la principalele axe și centre de transport (căi ferate, autostrăzi, aeroporturi, centre intermodale). Datorită creșterii permanente a fluxurilor de trafic, este o necesitate dezvoltarea de strategii integrate care iau în considerare diferitele moduri de transport și, în același timp, imperativele amenajării.

P4. Facilitarea accesului la informație și cunoaștere

Apariția societății informaționale este astăzi fenomenul cel mai semnificativ al remodelării societății globale și a structurilor sale teritoriale. O atenție deosebită trebuie acordată accesului la informație, care este necesar să nu fie limitat de constrângeri fizice sau de altă natură. De asemenea, ar trebui realizate îmbunătățiri ale rețelelor de telecomunicații iar tarifele ar trebui să nu fie prohibitive.

O importanță deosebită o are promovarea conexiunilor la nivel național și regional între furnizorii de informație și utilizatorii potențiali ai acesteia, cum ar fi parcurile tehnologice, institutele de transfer de tehnologie, centrele de cercetare și de formare.

P5. Reducerea degradării mediului

Problemele de mediu care decurg dintr-o coordonare insuficientă a politicilor sectoriale sau din deciziile locale trebuie să fie anticipate și contracarate.

Din această perspectivă, politica de amenajare trebuie să acorde o atenție deosebită practicilor agricole și silvicole mai puțin distrugătoare, promovării sistemelor de transport și de energie care să favorizeze mai mult mediul ambiental, regenerarea zonelor urbane degradate și reabilitarea acestora, regenerarea mediului din zonele afectate de activități industriale poluante și de vechile zone militare, ca și controlul sub-urbanizării.

P6. Valorificarea și protecția resurselor și patrimoniului natural

Resursele naturale contribuie nu numai la echilibrul ecosistemelor, dar și la atractivitatea regiunilor, la valoarea lor recreativă și la calitatea generală a vieții. Acestea trebuie, în consecință, să fie protejate și valorificate.

Strategiile integrate pentru gestiunea resurselor de apă trebuie să includă protecția apelor de suprafață și a apelor subterane, controlul activităților agricole în materie de fertilizare și irigare, tratamentul apelor uzate etc. În materie de protecție a calității apelor potabile din pânzele freatice, este esențial să se stabilească o corespondență între expansiunea rețelelor de alimentare cu apă cu cele de eliminare a apelor uzate.

Amenajarea teritoriului are de asemenea ca sarcină să contribuie la reconstituirea rețelelor ecologice. Pentru a atinge acest obiectiv, trebuie identificate diverse elemente ecologice cum ar fi zonele de proximitate naturală, resursele de apă, climatele terapeutice, zonele industriale dezafectate care trebuie amenajate și tratarea lor prin măsuri adecvate.

P7. Valorificarea patrimoniului cultural ca factor de dezvoltare

Valorificarea patrimoniului cultural crește atractivitatea regională și locală pentru investitori, turism și populație, este un factor important de dezvoltare economică și contribuie în mod semnificativ la întărirea identității localității.

Amenajarea teritoriului trebuie să contribuie la gestiunea integrată a patrimoniului cultural, ca un proces evolutiv prin care se protejează și conservă patrimoniul, luând în considerare nevoile societății moderne. Includerea în itinerarii culturale a monumentelor și urmelor școlilor și curentelor artistice va conduce la armonizarea creativității în relațiile spațiale dintre arhitectura și urbanismul modern cu patrimoniul istoric.

Amenajarea teritoriului trebuie să contribuie la conservarea și respectarea memoriei tuturor naționalităților și grupurilor religioase, valorificând un patrimoniu cultural specific.

P8. Dezvoltarea resurselor energetice în menținerea securității

Amenajarea teritoriului susține promovarea resurselor de energie regenerabile ca sisteme coerente în teritoriu și respectuoase cu mediul, cât și completarea rețelelor de transport al energiei la nivel paneuropean.

Un element prioritar este reprezentat de utilizarea mai eficace a resurselor energetice și a echipamentelor deja disponibile. În acest sens, este necesar să fie ameliorată eficacitatea energetică a centralelor termice convenționale pentru a reduce poluarea atmosferică. Aceasta este o acțiune favorabilă și în ceea ce privește încălzirea globală.

P9. Promovarea unui turism de calitate și durabil

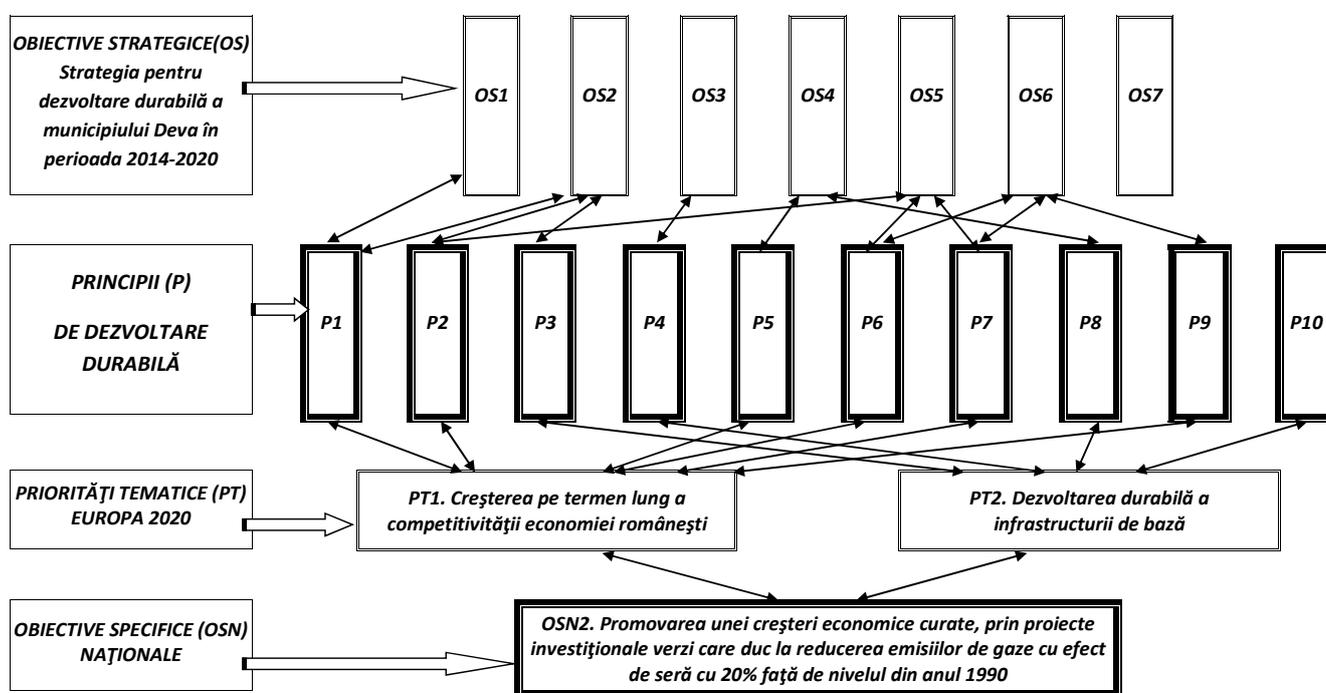
Amenajarea teritoriului trebuie să aibă în vedere utilizarea ocaziilor de dezvoltare care decurg din turism, mai ales în cazul regiunilor defavorizate. Vor trebui promovate, cu prioritate, forme de turism de calitate și durabil. În acest context, un rol deosebit revine politicilor de dezvoltare teritorială și urbană. O cunoaștere aprofundată a ecosistemelor și locurilor cu potențial turistic este în general necesară, la fel ca și utilizarea unor noi instrumente și proceduri de ghidaj și de control public.

P10. Limitarea preventivă a efectelor catastrofelor naturale

Ar trebui luate măsuri preventive în cadrul amenajării teritoriului cu scopul de a limita amploarea pagubelor și a face armătura urbană mai puțin vulnerabilă. Asemenea măsuri privesc, de exemplu, destinația terenurilor și a construcțiilor.

**Figura 11.2. CONEXIUNI STRATEGICE
ÎN ABORDAREA DEZVOLTĂRII DURABILE**

11.4. Portofoliul de proiecte

Amploarea managementului proiectelor ca modalitate de a susține competiția economică, de a răspunde mediului economic în care se manifestă o competiție din ce în ce mai acerbă, a condus la apariția unui nou tip de organizație - organizația centrată pe proiecte. În cazul unei astfel de organizații, performanța nu se mai măsoară după criteriile tradiționale, lipsite de suportul rezultatelor obținute ca urmare a desfășurării unui proces dat, ci în funcție de capacitatea acesteia de a se adapta la proiecte și în funcție de consistența portofoliului de proiecte.

Valoarea organizației nu se mai măsoară prin criteriile de natura resurselor umane aflate la dispoziție, ci ceea ce contează mai mult este viteza cu care angajații își unesc abilitățile și cunoștințele pentru a găsi o soluție la o problemă comună, precum și viteza cu care, o dată rezolvată problema (o dată încheiat proiectul), angajații formează combinații diferite pentru a rezolva o nouă problemă.

Afirmația că viitorul aparține organizațiilor orientate pe proiecte nu constituie o exagerare. Flexibilitatea și adaptabilitatea care caracterizează acest tip de organizație permit permanenta regrupare și reorganizare a resurselor umane și informaționale.

Deci proiectele reprezintă modalitatea prin care organizațiile se adaptează contextelor în schimbare. Ele sunt punctele de stabilitate în jurul cărora gravitează întregul proces managerial și de execuție. Pe scurt, Primăria Deva își propune să atingă dezideratele unei astfel de organizații.

Portofoliul de proiecte până în 2020 cuprinde atât proiecte sectoriale cât și proiecte integrate complexe, care acoperă toate domeniile de intervenție prioritare definite la nivelul celor șapte obiective strategice vizate de *Strategia de dezvoltare durabilă a municipiului Deva în perioada 2014-2020*.

Consistența portofoliului de proiecte definit a fost asigurată prin compararea cu analiza socio-economică, în condițiile satisfacerii setului de cerințe și criteriile de planificare definit anterior, precum și ale folosirii tuturor oportunităților de finanțare preconizate în cadrul programelor operaționale pentru perioada de planificare.

Criteriile utilizate pentru ierarhizarea proiectelor au avut în vedere obiectivele strategice, complexitatea și impactul potențial, elemente aferente politicilor financiare și de investiții, informațiile disponibile privind implementarea unor proiecte asemănătoare, precum și, nu în ultimul rând, opiniile formulate de experți.

Portofoliul de proiecte cuprinde atât „Proiecte individuale”, cât și „Acțiuni specifice”, prin care se asigură caracteristicile de flexibilitate, dinamism, eficiență și consistență ale strategiei elaborate. Astfel, funcție de concluziile rezultate în urma realizării unor studii și cercetări tematice, se oferă posibilitatea completării cu elemente noi a setului de facilități definit inițial, precum și completarea cu elementele de interoperabilitate evidențiate.

Deoarece la momentul planificării gradul de maturitate al proiectelor preconizate este relativ scăzut, ca urmare a realizării studiilor de fezabilitate aferente proiectelor complexe se vor stabili sustenabilitatea măsurilor propuse și impactul preconizat al rezultatelor asupra comunității, facilităților socio-economice sau parametrilor de stare ai factorilor de mediu.

PORTOFOLIUL DE PROIECTE

**Obiectivul strategic OS1. Dezvoltarea unei economii moderne, bazată pe
industrii și tehnologii novatoare, performante și creative**

Tabel 11.1.1

Nr.crt.	Proiecte / Acțiuni specifice	Structuri partenere	Proiecte conexe	Prioritate
Domeniul de intervenție 1.1.				
Dezvoltarea infrastructurii și a capacităților de cercetare-dezvoltare-inovare. [Obiectiv specific: Creșterea capacității de cercetare și inovare.] Sursa de finanțare: PO Competitivitate; Programe Naționale de Cercetare.				
PROIECTE				
P1.	Centru multifuncțional pentru susținerea afacerilor	CCIJH		
P2.	Structuri locale pentru sprijinirea afacerilor în Archia - Incubator de afaceri	CCIJH		
P3.	Structuri locale pentru sprijinirea afacerilor în Bârcea Mică - Incubator de afaceri	CCIJH		
P4.	Structuri locale pentru sprijinirea afacerilor în Cristur - Incubator de afaceri	CCIJH		
P5.	Structuri locale pentru sprijinirea afacerilor în Sântuhalm - Incubator de afaceri	CCIJH		
P6.	Centru pentru organizarea de evenimente	CCIJH		
P7.	Dezvoltare prin creativitate – centru de cercetare și inovare tehnologică	ULBS		
ACȚIUNI SPECIFICE				
A1.	Dezvoltarea infrastructurii specifice activității de cercetare-dezvoltare-inovare, în special consolidarea facilităților existente			
A2.	Dezvoltarea și promovarea centrelor de competență			
A3.	Sprijinirea activităților economice în cadrul infrastructurii specifice activității de cercetare-dezvoltare-inovare			
A4.	Dezvoltarea / achiziționarea și utilizarea de tehnologii și echipamente inovative			

Nr.crt.	Proiecte / Acțiuni specifice	Structuri partenere	Proiecte conexe	Prioritate
A5.	Sprijinirea sistemelor inovative (produse, procese, servicii)	BERD		
A6.	Sprijinirea parteneriatelor firmă-universitate/institute de cercetare	Universități		
A7.	Internaționalizarea activităților de cercetare-dezvoltare-inovare			
A8.	Încurajarea protejării proprietății intelectuale			
A9.	Transferul efectelor inovării dinspre zonele urbane spre cele rurale	CCIJH		
A10.	Activități de sensibilizare pentru comercializarea cercetării universitare	ISJH		
A11.	Redirecționarea concentrării finanțării de la cercetarea de bază la aplicații practice și inovare			
<p>Domeniul de intervenție 1.2. Promovarea investițiilor și parteneriatelor în CDI, dezvoltarea de legături sinergice între întreprinderi, centrele de CDI și învățământul superior. <i>[Obiectiv specific: Transformarea rezultatelor cercetării în afaceri de succes și creșterea cooperării între actorii locali și regionali responsabili pentru cercetare, dezvoltare tehnologică, inovare și dezvoltarea afacerilor.]</i> Sursa de finanțare: PO Regional / PO Competitivitate; Programe Naționale de Cercetare.</p>				
ACȚIUNI SPECIFICE				
A12.	Modernizarea și extinderea clusterelor existente			
A13.	Sprijin pentru crearea de lanțuri de furnizori	CCIJH		
A14.	Facilitarea legăturilor dintre investitorii străini și economia locală	GOV		
A15.	Dezvoltarea de cluster noi			
A16.	Încurajarea activităților de cercetare-dezvoltare desfășurate în interiorul firmelor			
A17.	Sprijinirea parteneriatelor firmă-firmă, firmă-universitate/institute de cercetare Expansiunea cercetării și dezvoltarea cooperării între actorii membri ai clusterelor			
A18.	Promovarea ofertei de inovare accesibile în rândurile IMM-urilor și articularea unui sistem fluid de transfer de tehnologie și de cunoștințe, stabil și continu în timp			

Nr.crt.	Proiecte / Acțiuni specifice	Structuri partenere	Proiecte conexe	Prioritate
A19.	Consolidarea culturii asociative în rândul companiilor din Regiunea Vest	ADR Vest		
A20.	Suținerea investițiilor intangibile vizând achiziționarea de brevete, mărci, licențe și know-how			
A21.	Atragerea de tineri cercetători în centrele de cercetare-dezvoltare-inovare și motivarea acestora pentru a rămâne în sistem			
A22.	Programe de pregătire a studenților de către universități în colaborare cu firmele multinaționale			
A23.	Încurajarea inițiativelor inovative din companii			
A24.	Încurajarea dezvoltării de spin-off-uri			
A25.	Mentorat și consultanță în domeniul antreprenoriatului pentru cercetători - inovatori	AJOFM		
<p>Domeniul de intervenție 1.3. Suținerea specializării inteligente pentru o economie competitivă. <i>[Obiectiv specific: Îmbunătățirea accesului la servicii de sprijin specifice pentru întreprinderile din sectoarele cheie, pentru a favoriza dezvoltarea lor.]</i> Sursa de finanțare: PO Regional; PO Capital Uman.</p>				
ACȚIUNI SPECIFICE				
A26.	Încurajarea utilizării produselor și soluțiilor ICT în celelalte sectoare cheie și promovarea colaborării inter-business			
A27.	Dezvoltarea de servicii suport (educație și training) pentru întreprinderile din sectoarele cheie			
A28.	Promovarea complementarității între întreprinderi și încorporarea activităților transversale (ICT, design, eco-inovare) considerate ca vectori de inovare în IMM-uri			
A29.	Sprijinirea proceselor de inovare și încorporarea de valoare adăugată pentru IMM-uri			
A30.	Crearea de întreprinderi inovative			
A31.	Promovarea eco-inovării			

Nr.crt.	Proiecte / Acțiuni specifice	Structuri partenere	Proiecte conexe	Prioritate
A32.	Crearea de parteneriate pentru a introduce pe piață tehnologii operaționale promițătoare, inteligente și ambițioase			
A33.	Crearea de centre de excelență în sectoarele cheie	Universități		
A34.	Înființarea de laboratoare de testare și certificare, precum și consolidarea cercetării fundamentale	Universități		
A35.	Dezvoltarea de noi clustere și susținerea activității celor existente			
A36.	Acordarea de sprijin (inclusiv stimulente fiscale, subvenții, etc) pentru achiziția de tehnologii și utilaje moderne, inovative			
A37.	Sprijin pentru crearea de barnduri regionale și a altor inițiative de marketing			
A38.	Extinderea serviciilor oferite de incubatoarele și acceleratoarele de afaceri, inclusiv oferirea unor programe de mentorat			
<p>Domeniul de intervenție 1.4. Crearea de noi oportunități și resurse pentru creșterea economică. <i>[Obiectiv specific: Crearea unui mediu de afaceri dinamic, cu firme competitive la nivel intern și internațional.]</i> Sursa de finanțare: PO Regional, PO Capital Uman; PO Competitivitate.</p>				
PROIECTE				
P8.	Elaborarea studiului „Strategii pentru competitivitate în zona administrativă Deva”.			
P9.	Realizarea de materiale și acțiuni promoționale la nivel local, portaluri de internet dedicate, cu scopul de atragere a investitorilor străini.			
P10.	Crearea unui centru de consultanță în sprijinul IMM-urilor.			
P11.	Realizarea de studii și crearea unei baze de date necesare dezvoltării IMM-urilor.			
P12.	Elaborarea unei strategii de marketing pentru micii întreprinzători.			
P13.	Realizare centru de promovare, formare și consultanță în afaceri.			
P14.	Organizarea și diversificarea târgurilor tematice cu atragerea expozanților din spațiul comunitar.			

<i>Nr.crt.</i>	<i>Proiecte / Acțiuni specifice</i>	<i>Structuri partenere</i>	<i>Proiecte conexe</i>	<i>Prioritate</i>
<i>P15.</i>	Elaborarea unei strategii privind introducerea sistemelor de comerț electronic și a sistemelor pentru relații cu clienții (Customer Relationship Management).			
<i>P16.</i>	Implementarea strategiei privind introducerea sistemelor de comerț electronic și a sistemelor pentru relații cu clienții.			
ACȚIUNI SPECIFICE				
<i>A39.</i>	Sprijin pentru dezvoltarea competitivității IMM-urilor locale: implementarea standardelor, accesul pe noi piețe și internaționalizare			
<i>A40.</i>	Sprijin pentru accesul la consultanța al IMM-urilor			
<i>A41.</i>	Susținerea investițiilor în tehnologii, echipamente, mașini, utilaje, capacități de producție pentru întreprinderile din regiune			
<i>A42.</i>	Diversificarea activităților economice în zonele rămase în urmă			
<i>A43.</i>	Încurajarea spiritului antreprenorial și sprijin pentru start-upuri			
<i>A44.</i>	Sprijin pentru marketingul și brandingul produselor regionale			
<i>A45.</i>	Sprijinirea creerii de fonduri de investiții și fonduri de capital de risc regional			
<i>A46.</i>	Sprijin pentru diversificarea producției întreprinderilor regionale și orientarea spre produse cu valoare adăugată ridicată			
<i>A47.</i>	Promovarea unor politici favorabile accesului la export al firmelor locale			
<i>A48.</i>	Continuarea promovării și atragerii de ISD prin asigurarea de facilități logistice (terenuri, spații, infrastructura de telecomunicații, dotări), financiare, servicii și forță de muncă calificată adecvat			
<i>A49.</i>	Încurajarea și diversificarea exporturilor prin: <ul style="list-style-type: none"> • Inițiative orientate către ofertă în vederea creșterii calității și a gradului de complexitate; • Stimularea legăturii între furnizorii interni și comercianții cu ridicata/ en gros; • Exploatarea mai multor oportunități în afara modelelor de export tradiționale; • Consolidarea serviciilor moderne de afaceri; • Promovarea politicilor favorabile pieței produselor și afacerilor la nivel național. 			

Nr.crt.	Proiecte / Acțiuni specifice	Structuri partenere	Proiecte conexe	Prioritate
Domeniul de intervenție 1.5.				
Consolidarea și diversificarea structurilor și serviciilor suport pentru afaceri. [Coordonarea și specializarea structurilor suport pentru afaceri și dezvoltarea portofoliului de servicii pentru întreprinderi.] Sursa de finanțare: PO Regional, PO Capital Uman; PO Competitivitate.				
PROIECTE				
P17.	Realizarea studiului “Parcul de Afaceri Deva” – amplasament, dotări, studiu de impact, oportunitatea orientării către investiții greenfield din domeniul producției, serviciilor, comerțului mare.	CCIJH		
P18.	Realizarea Parcului de Afaceri Deva conform rezultatelor studiului realizat în acest scop.			
P19.	Promovarea la nivel local a tendințelor noi în economia de piață - Managementul informațional în sprijinul firmelor mici și mijlocii.	CCIJH		
P20.	Realizarea periodică de sondaje de evaluare a tendințelor și nevoilor mediului de afaceri, în vederea identificării posibilităților oportune de sprijin ale administrației locale de creare de condiții propice dezvoltării activităților economice.			
P21.	Acordarea de sprijin, în colaborare cu toate instituțiile locale competente, în vederea implementării standardelor UE în domeniile managementului calității și al protecției mediului.			
P22.	Realizarea de studii privind facilitățile și sprijinul care pot fi acordate investitorilor în vederea dezvoltării pieței locale imobiliare.			
P23.	Oferirea de facilități investitorilor – elaborarea unor scheme de stimulente pentru investitori funcție de beneficiul pe care l-ar putea aduce bugetului local, și de natura domeniului specific de activitate.			
ACȚIUNI SPECIFICE				
A50.	Dezvoltarea de noi infrastructuri de afaceri specializate			
A51.	Sprijinirea structurilor suport pentru afaceri în dezvoltarea de noi servicii			
A52.	Încurajarea cooperării în rețea și dezvoltarea unor oferte integrate din partea structurilor suport pentru afaceri			
A53.	Promovarea locațiilor către firmele, noi sau deja localizate, cu potențial de extindere pe piața			
A54.	Oferirea unor stimulente de natură financiară pentru localizarea firmelor			

Nr.crt.	Proiecte / Acțiuni specifice	Structuri partenere	Proiecte conexe	Prioritate
<p>Domeniul de intervenție 1.6. Decontaminarea site-urilor industriale și a terenurilor poluate și neutilizate, precum și pregătirea pentru noi activități. <i>[Obiectiv specific: Reabilitarea fostelor situri industriale și dezvoltarea de noi structuri economico-sociale.]</i> Sursa de finanțare: PO Regional.</p>				
ACȚIUNI SPECIFICE				
A55.	Curățarea suprafețelor site-urilor industriale poluate și neutilizate și îmbunătățirea terenurilor;			
A56.	Demolarea clădirilor și planarea terenului;			
A57.	Crearea/reabilitarea/extinderea clădirilor pentru activități de producție, prestări servicii și adiacente;			
A58.	Crearea/ reabilitarea/ modernizarea/ extinderea infrastructurii de utilități publice (rețele de alimentare cu apă, gaze naturale, electricitate, rețele de canalizare);			
A59.	Cablare, rețele internet broadband;			
A60.	Alte activități adiacente necesare pentru reabilitarea siturilor industriale și pregătirea pentru noi activități economice;			
A61.	Drumuri de acces.			
<p>Domeniul de intervenție 1.7. Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de comunicații, promovarea celor mai moderne și eficiente soluții privind tehnologia informației. <i>[Obiectiv specific: Valorificarea la maxim a potențialului TIC existent.]</i> Sursa de finanțare: PO Regional; PO Competitivitate; PO Capacitate Administrativă.</p>				
PROIECTE				
P24.	Implementarea unei infrastructuri de acces public la Internet (tip Free Internet Acces - Free HotSpot) în spații publice			
P25.	Aplicație informatică urmărire și monitorizare a investițiilor și proiectelor Primăriei			

<i>Nr.crt.</i>	<i>Proiecte / Acțiuni specifice</i>	<i>Structuri partenere</i>	<i>Proiecte conexe</i>	<i>Prioritate</i>
P26.	Aplicatie informatică completă și integrată de management al controlului intern/managerial funcțional și eficient			
P27.	Portal informatic de promovare turistică și informare meteo			
P28.	Realizarea Centrului de Date al Primăriei			
P29.	Virtualizarea stațiilor de lucru utilizate în cadrul Primăriei			
P30.	Utilizarea unui Centru de date extern pentru a asigura recuperarea informațiilor în caz de dezastru			
P31.	Realizarea sistemului de back-up informatic centralizat			
P32.	Modernizarea infrastructurii informatice și de comunicații la nivelul Primăriei			
P33.	Dezvoltarea rețelei de telecomunicații metropolitană proprie municipalității			
P34.	Implementarea soluției de tip „Cloud” de mare capacitate a Primăriei			
P35.	Sistem informatic integrat de management al resurselor administrației publice (de tip ERP)			
P36.	Suită de aplicații informatice de uz administrativ, financiar-contabil, salarizare, resurse de personal			
P37.	Integrarea sistemului de tip ERP cu alte sisteme conexe suport			
P38.	Aplicații și soluții de acces la dicționare și biblioteci legislative online			
P39.	Sistem informatic geografic complex (de tip GIS)			
P40.	Sistem de management al accesului elevilor și al cadrelor didactice în școli			
P41.	Sistem informatic integrat pentru îmbunătățirea eficienței Poliției Locale			
P42.	Sistem integrat de monitorizare și management al utilităților publice și reducerea consumurilor energetice			
P43.	Implementarea soluției unitare de semnătură electronică			
P44.	Implementarea unui sistem central de captură a documentelor			
P45.	Sistem informatic modern de management al documentelor (tip DMS)			
P46.	Dezvoltarea și implementarea Registrului Agricol și a portalului informatic de interacțiune cu cetățenii			

<i>Nr.crt.</i>	<i>Proiecte / Acțiuni specifice</i>	<i>Structuri partenere</i>	<i>Proiecte conexe</i>	<i>Prioritate</i>
<i>P47.</i>	Scanarea și arhivarea electronică a documentelor Primăriei			
<i>P48.</i>	Sistem informatic de management al contractelor			
<i>P49.</i>	Sistem electronic de management al arhivei fizice			
<i>P50.</i>	Sistem de informare publică și interacțiune cu cetățenii de tip Info-Chioșc			
<i>P51.</i>	Adoptarea unor servicii dedicate de comunicare personalizată cu cetățenii			
<i>P52.</i>	Sistem de asigurare a interoperabilității între instituții			
<i>P53.</i>	Aplicație informatică de recunoaștere vocală automată și transcrierea înregistrărilor în text			
<i>P54.</i>	Dezvoltarea unui centru virtual de eBusiness			
<i>P55.</i>	Crearea unei baze de date imobiliare de interes public, folosite de posibila investitori			
<i>P56.</i>	Crearea unui centru de informare pentru investitori și elaborarea unui Ghid local			
<i>P57.</i>	Dezvoltarea serviciilor publice electronice pentru cetățeni			
<i>P58.</i>	Dezvoltarea hărții evenimentelor în Municipiul Deva (sesizări, defecțiuni etc.)			
<i>P59.</i>	Interconectarea sediului Primăriei Municipiului Deva cu sistemele edilitare de Management a Traficului și Supraveghere Video			
<i>P60.</i>	Implementarea sistemului de video-conferință și sistem multimedia la sediul Primăriei și la instituțiile subordonate, inclusiv interfațarea cu sistemele operatorilor de utilități			
<i>P61.</i>	Implementarea unui sistem integrat de tip management al proceselor instituționale (BPM - Business Process Management) bazat pe servicii orientate pe arhitecturi deschise (SOA - Service Oriented Architecture) necesar uniformizării și interconectării aplicațiilor disparate utilizate			
ACȚIUNI SPECIFICE				
<i>A62.</i>	Suținerea accesului la Internet și serviciile conexe			
<i>A63.</i>	Dezvoltarea rețelelor de Internet de bandă largă, cu precădere în zonele rurale, mic urbane și în zonele greu accesibile			
<i>A64.</i>	Dezvoltarea de aplicații de tip: e-guvernare, e-sănătate și e-educație			

<i>Nr.crt.</i>	<i>Proiecte / Acțiuni specifice</i>	<i>Structuri partenere</i>	<i>Proiecte conexe</i>	<i>Prioritate</i>
A65.	Încurajarea relației cu IMM-urile prin dezvoltarea de aplicații specifice			
A66.	Sprijinirea proiectelor de cercetare privind activitățile de standardizare în domeniul interoperabilității			
A67.	Sprijinirea cercetării în domeniul securității serviciilor de tip cloud-computing			
A68.	Promovarea parteneriatelor public-private în domeniul TIC			
A69.	Dezvoltarea de noi e-Infrastructuri din domeniul TIC			
A70.	Sprijinirea e-comerțului și e-economiei			
A71.	Măsuri pentru “alfabetizarea digitală”			

Obiectivul strategic OS2. Dezvoltarea complexă urbană integrată, ecologică, cu conexiuni durabile și accesibilitate multimodală flexibilă la spațiul economic național și internațional.

Tabel 11.1.2

Nr.crt.	Proiecte / Acțiuni specifice	Parteneriat	Proiecte conexe	Prioritate
<p>Domeniul de intervenție 2.1. Susținerea dezvoltării și modernizării infrastructurii de interes local, județean, național și internațional aferentă rețelelor TEN-T. <i>[Obiectiv specific: Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de interes național și regional, cu prioritate pe axele TEN-T care să pună baza unui transfer eficient între modurile de transport.]</i> Sursa de finanțare: PO Infrastructură Mare.</p>				
ACȚIUNI SPECIFICE				
A72.	Susținerea dezvoltării și modernizării infrastructurii de interes național și regional, cu prioritate pe axele TEN-T care să pună baza unui transfer eficient între modurile de transport	MT		
A73.	Susținerea unui sistem de transport durabil, prin compensarea cererii de transport rutier cu modurile mai puțin poluante și cu un accent special pe multimodalitate.	MT		
A74.	Susținerea finalizării construcției autostrăzilor din cadrul culoarelor TEN-T			
A75.	Susținerea finalizării construcției inelelor ocolitoare pentru orașele existente pe aceste relații de autostrăzi	MT		
A76.	Susținerea modernizării și construcției de drumuri expres (pe traseele drumurilor europene, cu prioritate)	MT		
A77.	Susținerea modernizării drumurilor naționale, mai ales a celor cu impact major asupra mobilității populației	MT		
A78.	Susținerea modernizării și îmbunătățirii calității rețelelor de pe principalele axe feroviare cu trafic internațional (rețele electrice, dublare linii, prioritizare trafic etc).	MT		
A79.	Susținerea investițiilor care să contribuie la modernizarea și creșterea capacității infrastructurii aeriene.	MT		
A80.	Susținerea lucrărilor aferente autostrăzii Lugoj-Deva (Lot 1 - 27,4km: Sanovita-Dumbrava) (lot 2- 28,6km: Dumbrava-Coșevița) (lot 3 - 21,2km: Coșevița-Ilia) (lot 4 - 22,1km: Ilia-Șoimuș)	MT		

Nr.crt.	Proiecte / Acțiuni specifice	Parteneriat	Proiecte conexe	Prioritate
A81.	Feroviar – Susținerea modernizării tronsonului Simeria Coșlariu	MT		
A82.	Susținerea modernizării și dezvoltării stației de cale ferată Deva, în regim de nod multimodal	MT		
Domeniul de intervenție 2.2. Dezvoltarea infrastructurilor de transport cu rol de artere suport pentru rețelele TEN-T și racordarea Municipiului Deva la aceste rețele. [Obiectiv specific: Conectivitate îmbunătățită între localități și principalele coridoare europene de transport.] Sursa de finanțare: PO Infrastructura Mare.				
ACȚIUNI SPECIFICE				
A83.	Susținerea reabilitării și modernizării rețelei de drumuri județene.			
A84.	Susținerea construcției de drumuri express.			
A85.	Susținerea construcției variantelor rutiere ocolitoare pentru municipiul Deva cu acces la drumuri europene sau de interes județean.			
A86.	Susținerea realizării de legături ale unor drumuri județene care se intersectează cu autostrada, pentru facilitarea conexiunii localităților mai mici, nu doar a centrelor urbane de dimensiuni mari.			
A87.	Susținerea creșterii capacității portante a rețelelor rutiere acolo unde aceasta este la limita superioară a valorilor de trafic sau chiar depășită.			
Domeniul de intervenție 2.3. Reabilitarea și modernizarea sistemului de transport printr-o abordare integrată la nivel regional. [Obiectiv specific: Reducerea semnificativă a timpilor de parcurs, îmbunătățirea siguranței și a calității serviciilor de transport, precum și integrarea în coridorul interoperabil „E” de marfă.] Sursa de finanțare: PO Regional; PO Infrastructură Mare.				
PROIECTE				
P62.	Modernizare infrastructura și material rulant pentru transportul public.			
P63.	Revitalizarea și reprofilarea aeroportului Deva (Conform Strategiei pt Dezvoltare Regională a Regiunii Vest 2014-2020)	MT		

Nr.crt.	Proiecte / Acțiuni specifice	Parteneriat	Proiecte conexe	Prioritate
ACȚIUNI SPECIFICE				
A88.	Rutier: Modernizarea unor drumuri județene și / sau comunale pentru asigurarea conectivității în interiorul regiunii și creșterea accesului cetățenilor la serviciile publice	CJ		
A89.	Reabilitarea și modernizarea rețelei de străzi urbane			
A90.	Adoptarea unor soluții flexibile de transport pentru susținerea unor activități sezoniere (perioade ale lucrărilor agricole, de construcții, pe șantiere bine definite, ale anilor de învățământ etc)			
A91.	Feroviar: Modernizarea stației de cale ferată	MT		
A92.	Informatizarea gărilor (înlocuirea sistemelor de centralizare electrodinamice cu unele electronice)	MT		
A93.	Revitalizarea rețelelor feroviare secundare și reorientarea lor către domeniile turistic sau marfă	MT		
A94.	Adoptarea unor soluții flexibile de transport pentru susținerea unor activități sezoniere (perioade ale lucrărilor agricole, de construcții, pe șantiere bine definite, ale anilor de învățământ etc)			
<p>Domeniul de intervenție 2.4. Dezvoltare urbană integrată, modernă și durabilă. [Obiectiv specific: Creșterea rolului și funcțiilor orașelor, astfel încât să ofere toate facilitățile necesare pentru a asigura condiții superioare de viață locuitorilor.] Sursa de finanțare: PO Regional, POS Mediu; PO Capacitate Administrativă; PO Competitivitate.</p>				
PROIECTE				
P64.	Actualizarea Planului Urbanistic General și realizarea de studii sectoriale în vederea echilibrării și eficientizării dezvoltării spațiale a zonei municipale Deva, în conformitate cu necesitățile de extindere ale orașului și cu încadrarea în standardele U.E. în materie de urbanism.			
P65.	Realizarea Planului de mobilitate urbană.			
P66.	Realizarea Registrului spațiilor verzi.			
P67.	Introducerea și dezvoltarea ulterioară a transportului ecologic în zona preurbană și de conexiune cu municipiul Hunedoara.			

<i>Nr.crt.</i>	<i>Proiecte / Acțiuni specifice</i>	<i>Parteneriat</i>	<i>Proiecte conexe</i>	<i>Prioritate</i>
<i>P68.</i>	Modernizarea sistemului de iluminat public.			
<i>P69.</i>	Reabilitarea și revitalizarea centrului istoric Str. 1 Decembrie.			
<i>P70.</i>	Regenerarea urbană a Pieței Unirii (Parcare subterană și revitalizare spațiu urban)			
<i>P71.</i>	Îmbunătățirea coeziunii între modern și conceptul medieval al orașului prin dotarea cu mobilier urban adecvat.			
<i>P72.</i>	Retea municipală de comunicații prin fibra optica			
<i>P73.</i>	Reabilitare și modernizare Piața Stadion (Centru de practicare a sporturilor)			
<i>P74.</i>	Piste biciclisti (Retea de comunicare între obiective turistice.)			
<i>P75.</i>	Sistem integrat de închiriere biciclete prin amenajarea de centre de preluare și predare electronice.			
<i>P76.</i>	Reabilitare dig de protecție Mureș (Reabilitare și înființare pistă biciclete.)			
<i>P77.</i>	Reabilitare Centru cultural Dragău Muntean.			
<i>P78.</i>	Construcție ansambluri de locuințe sociale și ANL.			
<i>P79.</i>	Reabilitare și modernizare a Centrului Administrativ Integrat.			
<i>P80.</i>	Reabilitarea și modernizarea instituțiilor de învățământ.			
<i>P81.</i>	Reabilitare sediul actual al Primăriei.			
<i>P82.</i>	Extindere și modernizare rețea străzi.			
<i>P83.</i>	Resistematizarea rutieră a zonei Barițiu.			
<i>P84.</i>	Regenerare urbană prin dezvoltarea de locuri de parcare modulare și eliberarea spațiilor ocupate de autoturisme; redarea în acest mod a grădinilor de bloc cetățenilor pentru dezvoltarea de spații verzi, locuri de joacă, spații de recreere pentru adulți și seniori.			
<i>P85.</i>	Regenerare urbană prin modernizarea și reabilitarea fântânilor arteziene din Municipiul Deva.			

<i>Nr.crt.</i>	<i>Proiecte / Acțiuni specifice</i>	<i>Parteneriat</i>	<i>Proiecte conexe</i>	<i>Prioritate</i>
<i>P86.</i>	Sistem integrat autonom de irigații a spațiilor verzi din zona de acțiune urbană.			
<i>P87.</i>	Reamenajare Piața Agroalimentară Cioclovina - Micro 15			
<i>P88.</i>	Reamenajare Piața Agroalimentară B-dul M. Kogălniceanu - Deva			
<i>P89.</i>	Reabilitare loc de joacă în Progresul, Str. Griviței, din Municipiul Deva.			
<i>P90.</i>	Reabilitare loc de joacă pe Str. Împaratul Traian.			
<i>P91.</i>	Reabilitare loc de joacă pe Aleea Neptun din Municipiul Deva.			
<i>P92.</i>	Reabilitare loc de joacă pe Aleea Neptun (vânătorul și pescarul).			
<i>P93.</i>	Reabilitare loc de joacă pe Aleea Muncii (ITM) din Municipiul Deva.			
<i>P94.</i>	Reabilitare loc de joacă pe Aleea Pacii (lângă Școala Andrei Saguna).			
<i>P95.</i>	Reabilitare loc de joacă pe Calea Zarandului, intersecție cu Str. Mărăști din Municipiul Deva.			
<i>P96.</i>	Reabilitare loc de joacă pe Str. Saturn din Municipiul Deva.			
<i>P97.</i>	Reabilitare loc de joacă pe Str. Minerului (Uzo Balcan) din Municipiul Deva.			
<i>P98.</i>	Reabilitare loc de joacă pe Str. Mihai Eminescu (Maxxa) din Municipiul Deva.			
<i>P99.</i>	Reabilitare loc de joacă pe Aleea Patriei din Municipiul Deva.			
<i>P100.</i>	Reabilitare loc de joacă pe Str. Archia Bl. 9 din Municipiul Deva.			
<i>P101.</i>	Reabilitare loc de joacă pe Str. Scărișoara din Municipiul Deva.			
<i>P102.</i>	Reabilitare loc de joacă pe Aleea Constructorilor din Municipiul Deva.			
<i>P103.</i>	Reabilitarea și refuncționalizarea spațiului public din zona Parcului I.C. Bratianu.			
<i>P104.</i>	Amenajare loc de joacă în cartier Viile Noi - Str. Mercur			
<i>P105.</i>	Amenajare loc de joacă în satul Santuhalm			
<i>P106.</i>	Amenajare teren de minibaschet pe Aleea Patriei			
<i>P107.</i>	Amenajare teren de minibaschet pe Aleea Românilor Bl. 15			
<i>P108.</i>	Amenajare teren de minibaschet pe Aleea Panselutelor, Bl. 27 - 28			

<i>Nr.crt.</i>	<i>Proiecte / Acțiuni specifice</i>	<i>Parteneriat</i>	<i>Proiecte conexe</i>	<i>Prioritate</i>
<i>P109.</i>	Amenajare teren de minibaschet pe Aleea Streiului			
<i>P110.</i>	Amenajare teren de minibaschet pe Aleea Cioclovina			
<i>P111.</i>	Amenajare teren de minibaschet pe Str. Progresului			
<i>P112.</i>	Amenajare teren de minibaschet pe Str. C. Porumbescu			
<i>P113.</i>	Extindere Str. Gheorghe Lazar – Deva.			
<i>P114.</i>	Modernizare Str. Scurta în satul Cristur.			
<i>P115.</i>	Modernizare Str. Sarni în satul Cristur.			
<i>P116.</i>	Amenajare parcare pe Aleea Crizantemelor.			
<i>P117.</i>	Amenajare drum de legatura între Str. 1 Mai și Str. Titu Maiorescu.			
<i>P118.</i>	Reamenajare parcare în zona IPH.			
<i>P119.</i>	Amenajare trotuare pe Str. Zavoii			
<i>P120.</i>	Amenajare trotuar pe Str. Scarisoara			
<i>P121.</i>	Actualizarea studiului zonelor de risc natural și antropic din municipiul Deva.			
<i>P122.</i>	Modernizarea stațiilor de autobuz și dotarea acestora cu mijloace moderne de informare interactivă.			
<i>P123.</i>	Crearea de puncte de transport intermodal și promovarea transportului ecologic prin promovarea bicicletei ca mijloc de transport urban			
<i>P124.</i>	Alinierea la standardele internaționale în domeniu, care impun alegerea și aplicarea unor soluții tehnice optime care să permită atingerea obiectivelor specifice referitoare la îmbunătățirea parametrilor de mediu afectați de transportul public (zgomot, vibrații), îmbunătățirea generală a traficului urban”			
<i>P125.</i>	Reabilitarea sistemului de termoficare în municipiul Deva, în vederea îndeplinirii standardelor de mediu privind emisiile de gaze și creșterea eficienței energetice a sistemului de furnizare a agentului termic			
<i>P126.</i>	Reabilitare/modernizare clădire în vederea înființării centrului de Cursuri de formare profesională pentru specializarea forței de muncă / reconversia profesională a șomerilor			

<i>Nr.crt.</i>	<i>Proiecte / Acțiuni specifice</i>	<i>Parteneriat</i>	<i>Proiecte conexe</i>	<i>Prioritate</i>
<i>P127.</i>	Reabilitarea și modernizarea infrastructurii și a spațiilor publice din centrul istoric al orașului pentru protejarea patrimoniului cultural istoric de valoare națională și universală, în vederea creșterii calității urbane și a atractivității municipiului Deva.			
<i>P128.</i>	Definirea și asigurarea spațiilor necesare astfel încât cimitirele să corespundă nevoilor actuale și de perspectivă ale municipiului Deva.			
<i>P129.</i>	Realizarea studiului referitor la “Necesitatea construirii unui pod peste Râul Mureș”, amplasat în conexiune cu locația viitoare a zonei de agrement de pe malul Râului Mureș.			
<i>P130.</i>	Construirea unui pod peste râul Mureș, conform concluziilor studiului anterior.			
<i>P131.</i>	Întocmirea unui studiu de navigabilitate a Râului Mureș în zona de proximitate a municipiului, cu luarea în considerare a amplasamentului zonei de agrement și a eventualului pod peste Râul Mureș.			
<i>P132.</i>	Realizarea de parcuri moderne în zonele dintre blocuri, cu realizarea parcajelor sub și / sau supraterrane, inclusiv în varianta modulară.			
<i>P133.</i>	Înființare centru de informare urbanistică.			
<i>P134.</i>	Studiu de specialitate asupra cerințelor de transport public local în prezent și pe termen mediu, cu definirea fluxurilor de transport de persoane.			
<i>P135.</i>	Actualizarea traseelor și a programelor de transport public local, funcție de rezultatele studiului de specialitate.			
<i>P136.</i>	Actualizarea Regulamentului privind activitatea de transport în regim de taxi.			
<i>P137.</i>	Elaborarea Regulamentului privind activitatea de transport în regim de închiriere, cu identificarea și asigurarea cerințelor conexe în vederea punerii în aplicare în cadrul zonei administrative Deva.			
ACȚIUNI SPECIFICE				
<i>A95.</i>	Acțiuni de tip Hard: Modernizarea centrelor istorice ale orașelor			
<i>A96.</i>	Modernizarea ansamblurilor / clădirilor arhitecturale de patrimoniu			
<i>A97.</i>	Conversia funcțională a clădirilor abandonate și punerea în valoare a arealelor urbane părăsite			
<i>A98.</i>	Înlocuirea mobilierului urban învechit			

<i>Nr.crt.</i>	<i>Proiecte / Acțiuni specifice</i>	<i>Parteneriat</i>	<i>Proiecte conexe</i>	<i>Prioritate</i>
A99.	Construcția de noi cartiere rezidențiale pentru grupurile dezavantajate sau pentru tineri			
A100.	Îmbunătățirea condițiilor de trai prin reabilitare și modernizarea fondului locativ și al utilităților			
A101.	Modernizarea / extinderea spațiilor verzi și parcurilor vechi, precum și amenajarea de parcuri și spații verzi noi			
A102.	Introducerea de noi obiective de atracție urbană			
A103.	Modernizare străzi urbane			
A104.	Creșterea calității serviciilor aferente transportului în comun			
A105.	Achiziționarea de material rulant nou, ecologic, precum și re tehnologizarea / modernizarea materialului rulant vechi			
A106.	Modernizarea stațiilor de așteptare pentru toate tipurile de transport în comun. Introducerea unui sistem performant de informare al călătorilor cu privire la durata, traseul, frecvența și legăturile sistemului de transport public local			
A107.	Accesibilizarea mediului fizic pentru persoanele cu dizabilități			
A108.	Reducerea timpilor de deplasare prin crearea culoarelor speciale pentru transportul în comun (gradul de confort și siguranță a deplasărilor)			
A109.	Extinderea unui sistem de "prioritate" în trafic (semafoare, intersecții, sensuri giratorii etc) în favoarea transportului public			
A110.	Crearea unor facilități de tipul park and ride îndeosebi în gări și puncte centrale din orașe			
A111.	Modernizarea și extinderea rețelei de piste de biciclete			
A112.	Construirea unor spații de parcare			
A113.	Crearea/ reabilitarea/ extinderea zonelor pietonale			
A114.	Acțiuni de tip SOFT: Instruirea de specialiști pe domeniul arhitecturii urbane și planificarea spațiului teritorial			
A115.	Ateliere de lucru regionale pe domeniul urbanistic și al peisajului rural			
A116.	Consultări publice cu cetățenii despre cum vor să fie definită imaginea localităților acestora			

Nr.crt.	Proiecte / Acțiuni specifice	Parteneriat	Proiecte conexe	Prioritate
A117	Reactualizare Plan Urbanistic General			
A118	Inventarierea clădirilor istorice cu scopul restaurării acestora			
A119	Sprijinirea proprietarilor pentru reabilitarea monumentelor istorice/ ansamblurilor urbane de mare valoare			
A120	Crearea unor schimburi de experiență între diversele regii de transport în comun din regiune			
A121	Promovarea tipurilor de transport ecologice prin oferirea de anumite facilități			
A122	Introducerea unui sistem de taxare pe baza unui raport de calitate și servicii oferite			
A123	Îmbunătățirea coordonării activității de transport în comun la nivelul fiecărui județ (prin crearea unor centre de coordonare)			
A124	Crearea unui centru regional de urbanism			
<p>Domeniul de intervenție 2.5. Valorificarea oportunităților transfrontaliere regionale. [Obiectiv specific: <i>Întărirea legăturilor și cooperării din zona transfrontalieră cu scopul de a genera o dezvoltare social-economică sustenabilă.</i>] Sursa de finanțare: Programul de Cooperare Teritorială România-Ungaria.</p>				
PROIECTE				
P138.	Proiect de cercetare comun privind testarea toleranței la secetă a unor genotipuri de secară cultivate în partea de vest a României și sud-vest a Ungariei	USAMVB		
P139.	Proiect de cercetare comun privind îmbunătățirea tehnologiei de cultură a roșiilor în condiții de solar pentru obținerea produsului finit de calitate – localitățile aparținătoare	USAMVB		
P140.	Master plan privind potențialul turistic al localităților aparținătoare			
P141.	Modul inovativ de studii și cercetări aplicative pentru energii neconvenționale	UTH		
ACȚIUNI SPECIFICE				
A125	Proiecte comune pentru reabilitarea monumentelor cu valoare arhitecturală			

<i>Nr.crt.</i>	<i>Proiecte / Acțiuni specifice</i>	<i>Parteneriat</i>	<i>Proiecte conexe</i>	<i>Prioritate</i>
<i>A126</i>	Dezvoltarea unor centre comune de cercetare și dezvoltare tehnologică			
<i>A127</i>	Dezvoltarea unor parcuri de afaceri, zone libere, etc.			
<i>A128</i>	Schimburi de experiență între partenerii din regiune și din afara țării			
<i>A129</i>	Sesiuni de instruire pentru medici, profesori, mediul antreprenorilor, personalul din administrația publică, etc.			
<i>A130</i>	Realizarea unor programe de instruire - reconversie profesională pentru forța de muncă			

Obiectivul strategic OS3. Realizarea unui portofoliu integrat de servicii de susținere eficientă și oportună a capacităților economice, operaționale, de resurse umane, utilitare și sociale ale polului urban Deva

Tabel 11.1.3

Nr.crt.	Proiecte / Acțiuni specifice	Parteneriat	Proiecte conexe	Prioritate
<p>Domeniul de intervenție 3.1. Modernizarea și eficientizarea sistemului și infrastructurii educaționale și de formare profesională. <i>[Obiectiv specific: Creșterea participării populației la educație asigurarea unui proces educațional modern și de calitate, capabil să asigure resurse umane pregătite pentru piața muncii.]</i> Sursa de finanțare: PO Regional; PO Capital Uman.</p>				
PROIECTE				
P142.	Modernizare pistă de atletism și pistă de sărituri la Colegiul Național Sportiv Cetate – Deva.			
P143.	Modernizarea bazei sportive de la Colegiul Ion Mincu Deva - teren de handbal.			
P144.	Amenajare terenuri de sport în incinta școlii Gimnaziale Andrei Saguna.			
P145.	Amenajare teren de minifotbal Colegiul Național Sportiv Cetate – Deva.			
P146.	Amenajare teren sport la Liceul de arte Sigismund Toduta - locatia A- Str. Ciprian Porumbescu, nr. 1.			
P147.	Modernizare teren de sport Școala Andrei Mureșanu.			
P148.	Amenajare teren sport în incinta Colegiului Tehnic Transilvania Deva.			
P149.	Amenajare teren sport la Liceul de arte Sigismund Toduta - locatia B- Str. Avram Iancu.			
P150.	Modernizare teren sport la Liceul teoretic Grigore Moisil.			
P151.	Modernizare teren sport Colegiul Tehnic Transilvania, Școala Generala Eminescu – Petofi.			
P152.	Modernizare teren sport Liceul Teoretic Traian.			
P153.	Modernizare teren sport la Liceul Pedagogic Sabin Dragoi.			
P154.	Amenajare teren de sport Școala Generala Regina Maria – Deva.			
P155.	Reabilitarea, modernizarea, dezvoltarea și echiparea infrastructurii educaționale a Colegiului Tehnic Energetic "Dragomir Hurmuzescu".			

<i>Nr.crt.</i>	<i>Proiecte / Acțiuni specifice</i>	<i>Parteneriat</i>	<i>Proiecte conexe</i>	<i>Prioritate</i>
<i>P156.</i>	Reabilitarea, modernizarea, dezvoltarea și echiparea infrastructurii educaționale din municipiul Deva prin reabilitarea, modernizarea și accesibilizarea spațiilor destinate desfășurării activităților în cabinete de lucru și terapii compensatorii protejate			
<i>P157.</i>	Îmbunătățirea procesului educațional prin asigurarea și modernizarea bazei tehnico – materiale a instituțiilor de învățământ din municipiul Deva			
<i>P158.</i>	Îmbunătățirea condițiilor în școli, creșterea accesului la educație timpurie prin refacerea infrastructurii educaționale – construirea unei grădinițe în municipiul Deva			
<i>P159.</i>	Îmbunătățirea condițiilor în școli, creșterea accesului la educație prin refacerea infrastructurii - Reabilitare școli primare în localităților aparținătoare.			
<i>P160.</i>	Extinderea și modernizarea școlilor din localitățile aparținătoare			
<i>P161.</i>	Implementarea de sisteme de acces și monitorizare în instituțiile de învățământ din municipiul Deva pe bază de legitimații electronice			
<i>P162.</i>	Realizarea managementului integrat cu acces la sistemele de monitorizare și supraveghere video ale școlilor din Municipiul Deva			
<i>P163.</i>	Definirea și implementarea unui program de îmbunătățire a calității învățământului obligatoriu și asigurarea accesului la educație pentru toți copiii din mediul rural.			
<i>P164.</i>	Definirea și implementarea unui program pentru adulții din comunitățile rurale fără ocupație și care au abandonat școala.			
<i>P165.</i>	Definirea și implementarea unui program de acordare de facilități tinerilor educatori și profesori pentru a-i reține în mediul rural.			
<i>P166.</i>	Înființarea unui birou de orientare profesională și intermediere locuri de muncă la nivel municipal.			
<i>ACȚIUNI SPECIFICE</i>				
<i>A131.</i>	<i>Acțiuni de tip Hard</i> : Crearea/ reabilitarea/ extinderea/ modernizarea grădinițelor			
<i>A132.</i>	Reabilitarea/ modernizarea/ extinderea infrastructurii educaționale: învățământul obligatoriu, liceal și a campusurilor preuniversitare, inclusiv dotarea cu echipamente specifice			

<i>Nr.crt.</i>	<i>Proiecte / Acțiuni specifice</i>	<i>Parteneriat</i>	<i>Proiecte conexe</i>	<i>Prioritate</i>
<i>A133</i>	Crearea/reabilitarea/ modernizarea/ extinderea infrastructurii universitare și a campusurilor universitare, inclusiv dotarea cu echipamente specifice			
<i>A134</i>	Crearea/modernizarea/reabilitarea/extinderea centrelor de formare profesională continuă, inclusiv dotarea cu echipamente specifice			
<i>A135</i>	Creșterea nivelului de dotare cu TIC în unitățile de învățământ și asigurarea conexiunii la internet			
<i>A136</i>	Suținerea accesului la educație prin asigurarea facilităților de transport pentru elevi/ studenți/ profesori, precum și prin măsuri specifice pentru elevii, studenții și profesorii cu dizabilități (ex: rampe de acces în instituție, grupuri sanitare adaptate nevoilor specifice, mobilier adecvat, material didactic etc).			
<i>A137</i>	Acțiuni de tip Soft: a) sistemic Crearea unui mecanism pentru o evaluare periodică a stadiului infrastructurii educaționale existente			
<i>A138</i>	Analiza ofertei educaționale în relație directă cu cerințele actuale și viitoare de pe piața muncii și evaluarea diferențelor existente la nivelul deprinderilor și al educației			
<i>A139</i>	Crearea unui mecanism permanent care să se ocupe de adaptarea curriculei la nevoile existente pe piața muncii			
<i>A140</i>	Reintegrarea în educație a celor care au părăsit timpuriu școala (inclusiv programe de educație de tip “a doua șansă”)			
<i>A141</i>	Dezvoltarea de programe integrate pentru creșterea accesului și participării în învățământul primar și secundar pentru persoanele aparținând grupurilor vulnerabile (consiliere, mediere, programe de tip “școală după școală”, educație remedială și învățare asistată, etc), inclusiv sprijin financiar pentru familiile acestora			
<i>A142</i>	Măsuri de creștere a siguranței în școli (supravegere video, pază sporită, testarea psihologică a elevilor) și campanii de prevenire a violenței în școli			
<i>A143</i>	Încurajarea activităților extracuriculare care utilizează metode de educație nonformală și informală, în sprijinul acumulării de competențe cheie			

<i>Nr.crt.</i>	<i>Proiecte / Acțiuni specifice</i>	<i>Parteneriat</i>	<i>Proiecte conexe</i>	<i>Prioritate</i>
A144	Măsuri pentru facilitarea accesului la educația preșcolară și creșterea calității educației preșcolare (0-6 ani), îndeosebi a segmentului 0-3 ani			
A145	Stabilirea unor criterii clare și transparente de evaluare a performanței și formularea unor măsuri care să facă posibilă aplicarea lor în regiune și/sau utilizarea unor standarde europene			
A146	Dezvoltarea și adaptarea ofertelor de formare profesională continuă în conformitate cu cerințele de pe piața forței de muncă			
A147	Extinderea cursurilor privind învățarea pe parcursul întregii vieții din cadrul universităților			
A148	Atragerea absolvenților cu rezultate bune în sistemul educațional prin stimularea mobilității (cu posibilitatea de încadrare în sistemul privat) și posibilitatea dezvoltării unei cariere în cadrul sistemului educațional			
A149	Finanțarea educației în funcție de rezultate			
A150	Punerea accentului pe materiile creative (muzică, arte plastice), sport (inclusiv înot) și competențe lingvistice			
A151	Implementarea unui standard de calitate educațională regională --- POLUL DE EDUCAȚIE VEST			
A152	b) TIC în educație: Utilizarea noilor tehnici și tehnologiilor moderne de predare și dezvoltarea de către profesori a abilităților specifice necesare pentru a putea să le pună în aplicare			
A153	Introducerea și extinderea utilizării TIC în activitățile de predare și învățare, management și planificare în învățământul preuniversitar			
A154	Promovarea unor metode moderne de învățare (de exemplu e - learning)			
A155	Dezvoltarea și implementarea soluțiilor/ instrumentelor software pentru îmbunătățirea proceselor și activităților educaționale			
A156	c) cadre didactice: Asigurarea accesului cadrelor didactice la programe de formare profesională continuă, inclusiv stagii de specializare realizate în cadrul firmelor și evaluarea periodică a competențelor acestora.			
A157	Formarea profesională și creșterea competențelor manageriale ale personalului de conducere a unităților de învățământ.			

Nr.crt.	Proiecte / Acțiuni specifice	Parteneriat	Proiecte conexe	Prioritate
A158.	d) parteneriat: Crearea unor programe pentru o pregătire suplimentară în vederea inserției studenților pe piața forței de muncă, prin plasarea studenților în companii (stagii de practică, stagii de ucenicie, etc).			
A159.	Crearea și promovarea de parteneriate viabile și funcționale între școli și mediul de afaceri, în vederea facilitării stagiilor de practică a elevilor în firme, adaptării curriculei, sprijin didactic, etc			
A160.	Elaborarea și livrarea în parteneriat cu întreprinderile din regiune a unor module de curriculum pentru învățământul profesional și tehnic, care să răspundă nevoilor angajatorilor			
A161.	Crearea unor parteneriate între școli, părinți și comunități, care să ducă la diminuarea riscului abandonului școlar			
A162.	e) orientare și consiliere: Informarea, orientarea și consilierea elevilor în etapele de trecere de la un nivel educațional la altul, în funcție de aptitudinile și abilitățile acestora, capacitatea de învățare și piața forței de muncă			
A163.	Organizarea de campanii de conștientizare, precum și furnizarea serviciilor integrate de orientare și consiliere pentru copiii și părinții copiilor expuși riscului de părăsire timpurie a școlii			
<p>Domeniul de intervenție 3.2. Dezvoltarea de programe și servicii flexibile cu impact pe piața muncii. <i>[Obiectiv specific: Crearea unei piețe a forței de muncă moderne, flexibile și inclusive, precum și pregătirea resurselor umane pentru modificări structurale.]</i> Sursa de finanțare: PO Regional; PO Capital Uman.</p>				
PROIECTE				
P167.	Pregătire, calificare și reconversie pentru activități de turism.			
P168.	Intreprindere virtuală - Incubator de afaceri - Centru de cercetare.			
P169.	Carta de investiții a Municipiului Deva			
P170.	Pregătire profesională pentru angajații Primăriei			

Nr.crt.	Proiecte / Acțiuni specifice	Parteneriat	Proiecte conexe	Prioritate
P171.	Dezvoltarea resurselor umane ale personalului Primăriei municipiului Deva prin crearea de parteneriate și schimb de experiență la nivel transnațional în domeniul resurselor umane, incluziunii sociale și ocupării forței de muncă			
P172.	Definirea și implementarea de servicii de calitate în formarea profesională a șomerilor, adaptate la noile cerințe ale pieței muncii			
P173.	Realizarea de centre sociale pentru formarea profesională în localitățile aparținătoare.			
P174.	Realizarea centrului de Cursuri de formare profesională pentru specializarea forței de muncă / reconversia profesională a șomerilor	ISJD CCIJH		
ACȚIUNI SPECIFICE				
A164.	Acțiuni de tip Hard: Crearea observatorului regional al forței de muncă			
A165.	Crearea unui centru de excelență pentru specializările de top din regiune			
A166.	Acțiuni de tip Soft: a) măsuri active: Modernizarea și diversificarea serviciilor oferite de Serviciului Public de Ocupare			
A167.	b) ocupare: Adoptarea unor măsuri de tipul celei „de-a doua șansă” pentru cei care au părăsit școala fără să obțină o calificare			
A168.	Sprijin pentru deschiderea unei întreprinderi de către tineri și persoanele aflate în căutarea unui loc de muncă/ șomeri/ persoane inactice (acordarea de servicii juridice, de marketing, financiare, metode și tehnici eficiente de management și alte servicii de consultanță, inclusiv stimulente financiare)			
A169.	Dezvoltarea unor tehnici și instrumente pentru îmbunătățirea capacității serviciului public de ocupare și a entităților private care acționează în domeniu formării profesionale și/sau plasării forței de muncă, de a evalua potențialul profesional al șomerilor/ persoanelor inactice aflate în căutarea unui loc de muncă/ persoanelor din grupurile vulnerabile			
A170.	Organizarea burselor de locuri de muncă și a job cluburilor pentru șomeri/ persoane inactice aflate în căutarea unui loc de muncă/ persoane din grupurile vulnerabile			

Nr.crt.	Proiecte / Acțiuni specifice	Parteneriat	Proiecte conexe	Prioritate
A171.	Furnizarea de programe de calificare/ recalificare pentru creșterea și diversificarea competențelor profesionale ale persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă și corelarea programelor de calificare / recalificare adresate persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă, cu cererea de pe piața muncii			
A172.	Crearea unui mecanism organizat pe baza unui program tematic-teritorial pentru finanțarea oportunităților de învățare și formare profesională care au la bază cerințele pieței			
A173.	Sprijinirea furnizorilor de formare profesională pentru dezvoltarea și diversificarea ofertelor de formare profesională în conformitate cu cererea de locuri de muncă			
A174.	Încurajarea angajatorilor pentru a sprijini participarea la formare profesională continuă a angajaților			
A175.	Încurajarea mobilității geografice a forței de muncă prin stimularea și promovarea acceptării unui loc de muncă în altă localitate decât cea de domiciliu prin: sprijin financiar, facilități pentru obținerea unei locuințe, facilități de transport, alte tipuri de măsuri de sprijin.			
A176.	Sprijinirea implementării metodelor de organizare flexibilă a muncii			
A177.	Încurajarea responsabilității sociale a întreprinderilor, inclusiv angajarea de persoane aparținând grupurilor vulnerabile			
A178.	Extinderea și flexibilizarea sistemului de stimulare a angajatorilor în vederea încadrării în muncă a tinerilor			
A179.	Crearea unor programe de pregătire suplimentară pentru inserția tinerilor pe piața forței de muncă, prin plasarea tinerilor (elevi, studenți, absolvenți) în firme (stagii de practică, programe de ucenicie, etc).			
A180.	Îmbunătățirea condițiilor de muncă			
A181.	Dezvoltarea de soluții pentru rezolvarea problemei șomajului neînregistrat			
A182.	c) mecanisme de monitorizare: Crearea unei platforme web cu informații despre piața forței de muncă regionale și realizarea unui forum pentru găzduirea unui dialog eficient între sistemul educațional, mediul de afaceri și agențiile de ocupare/ angajare			

Nr.crt.	Proiecte / Acțiuni specifice	Parteneriat	Proiecte conexe	Prioritate
A183.	Dezvoltarea de soluții electronice integrate (baze de date interactive), pentru monitorizarea situației cererii și ofertei de pe piața forței de muncă, a inserției tinerilor absolvenți pe piața forței de muncă, etc			
A184.	Dezvoltarea unor servicii specializate la nivel regional pentru studiul pieței muncii: realizarea unei analize cu privire la cele mai căutate 25 de locuri de muncă din Regiunea Vest și crearea unei «panorame» a competențelor necesare găsirii unui loc de muncă în regiune.			
A185.	d) grupuri vulnerabil: Extinderea unor programe de formare profesională adaptate pentru persoanele din mediul rural și pentru persoanele din grupurile vulnerabile			
A186.	e) orientare: Furnizarea de programe de formare profesională la locul de muncă pentru dezvoltarea competențelor angajaților, creșterii performanțelor și productivității acestora și combaterii riscului de șomaj, în special pentru lucrătorii mai în vârstă care sunt vulnerabili în mod special la restructurarea economică			
A187.	Sprijinirea accesului oamenilor la învățarea de-a lungul vieții, pentru a se reorienta către sectoare cu înaltă valoare adăugată			
A188.	Campanii de conștientizare și sprijin pentru transformarea muncii nedeclarate în ocupare formală			
A189.	Programe personalizate de mediere, consiliere și orientare pentru șomer/ persoane inactice aflate în căutarea unui loc de muncă/ persoane din grupurile vulnerabile, facilitarea accesului acestora la informații relevante privind piața forței de muncă			
A190.	Programe de orientare și consiliere pentru tineri, în vederea asigurării unei tranziții line de la educație la viața activă			
A191.	f) parteneriate: Sprijinirea parteneriatelor la diferite niveluri care reunesc întreprinderi, organizații sindicale, patronate, furnizori de formare profesională continuă, ONG-uri și alți actori relevanți pe piața muncii, pentru corelarea cererii și ofertei de pe piața forței de muncă regională			

Nr.crt.	Proiecte / Acțiuni specifice	Parteneriat	Proiecte conexe	Prioritate
<p>Domeniul de intervenție 3.3. Sprijinirea incluziunii sociale a categoriilor defavorizate și diminuarea riscului de sărăcie. <i>[Obiectiv specific: Creșterea calității vieții grupurilor vulnerabile și a persoanelor din comunitățile defavorizate și asigurarea accesului la servicii sociale de calitate, adaptate nevoilor beneficiarilor.]</i> Sursa de finanțare: PO Regional; PO Capital Uman.</p>				
PROIECTE				
P175.	Înființarea de întreprinderi sociale (protejate).			
P176.	Înființarea Centrului Municipal Medico-Social.			
P177.	Reabilitare și modernizare cantina socială pentru creșterea capacității și creșterea calității serviciilor prestate către cetățeni.			
P178.	Centru de consiliere și sprijin pt insertia socială și reconversia prof. a persoanelor aflate în dificultate.			
P179.	Prevenirea parasirii timpurii a școlii.			
P180.	Pregătire profesională pentru persoane defavorizate.			
P181.	Adapost de urgență pe timp de noapte, Cod SMIS 21823.			
P182.	Bloc de locuințe pt. tineret, Bl 1 Str. M. Eminescu.			
P183.	Amenajare curte interioară la "Adapost de urgență pe timp de noapte" – Deva.			
P184.	Definirea și implementarea de soluții inovative pentru economia socială - o șansă pentru persoanele cu dizabilități intelectuale			
P185.	Înființarea și dotarea unui centru de tip after-school pentru copiii din familii în situații de risc			
P186.	Realizarea de Centre de sprijin al copiilor și familiei în vederea evitării abandonului școlar în localitățile aparținătoare.			
P187.	Crearea de spații de zi, monitorizate, pentru bătrânii aflați în situații de risc.			
P188.	Definirea și implementarea de soluții de promovare a unei societăți inclusive care să faciliteze accesul și integrarea pe piața muncii a femeilor de etnie rromă			

<i>Nr.crt.</i>	<i>Proiecte / Acțiuni specifice</i>	<i>Parteneriat</i>	<i>Proiecte conexe</i>	<i>Prioritate</i>
<i>P189.</i>	Asigurarea unei baze tehnice modernizate și a capacităților necesare pentru intervenția oportună în situații de urgență.			
<i>P190.</i>	Realizarea de locuințe protejate pentru persoane cu dizabilități intelectuale, care au nevoie de servicii sociale speciale de-a lungul vieții.			
<i>P191.</i>	Realizarea unui Centru Social de Urgență.			
<i>P192.</i>	Realizarea unei Cantine de Ajutor Social.			
<i>P193.</i>	Realizarea unui Centru de zi pentru îngrijirea copiilor în municipiul Deva			
<i>P194.</i>	Reabilitarea Căminului pentru Persoane Vârstnice			
ACȚIUNI SPECIFICE				
<i>A192.</i>	Acțiuni de tip Hard: Crearea/ reabilitarea/ modernizarea/ extinderea și dotarea serviciilor sociale cu cazare pentru toate categoriile de beneficiari de servicii sociale: copii abandonați, copiii străzii, copii cu dizabilități, persoane vârstnice, persoane cu dizabilități, victime ale violenței domestice, persoane dependente de droguri, persoane fără adăpost, victime ale traficului de persoane, persoane aflate în detenție, etc			
<i>A193.</i>	Crearea și dezvoltarea de centre de tip familial pentru copii (pentru maxim 10 copii) și dotarea acestora			
<i>A194.</i>	Crearea și dezvoltarea de locuințe protejate pentru persoanele vulnerabile (persoane cu dizabilități, tinerii de 18 ani părăsesc sistemul de ocrotire a minorului, etc)			
<i>A195.</i>	Crearea/ reabilitarea/ modernizarea și dotarea centrelor de zi multifuncționale pentru toate categoriile vulnerabile: copii abandonați, copiii străzii, copii cu dizabilități, persoane vârstnice, persoane cu dizabilități, victime ale violenței domestice, persoane dependente de droguri, etc			
<i>A196.</i>	Dezvoltarea altor tipuri de servicii sociale fără cazare: centre și sau unități de îngrijire la domiciliu, cantine sociale, servicii mobile, grădinițe sociale, creșe etc.			
<i>A197.</i>	Sprrijinirea dezinstituționalizării prin construcția/ modernizarea infrastructurii pentru sprijinirea tranziției de la asistență instituțională la cea de proximitate			

<i>Nr.crt.</i>	<i>Proiecte / Acțiuni specifice</i>	<i>Parteneriat</i>	<i>Proiecte conexe</i>	<i>Prioritate</i>
A198	Crearea/ dezvoltarea de locuințe sociale pentru persoanele aflate în risc de sărăcie și excluziune socială			
A199	Crearea/ reabilitatea/ modernizarea și dotarea unităților de asistență medico-socială			
A200	Accesibilizarea mediului fizic pentru persoanele cu dizabilități: <ul style="list-style-type: none"> • crearea de rampe de acces în spațiile publice, clădiri de locuințe, spații de agrement și firme private prestatoare de servicii; • achiziționarea de mijloace de transport în comun accesibile; • organizarea și semnalizarea spațiilor de parcare; • montarea sistemelor de semnalizare sonore și vizuale; • folosirea limbajului mimico-gestual în instituțiile publice; • accesibilizarea toaletelor; • accesibilizarea telefoanelor publice, etc) 			
A201	Acțiuni de tip Soft: Diversificarea și creșterea calității serviciilor oferite în cadrul centrelor sociale (cu sau fără cazare), inclusiv în mediul rural și în zonele izolate/ dezavantajate prin eficientizarea utilizării resurselor financiare, umane și materiale			
A202	Dezvoltarea unor programe sociale de integrare-incluziune personalizate			
A203	Sprijinirea creării și dezvoltării de întreprinderi sociale și ateliere protejate			
A204	Îmbunătățirea sistemului de selecție și pregătire a asistenților maternali, precum și îmbunătățirea și dezvoltarea sistemului de monitorizare a activității acestora			
A205	Încurajarea adopției ca măsură specială de protecție a copilului aflat în dificultate, prin simplificarea procedurilor precum și prin campanii periodice de informare cu privire la procesul adopției, etapele și metodologia acesteia			
A206	Derularea de programe de consiliere și educație/ formare profesională în vederea facilitării găsirii unui loc de muncă și integrării sociale a tinerilor care urmează să părăsescă sau au părăsit sistemul de ocrotire a minorului, a persoanelor cu dizabilități, a persoanelor provenind din comunități defavorizate și a altor categorii defavorizate			

<i>Nr.crt.</i>	<i>Proiecte / Acțiuni specifice</i>	<i>Parteneriat</i>	<i>Proiecte conexe</i>	<i>Prioritate</i>
A207	Derularea de programe de consiliere/ mediere pentru familii și tineri, în vederea prevenirii existenței unor situații de abuz/ neglijență în familie/ abandon familial			
A208	Derularea de campanii de informare și conștientizare a publicului cu privire la aspecte ce țin de incluziunea socială și non-discriminarea categoriilor vulnerabile.			
A209	Realizarea și implementarea unui sistem de tip “e-social” la nivel regional - baze de date interactive care să permită monitorizarea situației beneficiarilor (dosarul electronic al beneficiarului), cererea de servicii sociale, precum și serviciile sociale existente			
A210	Dezvoltarea și încurajarea parteneriatelor între furnizorii publici și furnizorii privați de servicii sociale/ ONG -uri din domeniul social			
A211	Srijinirea dezvoltării activității ONG-urilor din domeniul social, inclusiv prin asigurarea unor spații și dotări pentru desfășurarea activităților.			
A212	Revizuirea și actualizarea standardelor de calitate din sistemul serviciilor sociale			
A213	Creșterea accesului la învățarea pe tot parcursul vieții pentru personalul implicat în furnizarea serviciilor sociale			
A214	Intervenții integrate pentru creșterea accesului la servicii de educație, formare profesională, sănătate, servicii de igienă, cursuri de educație parentală, planificare familială, mese calde, dezvoltarea abilităților (cel puțin pentru adolescenți), campanii de combatere a discriminării, precum și alte activități sociale sau culturale pentru persoanele din comunitățile defavorizate.			
A215	Încurajarea responsabilității sociale a întreprinderilor, în vederea angajării persoanelor din grupurile dezavantajate (tineri șomeri, șomeri pe termen lung, persoane cu dizabilități, persoane de etnie romă, tineri proveniți din centre de plasament, etc)			
A216	Crearea unor structuri regionale (Comitet Regional) pentru politici de îngrijire a sănătății și politici sociale			

Nr.crt.	Proiecte / Acțiuni specifice	Parteneriat	Proiecte conexe	Prioritate
<p>Domeniul de intervenție 3.4. Îmbunătățirea accesului populației la servicii medicale de calitate. [Obiectiv specific: Crearea unui sistem medical eficient, care funcționează în favoarea pacienților, contribuind la îmbunătățirea stării de sănătate a populației.] Sursa de finanțare: PO Regional; PO Capital Uman.</p>				
PROIECTE				
P195.	Realizarea Centrului balnear - Cetatea Devei			
P196.	Studiu de oportunitate privind cercetarea stratelor acvifere de adâncime din Municipiul Deva în vederea stabilirii caracteristicilor fizico-chimice și a posibilităților de valorificare a acestora.			
ACȚIUNI SPECIFICE				
A217.	Acțiuni de tip Hard: Construirea/ reabilitarea/ modernizarea/ extinderea spitalelor și ambulatoriilor/ centrelor preventorii, altor tipuri de unități medico-sanitare: sanatorii, centre de sănătate, inclusiv dotarea cu echipamente și tehnologii moderne			
A218.	Înființarea de noi spitale în regiune, pe specializările considerate importante la nivel regional (spital regional de urgență, spital oncologic, cardio-vascular, etc)			
A219.	Construirea unor funcționalități medicale regionale (specializări) la nivelul spitalelor care să răspundă necesităților medicale din regiune			
A220.	Crearea unui sistem integrat care să cuprindă unități de servicii ”prespital”, unități de primire și centre regionale de gestionare a urgențelor, centre specializate pe servicii paleative, recuperare neuromotorie, boli cronice, care vor putea descărca presiunea actuală pe unitățile de servicii de spitalizare			
A221.	Crearea unor unități medicale mobile, în vederea asigurării accesului persoanelor din zonele izolate la servicii medicale			

<i>Nr.crt.</i>	<i>Proiecte / Acțiuni specifice</i>	<i>Parteneriat</i>	<i>Proiecte conexe</i>	<i>Prioritate</i>
A222	Dezvoltarea și dotarea cu echipamente a bazelor integrate pentru intervenții în situații de urgență, precum și dotarea cu mijloace de transport pentru pacienți (ambulanțe, mini-bus-uri pentru pacienții de zi)			
A223	Crearea de facilități (de cazare) pentru familiile pacienților (în special în cazul copiilor)			
A224	Realizarea unui audit energetic și transformarea spitalelor în unități eficiente din punct de vedere energetic			
A225	Acțiuni de tip Soft: Crearea unui program care are la bază eficiența (Centru de Eficiență) în ceea ce privește furnizarea serviciilor medicale, schimbul de bune practici și testarea calității/îmbunătățirea timpilor de realizare a intervențiilor			
A226	Crearea unor structuri regionale (Comitet Regional) pentru politici de îngrijire a sănătății și politici sociale			
A227	Creșterea utilizării TIC în sistemul de sănătate, prin implementarea de soluții de tip e-sănătate, utilizarea rețelelor de telemedicină			
A228	Realizarea unui sistem electronic integrat de colectare a datelor privind starea de sănătate a populației (în funcție de venituri, mediu de rezidență, educație), privind cererea de servicii medicale regionale, precum și de monitorizare a indicatorilor de sănătate.			
A229	Măsuri de stimulare și încurajare a medicilor pentru a nu părăsi sistemul medical din regiune, inclusiv stimulente / facilități			
A230	Colaborarea cu institutele de Cercetare Dezvoltare și valorificarea rezultatelor cercetării Îmbunătățirea abilităților de management a personalului de conducere din spitale și evaluarea periodică a acestuia			
A231	Crearea unui sistem regional de asigurări, inclusiv un pachet de bază în regiune			
A232	Măsuri de încurajare a dezvoltării sectorului medical privat			
A233	Încurajarea dezvoltării unor asociații profesionale a personalului medical și creșterea rolului acestora			

<i>Nr.crt.</i>	<i>Proiecte / Acțiuni specifice</i>	<i>Parteneriat</i>	<i>Proiecte conexe</i>	<i>Prioritate</i>
A234	Creșterea accesului la învățarea pe tot parcursul vieții pentru personalul medical și dezvoltarea unor activități de training în ceea ce privește îngrijirea medicală, utilizarea TIC, inclusiv pentru a pregăti personal specializat pentru a lucra pe unitățile mobile în zonele izolate			
A235	Asigurarea accesului la servicii medicale pentru categoriile defavorizate, inclusiv prin dezvoltarea unor programe gratuite de evaluare și monitorizare a stării de sănătate a acestora.			
A236	Dezvoltarea opțiunilor de îngrijire la domiciliu			
A237	Asigurarea accesului real al tuturor categoriilor de populație la un pachet de bază de servicii medicale gratuite			
A238	Crearea unor programe de prevenire pentru reducerea riscului îmbolnăvirilor (screening, vaccinare, informarea populației)			
A239	Crearea unui program de educație medicală a populației (campanii de conștientizare), prin toate canalele (inclusiv prezentări în școli, locuri publice, la locul de muncă), mai ales în mediul rural și în comunitățile sărace, orientat în special pe metode de prevenție a îmbolnăvirilor, precum și pe informarea pacienților privind posibilitățile de tratament și îngrijire la domiciliu disponibile pentru bolile cronice			
A240	Creșterea rolului medicilor de familie și implicarea activă a acestora în programele de prevenție și educație, în tratamentul precoce al bolilor comune, precum și în promovarea unui stil de viață sănătos			
A241	Facilitarea accesului la finanțările din fondurile structurale ale Uniunii Europene			
A242	Dezvoltarea/ promovarea unor servicii medicale bazate pe o specializare unică			
A243	Dezvoltarea de protocoale terapeutice pentru programe curative și afecțiuni cronice			
A244	Creșterea accesului la expertiză medicală pentru afecțiuni specifice			
A245	Valorificarea resurselor naturale (ex. potențialul balnear) în medicină			

Obiectivul strategic OS4. Optimizarea calității factorilor de mediu și a eficienței energetice prin creșterea sustenabilă, promovarea energiilor regenerabile și management proactiv al situațiilor de risc

Tabel 11.1.4

Nr.crt.	Proiecte / Acțiuni specifice	Parteneriat	Proiecte conexe	Prioritate
<p>Domeniul de intervenție 4.1. Îmbunătățirea calității factorilor de confort, mediu și eficiență energetică. [Obiectiv specific: Îmbunătățirea accesului populației la servicii publice și edilitare de calitate prin dezvoltarea și extinderea infrastructurii de producere, transport termoficare, preparare, distribuție și furnizare agent termic încălzire și apă caldă de consum, precum și alimentare, epurare, reciclare și valorificare deșeuri.] Sursa de finanțare: PO Regional; POS Mediu.</p>				
PROIECTE				
P197.	Retehnologizarea sistemului de termoficare în municipiul Deva. - Realizarea retehnologizării sistemului de termoficare reprezintă un ansamblu de proiecte precum și definirea unor etape distincte de abordare, conform specificațiilor din Tabelul 11.1.8	SCEH		
P198.	Dezvoltare surse de energie pentru termoficare urbană cu agent termic produs prin cogenerare.			
P199.	Modernizare sistem de colectare selectiva a deșeurilor.			
P200.	Sistem containerizat subteran, ecologic și automatizat pentru colectarea deșeurilor.			
P201.	Reabilitarea sitului industrial Depozitul de zgură și cenușă Valea Bejan.			
P202.	Sistem integrat de monitorizare și informare privind calitatea factorilor de mediu. (Panouri de informare aer, apă, poluanți.)			
P203.	Canalizare pluviala și modernizare Str. Bucovinei.			
P204.	Alimentare cu apă și canalizare la intersecția străzii Gării cu soseaua Hunedoarei, Cristur (proprietatile dinspre gara).			
P205.	Lucrări de intervenție în vederea înlăturării efectelor produse de alunecarea terenului la blocul 47 - Aleea Teilor.			
P206.	Alimentare cu apă și canalizare incinta I Dealul Cetății.			

<i>Nr.crt.</i>	<i>Proiecte / Acțiuni specifice</i>	<i>Parteneriat</i>	<i>Proiecte conexe</i>	<i>Prioritate</i>
<i>P207.</i>	Extinderea și reabilitarea infrastructurii de apă și apă uzată în județul Hunedoara			
<i>P208.</i>	Amenajare izvor zona Bejan.			
<i>P209.</i>	Amenajare izvor intrare Deva dinspre Arad.			
<i>P210.</i>	Regularizare curs Valea Bejan			
<i>P211.</i>	Realizarea de perdele forestiere de protecție a localităților aparținătoare contra fenomenelor meteorologice periculoase (vânt, furtuni) și pentru ameliorarea factorilor de mediu.			
<i>P212.</i>	Îmbunătățirea calității mediului prin împădurirea terenurilor agricole degradate din localitățile aparținătoare.			
<i>P213.</i>	Îmbunătățirea calității factorilor de mediu și a calității vieții prin creșterea suprafețelor spațiilor verzi și realizarea/completarea/recondiționarea de alei pietonale, piste de biciclete, a dotărilor de mobilier urban și a locurilor de joacă.			
<i>ACȚIUNI SPECIFICE</i>				
<i>A246.</i>	<i>Acțiuni de tip HARD:</i> Dotarea companiilor din domeniul industrial cu filtre de reținere a emisiilor de CO ₂			
<i>A247.</i>	Construcția / reabilitarea de stații de reciclare			
<i>A248.</i>	Construcția / reabilitarea de depozite de deșuri dotate cu facilități de compactare.			
<i>A249.</i>	Construcția / reabilitarea de stații de transfer.			
<i>A250.</i>	Implementarea de sisteme de colectare selectivă pentru mai multe tipuri de deșuri.			
<i>A251.</i>	Închiderea și amenajarea depozitelor de deșuri neconforme.			
<i>A252.</i>	Dezvoltarea de infrastructuri de valorificare a deșeurilor datorate construcțiilor.			
<i>A253.</i>	Decontaminarea și ecologizarea terenurilor afectate de activitatea industrială			
<i>A254.</i>	Dezvoltarea capacităților furnizorilor de servicii de a asigura nivelul standard cerut.			
<i>A255.</i>	Construcția / reabilitarea de stații de tratare și alimentare cu apă.			
<i>A256.</i>	Construcția / reabilitarea de stații de tratare a apelor menajere.			

Nr.crt.	Proiecte / Acțiuni specifice	Parteneriat	Proiecte conexe	Prioritate
A257.	Acțiuni de tip SOFT: Campanii de sensibilizare a opiniei publice pentru a reduce numărul de deșeuri și de a spori rata de reciclare.			
A258.	Campanii de sensibilizare a opiniei publice pentru a spori utilizarea rațională a resurselor de apă.			
A259.	Acțiuni de indentificare și evaluare a terenurilor afectate de activitatea industrială.			
A260.	Programe de îmbunătățire a serviciilor edilitare.			
<p>Domeniul de intervenție 4.2. Îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor. [Obiectiv specific: Îmbunătățirea confortului termic și scăderea costurilor cu energia (încălzire – răcire iluminat) în clădirile instituțiilor publice (sedii primăriei, instituții de învățământ, spitale, instituții de cultură etc.) și de locuințe (noi și istorice) prin creșterea eficienței energetice și mplementarea de sisteme inteligente de monitorizare și control.] Sursa de finanțare: PO Regional; POS Mediu.</p>				
PROIECTE				
P214.	Reabilitare termică blocuri de locuințe.			
P215.	Reabilitarea termică a instituțiilor de învățământ în vederea creșterii eficienței energetice.			
P216.	Reabilitare Corp A prin schimbarea instalației interioare la Colegiul Național Ion Mincu.			
P217.	Reabilitare corp B prin montare termosistem, schimbare tâmplării exterioare și schimbarea instalațiilor electrice interioare la Colegiul Ion Mincu Deva.			
P218.	Reabilitare școală prin montare termosistem, schimbare tâmplării exterioare și schimbarea instalațiilor electrice la Școala Andrei Mureșanu aparținătoare Colegiului Tehnic Energetic "Dragomir Hurmuzescu".			
P219.	Anvelopare clădiri Școala Gimnazială Andrei Saguna.			
P220.	"Creșterea eficienței energetice a blocurilor de locuințe din municipiul Deva", respectiv Bl. 47 Str. Împăratul Traian, Bl. 15, B-dul N. Bălcescu, Bl. 41 Str. Minerului și Bl. 8, Aleea Crinilor.			
P221.	Creșterea eficienței energetice a blocului de locuințe 64 - Al. Streiului din municipiul Deva.			
P222.	Creșterea eficienței energetice a blocului de locuințe M3- Al. Crizantemelor din municipiul Deva.			

<i>Nr.crt.</i>	<i>Proiecte / Acțiuni specifice</i>	<i>Parteneriat</i>	<i>Proiecte conexe</i>	<i>Prioritate</i>
<i>P223.</i>	Creșterea eficienței energetice a blocurilor de locuințe din municipiul Deva – continuare.			
<i>P224.</i>	Reabilitarea termică a școlilor din municipiul Deva și comunele aparținătoare.			
ACȚIUNI SPECIFICE				
<i>A261.</i>	Acțiuni de tip HARD: Reabilitarea-eficientizarea termică a clădirilor precum și a sistemelor de alimentare cu căldură și apă caldă menajeră prin acțiuni de: anvelopare-reabilitare, sisteme de izolații, etanșeizare, introducerea sistemelor de ventilație.			
<i>A262.</i>	Implementarea de sisteme inteligente de monitorizare și control a energiei consumate, introducerea sistemelor de contorizare individuale.			
<i>A263.</i>	Acoperirea cu verdeață a acoperișurilor, teraselor.			
<i>A264.</i>	Acțiuni de regenerare urbană punctuală a unor cartiere prin eficientizare energetică.			
<i>A265.</i>	Acțiuni de tip SOFT: Acțiuni de testare pilor a soluțiilor eficienței energetice pe diferite tipuri de clădiri.			
<i>A266.</i>	Campanii de promovare a eficienței energetice și a soluțiilor de succes în rândul asociațiilor de locatari în vederea informării și conștientizării beneficiilor.			
<i>A267.</i>	Premierea directă a soluțiilor și tehnologiilor inovative elaborate la nivel local de eficientizare energetică.			
<i>A268.</i>	Programe de finanțare-stimulare a procesului de reabilitare și eficientizare energetică a clădirilor.			
<i>A269.</i>	Elaborarea de planuri de regenerare urbană prin eficientizare energetică.			
<i>A270.</i>	Elaborarea de curricule în rândul învățământului profesional și universitar axate pe eficiență energetică, eco-design și regenerare urbană.			
<i>A271.</i>	Implementarea sistemelor de etichetare ecologică a clădirilor și a sistemelor de evaluare a nivelului de eficiență energetică - sustenabilitate a clădirilor.			

Nr.crt.	Proiecte / Acțiuni specifice	Parteneriat	Proiecte conexe	Prioritate
<p>Domeniul de intervenție 4.3. Diversificarea utilizării și valorificarea eficientă a resurselor regenerabile de energie. [Obiectiv specific: Valorificarea locală a resurselor regenerabile în vederea creerii de energie sau suplimentării necesarului de energie deja produs din surse convenționale și utilizarea acestora în vederea reducerii costurilor, creșterii nivelului de trai și stimulării activității economice și turistice.] Sursa de finanțare: PO Regional; POS Mediu; PO Dezvoltare Rurală (condiționalități).</p>				
PROIECTE				
P225.	Realizare parc de producție a energiei electrice utilizând panouri fotovoltaice.			
P226.	Plan de acțiuni pentru energii durabile (PAED).			
P227.	Realizare parc tehnologic pentru energie alternativă.			
P228.	Completarea sistemelor clasice de încălzire cu sisteme care utilizează energie solară, energie geotermală sau alte sisteme în localitățile aparținătoare.			
P229.	Îmbunătățirea calității vieții și sporirea măsurilor de protecție a mediului înconjurător prin realizarea de noi capacități de producere a energiei electrice din surse energetice regenerabile în localitățile aparținătoare			
P230.	Reducerea consumului de energie prin introducerea de sisteme de încălzire care utilizează energie alternativă în unități administrative și școli din localitățile aparținătoare			
P231.	Realizare sistem de încălzire cu energie solară în unități administrative și școli din localitățile aparținătoare.			
P232.	Îmbunătățirea gradului de protecție a mediului și creșterea eficienței energetice prin implementarea unui sistem pentru producerea biogazului			
ACȚIUNI SPECIFICE				
A272.	Acțiuni de tip HARD: Implementarea de sisteme de utilizare a energiilor regenerabile în clădiri, de locuințe (noi și istorice), publice (noi și istorice), unități economice-turistice, unități de cultură și loisir. Implementarea de sisteme centralizate eficiente de asigurare a energiei electrice și termice prin valorificarea energiilor regenerabile pentru comunități rurale izolate, zone periurbane emergente sau zone rurale situate periurban.			

Nr.crt.	Proiecte / Acțiuni specifice	Parteneriat	Proiecte conexe	Prioritate
A273.	Implementarea de sisteme de utilizare a energiilor regenerabile în vederea valorificării estetice prin iluminat public și arhitectural a zonelor de importanță socială și turistică (piețe, centre istorice, monumente, clădiri simbol sau cu arhitectură deosebită, puncte de informare turistică, culturale).			
A274.	Implementarea de sisteme de utilizare a energiilor regenerabile în vederea asigurării vizibilității și funcționării sistemelor de semnalizare rutieră și transport (ex. treceri de pietoni în vecinătatea școlilor și grădinițelor, sensuri giratorii, intersecții semaforizate importante, panouri informative în stații de transport public).			
A275.	Acțiuni de tip SOFT: Analize, studii de fezabilitate punctuale privind potențialul utilizării energiilor regenerabile.			
A276.	Campanii de promovare a energiilor regenerabile și a soluțiilor de succes în rândul asociațiilor de locatari.			
A277.	Premierea directă a soluțiilor și tehnologiilor inovative elaborate la nivel local de valorificare a energiilor regenerabile.			
A278.	Acțiuni de testare pilot a soluțiilor eficienței energetice pe diferite tipuri de clădiri.			
A279.	Elaborarea de planuri de regenerare urbană și valorificare turistică prin utilizarea energiilor regenerabile.			
A280.	Elaborarea de curricula în rândul învățământului profesional și universitar axate pe eficiență energetică, folosirea energiilor regenerabile și instalarea sistemelor de utilizare a energiilor regenerabile.			
<p>Domeniul de intervenție 4.4. Protejarea biodiversității și promovarea integrată a serviciilor ecosistemelor. <i>[Obiectiv specific: Protejarea și conservarea biodiversității față de presiunea antropică și valorificarea turistică într-o manieră sustenabilă a zonelor protejate.]</i> Sursa de finanțare: PO Regional; POS Mediu; PO Dezvoltare Rurală (condiționalități).</p>				
PROIECTE				
P233.	Realizarea sistemului integrat de protecție, conservare și valorificare a biodiversității parcului natural Pădurea Bejan.			

<i>Nr.crt.</i>	<i>Proiecte / Acțiuni specifice</i>	<i>Parteneriat</i>	<i>Proiecte conexe</i>	<i>Prioritate</i>
<i>P234.</i>	Protecția, conservarea și valorificarea biodiversității prin realizarea de reîmpăduriri ale zonelor defrișate în mod necontrolat din cadrul localităților aparținătoare ale municipiului Deva			
<i>P235.</i>	Realizarea sistemului integrat de educație, informare și constientizare publică privind protecția în întreținerea obiectivelor și ariilor protejate ale municipiului Deva.			
<i>ACȚIUNI SPECIFICE</i>				
<i>A281.</i>	<i>Acțiuni de tip HARD:</i> Dezvoltarea infrastructurii de acces pentru sprijinirea activității turistice (drumuri, parcuri, pontoane)			
<i>A282.</i>	Construirea de infrastructuri de sprijin a turismului ecologic: centre de informare, centre de primire, centre de închiriat echipamente și mijloace de transport ecologic			
<i>A283.</i>	Dezvoltarea infrastructurii de facilitare a desfășurării activității turistice: sisteme de semnalizare a traseelor, panouri de atenționare, popasuri, pavilioane / faleze de observație, refugii animale, refugii pentru turiști, sisteme de alertare a situațiilor de urgență ex. accidente, alunecări de teren, inundații, incendii			
<i>A284.</i>	Consolidarea habitatelor naturale ale animalelor: adăposturi, locuri de hrană etc.			
<i>A285.</i>	<i>Acțiuni de tip SOFT:</i> Promovarea activităților turistice ecologice în zonele protejate (hărți digitale, pagini web specializate, materiale de promovare).			
<i>A286.</i>	Realizarea de calendare de reglementare și promovare a turismului ecologic pe baza ritmurilor ecosistemului natural.			
<i>A287.</i>	Organizarea de conferințe privind turismul ecologic.			
<i>A288.</i>	Analiza ecosistemelor din zonele protejate și identificarea posibilităților de dezvoltare a turismului ecologic.			
<i>A289.</i>	Crearea de forme asociative (asociații, GAL-uri, încheierea de protocoale de colaborare inter-județene și internaționale) în vederea conservării și promovării turistice a zonelor protejate			

Nr.crt.	Proiecte / Acțiuni specifice	Parteneriat	Proiecte conexe	Prioritate
<p>Domeniul de intervenție 4.5. Managementul integrat și diminuarea vulnerabilității populației la situațiile de risc. <i>[Obiectiv specific: Îmbunătățirea capacității de previziune și intervenție în situațiile de risc climatic și de mediu, prin utilizarea de tehnologii moderne de analiză semnalizare, monitorizare, investiții în infrastructura de protecție, acces și tehnică de intervenție.]</i> Sursa de finanțare: POS Mediu; PO Regional.</p>				
PROIECTE				
P236.	Extindere sistem de supraveghere video urbană.			
P237.	Sistem de automatizare a activității Poliției Locale.			
P238.	Centru municipal integrat de management al situațiilor de urgență.			
P239.	Sisteme și instalații de stingere a incendiilor în instituțiile de învățământ.			
P240.	Realizarea și echiparea celulelor locale de intervenție în situații de urgență în localitățile aparținătoare ale municipiului Deva.			
ACȚIUNI SPECIFICE				
A290.	Acțiuni de tip HARD: Creare - dotare capacități de previziune climatică și sisteme de comunicare a situațiilor de risc			
A291.	Achiziția de echipamente de intervenție în situații de risc			
A292.	Combaterea efectelor secetei și eroziunii solurilor prin crearea de perdele verzi în zonele afectate			
A293.	Combaterea prafului datorat deșertificării prin crearea de perdele verzi și coridoare de protecție în preajma localităților			
A294.	Consolidarea infrastructurii de protecție pentru situații de risc de mediu (inundații, alunecări de teren)			
A295.	Fixarea haldelor de steril pentru a evita fenomenele de alunecări de teren și alte evenimente provocate de fenomenele naturale			
A296.	Decontaminare terenurilor cu grad ridicat de risc			

<i>Nr.crt.</i>	<i>Proiecte / Acțiuni specifice</i>	<i>Parteneriat</i>	<i>Proiecte conexe</i>	<i>Prioritate</i>
<i>A297</i>	Acțiuni de tip SOFT: Cartografierea zonelor cu situații de risc și elaborarea de scenarii de risc și intervenție			
<i>A298</i>	Elaborarea de standarde de evaluare al poluării și inventarierea și analiza și inventarierea siturilor contaminate pe baza acestora			
<i>A299</i>	Acțiuni de cercetare a riscurilor climatice			
<i>A300</i>	Pregătirea personalului implicat în gestionarea situațiilor de risc de mediu în vederea intervenției			
<i>A301</i>	Informarea și educarea comunităților vulnerabile la riscuri de mediu cu privire la măsurile de intervenție și tipul de comportament abordat			

Obiectivul strategic OS5. Potențarea economică și socială a localităților rurale prin abordarea integrată a acestora, axată pe susținerea elementelor de complementaritate cu mediul urban.

Tabel 11.1.5

Nr.crt.	Proiecte / Acțiuni specifice	Parteneriat	Proiecte conexe	Prioritate
<p>Domeniul de intervenție 5.1. Modernizarea și dezvoltarea spațiului rural. <i>[Obiectiv specific: Creșterea atractivității zonelor rurale / îmbunătățirea calității vieții din spațiul rural și reducerea disparităților de dezvoltare economică și socială față de mediul urban.]</i> Sursa de finanțare: PO Regional; PO Dezvoltare Rurală (condiționalități); POS Mediu.</p>				
PROIECTE				
P241.	Dezvoltare și modernizare apa/canal în sate aparținătoare.			
P242.	Promovare agroturism în satele aparținătoare.			
P243.	Alimentare cu apa și canalizare în localitatea Bârcea Mică.			
P244.	Reabilitarea pod peste Raul Cerna în localitatea Bârcea Mică.			
P245.	Regularizarea albiei paraului adiacent Str. Primaverii.			
P246.	Amenajari rigole pentru ape pluviale în localitatea Archia			
P247.	Realizarea de centre de promovare a meșteșugurilor tradiționale.			
P248.	Crearea de rețele wireless (hot spot-uri) în zonele centrale ale tuturor localităților aparținătoare.			
P249.	Centru de colectare a produselor legumicole –Sântuhaln.			
P250.	Realizarea unei piețe agro–alimentare în localitățile aparținătoare.			
P251.	Asfaltarea cu beton asfaltic a tuturor străzilor din interiorul localităților aparținătoare.			
P252.	Îmbunătățirea infrastructurii fizice de baza și a situației economico-sociale a localităților aparținătoare prin modernizare/ asfaltare drumuri și străzi.			
P253.	Reabilitarea sistemului de iluminat public în localitățile aparținătoare.			
P254.	Îmbunătățirea condițiilor în școli, creșterea accesului la educație timpurie prin refacerea infrastructurii educaționale – construirea de grădinițe în localitățile aparținătoare.			

<i>Nr.crt.</i>	<i>Proiecte / Acțiuni specifice</i>	<i>Parteneriat</i>	<i>Proiecte conexe</i>	<i>Prioritate</i>
<i>P255.</i>	Crearea de spații de joacă pentru copii în localitățile aparținătoare.			
<i>P256.</i>	Amenajarea curților grădinițelor și a curților școlilor în localitățile aparținătoare.			
<i>P257.</i>	Îmbunătățirea calității vieții și a situației economico-sociale a localităților aparținătoare privind construcția/ extinderea/ reabilitarea rețelelor de alimentare cu apă, epurare apă și canalizare.			
<i>P258.</i>	Îmbunătățirea calității vieții și a situației economico-sociale a localităților aparținătoare prin renovarea căminelor culturale.			
<i>P259.</i>	Îmbunătățirea calității vieții și a situației economico-sociale a localităților aparținătoare prin achiziționarea de costume populare.			
<i>P260.</i>	Îmbunătățirea calității vieții și a situației economico-sociale a localităților aparținătoare prin dotarea modernă cu utilaje a serviciului comunitar.			
<i>P261.</i>	Înființarea de centre sociale de tip „after-school” în localitățile aparținătoare ale municipiului Deva.			
<i>P262.</i>	Achiziționarea de materiale și echipamente specifice promovării și conservării patrimoniului cultural în localitățile aparținătoare ale municipiului Deva.			
<i>P263.</i>	Îmbunătățirea calității vieții în localitățile aparținătoare prin amenajarea personalizată a centrului civic și de spații verzi cu funcțiuni complementare.			
<i>P264.</i>	Creșterea competitivității produselor agroalimentare autohtone pe pietele UE prin certificarea acestora la standarde ecologice conforme UE			
<i>P265.</i>	Modernizarea spațiilor de depozitare ale Centrului Agro Deva prin implementarea noilor tehnologii de depozitare în atmosfera controlată a produselor agroalimentare			
<i>ACȚIUNI SPECIFICE</i>				
<i>A302.</i>	<i>Acțiuni de tip HARD:</i> Modernizarea vetrei satului și a zonelor centrale			
<i>A303.</i>	Restaurarea, conservarea și consolidarea obiectivelor de patrimoniu cultural și natural			
<i>A304.</i>	Conversia funcțională a clădirilor abandonate și punerea în valoare a arealelor rurale părăsite			
<i>A305.</i>	Sprijinirea modernizării târgurilor și piețelor comunale.			
<i>A306.</i>	Înlocuirea/ modernizarea mobilierului public învechit			

<i>Nr.crt.</i>	<i>Proiecte / Acțiuni specifice</i>	<i>Parteneriat</i>	<i>Proiecte conexe</i>	<i>Prioritate</i>
A307	Modernizarea și extinderea rețelelor de drumuri din interiorul comunelor și satelor, a drumurilor comunale, vicinale, precum și a drumurilor agricole și forestiere			
A308	Amenajarea de parcuri și spații verzi			
A309	Modernizarea și extinderea rețelei de depozite speciale de colectare, distribuție și valorificare a produselor agricole			
A310	Modernizarea exploatațiilor agricole prin: dotare cu echipamente moderne, introducerea de noi tehnologii, construirea/ modernizarea clădirilor operaționale			
A311	Modernizarea și extinderea rețelei de conducte de irigații și adaptarea acesteia la cerințele agriculturii regionale			
A312	Crearea în regiune a unor laboratoare independente de testare și certificare a produselor agricole și agroalimentare			
A313	Srijinirea dezvoltării mediului antreprenorial prin investiții în dezvoltarea IMM-urilor existente și prin sprijinirea creării de noi IMM-uri			
A314	Introducerea/ extinderea rețelei de utilități (apă, canalizare, gaz, electricitate) și telecomunicații (internet) în mediul rural			
A315	Îmbunătățirea valorificării pădurilor prin: refacerea/ extinderea pădurilor, achiziția de echipamente			
A316	Investiții pentru îmbunătățirea procesării produselor agricole și forestiere și realizarea de produse cu valoare adăugată ridicată			
A317	Modernizarea și/sau re tehnologizarea lucrărilor de desecare și drenaj și de corectare a torenților situați pe fondul agricol			
A318	Srijinirea dezvoltării turismului în mediul rural, prin crearea/ modernizarea structurilor de cazare și de agrement			
A319	Achiziționarea de utilaje și echipamente pentru serviciile publice			
A320	Crearea și amenajarea spațiilor publice de recreere pentru populație			
A321	Modernizarea și extinderea infrastructurii existente pentru distribuția și comercializarea produselor agro-alimentare (piețe agroalimentare)			

<i>Nr.crt.</i>	<i>Proiecte / Acțiuni specifice</i>	<i>Parteneriat</i>	<i>Proiecte conexe</i>	<i>Prioritate</i>
A322	Modernizarea parcului de utilaje agricole			
A323	Acțiuni de tip SOFT: Îmbunătățirea serviciilor de bază în mediul rural: educație, sănătate, social			
A324	Programe de instruire și conversie profesională a locuitorilor din mediul rural			
A325	Sprijinirea constituirii formelor asociative în agricultură			
A326	Dezvoltarea și promovarea produselor tradiționale și/ sau ecologice și crearea unor branduri locale și regionale			
A327	Creșterea competitivității produselor agricole și agro-alimentare și implementarea standardelor europene de calitate			
A328	Sprijinirea accesului producătorilor locali în calitate de furnizori pentru marile lanțuri de magazine			
A329	Îmbunătățirea furnizării de informații, prin utilizarea acestor rețelelor existente: administrația publică locală, asociații de producători, grupurile de acțiune locală			
A330	Dezvoltarea unor rețelele specifice de consiliere și consultanță în domeniul agricol			
A331	Crearea unui mecanism permanent de informare cu privire la prețurile produselor și mărfurilor, atât din piața regională cât și din piețele cu care există relații comerciale			
A332	Sprijin pentru activități de marketing și promovare pe plan național și internațional a produselor agricole/ agro-alimentare locale			
A333	Încurajarea și promovarea meșteșugurilor tradiționale			
A334	Formare profesională pentru îmbunătățirea managementului exploatațiilor agricole			
A335	Sprijin pentru dezvoltarea tinerilor fermieri (training, consultanță, sprijin financiar, etc)			
A336	Sprijinirea elaborării și implementării strategiilor de dezvoltare locală			
A337	Stimularea cercetării de bază și aplicate în domeniul agro-alimentar			
A338	Încurajarea utilizării sustenabile a terenurilor din regiune			
A339	Încurajarea luării de măsuri împotriva secetei și a fenomenelor de risc climatic.			

Obiectivul strategic OS6. Realizarea nodului convergent turistic Deva, prin valorificarea integrată, inteligentă și durabilă a potențialului turistic și cultural, propriu și zonal

Tabel 11.1.6

Nr.crt.	Proiecte / Acțiuni specifice	Parteneriat	Proiecte conexe	Prioritate
Domeniul de intervenție 6.1.				
Dezvoltarea și reabilitarea facilităților culturale, de turism și agrement. [Obiectiv specific: Promovarea culturii în toate domeniile și oferirea unor game largi de facilități de petrecere a timpului liber.] Sursa de finanțare: PO Regional; PO Competitivitate; PO Capital Uman.				
PROIECTE				
P266.	Reabilitarea zonei urbane “Dealul Cetății”, monument al naturii și istoric cu valoare turistică ridicată din municipiul Deva - refuncționalizarea incintei I			
P267.	Reabilitarea zonei urbane “Dealul Cetății”, monument al naturii și istoric cu valoare turistică ridicată din municipiul Deva - incintele II și III.			
P268.	Realizarea Clusterului de turism al municipiului Deva, sub coordonarea Cercului Cultural “Drăgan Muntean”.	CCDM		
P269.	Elaborarea studiului ”Strategii pentru cultură în zona administrativă Deva”, sub coordonarea Cercului Cultural “Drăgan Muntean”.	CCDM		
P270.	Elaborarea studiului ”Strategii pentru turism și agrement în zona administrativă Deva”, sub coordonarea Cercului Cultural “Drăgan Muntean”.	CCDM		
P271.	Elaborarea studiului “Modalități de promovare a potențialului turistic al municipiului Deva.”	CCDM		
P272.	Implementarea modalităților de promovare a potențialului turistic al municipiului Deva rezultate în urma studiului elaborat pe această temă.	CCDM		
P273.	Realizarea “Muzeului Principilor Transilvaniei”, sub coordonarea Cercului Cultural “Drăgan Muntean”.	CCDM		
P274.	Realizarea Muzeului Olimpic – gimnastică.			
P275.	Realizarea Muzeului de Artă Contemporană al Municipiului Deva, sub coordonarea Cercului Cultural “Drăgan Muntean”.	CCDM UAP		

<i>Nr.crt.</i>	<i>Proiecte / Acțiuni specifice</i>	<i>Parteneriat</i>	<i>Proiecte conexe</i>	<i>Prioritate</i>
P276.	Realizare Parc de agrement și distracții - Thesys Park.			
P277.	Realizare Parc de agrement - Albia Mureșului.			
P278.	Constituirea Asociației de management a obiectivelor turistice din zona de polarizare a Devei.	CCDM		
P279.	Realizare Zona de agrement Parcul Bejan.			
P280.	Promovare multimedia a site-urilor de interes turistic.			
P281.	Extindere Aqualand - Bazin Olimpic.			
P282.	Construcție Sala Polivalenta.			
P283.	Reabilitare și Modernizare Sala Sporturilor.			
P284.	Modernizare și refuncționalizare Stadion Deva.			
P285.	Complex pentru activități extracuriculare pentru gradinite și școli.			
P286.	Extindere spații verzi, parcuri și zone de agrement.			
P287.	Înființare și reabilitare de parcuri .			
P288.	Reabilitarea, amenajarea și restructurarea zonei istorice a municipiului Deva cuprinsa între strada Avram Iancu și B-dul Iulu Maniu			
P289.	Reabilitarea și amenajarea Pietei Stadion, punct de pornire în circuitul turistic al zonei istorice "Dealul Cetății" municipiul Deva			
P290.	Editarea unei broșuri, tip pliant, de popularizare a facilităților turistice de care dispune municipiul Deva și a celor aflate în proximitatea municipiului.			
P291.	Realizarea unor drumuri culturale (Drumul bisericilor din Deva și proximitate, Drumul castelelor și cetatilor din Deva și proximitate, precum și cele definite prin studiile de turism elaborate în această perioadă).			
P292.	Definirea și implementarea unui "Sistem integrat de asigurare a condițiilor optime pentru desfășurarea activităților culturale și păstrarea specificului local în zona administrativă Deva".	CCDM		

Nr.crt.	Proiecte / Acțiuni specifice	Parteneriat	Proiecte conexe	Prioritate
P293.	Realizarea Punctului de creație culturală, sub coordonarea Cercului Cultural “Drăgan Muntean”.	CCDM UAP		
P294.	Regenerarea mediului cultural și a valorilor zonei administrative Deva prin reabilitarea, modernizarea și dotarea aferentă a așezămintelor culturale			
P295.	Crearea și dezvoltarea bazei materiale necesare pentru consolidarea vieții culturale a locuitorilor municipiului Deva prin organizarea periodică de spectacole, concerte, piese de teatru, expoziții, happeninguri.	ISJH CCIJH		
P296.	Creșterea atractivității municipiului Deva prin organizarea de târguri de manufactură de artă, promovarea turismului cultural, revigorarea identității istorice a diverselor clădiri/străzi din zona istorică a orașului, organizarea de zile/serbări în zona istorică a orașului			
P297.	Păstrarea tradițiilor, obiceiurilor și scoaterea în evidență a multiculturalității zonei Deva prin organizarea unui Festival culinar și al tradițiilor minorităților din Deva.			
P298.	Reabilitarea infrastructurii publice urbane a malurilor râului Mureș prin realizarea unei alei pietonale continue, și a unei piste pentru biciclete; construirea de poduri pietonale și pentru biciclete, precum și dezvoltarea și/sau modernizarea infrastructurii utilităților publice și modernizare spații verzi.			
P299.	Amenajarea și dotarea de parcuri și centre de joacă și recreere pentru copiii din localitățile aparținătoare.			
P300.	Construcție bazine de înot și terenuri de sport multifuncționale în localitățile aparținătoare (prin Programul de dezvoltare al infrastructurii și a unor baze sportive în mediul rural OG.7/2006).			
P301.	Refuncționalizare terenuri de sport și construcție vestiare în localitățile aparținătoare ale municipiului Deva (prin Programul de dezvoltare al infrastructurii și a unor baze sportive în mediul rural OG.7/2006).			
P302.	Realizarea parcului de agrement “Curcubeul anotimpurilor” prin definirea plantelor și a modului de amenajare a acestora, cu instalarea unui sistem de irigare computerizat.			
ACȚIUNI SPECIFICE				
A340.	Acțiuni de tip HARD: Modernizarea, extinderea și dotarea rețelelor de biblioteci din localitățile urbane și rural			
A341.	Modernizarea și extinderea rețelelor de cămine culturale din mediul rural și a caselor de cultură din mediul urban			

<i>Nr.crt.</i>	<i>Proiecte / Acțiuni specifice</i>	<i>Parteneriat</i>	<i>Proiecte conexe</i>	<i>Prioritate</i>
A342.	Modernizarea și extinderea rețelelor de teatre publice sau private			
A343.	Amplasarea unor spații pentru a încuraja expresia liberă (districte creative)			
A344.	Modernizarea și re tehnologizarea cinematografelelor vechi			
A345.	Modernizarea și construcția infrastructurii adecvate pentru practicarea sporturilor (terenuri sportive, inclusiv bazine de înot, pârtii pentru sporturile de iarnă, amenajări pentru sporturile nautice, etc)			
A346.	Modernizarea și amenajarea de parcuri tematice (pentru copii, botanice, grădină zoologică, de distracții, dendrologice, etc)			
A347.	Modernizarea și diversificarea activităților palatelor copiilor și amenajarea de noi locații în zone urbane defavorizate			
A348.	Înființarea, amenajarea spațiilor publice de recreere pentru populația rurală (parcuri, spații de joacă pentru copii, terenuri de sport, piste de biciclete);			
A349.	Construirea/ modernizarea centrelor de tratament din stațiunile balneare			
A350.	Dezvoltarea de produse locale bazate pe wellness (produse cosmetice și anti-îmbătrânire bazate pe apa termală, alimente, obiecte de artizanat, etc)			
A351.	Conservarea patrimoniului și renovarea centrelor balneare ale orașelor			
A352.	Dezvoltarea rețelelor de captare și /sau transport a izvoarelor minerale și saline cu potențial terapeutic, inclusiv pentru a furniza apa termală în spații de cazare			
A353.	Amenajarea în scop turistic a obiectivelor turistice naturale			
A354.	Reabilitarea, modernizarea și dotarea aferentă a muzeelor și altor așezăminte culturale, în vederea promovării patrimoniului cultural imaterial			
A355.	Crearea/ modernizarea/ extinderea infrastructurii de cazare și de agreement turistic de toate tipurile			
A356.	Valorificarea potențialului turistic montan prin: marcaje, amanjare de trasee și refugii montane			
A357.	Amanajarea infrastructurii pentru practicarea turismului de aventură			
A358.	Construirea/ modernizarea căilor de acces la principalele obiective turistice			
A359.	Acțiuni de tip SOFT: Sprijinirea centrelor de cultură			

<i>Nr.crt.</i>	<i>Proiecte / Acțiuni specifice</i>	<i>Parteneriat</i>	<i>Proiecte conexe</i>	<i>Prioritate</i>
A360.	Sprijinirea ONG-urilor din domeniul cultural			
A361.	Sprijinirea manifestațiilor culturale care promovează valorile autentice românești			
A362.	Promovarea și sprijinirea evenimentelor culturale locale și regionale			
A363.	Crearea unor branduri culturale și turistice proprii ale regiunii			
A364.	Elaborarea de studii și analize privind turismul și cultura în Regiunea Vest			
A365.	Înființarea unor asociații / clustere la nivel regional pentru promovarea și dezvoltarea turismului, a culturii și a artei			
A366.	Sprijinirea dezvoltării turismului balnear și de wellness din regiune prin specializarea facilităților de tratament în prevenirea și terapia anti-îmbătrânire			
A367.	Exploatarea și dezvoltarea tipurilor de turism cu potențial în regiune: tursim balnear și de wellness, ecoturism și turism activ, turism urban și de tip MICE			
A368.	Dezvoltarea și promovarea ecoturismului și a turismului activ			
A369.	Crearea unor districte creative în interiorul orașelor			
A370.	Participarea institutelor culturale la schimburi de experiență			
A371.	Promovarea obiectivelor și valorilor regionale la diverse târguri de turism			
A372.	Crearea și promovarea unei agende a evenimentelor pentru fiecare sezon			
A373.	Formarea profesională a personalului care activează în domeniul turismului, în vederea creșterii calității serviciilor			
A374.	Certificarea și acreditarea centrelor de tratament balnear			
A375.	Crearea unor soluții TIC de management al destinațiilor turistice			
A376.	Realizarea de acorduri și parteneriate cu operatorii de turism străini			
A377.	Promovarea regiunii la târgurile de turism naționale și internaționale			
A378.	Crearea și valorificarea unor circuite turistice tematice și a unor produse turistice cu specific regional.			

Obiectivul strategic OS7. Modernizarea managementului și administrației publice locale la nivelul standardelor europene.

Tabel 11.1.7

Nr.crt.	Proiecte / Acțiuni specifice	Parteneriat	Proiecte conexe	Prioritate
Domeniul de intervenție 7.1.				
Realizarea unui sistem modern și eficient de instituții și servicii publice. [Obiectiv specific: Îmbunătățirea capacității instituționale.] Sursa de finanțare: PO Capacitate Administrativă; PO Regional.				
PROIECTE				
P303.	Realizarea Ghișeului unic și informatizare plăți taxe.			
P304.	Realizarea Sistemului informatic de management administrativ integrat. (e-administrație, ERP APL, software, data center, PC-uri, arhivare, document management)			
P305.	Extinderea, actualizarea și integrarea cu serviciile comunitare și alte instituții județene și regionale.			
P306.	Realizarea Platformă E-PCDN (Rețeaua de Dezvoltare a Carierei Profesionale) Deva			
P307.	Realizarea unui sistem de informare și comunicare facil pentru cetățeni – panouri informative Deva.			
P308.	Sistem inovativ de management al documentelor și modernizarea centrului pentru informare a cetățenilor în localitatea Sântuhaln			
P309.	Sistem inovativ de management al documentelor și modernizarea centrului pentru informare a cetățenilor în localitatea Archia			
P310.	Sistem inovativ de management al documentelor și modernizarea centrului pentru informare a cetățenilor în localitatea Bârcea Mică			
P311.	Sistem inovativ de management al documentelor și modernizarea centrului pentru informare a cetățenilor în localitatea Cristur			
P312.	Realizarea și implementarea Evidenței informatizate a persoanei –localitatea Sântuhaln.			
P313.	Realizarea și implementarea Evidenței informatizate a persoanei –localitatea Archia.			
P314.	Realizarea și implementarea Evidenței informatizate a persoanei –localitatea Bârcea Mică.			

Nr.crt.	Proiecte / Acțiuni specifice	Parteneriat	Proiecte conexe	Prioritate
P315.	Realizarea și implementarea Evidenței informatizate a persoanei –localitatea Cristur.			
ACȚIUNI SPECIFICE				
A379.	Reabilitarea/modernizarea sediilor instituțiilor publice și dotarea acestora (inclusiv cu echipamente IT)			
A380.	Sprijin pentru elaborarea strategiilor de dezvoltare locală/ sectorială			
A381.	Cursuri de formare profesională continuă pentru funcționarii publici și dezvoltarea abilităților specifice ale acestora			
A382.	Realizarea de schimburi de experiență și bune practici între personalul instituțiilor similare			
A383.	Implementarea unor proceduri și mecanisme de lucru unitare în cadrul instituțiilor similare			
A384.	Implementarea unor programe de e-guvernare			
<p>Domeniul major de intervenție 7.2. Dezvoltarea flexibilă și oportună a cadrului instituțional de administrație publică locală. <i>[Obiectiv specific: Crearea mecanismelor și a unui cadru instituțional corelat cu realitățile și necesitățile regionale, care să sprijine atingerea obiectivelor regionale de dezvoltare.]</i> Sursa de finanțare: PO Capacitate Administrativă; PO Regional.</p>				
ACȚIUNI SPECIFICE				
A385.	Înființarea unor instituții (centre, birouri, agenții) regionale în domenii considerate relevante: inovare, export, turism.			
A386.	Crearea unor structuri partenoriale / comitete sectoriale în domenii considerate relevante: inovare, resurse umane, sănătate și incluziune socială, dezvoltare economică.			
A387.	Crearea unor mecanisme financiare pentru a accelera dezvoltarea economică, inclusiv crearea unui fond regional de dezvoltare.			

**Proiectul P 197: “Retehnologizarea Sistemului de termoficare în Municipiul Deva”
- Detaliere proiecte și etapizare -**

Tabel 11.1.8

Nr. crt.	Proiecte detaliate / Etapizare
1.	<p>Retehnologizarea echipamentelor și instalațiilor din punctele termice pentru funcționarea eficientă la capacitățile necesare.</p> <p>- Modernizarea sistemului de preparare a agentului termic pentru încălzire și apă caldă de consum la punctele termice din municipiul Deva.</p> <p>- Retehnologizarea sistemului de pompare a agentului termic în punctele termice - municipiul Deva.</p> <p>- Completarea sistemului de automatizări în punctele termice.</p>
2.	<p>Modernizarea și completarea instalațiilor electrice de iluminat și forță, TGD, pentru asigurarea calitativă și economia de energie.</p> <p>- Etapa I : PT 1, PT, 2, PT 3, PT 7, PT 9, PT 10, PT 14, PT 17, PT 18, PT 22, PT 26, PT 26 B, PT 43</p>
3.	<p>Retehnologizarea echipamentelor de monitorizare și transmitere date din punctele termice.</p>
4.	<p>Eliminarea pierderilor de căldură prin izolarea, reabilitarea instalațiilor utilitare ale punctelor termice.</p>
5.	<p>Eliminarea pierderilor de căldură prin izolarea, reabilitarea construcțiilor punctelor termice (anvelope clădiri PT, compartimentări, terase).</p> <p>- Etapa I: PT 1, PT 3, PT 7, PT 9, PT 10, PT 14, PT 17, PT 18, PT 22, PT 26, PT 26 B, PT 43.</p>
6.	<p>Extinderea și prelungirea rețelelor de distribuție și recirculare apă caldă de consum, aferente punctelor termice.</p>
7.	<p>Contorizarea energiei termice și a apei calde de consum la nivel de consumator.</p>
8.	<p>Modernizarea rețelelor de distribuție aferente punctelor termice în mun. Deva.</p>
9.	<p>Modernizarea rețelelor de termoficare (din patrimoniul public Deva).</p>
10.	<p>Implementarea sistemului SCADA de monitorizare și acționare la distanță pentru asigurarea calității de furnizare în termoficarea centralizată.</p> <p>- La toate punctele de lucru și dispecerat;</p> <p>Realizarea rețelei VPN pentru preluarea și transmiterea informațiilor între punctele termice și dispecerat.</p> <p>Acționare la distanță pentru asigurarea calității de furnizare în termoficarea centralizată.</p>
11.	<p>Retehnologizarea sistemului de termoficare în municipiul Deva - modernizarea rețelelor de distribuție aferente punctelor termice. (Rețele parțiale aferente PT).</p> <p>Rețele termice PT 1 - ramura bloc K5, 49, E 24A - ramura bloc 21, B8, - ramura bloc 54, 55 - racorduri recirculare A.C.C. lipsă la blocuri</p>

Nr. crt.	Proiecte detaliate / Etapizare
	Rețele termice PT 2 - ramura bloc A3, A4, A5/2 B5,C2, A2, + K3-inc, - ramura bloc F1, E2, F2, - ramura bloc E1A, F3 - racorduri recirculare A.C.C. lipsă la blocuri
	Rețele termice PT 3 - ramura bloc A1, K1, A6, B6, Complex cuib, - ramura bloc A6', B6', - ramura A.C.C. bloc K2, A5 , K3 - racorduri recirculare A.C.C. lipsă la blocuri
	Rețele termice PT 4 - ramura bloc 36, 37 - racorduri recirculare A.C.C. lipsă la blocuri
	Rețele termice PT 5 - ramura bloc A9, - ramura bloc 11, D3, D2- Zamfirescu, - ramura bloc G, F, E, - racorduri recirculare A.C.C. lipsă la blocuri
	Rețele termice PT 6 - ramura bloc E 4, - ramura bloc B, K - ramura bloc I, A1 - racorduri recirculare A.C.C. lipsă la blocuri
	Rețele termice PT 7 - ramura bloc C1, C2 - racorduri recirculare A.C.C. lipsă la blocuri
	Rețele termice PT 8 - ramura bloc 3 - racorduri recirculare A.C.C. lipsă la blocuri
	Rețele termice PT 9 - rețele termice nemodernizate - racorduri recirculare A.C.C. lipsă la blocuri
	Rețele termice PT 9A - rețele termice nemodernizate - racorduri recirculare A.C.C. lipsă la blocuri
	Rețele termice PT 9B - rețele termice nemodernizate - racorduri recirculare A.C.C. lipsă la blocuri
	Rețele termice PT 10 - ramura bloc A, Astoria - ramura bloc 7, 7A. - racorduri recirculare A.C.C. lipsă la blocuri
	Rețele termice PT 11 - ramura bloc 31A, 14 - ramura bloc 20, - racorduri recirculare A.C.C. lipsă la blocuri
	Rețele termice PT 11Bis - ramura bloc 25, 26, 27, 21, 40, 41. - ramura bloc 73, 74,72, 75, - racorduri recirculare A.C.C. lipsă la blocuri
	Rețele termice PT 12 - ramura bloc 52, 67, 63A, 63B,56 - racorduri recirculare A.C.C. lipsă la blocuri
	Rețele termice PT 13 - ramura bloc 68, Camine nefam, 60,61,66, 68 - racorduri recirculare A.C.C. lipsă la blocuri
	Rețele termice PT 14 - ramura bloc L1, P1, P2, - racorduri recirculare A.C.C. lipsă la blocuri

Nr. crt.	Proiecte detaliate / Etapizare
	Rețele termice PT 15A - rețele termice nemodernizate la blocuri. - racorduri recirculare A.C.C. lipsă la blocuri
	Rețele termice PT 16A - ramura bloc 10, 11, 19, - ramura bloc 12,13, 14, 16, 17, 18 - ramura bloc 15, 22, 21 - ramura bloc 7 - racorduri recirculare A.C.C. lipsă la blocuri
	Rețele termice PT 17 - ramura bloc 2, 3, 1A, 1B, - ramura bloc 6 - racorduri recirculare A.C.C. lipsă la blocuri
	Rețele termice PT 18 - ramura bloc L1, L2, L3, M, N - ramura bloc L4 - racorduri recirculare A.C.C. lipsă la blocuri
	Rețele termice PT 20 E - rețele termice nemodernizate - racorduri recirculare A.C.C. lipsă la blocuri
	Rețele termice PT 21 - rețele termice nemodernizate
	Rețele termice PT 22 - rețele termice nemodernizate - racorduri recirculare A.C.C. lipsă la blocuri
	Rețele termice PT 22A - rețele termice nemodernizate - racorduri recirculare A.C.C. lipsă la blocuri
	Rețele termice PT 26 - ramura bloc K6, 45, 43, - ramura bloc 40, 9, 44, 47, - ramura bloc Complex, bloc 109, 110, 111 - racorduri recirculare A.C.C. lipsă la blocuri
	Rețele termice PT 26B - ramura bloc D4, V, U, S, R, P - ramura bloc D6, D7, - racorduri recirculare A.C.C. lipsă la blocuri
	Rețele termice PT 27 - ramura bloc 1, 2, 3, 4 Kogalniceanu - ramura bloc F4,F5, - racorduri recirculare A.C.C. lipsă
	Rețele termice PT 28 - ramura bloc 21, 22, 14, 15, 16 - ramura bloc 25, 26, 29,30, 33, 34, 35, 36, 37 - racorduri recirculare A.C.C. lipsă la blocuri
	Rețele termice PT 35 - rețele termice nemodernizate - racorduri recirculare A.C.C. lipsă la blocuri
	Rețele termice PT 39 - rețele termice nemodernizate - racorduri recirculare A.C.C. lipsă la blocuri
	Rețele termice PT 40 - rețele termice nemodernizate - racorduri recirculare A.C.C. lipsă la blocuri
	Rețele termice PT 43 - rețele termice nemodernizate - racorduri recirculare A.C.C. lipsă la blocuri
	Rețele termice PT 44 - ramura bloc D1, D2, D3, D5, 28 - racorduri recirculare A.C.C. lipsă la blocuri

Nr. crt.	Proiecte detaliate / Etapizare
12.	Retehnologizarea sistemului de termoficare în municipiul Deva - extinderea și prelungirea rețelelor de distribuție și recirculare apă caldă de consum, aferente punctelor termice.
13.	<p>Retehnologizarea sistemului de termoficare în municipiul Deva- modernizarea rețelelor de termoficare (din patrimoniul public C.L.Deva)</p> <p>Racord termoficare PT 1 Racord termoficare PT 7 Rețele și racord termoficare PT 9 A Rețele și racord termoficare PT 9 B Rețele și racord termoficare PT 11 Bis Rețele și racord termoficare PT 15 A Rețele și racord termoficare PT 18 Rețele și racord termoficare PT 20 E Rețele și racord termoficare PT 21 Racord termoficare PT 26 Rețele și racord termoficare PT 27 Rețele și racord termoficare PT 35 Racord termoficare PT 40 Rețele și racord termoficare PT 44</p>
14.	Retehnologizarea sistemului de termoficare în municipiul Deva- contorizarea energiei termice și a apei calde de consum la nivel de consumator.
15.	<p>Dezvoltarea și extinderea sistemului de termoficare urbană.</p> <p>Dezvoltare surse de energie pentru termoficare urbană cu agent termic produs prin cogenerare. - Alimentarea cu energie termică a unor obiective noi, consumatori urbani, sau a unor agenți economici din Deva</p> <p>Dezvoltarea și extinderea rețelelor de termoficare.</p> <p>Extinderea sistemului de termoficare cu noi capacități de preparare și furnizare la consumatori.</p> <p>Dezvoltare surse de energie pentru termoficare urbană.</p>
16.	<p>Modernizare sursa de termoficare</p> <ul style="list-style-type: none"> - Modernizare sursa de termoficare odată cu reehnologizarea grupurilor energetice la capacitatea instalată pentru producerea energiei termice - Montarea de generatoare de energie (cogenerare) pentru energie electrică și termică funcționând cu combustibil gazos pentru a produce energie termică și energie electrică și apă caldă de consum pentru Municipiul Deva

STRUCTURI PARTENERE

Tabel 11.1.9

<i>Nr.crt.</i>	<i>Denumirea instituției</i>	<i>Denumire simbolică</i>
1.	Agenția pentru Dezvoltare Regională Vest	ADR Vest
2.	Agenția Județeană pentru Ocuparea Forței de Muncă	AJOFM
3.	Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare	BERD
4.	Centrul Cultural “Drăgan Muntean”	CCDM
5.	Camera de Comerț și Industrie a Județului Hunedoara	CCIJH
6.	Consiliul Județean Hunedoara	CJH
7.	Compania Națională de Drumuri Naționale și Autostrăzi	CNADNR
8.	Direcția Sanitară Județeană Hunedoara	DSJH
9.	Guvernul României	GOV
10.	Inspectoratul Școlar Județean Hunedoara	ISJH
11.	Muzeul Civilizației Dacice și Romane Deva	MCDRD
12.	Ministerul Transporturilor	MT
13.	Societatea Complexul Energetic Hunedoara	SCEH
14.	Uniunea Artiștilor Plastici – Filiala Deva	UAP
15.	Universitatea Lucian Blaga Sibiu	ULBS
16.	Universitatea de Științe Agricole și Medicină Veterinară a Banatului Timișoara	USAMVB
17.	Universitatea Tehnică Hunedoara	UTH

11.5. Monitorizarea implementării strategiei

Implementarea presupune procesul de transformare a resurselor disponibile (materiale, financiare, umane) în rezultate calitative și cantitative, astfel încât să fie atinse toate obiectivele strategice definite și, prin intermediul acestora, la sfârșitul perioadei de planificare, misiunea asumată.

Având în vedere restricțiile care se impun privind resursele disponibile, în etapa de elaborarea strategiei a fost urmărită în mod permanent menținerea unei corelări dinamice între ceea ce este de dorit a fi realizat cu ceea ce este posibil în condițiile resurselor existente și ceea ce este probabil, în condițiile previzionate.

De asemenea, este necesar să se în considerare faptul că însăși procesul de implementare induce schimbări, uneori deosebit de importante, ale parametrilor de stare aferenți mediului de manifestare economic și social, ca urmare a efectelor rezultate din implementarea noilor facilități operaționale rezultate. De aici imperativul parcurgerii unui proces de evaluare-reevaluare continuu, cu reveniri asupra cerințelor formulate inițial și ameliorarea/dezvoltarea acestor cerințe în conformitate cu situația economico-socială actualizată. Mai mult, saltul tehnologic nu mai reprezintă un element de excepție. În timp scurt acesta poate reconfigura esențial necesitățile, aspirațiile și restricțiile impuse unui cadru atât de laborios cum este cel reprezentat de portofoliul de proiecte prin care se materializează strategia de dezvoltare a unei zone administrative.

Fiind o strategie pe termen mediu, procesul de implementare se va afla sub acțiunea unei multitudini de factori interni și externi, care pot produce efecte pozitive sau negative asupra domeniilor specifice vizate de planificarea strategică. În aceste condiții, **monitorizarea** se va realiza pe tot parcursul procesului de implementare și la sfârșitul lui, prin compararea cantitativă și calitativă a rezultatelor finale obținute cu cele preconizate prin planificare. Rezultatele concrete ale procesului de monitorizare se traduc prin realizarea de ajustări da natura acțiunilor corective ale unui proces de auditare.

Referitor la perioada de realizare a monitorizării, pe lângă monitorizările care se conformează la necesitatea unor raportări impuse de cadrul managerial definit la nivelul instituției Primăriei Deva, fiecare implementare de proiect are un ciclu de viață propriu, ceea ce presupune luarea în considerare a momentelor critice de implementare care se definesc la nivel de proiect. Repunerea oportună a unui proiect pe traiectoria optimă de dezvoltare înseamnă un cumul de elemente benefice, cele mai multe de natura economiilor de resurse, fie că este vorba de resurse materiale, umane sau deresursa timp.

Dinamismul, coerența și flexibilitatea afacerilor de succes reprezintă o lecție învățată care se dorește să reprezinte un imperativ al unui sistem de administrare eficient și inovativ. O altă lecție învățată din aceeași arie de referință, mediul de afaceri, este următoarea: "Cine deține informația, deține prioritate în afaceri". Datele și informațiile de monitorizare, materia primă a actului decizional, este necesar să respecte criteriile de calitate ale datelor. Astfel, o informație eronată produce efecte negative mult mai mari decât lipsa informației. Nu în ultimul rând, monitorizarea presupune respectarea unui principiu devenit tradițional în teoria și practica proceselor calitative: "Un lucru trebuie bine făcut de prima dată și de fiecare dată".

Acest proces poate fi pus în practică numai printr-un personal pe deplin conștient de rolul și locul fiecărei piese componente a sistemului integrat complex reprezentat de primăria unui municipiu, în cazul nostru Primăria Municipiului Deva.

Evaluarea va aprecia în egală măsură performanța - realizarea concretă, cantitativă și calitativă a obiectivelor propuse, cât și procesul de implementare - modul în care au fost atinse obiectivele strategice.

Pe lângă procesul de monitorizare și evaluare realizat de către personalul cu responsabilități în acest sens stabilit la nivelul Consiliului Local Deva, se are în vedere apelarea la experți, atunci când se consideră necesar, sau constituirea de comisii consultative de experți prin care să se evalueze periodic proiectele propuse și impactul gestionării resurselor alocate, fie la nivelul instituțiilor din subordine, fie la nivelul altor entități finanțate în parteneriat, pe baza proiectelor aprobate aflate în implementare.

Măsurarea performanțelor proiectelor urmează să fie evaluată în cadrul unui proces transparent, care să țină cont de criteriile de evaluare ale Uniunii Europene privind relevanța, eficiența, eficacitatea, impactul și sustenabilitatea proiectelor. Abaterile constatate vor impune luarea unor măsuri de corecție agreeate de comun acord prin contractele de finanțare semnate între părți.

Pentru a se asigura monitorizarea implementării Strategiei și susține evaluările ulterioare, a fost identificat un set de indicatori de rezultat, realizări și impact.

Stabilirea indicatorilor a realizat pe baza documentele orientative elaborate de Comisia Europeană, referitoare la sistemele de monitorizare și evaluare a programelor și proiectelor, astfel încât să poată fi evidențiat într-un mod oportun și eficient progresul realizat prin prisma criteriilor urmărite la un moment dat.

Având în vedere caracterul complex, eterogen, al obiectivelor strategice, a fost necesară structurarea indicatorilor în concordanță directă cu schema generală urmărită pentru constituirea portofoliului de proiecte și acțiuni specifice. Schema rezultată este prezentată în Tabelele 11.2.1 ÷ 11.2.7.

Caracterul omogen al procesului de elaborare a Strategiei rezultă și din utilizarea unei scheme unice de referință – obiective strategice, domenii de intervenție – în cadrul etapelor majore ale elaborării portofoliului de proiecte prin care se concretizează strategia, respectiv: fundamentare, planificare, implementare, evaluare, monitorizare.

Funcție de context și obiectivele manageriale avute în vedere, monitorizarea poate viza diferite niveluri de referință: etapa de implementare a unui proiect, domeniile de intervenție din cadrul obiectivelor strategice, obiectivele strategice sau ansamblul proiectelor, deci portofoliul de proiecte.

INDICATORI DE REZULTAT**Obiectivul strategic OS1. Dezvoltarea unei economii moderne, bazată pe industrii și tehnologii novatoare, performante și creative**

Tabel 11.2.1

Nr.crt.	Indicatori de rezultat
Domeniul de intervenție 1.1. Consolidarea infrastructurii și capacităților regionale de cercetare-dezvoltare-inovare și promovarea centrelor de competență <i>[Obiectiv specific: Creșterea capacității de cercetare și inovare din regiune.]</i>	
1.	Centre de inovare / birouri înființate (nr);
2.	Platforme de inovare pentru echilibrarea cererii (nr);
3.	Participarea institutelor de cercetare și dezvoltare în rețele, programe internaționale (nr);
4.	Structuri de cercetare, din care de interes european (nr.);
5.	Ponderea cheltuielilor cu C&D în PIB, din care cheltuielile întreprinderilor (%);
6.	Număr întreprinderi inovative % din totalul IMM-uri;
7.	Forța de muncă ocupată în activități de cercetare-dezvoltare (%).
Domeniul de intervenție 1.2. Încurajarea investițiilor private în CDI, crearea de clustere și lanțuri de furnizori. <i>[Obiectiv specific: Transformarea rezultatelor cercetării în afaceri de succes și creșterea cooperării între actorii locali și regionali responsabili pentru cercetare, dezvoltare tehnologică, inovare și dezvoltarea afacerilor.]</i>	
8.	Proiecte de cooperare legate de procese, produse, transfer de tehnologie noi cu implicarea
9.	IMM-urilor (nr.);
10.	Rețelele de furnizori în regiune (nr.);

Nr.crt.	Indicatori de rezultat
11.	Companii locale implicate în clustere (nr.);
12.	Clustere noi (nr.);
13.	Companii locale care au reușit să devină furnizori și subcontractanți internaționali (nr.);
14.	Contacte de afaceri între IMM-uri și companii mari (nr.);
15.	Spin-off-uri (nr.).
16.	Creșterea nivelului de productivitate în rândul întreprinderilor (%);
17.	Cooperări între companii (nr.);
18.	IMM-urile care desfășoară în propria firmă activități de cercetare-inovatoare (nr.).
Domeniul de intervenție 1.3. Sprijinirea sectoarelor cheie cu potențial de specializare inteligentă din regiune. <i>[Obiectiv specific: Îmbunătățirea accesului la servicii de sprijin specifice pentru întreprinderile din sectoarele cheie, pentru a favoriza dezvoltarea lor.]</i>	
19.	IMM-uri inovative nou create în aceste sectoare (nr.);
20.	Companiile intrate pe piețe noi (nr.);
21.	Creșterea rezultatelor la export dar și acoperirea pieței interne cu unele produse cheie (%).
22.	Creșterea ponderii sectoarelor economice cu valoare adăugată (%);
23.	Creșterea ocupării forței de muncă în IMM-uri (%);
24.	Creșterea valorii adăugate a producției (%);
25.	Utilizarea eficientă a resurselor locale și a serviciilor suport;
26.	Diversificarea portofoliului de produse și servicii.

Nr.crt.	Indicatori de rezultat
Domeniul de intervenție 1.4. Dezvoltarea și diversificarea oportunităților economice în întreaga arie administrativă Deva.. <i>[Obiectiv specific: Crearea unui mediu de afaceri dinamic, cu firme competitive la nivel intern și internațional.]</i>	
27.	Locuri de muncă nou create (nr.)
28.	Rata activității de întreprinzător individual de (noi întreprinzători / populație) (%)
29.	Rata de supraviețuire a afacerilor (%)
30.	Creșterea volumului exporturilor (%)
31.	Rata crescută a IMM-urilor cu activități de export (%)
32.	IMM-uri nou create (nr.)
33.	Creșterea densității IMM-urilor per 1000 locuitori
34.	Creșterea ocupării forței de muncă în IMM-uri (%)
35.	Creșterea cifrei de afaceri
36.	Creșterea numărului de afaceri noi
37.	Diversificarea sectoarelor de afaceri
Domeniul de intervenție 1.5. Sprijinirea structurilor și serviciilor suport pentru afaceri. <i>[Coordonarea și specializarea structurilor suport pentru afaceri și dezvoltarea portofoliului de servicii pentru întreprinderi.]</i>	
38.	Infrastructuri suport pentru afaceri nou create sau modernizate (nr.)
39.	Rata de ocupare a structurilor suport pentru afaceri (%)
40.	Servicii oferite în cadrul structurilor suport pentru afaceri (nr.)
41.	Companii asistate în demersul de localizare (nr.)
42.	Scheme de sprijin financiar pentru întreprinderile localizate în structurile suport (nr.)

Nr.crt.	Indicatori de rezultat
43.	Ofertă comună a regiunii promovată intern și internațional
44.	Specializarea structurilor suport pentru afaceri
Domeniul de intervenție 1.6. Reabilitarea siturilor industriale poluate și abandonate și a terenurilor nefolosite. <i>[Obiectiv specific: Reabilitarea fostelor situri industriale și dezvoltarea de noi structuri economico-sociale.]</i>	
45.	Suprafață ocupată de site-uri industriale reabilite și pregătite pentru noi activități (ha)
46.	Crearea de noi locuri de muncă (nr.)
47.	Companii localizate în structurile de afaceri create (nr.)
48.	Reducerea suprafeței ocupate de situri dezafectate și / sau contaminate (ha)
49.	Îmbunătățirea calității mediului înconjurător și îmbunătățirea imaginii și peisajului
50.	Conversia funcțională și economică a zonelor rurale și urbane
Domeniul de intervenție 1.7. Îmbunătățirea infrastructurii de telecomunicații și implementarea de aplicații bazate pe tehnologii avansate. <i>[Obiectiv specific: Valorificarea la maxim a potențialului TIC existent.]</i>	
51.	Proiecte de rețele broadband (nr.)
52.	Aplicații de tip “e” (nr.)
53.	IMM-uri care utilizează aplicațiile TIC în cadrul afacerilor (nr.)
54.	Creșterea accesului la serviciile de internet în cadrul gospodăriilor, îndeosebi a populației defavorizate și din zonele izolate
55.	Ofertă dinamică și interoperabilă de cloud computing
56.	Utilizarea tehnologiilor de cloud-computing în cadrul administrației publice și întreprinderilor
57.	Introducerea competențelor și educației digitale

Obiectivul strategic OS2. Dezvoltarea complexă urbană integrată, ecologică, cu conexiuni durabile și accesibilitate multimodală flexibilă la spațiul economic național și internațional.

Tabel 11.2.2

Nr.crt.	Indicatori de rezultat
<p>Domeniul de intervenție 2.1. Continuarea investițiilor la infrastructura aferentă rețelelor TEN-T. <i>[Obiectiv specific: Dezvoltarea și modernizarea infrastructurii de interes național și regional, cu prioritate pe axele TEN-T care să pună baza unui transfer eficient între modurile de transport.]</i></p>	
1.	Drumuri noi - autostrăzi (km)
2.	Cale ferată pe care se poate rula cu viteză superioară (km de șine pe care se poate rula cu 160 km / oră)
3.	Modernizare infrastructurii aeroportuare
4.	Reducerea duratei de transport ca urmare a unei infrastructuri rutiere și feroviare moderne (%)
5.	Creșterea ponderii transportului feroviar în transportul total (%)
6.	Creșterea capacității pentru transportul aerian (%)
7.	Conectivitate îmbunătățită cu alte regiuni și cu București
<p>Domeniul de intervenție 2.2. Dezvoltarea infrastructurilor de transport cu rol de artere suport pentru rețelele TEN-T. <i>[Obiectiv specific: Conectivitate îmbunătățită între localități și principalele coridoare europene de transport.]</i></p>	
8.	Dumuri județene modernizate (km)
9.	Drumuri expres (km)
10.	Creșterea capacității portante a rețelelor rutiere acolo unde aceasta este la limita superioară a valorilor de trafic sau chiar depășită
11.	Șosele de centură (km)
12.	Scăderea accidentelor pe tronsoanele de drum reabilitate (%)

Nr.crt.	Indicatori de rezultat
Domeniul de intervenție 2.3. Realizarea unui sistem integrat de transport [Obiectiv specific: Reducerea semnificativă a timpilor de parcurs, îmbunătățirea siguranței și a calității serviciilor de transport, precum și integrarea în coridorul interoperabil „E” de marfă.]	
13.	Rețea de străzi urbane modernizate (km)
14.	Drumuri comunale noi / modernizate (km)
15.	Terminale multimodale (nr.)
16.	Gări modernizate (nr.)
17.	Sisteme informatice implementate în gări (nr.)
18.	Centre de management al traficului (nr.)
19.	Reducerea numărului de accidente și creșterea siguranței în transporturi (%)
20.	Sisteme ITS implementate (nr.)
Domeniul de intervenție 2.4. Dezvoltare urbană integrată. [Obiectiv specific: Creșterea rolului și funcțiilor orașelor, astfel încât să ofere toate facilitățile necesare pentru a asigura condiții superioare de viață locuitorilor.]	
21.	Clădiri și ansambluri urbane de patrimoniu restaurate (nr.)
22.	Clădiri/ areale părăsite reabilitate și puse în valoare (nr.)
23.	Clădiri rezidențiale reabilitate și locuințe nou construite (nr.)
24.	Suprafață parcuri și spații verzi create/ extinse/ reabilitate (mp)
25.	Proiecte de dezvoltare promovate (nr.)
26.	Străzi urbane și spații pietonale reabilitate/ modernizate (km, mp)

Nr.crt.	Indicatori de rezultat
27.	Mijloace de transport în comun ecologice achiziționate și rute îmbunătățite ale transportului în comun (nr.)
28.	Calitate îmbunătățită a serviciilor aferente transportului în comun (informații în timp real, sistem eficient de ticketing, menținerea tarifelor rezonabile, amenajarea de noi stații).
29.	Piste de biciclete create (km)
30.	Poduri, podețe, viaducte construite (nr.)
31.	Locuri de parcare create (nr.)
32.	Creșterea satisfacției cetățenilor privind calitatea vieții în orașele de reședință - %
33.	Creșterea gradului de acces la serviciile publice (%)
34.	Creșterea suprafeței spațiilor verzi pentru a îndeplini pragul minimum european de 26 m /locuitor de spațiu verde
35.	Reducerea timpilor de trafic în oraș - %
36.	Reducerea timpilor de deplasare în zonele apropiate orașelor - %
37.	Creșterea numărului de cetățeni care utilizează transportul în comun - %
38.	Scăderea gradului de poluare din orașe - %
39.	Creșterea numărului de turiști - % / an
40.	Creșterea ponderii străzilor modernizate (% , lungimea km modernizați)
41.	Scăderea numărului de monumente arhitecturale aflate în stare de degradare
Domeniul de intervenție 2.5. Valorificarea caracterului transfrontalier al Regiunii Vest. [Obiectiv specific: <i>Întărirea legăturilor și cooperării din zona transfrontalieră cu scopul de a genera o dezvoltare social-economică sustenabilă.</i>]	
42.	Scăderea duratei de parcurs pe rutele care fac legătura între țări
43.	Creșterea competitivității economice

<i>Nr.crt.</i>	<i>Indicatori de rezultat</i>
44.	Creșterea gradului de protecție în situații de urgență
45.	Realizarea unor puncte de trecere a frontierei îndeosebi la granița cu Serbia
46.	Drumuri locale modernizate (km)
47.	Centre de afaceri (nr.)
48.	Stații moderne de reciclare a deșeurilor (nr.)
49.	Echipamente spitalicești achiziționate (nr.)
50.	Unități spitalicești modernizate (nr.)
51.	Proiecte de cercetare (nr.)
52.	Schimburii de experiență între partenerii din zona transfrontalieră (nr.)
53.	Obiective turistice reabilite (nr.)

Obiectivul strategic OS3. Realizarea unui portofoliu integrat de servicii de susținere eficientă și oportună a capacităților economice, operaționale, de resurse umane, utilitare și sociale ale polului urban Deva

Tabel 11.2.3

Nr.crt.	Acțiuni orientative
<p>Domeniul de intervenție 3.1. Îmbunătățirea accesului populației la educație și formare profesională, precum și creșterea calității acestora. <i>[Obiectiv specific: Creșterea participării populației la educație asigurarea unui proces educațional modern și de calitate, capabil să asigure resurse umane pregătite pentru piața muncii.]</i></p>	
1.	Grădinițe create / reabilite / modernizate / extinse / dotate (nr.)
2.	Unități din învățământul obligatoriu / liceal reabilite / modernizate / extinse / dotate (nr.)
3.	Elevi (inclusiv preșcolari) și studenți care beneficiază de infrastructura reabilitată
4.	Campusuri pre-universitare și universitare reabilite / modernizate / extinse / dotate (nr.)
5.	Centre de formare profesională continuă create / reabilite / modernizate / extinse / dotate (nr.)
6.	Cadre didactice care s-au perfecționat prin participarea la cursuri de formare profesională continuă și stagii în companii (nr.)
7.	Elevi / studenți care beneficiază de stagii de practică și ucenicie în cadrul întreprinderilor (nr.)
8.	Curricula adaptată la nevoile de pe piața forței de muncă (nr.)
9.	Persoane care au părăsit timpuriu școala reintegrate în educație (nr.)
10.	Laboratoare școlare (nr.)
11.	Gradul de acoperire al școlilor cu infrastructură IT (%)
12.	Campanii de informare / conștientizare derulate (nr.)
13.	Parteneriate încheiate între unitățile de învățământ și mediul de afaceri, între școli, părinți și comunități pentru reducerea părăsirii timpurii a școlii (nr.)
14.	Elevi din grupurile vulnerabile care beneficiază de programe integrate pentru creșterea accesului și participării la educație (nr.)
15.	Reducerea ratei de părăsire timpurie a școlii la maxim 10%

Nr.crt.	Acțiuni orientative
16.	Creșterea ponderii populației cu vârsta între 30 și 34 de ani cu studii superioare la cel puțin 30%
17.	Creșterea ratei de participare la procesul de învățare pe tot parcursul vieții a persoanelor cu vârsta între 25-64 ani la cel puțin 8%
18.	Creșterea ponderii copiilor cu vârsta între 4 ani și vârsta de accedere în învățământul primar obligatoriu care participă la educația preșcolară la cel puțin 90%;
19.	Reducerea ponderii persoanelor cu vârsta de 15 ani cu competențe scăzute de citire, matematică și științe sub 15%
Domeniul de intervenție 3.2. Creșterea ocupării forței de muncă. <i>[Obiectiv specific: Crearea unei piețe a forței de muncă moderne, flexibile și inclusive, precum și pregătirea resurselor umane pentru modificări structurale.]</i>	
20.	Dezvoltarea de mecanisme, inclusiv instituționale, de monitorizare a forței de muncă (nr.)
21.	Persoane care participă la cursuri de formare profesională (nr.)
22.	Insertia tinerilor pe piața forței de muncă în maxim 6 luni de la absolvirea ultimei forme de educație (%)
23.	Întreprinderi care implementează politici de responsabilitate socială (nr.)
24.	Parteneriate între întreprinderi, organizații sindicale, patronate, furnizori de formare profesională continuă, ONG-uri și alți actori relevanți pe piața muncii (nr.)
25.	Burse de locuri de muncă și job shopuri pentru șomeri/ persoane inactive (nr.)
26.	Creșterea gradului de ocupare la 70% pentru persoanele cu vârstă între 20-64 ani
27.	Reducerea ratei șomajului în rândul tinerilor cu vârste între 15 - 25 de ani la 15%
Domeniul de intervenție 3.3. Promovarea incluziunii sociale și combaterea riscului de sărăcie. <i>[Obiectiv specific: Creșterea calității vieții grupurilor vulnerabile și persoanelor din comunitățile defavorizate și asigurarea accesului la servicii sociale de calitate, adaptate nevoilor beneficiarilor.]</i>	
28.	Servicii sociale cu cazare (inclusiv centre de tip familial pentru copii și locuințe protejate) și servicii de zi fără cazare (centre de zi multifuncționale, unități mobile) create/reabilitate/modernizate/extinse, inclusiv în mediul rural și în comunitățile dezavantajate (nr.)

Nr.crt.	Acțiuni orientative
29.	Beneficiari ai centrelor sociale cu cazare și ai centrelor sociale fără cazare create/reabilitate/ modernizate/ extinse (nr.)
30.	Persoane din comunitățile dezavantajate sprijinite prin măsuri integrate și / sau implicate în programe de formare profesională (nr.)
31.	Persoane care lucrează în sistemul serviciilor sociale care au participat la formare profesională continuă (nr.)
32.	Asistenți maternali selectați/ pregătiți și monitorizați (nr.)
33.	Creșterea numărului de copii dați spre adopție - %
34.	Campanii de conștientizare/ informare pentru publicul larg, dar și pentru grupurile vulnerabile (nr.)
35.	Parteneriate create între furnizorii publici și furnizorii privați de servicii sociale/ ONG-uri din domeniul social (nr.)
36.	ONG-uri cu activitate în domeniul social sprijinite (nr.)
37.	Întreprinderi sociale și ateliere protejate create/ dezvoltate (nr.)
38.	Diminuarea riscului de sărăcie și excludere socială pentru cel puțin 55.000 persoane
39.	Acces crescut la servicii sociale
40.	Servicii sociale de calitate
41.	Întreprinderi care implementează politici de responsabilitate socială și număr de persoane din grupurile vulnerabile angajate (nr.)
Domeniul de intervenție 3.4.	
Îmbunătățirea calității serviciilor medicale și a accesului populației la acestea.	
[Obiectiv specific: Crearea unui sistem medical eficient, care funcționează în favoarea pacienților, contribuind la îmbunătățirea stării de sănătate a populației.]	
42.	Obiective de infrastructură sanitară (spitale, ambulatorii) construite/ reabilitate/modernizate/ extinse/ echipate (nr.)
43.	Unități pentru intervenții în situații de urgență echipate, inclusiv cu facilități de transport achiziționate (nr.)
44.	Unități sanitare private nou înființate/modernizate/ extinse (nr.)
45.	Unități mobile (nr.)
46.	Pacienți care beneficiază de infrastructura construită/ reabilitată/ modernizată (nr.)

<i>Nr.crt.</i>	<i>Ațiuni orientative</i>
47.	Programe de prevenire pentru reducerea riscului îmbolnăvirilor (nr.)
48.	Programe de informare, prevenire și educație a populației pentru reducerea riscului îmbolnăvirilor (nr.)
49.	Îmbunătățirea stării de sănătate a populației reflectată în îmbunătățirea principalilor indicatori (reducerea ratei de mortalitate, reducerea ratei de mortalitate infantile, creșterea speranței de viață)
50.	Sistem de sănătate de calitate
51.	Acces crescut la serviciile de sănătate
52.	Pachet de bază de servicii medicale gratuite bine stabilit și accesibil tuturor Sistem de e-sănătate implementat Sistem regional de asigurări de sănătate

Obiectivul strategic OS4. Optimizarea calității factorilor de mediu și a eficienței energetice prin creșterea sustenabilă, promovarea energiilor regenerabile și management proactiv al situațiilor de risc

Tabel 11.2.4

Nr.Crt.	Indicatori de rezultat
Domeniul de intervenție 4.1. Îmbunătățirea calității factorilor de mediu. [Obiectiv specific: Îmbunătățirea accesului populației la servicii publice și edilitare de calitate prin dezvoltarea și extinderea infrastructurii de alimentare, epurare, reciclare și valorificare deșeuri.]	
1.	Companii din domeniul industrial care și-au montat filtre de reținere a emisiilor
2.	Stații de reciclare construite/reabilitate
3.	Depozite de deșeuri construite/reabilitate
4.	Depozite de deșeuri neconforme închise
5.	Stații de transfer construite/reabilitate
6.	Terenuri afectate de activitatea industrială decontaminate și ecologizate
7.	Încheierea de contracte de gestionare a deșeurilor în toată regiunea
8.	Stații de tratare a apelor menajere construite/reabilitate
9.	Stații de alimentare cu apă construite/reabilitate
10.	Sisteme de gestionare a nămolurilor provenite din epurarea apei implementate
11.	Încheierea de contracte de servicii pentru managementul apei
12.	Nivel emisii GES
13.	Număr redus de depășiri ale limitelor admise de particule în suspensie
14.	% din deșeurile casnice reciclate (urban și rural)
15.	% din deșeurile casnice (urban și rural) eliminate în depozite conforme cu standardele UE
16.	Nr. depozite deșeuri neconforme închise și conservate
17.	Suprafață terenuri decontaminate

Nr.Crt.	Indicatori de rezultat
18.	Nr și % din gospodării conectate direct la rețele de alimentare cu apă potabilă
19.	Nr și % din gospodării conectate direct la un sistem de tratare a apelor reziduale (în zonele rurale izolate soluția poate fi fosa septică)
20.	% din volumul de ape uzate tratate de către stațiile de tratare la standardele UE
21.	Companii din domeniul industrial care și-au montat filtre de reținere a emisiilor
22.	Stații de reciclare construite/reabilitate
23.	Depozite de deșeuri construite/reabilitate
24.	Depozite de deșeuri neconforme închise
25.	Stații de transfer construite/reabilitate
26.	Terenuri afectate de activitatea industrială decontaminate și ecologizate
27.	Încheierea de contracte de gestionare a deșeurilor în toată regiunea
28.	Stații de tratare a apelor menajere construite/reabilitate
29.	Stații de alimentare cu apă construite/reabilitate
30.	Sisteme de gestionare a nămolurilor provenite din epurarea apei implementate
31.	Încheierea de contracte de servicii pentru managementul apei
Domeniul de intervenție 4.2. Creșterea eficienței energetice în clădirile publice și rezidențiale. [Obiectiv specific: Îmbunătățirea confortului termic și scăderea costurilor cu energia (încălzire – răcire iluminat) în clădirile instituțiilor publice (sedii primăriei, instituții de învățământ, spitale, instituții de cultură etc.) și de locuințe (noi și istorice) prin creșterea eficienței energetice și implementarea de sisteme inteligente de monitorizare și control.]	
32.	Scădere amprentei de CO2 a clădirilor
33.	Scăderea punctuală a temperaturii în orașe
34.	% clădiri reabilitate termic (publice, private)
35.	Număr clădiri cu eficiență energetică ridicată (publice, private)
36.	Reducere % a costului cu încălzirea-răcirea clădirilor

Nr.Crt.	Indicatori de rezultat
37.	Suprafață acoperișuri verzi
38.	Îmbunătățirea aspectului și confortului clădirilor
39.	Număr specialiști în implementarea sistemelor de eficientizare energetică
40.	Clădiri publice și private reabilitate-eficientizate energetic
41.	Zone de acoperișuri verzi realizate
42.	Proceduri și modele de soluții tehnice inovative pentru reabilitare - eficientizare energetică pentru clădiri publice și locuințe
43.	Know-how regional privind design-ul și eficiența energetică
44.	Tehnologii și soluții verzi produse la nivel regional
45.	Cultură și motivație privind eficiența energetică în rândul consumatorilor
46.	Regenerarea urbană punctuală a unor cartiere
47.	Planuri de regenerare urbană prin eficientizare energetică
<p>Domeniul de intervenție 4.3. Valorificarea resurselor pentru producerea și utilizare energiei regenerabile. [Obiectiv specific: Valorificarea locală a resurselor regenerabile în vederea creerii de energie sau suplimentării necesarului de energie deja produs din surse convenționale și utilizarea acestora în vederea reducerii costurilor, creșterii nivelului de trai și stimulării activității economice și turistice.]</p>	
48.	Scădere amprentei de CO2 a clădirilor sau a unităților economice
49.	% energie produsă din surse regenerabile la nivel regional
50.	Nr. clădiri cu sisteme de producere a energiei din surse regenerabile
51.	Populație rurală și urbană care beneficiază de producere a energiei din surse regenerabile
52.	Reducerea % a costului cu încălzirea-răcirea clădirilor
53.	Creșterea confortului termic al clădirilor
54.	Număr specialiști în implementarea sistemelor de valorificare a energiilor regenerabile
55.	Infrastructuri de sănătate, sociale, educaționale și loisir care valorifică energiile regenerabile

Nr.Crt.	Indicatori de rezultat
56.	Unități economice care valorifică energiile regenerabile
57.	Comunități rurale și urbane mici care valorifică energiile regenerabile
58.	Comunități peri-urbane emergente sau rurale situate periurban care valorifică energiile regenerabile
59.	Nivel ridicat al condițiilor de viață a populației urbane și rurale
60.	Atractivitate rurală crescută pentru locuire, loisir, turism sau activitate economică
61.	Cultură și motivație privind eficiența energetică în rândul consumatorilor
62.	Know-how regional privind implementarea sistemelor de utilizare a resurselor regenerabile
63.	Tehnologii și soluții verzi produse la nivel regional
64.	Regenerare punctuală a unor zone prin transformarea lor în zone cu eficiență energetică ridicată (cartiere verzi, comunități verzi)
Domeniul de intervenție 4.4. Protecția, conservarea și valorificarea biodiversității. <i>[Obiectiv specific: Protejarea și conservarea biodiversității față de presiunea antropică și valorificarea turistică într-o manieră sustenabilă a zonelor protejate.]</i>	
65.	% din zonele protejate care dețin sau sunt cuprinse în strategii de protecție și dezvoltare
66.	Nr. turiști în zonele protejate
67.	Număr nișe și activități turistice create în zonele naturale protejate
68.	Număr și tipuri de infrastructuri care asigură activitatea turistică ecologică
69.	Tipuri și instrumente de promovare turistică și ecologică a zonelor naturale protejate
70.	Nivel ridicat de răspuns în situații de urgență.
71.	Instrumente de promovare turistică și ecologică a zonelor naturale protejate
72.	Infrastructuri de suport a activităților de turism ecologic create
73.	Sisteme de semnalizare a traseelor și principalelor puncte de interes turistic
74.	Infrastructură de acces și răspuns pentru situații de urgență

Nr.Crt.	Indicatori de rezultat
75.	Brand eco-turistic regional
76.	Parteneriate interjudețene și internaționale de protejare și promovare turistică a zonelor protejate
Domeniul de intervenție 4.5. Management previzional și proactiv al situațiilor de risc. <i>[Obiectiv specific: Îmbunătățirea capacității de previziune și intervenție în situațiile de risc climatic și de mediu, prin utilizarea utilizarea de de tehnologii moderne de analiză semnalizare, monitorizare, investiții în infrastructura de protecție, acces și tehnică de intervenție.]</i>	
77.	Tipuri și număr infrastructuri de previziune climatică și comunicare a a situațiilor de risc
78.	Număr analize - scenarii de risc elaborate/realizate
79.	Limitarea riscurilor de mediu la nivele posibil de gestionat
80.	Număr infrastructuri de protecție pentru situații de urgență
81.	Suprafață verde de protecție
82.	Suprafață terenuri decontaminate
83.	Număr infrastructuri și echipamente de intervenție
84.	Număr personal calificat în intervenții pentru situații de risc
85.	Număr persoane pregătite și informate privind măsurile în situații de risc
86.	Infrastructură de previziune climatică și comunicare a situațiilor de risc
87.	Scenarii de risc climatic și tehnologic elaborate
88.	Infrastructuri de protecție pentru situații de urgență consolidate-construite
89.	Suprafețe verzi de protecție plantată
90.	Terenuri decontaminate
91.	Dotări infrastructuri și echipamente de intervenție pentru răspuns în situații de risc de mediu
92.	Personal calificat în intervenții pentru situații de risc de mediu
93.	Populație informată și capabilă să răspundă în situații de risc de mediu

Obiectivul strategic OS5. Potențarea economică și socială a localităților rurale prin abordarea integrată a acestora, axată pe susținerea elementelor de complementaritate cu mediul urban.

Tabel 11.2.5

Nr.crt	Indicatori de rezultat
<p>Domeniul de intervenție 5.1. Dezvoltarea spațiului rural și modernizarea agriculturii. <i>[Obiectiv specific: Creșterea atractivității zonelor rurale / îmbunătățirea calității vieții din spațiul rural și reducerea disparităților de dezvoltare economică și socială față de mediul urban.]</i></p>	
1.	Creșterea satisfacției cetățenilor privind calitatea vieții în mediul rural - %
2.	Creșterea conectivității cu mediul urban (rutier, feroviar și transport în comun) - %
3.	Creșterea gradului de acces la servicii publice de bază
4.	Creșterea densității IMM-urilor în rural - nr. IMM-uri / 1000 locuitori
5.	Creșterea producției și productivității agricole (t/ha);
6.	Dezvoltarea sustenabilă a industriei mobilei, a silviculturii și a pisciculturii;
7.	Scăderea procentului de exporturi cu produse finite, fără valoare adăugată din sectorul agricol și forestier
8.	Multiplicarea serviciilor publice concentrate în mediul rural (nr., %)
9.	Creșterea ratei ocupării pe segmentul de vârstă 20 -64 ani în mediul rural (%)
10.	Reducerea ratei șomajului pe termen lung în mediul rural (%)
11.	Obiective de patrimoniu cultural și natural restaurate (nr.)
12.	Clădiri abandonate și areale părăsite reabilitate și puse în valoare (nr.)
13.	Târguri/ piețe comunale modernizate (nr.)
14.	Lungimea drumurilor reabilitate/ extinse (km)
15.	Suprafață parcuri/ spații verzi modernizate/ create (mp)
16.	Spații publice de recreere create/ modernizate (nr.)

<i>Nr.crt</i>	<i>Indicatori de rezultat</i>
17.	Depozite de colectare și distribuție create/ modernizate (nr.)
18.	Exploatații agricole modernizate (nr.)
19.	Suprafață agricolă care beneficiază de rețeaua de irigații modernizată/ extinsă (ha)
20.	Laboratoare de testare și certificare a produselor agricole și agroalimentare create (nr.)
21.	Rețea de utilități extinsă/ modernizată (% acoperire alimentare cu apă, canalizare și gaze naturale, internet)
22.	Structuri agroturistice (cazare/ agreement) create/ modernizate (nr.)
23.	Infrastructuri pentru distribuția și comercializarea produselor agro-alimentare modernizate/extinse (nr.)
24.	IMM-uri sprijinite prin investiții (nr.)
25.	Întreprinderi și locuri de muncă nou create în zona rurală (nr.)
26.	Persoane care participă la cursuri de formare profesională, care au beneficiat de consiliere și consultanță agricolă (nr.)
27.	Forme asociative create (nr.)
28.	Lucrări de îmbunătățiri funciare și de pregătire a terenurilor degradate pentru activități agricole (ha)
29.	Programe de sprijinire a tinerilor fermieri și a fermierilor (nr.)
30.	Utilitaje agricole achiziționate (nr.)
31.	Centre zonale de colectare și păstrare a produselor agricole.

Obiectivul strategic OS6. Realizarea nodului convergent turistic Deva, prin valorificarea integrată, inteligentă și durabilă a potențialului turistic și cultural, propriu și zonal

Tabel 11.2.6

Nr.crt.	Indicatori de rezultat
Domeniul de intervenție 6.1. Creșterea gradului de acces la cultură, turism și agrement. <i>[Obiectiv specific: Promovarea culturii în toate domeniile din regiune și oferirea unor game largi de facilități de petrecere a timpului liber.]</i>	
1.	Creșterea numărului de manifestații și evenimente artistice și culturale (%)
2.	Creșterea și diversificarea ofertei de activități de agrement atât în spațiul urban cât și în rural (%)
3.	Creșterea numărului de districte creative din orașe (%)
4.	Încurajarea expresiei artistice în spațiile publice
5.	Creșterea numărului de festivaluri internaționale din regiune (%)
6.	Creșterea numărului de turiști/ an (nr.)
7.	Modernizarea infrastructurii de cazare și adaptarea acesteia conform cererilor turiștilor (%)
8.	Biblioteci dotate/ reabilitate (nr.)
9.	Cinematografe modernizate/ re tehnologizate (nr.),
10.	Cămine culturale/ case de cultură modernizate/ extinse (nr.)
11.	Teatre reabilitate/modernizate
12.	Manifestări și activități culturale (nr.)
13.	Festivaluri internaționale (nr.)
14.	Palate/ cluburi ale copiilor modernizate (nr.)
15.	Crearea unor facilități noi de petrecere a timpului liber (nr.)
16.	Parcuri tematice amenajate/ modernizate (nr.)
17.	Baze sportive create/ modernizate (nr.)
18.	Spații publice de recreere create în mediul rural (nr.)

Nr.crt.	Indicatori de rezultat
19.	Cluburi tematice de petrecere a timpului liber create/ modernizate (nr.)
20.	Structuri de agrement create/ modernizate (nr.)
21.	Structuri de cazare create/ modernizate (nr.)
22.	Muzee și așezăminte culturale reabilitate/ modernizate (nr.)
23.	Branduri turistice regionale create (nr.)

Obiectivul strategic OS7. Modernizarea managementului și administrației publice locale la nivelul standardelor europene.

Tabel 11.2.7

Nr.crt.	Indicatori de rezultat
Domeniul de intervenție 7.1. Modernizarea instituțiilor publice și îmbunătățirea calității serviciilor furnizate de acestea. <i>[Obiectiv specific: Îmbunătățirea capacității instituționale.]</i>	
1.	Strategii elaborate (nr.)
2.	Angajați în cadrul instituțiilor publice care participă la cursuri de formare profesională continuă (nr.)
3.	Schimburi de experiență (nr.)
4.	Sedii de instituții publice reabilitate/ modernizate/ dotate (nr.)
5.	Programe de e-guvernare implementate (nr.)
Domeniul de intervenție 7.2. Mecanisme și instrumente de dezvoltare instituțională pentru completarea cadrului instituțional existent <i>[Obiectiv specific: Crearea mecanismelor și a unui cadru instituțional corelat cu realitățile și necesitățile regionale, care să sprijine atingerea obiectivelor regionale de dezvoltare.]</i>	
6.	Instituții nou create (număr)
7.	Mecanisme financiare / fonduri create (număr, valoare)
8.	Structuri partenoriale / comitete create (număr)

ANEXA 1. Date locuințe – Municipiul DEVA

A. Fondul de locuințe

INDICATOR	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Locuințe existente – total - număr	27805	28029	28015	28114	28119	28115	28148	28194	28361	28590	28638	28690	28901
Locuințe în proprietate majoritară de stat - număr	806	556	509	508	472	107	77	58	45	167	150	145	249
Locuințe în proprietate majoritar privată - număr	26999	27473	27506	27606	27647	28008	28071	28136	28316	28423	28488	28545	28652
Suprafața locuibilă – total mp	946849	1007135	1007183	1010999	1014399	1016927	1022842	1029729	1041117	1053335	1059961	1065768	1079055
Suprafața locuibilă în proprietate majoritară de stat-mp	5401	13567	12291	12686	11722	3031	1981	1031	844	4926	4299	4119	8369
Suprafața locuibilă în proprietate majoritar privată - mp	941448	993568	994892	998313	1002677	1013896	1020861	1028698	1040273	1048409	1055662	1061649	1070686

Sursa: INS – BDL - Fișa localității municipiul Deva

B. Realizarea locuințelor

INDICATOR	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Locuințe terminate – număr	32	36	9	131	23	44	53	49	172	230	55	63	216
Locuințe terminate din fonduri publice – număr	-	-	-	106	-	-	-	-	-	123	-	-	104
Locuințe terminate din fonduri private – număr	32	36	9	25	23	44	53	49	172	102	55	63	112
Locuințe terminate din fondurile populației – număr	32	36	9	25	23	26	53	49	154	90	55	63	82

Sursa: INS – BDL - Fișa localității municipiul Deva

C. Autorizații de construire / Suprafața intravilană / Suprafața spațiilor verzi

INDICATOR	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Autorizații de construire eliberate pentru clădiri rezidențiale (exclusive pentru colectivități) - nr.	-	-	53	43	62	82	72	76	130	102	84	73	45
Autorizații de construire eliberate pentru clădiri rezidențiale (exclusive pentru colectivități) - mp	-	-	13298	10135	14338	21387	22143	48834	47882	24168	22029	15617	9521
Suprafața intravilană a municipiilor și orașelor - ha	1754	1754	1754	1754	1754	1754	1754	1754	1754	1754	1754	1754	1754
Suprafața spațiilor verzi a municipiilor și orașelor - ha	123	123	123	123	123	123	123	123	123	123	123	123	123

Sursa: INS – BDL - Fișa localității municipiul Deva

ANEXA 2. Date resursele de muncă – Municipiul DEVA

A. Salariați

Nrc	Denumire indicator	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
1.	Numarul mediu de salariați, din care:	27638	23638	25228	25183	26628	25995	30537	35144	33994	31506	29869	30518	
2.	- industrie total	6796	6405	7025	6988	8716	8453	11161	11916	10864	9031	9203	9424	
3.	-industria extractivă	1014	606	478	366	525	478	426	380	318	244	214	197	
4.	- industria prelucrătoare	4178	4144	5115	5472	7034	6799	9330	10356	9207	7760	7679	7427	
5.	-energie electrică și termică, gaze și apa	1604	1655	1432	1150	1157	1176	1405	1180	798	385	547	720	
6.	Activități financiare, bancare și de asigurări	987	626	729	957	610	682	662	749					
7.	Administrație publică	1137	1173	1256	1312	1595	1569	1421	1748					
8.	Servicii administrative și activități de servicii suport									1583	1540	1422	1672	
9.	Administrație publică și apărare, asigurări sociale din sistemul public									1957	2019	2016	1623	
10.	Comerț	4728	4739	4963	5374	5369	5568							
11.	Comerț cu ridicata și cu amănuntul, repararea autovehiculelor și motocicletelor									7885	7503	7293	7368	
12.	Sanatate și asistență socială	2071	1882	2141	2041	1758	1869	2032	2984	1674	2056	1825	1878	
13.	Agricultura	286	139	122	57	91	249	285	252	-	-	-	-	
14.	Agricultura, silvicultură și pescuit							-	-	371	662	635	742	
15.	Transporturi și posta	2262	2223	1726	2103	1884	1371	1508	1456					
16.	Transport și depozitare									1001	1276	993	1800	
17.	Construcții	2662	2775	2689	2463	2236	2258	2621	3007	4269	3245	2109	2307	
18.	Învățământ	1679	1467	1655	1610	1631	1303	1278	1706	1624	1944	1949	1818	
19.	Informații și comunicații									296	319	290	301	
20.	Hoteluri și restaurante									525	507	473	288	

Sursa: INS – BDL - Fișa localității municipiul Deva

B. Șomeri

INDICATOR	2010	2011	2012
Nr. somerilor înregistrați la sfârșitul anului	1922	1104	1307
Nr. somerilor înregistrați la sf. anului – femei	908	562	631
Nr. somerilor înregistrați la sf. anului - bărbați	1014	542	676

ANEXA 3. Date demografice - Municipiul DEVA

A. Populația stabilă pe sexe și grupe de vârstă - Municipiul Deva (2011)

Detalii	TOTAL	GRUPA DE VARSTA (ani)																	
		Sub 5	5 - 9	10 - 14	15 - 19	20 - 24	25 - 29	30 - 34	35 - 39	40 - 44	45 - 49	50 - 54	55 - 59	60 - 64	65 - 69	70 - 74	75-79	80-84	85 ani
Nivel național																			
Ambele sexe	20121641	1045029	1054391	1090226	1108453	1366374	1303077	1522719	1538897	1743878	1076258	1332266	1448043	1244286	890340	901370	729965	462807	263262
Bărbați	9788577	537080	541859	559372	568072	704352	666676	773012	782843	887569	544295	654741	688904	572848	393019	370916	285382	170574	87063
Femei	10333064	507949	512532	530854	540381	662022	636401	749707	756054	856309	531963	677525	759139	671438	497321	530454	444583	292233	176199
Municipiul Deva																			
Ambele sexe	61123	2767	2686	2632	2574	2876	3727	4765	5116	6376	3846	4510	5146	4406	3083	2949	1972	1144	548
Bărbați	29249	1438	1360	1303	1347	1536	1949	2435	2527	3140	1870	2113	2319	1979	1315	1227	779	440	172
Femei	31874	1329	1326	1329	1227	1340	1778	2330	2589	3236	1976	2397	2827	2427	1768	1722	1193	704	376

Sursa: Recensământul populației și al locuințelor – anul 2011

B. Populația stabilă după etnie - Municipiul Deva (2011)

TOTAL	ETNIA																		
	Romani	Maghiari	Romi	Ucraineni	Germani	Turci	Rusi-Lipoveni	Sarbi	Slovaci	Bulgari	Greci	Italiani	Evrei	Cehi	Polonezi	Chinezi	Ceangai	Alta etnie	Inf. Nedisp.
Nivel național																			
20121641	16792868	1227623	621573	50920	36042	27698	23487	20282	18076	13654	7336	5408	3668	3203	3271	2477	2543	2017	1361
Municipiul Deva																			
61123	50718	4409	757	24	191	19	7	17	25	4	4	19	23	8	5	27	10	58	4794

Sursa: Recensământul populației și al locuințelor – anul 2011

C. Populația stabilă după religie - Municipiul Deva (2011)

TOTAL	RELIGIA																				
	Ortodoxa	Romano-catolică	Reformată	Penticostala	Greco-catolică	Baptista	Adventista de ziua a saptea	Musulmana	Unitariana	Martorii lui Iehova	Crestina dupa Evanghelie	Crestina de rit vechi	Evanghelia lutherana	Evanghelia	Evanghelia de confesiune augustana	Mozaica	Armeana	Alta religie	Fara religie	Atei	Informatie nedisponibila
Nivel național																					
20121641	16792868	1227623	621573	50920	36042	27698	23487	20282	18076	13654	7336	5408	3668	3203	3271	2477	2543	2017	1361	1536	1264
Municipiul Deva																					
61123	46759	3946	1429	1638	694	841	87	51	64	182	64	15	24	26	24	24	-	91	90	105	4969

Sursa: Recensământul populației și al locuințelor – anul 2011

ANEXA 4. Date turism – Municipiul DEVA

A. Facilități de cazare turistică

INDICATOR		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Cod	Denumire indicator												
2401	Unități de cazare - total	9	10	11	16	17	18	18	20	22	23	20	20
2403	Hoteluri	4	4	4	4	4	4	4	4	3	3	4	4
2417	Moteluri	1	2	2	3	3	3	3	3	3	3	2	2
2411	Vile turistice	2	2	2	3	4	4	5	5	6	6	7	6
2420	Hosteluri						-	-	-	1	1	1	1
2409	Cabane	1	1	1	1	1	1	-	-	-	-	-	-
2414	Tabere de elevi și preșcolari	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
2428	Pensiuni turistice urbane	-	-	-	2	3	3	3	3	5	6	5	6
2429	Pensiuni agroturistice	-	-	1	2	1	2	2	4	3	3	-	-

Sursa: INS – BDL - Fișa localității municipiul Deva

B. Capacitatea de cazare turistică

INDICATOR		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Cod	Denumire indicator												
2402	Locuri în unități de cazare - număr	707	705	793	792	729	692	705	756	744	904	892	888
2404	Locuri în hoteluri - număr	557	528	604	600	485	423	382	407	347	469	501	501
2432	Locuri în moteluri - număr	14	41	41	55	55	55	72	62	62	62	44	44
2412	Locuri în vile turistice - număr	18	18	18	26	64	77	105	117	125	131	151	134
2435	Locuri în hosteluri - număr						-	-	-	26	26	26	26
2410	Locuri în cabane - număr	14	14	14	14	14	14	-	-	-	-	-	-
2415	Locuri în tabere de elevi și preșcolari - număr	104	104	104	65	64	64	55	55	55	55	55	55
2443	Locuri în pensiuni turistice urbane - număr	-	-	-	19	38	42	74	78	106	138	115	128
2444	Locuri în pensiuni agroturistice - număr	-	-	12	13	9	17	17	37	23	23	-	-

Sursa: INS – BDL - Fișa localității municipiul Deva

C. Capacitatea de cazare turistică în funcțiune

INDICATOR		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Cod	Denumire indicator												
2446	Total - locuri - zile	242850	242241	269867	240703	235580	214856	239069	239615	250345	260703	250948	250669
2447	Hoteluri - locuri - zile	193210	191520	220460	200934	164195	140058	133365	142542	145321	171185	178033	183366
2450	Moteluri - locuri - zile	5110	12535	14965	19290	20535	19818	25770	22708	19436	7208	392	
2452	Vile turistice - locuri - zile	6570	6570	7490	7798	22700	28105	36245	25138	28711	26985	25461	26352
2454	Hosteluri - locuri - zile						-	-	3172	9490	8684	4870	1705
2463	Tabere de elevi și preșcolari - locuri - zile	37960	31616	26952	9328	17600	10893	20075	18425	18370	15180	10065	8415
2464	Pensiuni turistice urbane - locuri - zile	-	-	-	2804	10550	15022	23614	27630	29017	31461	32127	30831
2465	Pensiuni agroturistice - locuri - zile	-	-	-	549	-	960	-	-	-	-	-	-

Sursa: INS – BDL - Fișa localității municipiul Deva

D. Sosiri în facilitățile de cazare turistică

INDICATOR		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Cod	Denumire indicator												
2467	Sosiri – total - număr	43015	45014	51181	47654	42930	36097	38059	34531	23172	22153	22165	21253
2468	Sosiri în hoteluri - număr	39343	40511	46819	41779	32872	25010	19698	18679	12066	14390	15068	15315
2471	Sosiri în moteluri - număr	2135	2529	2557	3728	4642	2496	4794	4926	3207	835	34	
2473	Sosiri în vile turistice - număr	619	855	1070	1079	2113	3615	3955	2679	2597	2558	2683	2530
2475	Sosiri în hosteluri - număr						-	-	619	1245	663	389	30
2484	Sosiri în tabere de elevi și preșc. - număr	918	1119	735	663	506	375	1734	1649	1371	888	683	563
2485	Sosiri în pensiuni turistice urbane - număr	-	-	-	400	2797	4572	7878	5979	2686	2819	3308	2815
2486	Sosiri în pensiuni agroturistice - număr	-	-	-	5	-	29	-	-	-	-	-	-

Sursa: INS – BDL - Fișa localității municipiul Deva

E. Înoptări în facilitățile de cazare turistică

INDICATOR		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Cod	Denumire indicator												
2488	Înoptări – total - număr	67397	69795	94296	82233	70436	57037	64114	58677	40709	42433	39533	36236
2489	Înoptări în hoteluri - număr	60616	61640	85411	71967	55795	41298	34813	33556	19122	26268	27632	23172
2492	Înoptări în moteluri - număr	2407	3056	4110	4762	5538	3306	6816	7025	4046	942	34	
2494	Înoptări în vile turistice - număr	1424	1704	2123	1769	3833	4876	5461	3177	3479	4462	4465	4773
2496	Înoptări în hosteluri - număr						-	-	879	2260	1388	675	90
2505	Înoptări în tabere de elevi și preșcolari - număr	2950	3395	2652	2258	1191	691	4526	3773	3260	2705	1946	1199
2506	Înoptări în pensiuni turistice urbane - număr	-	-	-	1472	4079	6837	12498	10267	8542	6668	4781	7002
2507	Înoptări în pensiuni agroturistice - număr	-	-	-	5	-	29	-	-	-	-	-	-

Sursa: INS – BDL - Fișa localității municipiului Deva

F. Durata medie a sejurului

INDICATOR		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Cod	Denumire indicator												
2488	Durata medie (D.Medie) – total - număr	1.5668	1.5505	1.8424	1.7256	1.6407	1.5801	1.6846	1.6993	1.7568	1.9155	1.7836	1.7050
2489	D.Medie în hoteluri - număr	1.5407	1.5216	1.8243	1.7226	1.6973	1.6513	1.7673	1.7965	1.5848	1.8254	1.8338	1.5130
2492	D.Medie în moteluri - număr	1.1274	1.2084	1.6074	1.2774	1.1930	1.3245	1.4218	1.4261	1.2616	1.1281	1.0000	
2494	D.Medie în vile turistice - număr	2.3005	1.9930	1.9841	1.6395	1.8140	1.3488	1.3808	1.1859	1.3396	1.7443	1.6642	1.8866
2496	D.Medie în hosteluri - număr								1.4200	1.8153	2.0935	1.7352	3.0000
2505	D.Medie în tabere de elevi și preșcolari - număr	3.2135	3.0340	3.6082	3.4057	2.3538	1.8427	2.6101	2.2881	2.3778	3.0462	2.8492	2.1297
2506	D.Medie în pensiuni turistice urbane - număr				3.6800	1.4583	1.4954	1.5864	1.7172	3.1802	2.3654	1.4453	2.4874
2507	D.Medie în pensiuni agroturistice - număr				1.0000		1.0000						

Sursa: Prelucrare proprie

ANEXA 5. Date instituții culturale – Municipiul DEVA

A. Activități culturale

INDICATOR	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Instituții de spectacole și concerte - total - numar	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Locuri în sălile de spectacole și concerte	-	-	-	-	-	80	80	68	68	-	400	400	400
Spectatori, auditori din teatre, instituții muzicale - total	-	-	-	-	-	6644	8200	4526	5000	4200	3606	15777	15820
Biblioteci total numar	45	45	45	46	46	46	41	36	38	34	31	26	21
Biblioteci publice - numar	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Muzee - numar	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	6	2	2
Vizitatori ai muzeelor - numar	-	-	-	-	-	16622	19874	6038	511	3723	38123	80834	84499

Sursa: INS – BDL - Fișa localității municipiul Deva

ANEXA 6. Date învățământ – Municipiul DEVA

Sursa: INS – BDL - Fișa localității municipiul Deva

A. Unități de învățământ

INDICATOR	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Unități de învățământ - total	33	34	34	29	29	31	24	23	22	22	17	15	15
Nr. de gradinite	11	12	13	11	11	11	6	6	6	6	3	2	2
Nr. de școli din înv. primar și gimnazial	11	11	11	8	8	9	7	6	5	4	3	2	2
Nr. de licee	10	10	10	10	10	11	11	11	11	11	10	10	10
Școli postliceale	1	1	-	-	-	-							
Institute de învățământ universitar	-	-	-	1	1	1							1
Institute de înv. univ. – proprietate privată	-	-	-	1	1	1							1

B. Elevi înscriși

INDICATOR	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Elevi înscriși - total	14357	13987	13736	13262	12793	12295	11892	11749	11340	11058	10472	9918	10059
Nr. de copii înscriși în gradinite	1355	1651	1703	1679	1711	1685	1662	1743	1676	1698	1907	1907	1701
Nr. de elevi înscriși în înv. primar	3189	2888	2742	2693	2588	2488	2441	2322	2306	2277	2281	2279	2666
Nr. de elevi înscriși în înv. gimnazial	4466	4252	3975	3593	3254	3037	2851	2842	2701	2627	2588	2419	2458
Nr. de elevi înscriși în înv. primar și gimnazial	7655	7140	6717	6286	5842	5525	5292	5164	5007	4904	4869	4698	5124
Nr. de elevi înscriși în înv. liceal	4823	5102	5334	5427	5378	5284	5334	5497	5280	5499	5155	4955	4333
Nr. total elevi înscriși în înv. preuniversitar	13833	13893	13754	13392	12931	12494	12288	12404	11963	12101	11931	11560	11158
Nr. de elevi înscriși în înv. de arte și meserii	1108	1128	1251	1270	1351	1292	1155	937	858	505	251	-	59
Nr. de elevi înscriși în înv. de maistri	120	161	127	102	48	47	40	-	-	-	30	28	34
Nr. de elevi înscriși în înv. postliceal	651	456	307	177	174	147	71	151	195	150	167	237	509
Nr. de studenți înscriși	854	917	661	176	463	1831	262	257	145	151	109	69	20
Nr. de studenți înscriși în sectorul public	394	422	270	176	136	62	21	-	-	-	-	-	20
Nr. de studenți înscriși în sectorul privat	460	495	391	-	327	1769	241	257	145	151	109	69	

C. Personal didactic

INDICATOR	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Personal didactic - total	1000	1165	1033	1003	1021	1058	962	938	877	902	867	860	794
Personal didactic – învățământ preșcolar	83	95	95	96	94	92	100	93	96	95	99	99	97
Personal didactic – învățământ primar	176	178	151	140	155	156	149	137	133	132	146	133	141
Personal didactic – învățământ gimnazial	290	325	325	262	280	278	258	221	197	227	232	212	172
Personal didactic - înv primar și gimnazial	466	503	476	402	435	434	407	358	330	359	378	345	313
Personal didactic – învățământ liceal	369	436	398	453	462	464	447	450	424	419	387	414	382
Personal didactic – total înv preuniversitar	918	1034	969	951	991	990	954	901	850	873	864	858	792
Personal didactic în înv. de arte și meserii	40	75	35	35	6	43	1	17	22	24	-	-	
Personal didactic în înv. de maistri	-	-	-	-	-	18							
Personal didactic în înv. postliceal	6	37	14	17	16	-	-	15	-	-	-	-	
Personal didactic în înv. univ.	36	19	15	-	8	7	7	5	5	5	3	2	2
Personal didactic în înv. univ. –sector privat	36	19	15	-	8	7	7	5	5	5	3	2	2

D. Dotări

INDICATOR	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Dotările din învățământul preuniversitar													
Sali de clasa și cabinete școlare	533	574	562	543	530	578	565	530	558	549	644	609	624
Laboratoare școlare	66	68	66	63	74	76	81	80	88	75	68	107	96
Ateliere școlare	41	40	58	40	40	39	40	38	38	36	31	26	28
Dotări total													
Sali de gimnastica – total							-	17	19	24	29	27	27
Terenuri de sport – total							-	19	24	21	24	24	24
PC - total							-	666	945	954	1105	1035	1039

E. Absolvenți

INDICATOR	2010	2011
Total	2377	1821
Înv. gimnazial	737	552
Înv. liceal	1325	1133
Inv. profesional	211	-
Înv. postliceal	65	71
Înv. de maiștri	-	27
Înv. superior	39	38
Înv. superior – proprietate privată	39	38

F. Date generale - învățământ

Tip date	Denumire indicator	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
TOTAL	Unități de învățământ - total	33	34	34	29	29	31	24	23	22	22	17	15	15
	Elevi înscriși	14357	13987	13736	13262	12793	12295	11892	11749	11340	11058	10472	9918	10059
	Personal didactic - total	1000	1165	1033	1003	1021	1058	962	938	877	902	867	860	794
Înv. Preșcolar	Nr. de gradinite	11	12	13	11	11	11	6	6	6	6	3	2	2
	Nr. de copii înscriși în gradinite	1355	1651	1703	1679	1711	1685	1662	1743	1676	1698	1907	1907	1701
	Personal didactic	83	95	95	96	94	92	100	93	96	95	99	99	97
Înv. primar	Nr. de elevi înscriși în învățământ primar	3189	2888	2742	2693	2588	2488	2441	2322	2306	2277	2281	2279	2666
	Personal didactic	176	178	151	140	155	156	149	137	133	132	146	133	141
Înv. gimnazial	Nr. de elevi înscriși în învățământ gimnazial	4466	4252	3975	3593	3254	3037	2851	2842	2701	2627	2588	2419	2458
	Personal didactic	290	325	325	262	280	278	258	221	197	227	232	212	172

Înv. primar și gimnazial	Nr. de școli din învățământ primar și gimnazial	11	11	11	8	8	9	7	6	5	4	3	2	2
	Nr. de elevi înscriși în învățământ primar și gimnazial	7655	7140	6717	6286	5842	5525	5292	5164	5007	4904	4869	4698	5124
	Personal didactic	466	503	476	402	435	434	407	358	330	359	378	345	313
Înv. Liceal	Nr. de licee	10	10	10	10	10	11	11	11	11	11	10	10	10
	Nr. de elevi înscriși în învățământ liceal	4823	5102	5334	5427	5378	5284	5334	5497	5280	5499	5155	4955	4333
	Personal didactic	369	436	398	453	462	464	447	450	424	419	387	414	382
Dotările din învățământul preuniversitar	Sali de clasă și cabinete școlare	533	574	562	543	530	578	565	530	558	549	644	609	624
	Laboratoare școlare	66	68	66	63	74	76	81	80	88	75	68	107	96
	Ateliere școlare	41	40	58	40	40	39	40	38	38	36	31	26	28
Dotari total	Sali de gimnastică – total							-	17	19	24	29	27	27
	Terenuri de sport - total							-	19	24	21	24	24	24
	PC - total							-	666	945	954	1105	1035	1039
Înv. de arte și meserii	Nr. de elevi înscriși în învățământ de arte și meserii	1108	1128	1251	1270	1351	1292	1155	937	858	505	251	-	59
	Personal didactic în învățământ de arte și meserii	40	75	35	35	6	43	1	17	22	24	-	-	
Înv. de maistri	Nr. de elevi înscriși în învățământ de maistri	120	161	127	102	48	47	40	-	-	-	30	28	34
	Personal didactic în învățământ de maistri	-	-	-	-	-	18							
Înv. postliceal	Școli poeticeale	1	1	-	-	-	-							
	Nr. de elevi înscriși în învățământ postliceal	651	456	307	177	174	147	71	151	195	150	167	237	509
	Personal didactic în învățământ postliceal	6	37	14	17	16	-	-	15	-	-	-	-	
Înv. superior	Institute de învățământ universitar	-	-	-	1	1	1							1
	Institute de învățământ univ. – proprietate privată	-	-	-	1	1	1							1
	Nr. de studenți înscriși	854	917	661	176	463	1831	262	257	145	151	109	69	20
	Nr. de studenți înscriși în sectorul public	394	422	270	176	136	62	21	-	-	-	-	-	20
	Nr. de studenți înscriși în sectorul privat	460	495	391	-	327	1769	241	257	145	151	109	69	
	Personal didactic în învățământ univ.	36	19	15	-	8	7	7	5	5	5	3	2	2
	Personal didactic în învățământ univ. –sector privat	36	19	15	-	8	7	7	5	5	5	3	2	2

G. EFECTIVE DE ELEVI ȘI RESURSA UMANĂ, PE FORME DE ÎNVĂȚĂMÂNT

Unitate	Nivel	Total Clase	Total Elevi	Clasa pregătitoare - Clase	Clasa pregătitoare - Elevi	An I - Clase	An I - Elevi	An II - Clase	An II - Elevi	An III - Clase	An III - Elevi	An IV - Clase	An IV - Elevi	An V - Clase	An V - Elevi	Clasa aXIV-a - Clase	Clasa aXIV-a - Elevi	Pers didactic - nr posturi	Personal didactic	Pers didaux - nr posturi	Pers didaux	Pers nedid - nr posturi	Pers nedid
CLUB SPORTIV SCOLAR 'CETATE' DEVA	Total	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	21,55	14	4	4	16	16
CLUB SPORTIV SCOLAR 'CETATE' DEVA	Liceu ZI ruta directa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	21,55	14	4	4	16	16
COLEGIUL "ION MINCU" DEVA	Total	42	921	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	54,21	50	9	9	17	17
COLEGIUL "ION MINCU" DEVA	Prescolar program normal	3	70	0	0	0	0	1	25	2	45	0	0	0	0	0	0	3	3	0	0	1	1
COLEGIUL "ION MINCU" DEVA	Primar	10	222	2	42	1	26	2	58	3	62	2	34	0	0	0	0	12,46	10	0	0	3	3
COLEGIUL "ION MINCU" DEVA	Gimnazial ZI	5	119	0	0	1	26	1	26	2	39	1	28	0	0	0	0	7,69	9	3	3	5	5
COLEGIUL "ION MINCU" DEVA	Liceu ZI ruta directa	4	68	0	0	1	21	1	16	1	16	1	15	0	0	0	0	8,15	8	3	3	3	3
COLEGIUL "ION MINCU" DEVA	Liceu - Seral ruta directa	9	231	0	0	1	22	1	32	2	59	3	73	2	45	0	0	11,47	11	2	2	2	2
COLEGIUL "ION MINCU" DEVA	Liceu - Seral ruta progresiva	4	76	0	0	0	0	0	0	0	0	1	21	1	20	2	35	4,37	4	1	1	3	3
COLEGIUL "ION MINCU" DEVA	Postliceal BUGET	1	34	0	0	1	34	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,78	1	0	0	0	0
COLEGIUL "ION MINCU" DEVA	Maistrii BUGET	1	21	0	0	1	21	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1,42	1	0	0	0	0
COLEGIUL "ION MINCU" DEVA	A doua sansa PRI	1	17	0	0	0	0	1	17	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0
COLEGIUL "ION MINCU" DEVA	A doua sansa SECINF	4	63	0	0	1	18	1	14	1	18	1	13	0	0	0	0	2,87	2	0	0	0	0

Unitate	Nivel	Total Clase	Total Elevi	Clasa pregătitoare - Clase	Clasa pregătitoare - Elevi	An I - Clase	An I - Elevi	An II - Clase	An II - Elevi	An III - Clase	An III - Elevi	An IV - Clase	An IV - Elevi	An V - Clase	An V - Elevi	Clasa aXIV-a - Clase	Clasa aXIV-a - Elevi	Pers didactic - nr posturi	Personal didactic	Pers didaux - nr posturi	Pers didaux	Pers nedid - nr posturi	Pers nedid
COLEGIUL NAȚIONAL 'DECEBAL' DEVA	Total	56	1429	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	97,46	91	11	11	31	31
COLEGIUL NAȚIONAL 'DECEBAL' DEVA	Prescolar program normal	2	44	0	0	1	22	1	22	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	0	0	2	2
COLEGIUL NAȚIONAL 'DECEBAL' DEVA	Prescolar program prelungit	5	150	0	0	1	30	2	62	2	58	0	0	0	0	0	0	10	10	1	1	7	7
COLEGIUL NAȚIONAL 'DECEBAL' DEVA	Primar	9	199	3	73	2	37	2	43	1	28	1	18	0	0	0	0	11,27	11	0	0	2	2
COLEGIUL NAȚIONAL 'DECEBAL' DEVA	Gimnazial ZI	15	360	0	0	4	91	5	120	3	79	3	70	0	0	0	0	24,43	22	5	5	12	12
COLEGIUL NAȚIONAL 'DECEBAL' DEVA	Liceu ZI ruta directa	25	676	0	0	6	166	6	156	7	199	6	155	0	0	0	0	49,76	46	5	5	8	8
COLEGIUL NAȚIONAL SPORTIV 'CETATE' DEVA	Total	24	547	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	51,78	42	17,5	18	40	40
COLEGIUL NAȚIONAL SPORTIV 'CETATE' DEVA	Prescolar program prelungit	2	31	0	0	0	0	1	16	1	15	0	0	0	0	0	0	4	4	2	2	2	2
COLEGIUL NAȚIONAL SPORTIV 'CETATE' DEVA	Primar	5	103	1	14	1	16	1	27	1	21	1	25	0	0	0	0	9,93	8	4	4	10	10
COLEGIUL NAȚIONAL SPORTIV 'CETATE' DEVA	Gimnazial ZI	6	135	0	0	1	28	1	24	2	37	2	46	0	0	0	0	13	6	4,5	5	11	11
COLEGIUL NAȚIONAL SPORTIV 'CETATE' DEVA	Liceu ZI ruta directa	11	278	0	0	3	77	3	75	3	71	2	55	0	0	0	0	24,85	24	7	7	17	17
COLEGIUL TEHNIC ENERGETIC 'DRAGOMIR HURMUZESCU' DEVA	Total	23	523	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	39	29	9	9	17	17
COLEGIUL TEHNIC ENERGETIC 'DRAGOMIR HURMUZESCU' DEVA	Liceu ZI ruta directa	10	215	0	0	2	50	2	35	3	56	3	74	0	0	0	0	20	12	3	3	5	5
COLEGIUL TEHNIC ENERGETIC 'DRAGOMIR HURMUZESCU' DEVA	Liceu - Serai ruta directa	1	23	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	23	0	0	1	1	2	2	1	1

Unitate	Nivel	Total Clase	Total Elevi	Clasa pregatitoare - Clase	Clasa pregatitoare - Elevi	An I - Clase	An I - Elevi	An II - Clase	An II - Elevi	An III - Clase	An III - Elevi	An IV - Clase	An IV - Elevi	An V - Clase	An V - Elevi	Clasa aXIV-a - Clase	Clasa aXIV-a - Elevi	Pers didactic - nr posturi	Personal didactic	Pers did aux - nr posturi	Pers didau x	Pers nedid - nr posturi	Pers nedid
COLEGIUL TEHNIC ENERGETIC 'DRAGOMIR HURMUZESCU' DEVA	Liceu - Seral ruta progresiva	2	32	0	0	0	0	0	0	0	0	1	17	1	15	0	0	2	2	1	1	2	2
COLEGIUL TEHNIC ENERGETIC 'DRAGOMIR HURMUZESCU' DEVA	Invatamant profesional	2	42	0	0	0	0	1	19	1	23	0	0	0	0	0	0	6	6	1	1	3	3
COLEGIUL TEHNIC ENERGETIC 'DRAGOMIR HURMUZESCU' DEVA	Postliceal BUGET	6	153	0	0	3	84	3	69	0	0	0	0	0	0	0	0	6	5	1	1	3	3
COLEGIUL TEHNIC ENERGETIC 'DRAGOMIR HURMUZESCU' DEVA	Maistrii BUGET	2	58	0	0	1	28	1	30	0	0	0	0	0	0	0	0	4	3	1	1	3	3
COLEGIUL TEHNIC 'TRANSILVANIA' DEVA	Total	49	1062	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	86,41	87	11	11	27	27
COLEGIUL TEHNIC 'TRANSILVANIA' DEVA	Primar	12	255	2	40	2,5	50	2,5	62	2,5	50	2,5	53	0	0	0	0	19,85	18	2	2	5	5
COLEGIUL TEHNIC 'TRANSILVANIA' DEVA	Gimnazial ZI	12	209	0	0	3	62	3	50	3	50	3	47	0	0	0	0	20,94	19	2	2	6	6
COLEGIUL TEHNIC 'TRANSILVANIA' DEVA	Liceu ZI ruta directa	18	411	0	0	5	140	4	75	5	101	4	95	0	0	0	0	35,38	39	5	5	12	12
COLEGIUL TEHNIC 'TRANSILVANIA' DEVA	Invatamant profesional	2	40	0	0	0	0	1	12	1	28	0	0	0	0	0	0	5,38	6	1	1	2	2
COLEGIUL TEHNIC 'TRANSILVANIA' DEVA	Postliceal BUGET	5	147	0	0	3	90	2	57	0	0	0	0	0	0	0	0	4,86	5	1	1	2	2
GRADINITA CU PROGRAM NORMAL NR 2 DEVA	Total	4	98	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	4	4	0	0	1	1
GRADINITA CU PROGRAM NORMAL NR 2 DEVA	Prescolar program normal	4	98	0	0	1	24	1	25	2	49	0	0	0	0	0	0	4	4	0	0	1	1
GRADINITA CU PROGRAM NORMAL NR 3 DEVA	Total	7	127	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	7	7	0	0	2	2
GRADINITA CU PROGRAM NORMAL NR 3 DEVA	Prescolar program normal	7	127	0	0	2	34	3	58	2	35	0	0	0	0	0	0	7	7	0	0	2	2

Strategia pentru dezvoltare durabilă a Municipiului Deva 2014-2020

Unitate	Nivel	Total Clase	Total Elevi	Clasa pregătitoare - Clase	Clasa pregătitoare - Elevi	An I - Clase	An I - Elevi	An II - Clase	An II - Elevi	An III - Clase	An III - Elevi	An IV - Clase	An IV - Elevi	An V - Clase	An V - Elevi	Clasa aXIV-a - Clase	Clasa aXIV-a - Elevi	Pers didactic - nr posturi	Personal didactic	Pers didaux - nr posturi	Pers didaux	Pers nedid - nr posturi	Pers nedid
GRADINITA CU PROGRAM PRELUNGIT NR 2 DEVA	Total	7	227	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	14	14	1	1	12	12
GRADINITA CU PROGRAM PRELUNGIT NR 2 DEVA	Prescolar program prelungit	7	227	0	0	2	65	2	69	3	93	0	0	0	0	0	0	14	14	1	1	12	12
GRADINITA CU PROGRAM PRELUNGIT NR 6 DEVA	Total	3	90	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	6	1	1	3	3
GRADINITA CU PROGRAM PRELUNGIT NR 6 DEVA	Prescolar program prelungit	3	90	0	0	1	32	1	31	1	27	0	0	0	0	0	0	6	6	1	1	3	3
GRADINITA CU PROGRAM PRELUNGIT NR 7 DEVA	Total	9	296	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	19	19	4	4	16	16
GRADINITA CU PROGRAM PRELUNGIT NR 7 DEVA	Prescolar program prelungit	9	296	0	0	3	97	3	96	3	103	0	0	0	0	0	0	19	19	4	4	16	16
LICEUL DE ARTE "SIGISMUND TODUTA" DEVA	Total	47	1174	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	130,44	127	10	10	15,5	16
LICEUL DE ARTE "SIGISMUND TODUTA" DEVA	Prescolar program normal	6	131	0	0	1	20	2	49	3	62	0	0	0	0	0	0	6	6	0	0	1,5	2
LICEUL DE ARTE "SIGISMUND TODUTA" DEVA	Primar	15	382	3	70	2	61	3	74	3	83	4	94	0	0	0	0	35,27	25	0	0	3	3
LICEUL DE ARTE "SIGISMUND TODUTA" DEVA	Gimnazial ZI	13	288	0	0	3	65	3	68	3	72	4	83	0	0	0	0	39,37	42	4	4	4	4
LICEUL DE ARTE "SIGISMUND TODUTA" DEVA	Liceu ZI ruta directa	13	373	0	0	3	82	4	98	3	104	3	89	0	0	0	0	49,8	54	6	6	7	7
LICEUL TEHNOLOGIC "GRIGORE MOISIL" DEVA	Total	33	811	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	47,73	48	10	10	20	20
LICEUL TEHNOLOGIC "GRIGORE MOISIL" DEVA	Liceu ZI ruta directa	16	375	0	0	4	109	3	68	5	108	4	90	0	0	0	0	28,03	29	6	6	15	15
LICEUL TEHNOLOGIC "GRIGORE MOISIL" DEVA	Liceu - Seral ruta directa	3	77	0	0	1	37	0	0	0	0	0	0	2	40	0	0	3,92	4	0	0	1	1
LICEUL TEHNOLOGIC "GRIGORE MOISIL" DEVA	Liceu - Seral ruta progresiva	7	135	0	0	0	0	0	0	0	0	3	60	2	38	2	37	7,23	7	2	2	1	1

Strategia pentru dezvoltare durabilă a Municipiului Deva 2014-2020

Unitate	Nivel	Total Clase	Total Elevi	Clasa pregatitoare - Clase	Clasa pregatitoare - Elevi	An I - Clase	An I - Elevi	An II - Clase	An II - Elevi	An III - Clase	An III - Elevi	An IV - Clase	An IV - Elevi	An V - Clase	An V - Elevi	Clasa aXIV-a - Clase	Clasa aXIV-a - Elevi	Pers didactic - nr posturi	Personal didactic	Pers did aux - nr posturi	Pers didau x	Pers nedid - nr posturi	Pers nedid
LICEUL TEHNOLOGIC "GRIGORE MOISIL" DEVA	Invatamant profesional	1	16	0	0	0	0	1	16	0	0	0	0	0	0	0	0	1,72	2	0	0	1	1
LICEUL TEHNOLOGIC "GRIGORE MOISIL" DEVA	Postliceal BUGET	6	208	0	0	4	148	2	60	0	0	0	0	0	0	0	0	6,83	6	2	2	2	2
LICEUL TEORETIC "SABIN DRAGOI" DEVA	Total	47	1282	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	70,81	69	11	10	27	26
LICEUL TEORETIC "SABIN DRAGOI" DEVA	Prescolar program normal	3	65	0	0	1	16	1	23	1	26	0	0	0	0	0	0	3	3	0	0	1	1
LICEUL TEORETIC "SABIN DRAGOI" DEVA	Prescolar program prelungit	1	28	0	0	1	28	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	0	0	0	0
LICEUL TEORETIC "SABIN DRAGOI" DEVA	Primar	16	420	3	73	2	57	4	100	4	114	3	76	0	0	0	0	20,17	17	0	0	7	7
LICEUL TEORETIC "SABIN DRAGOI" DEVA	Gimnazial ZI	11	305	0	0	3	71	3	85	3	91	2	58	0	0	0	0	16,72	19	1	1	6	6
LICEUL TEORETIC "SABIN DRAGOI" DEVA	Liceu ZI ruta directa	16	464	0	0	4	119	4	110	4	119	4	116	0	0	0	0	28,92	28	10	9	13	12
LICEUL TEORETIC "TEGLAS GABOR" DEVA	Total	33	600	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	53,32	48	6	6	14,25	15
LICEUL TEORETIC "TEGLAS GABOR" DEVA	Prescolar program normal	5	103	0	0	2	44	1	25	2	34	0	0	0	0	0	0	5	5	0	0	0	0
LICEUL TEORETIC "TEGLAS GABOR" DEVA	Prescolar program prelungit	1	24	0	0	0	0	1	24	0	0	0	0	0	0	0	0	2	2	0	0	0	0
LICEUL TEORETIC "TEGLAS GABOR" DEVA	Primar	10	153	2,33	40	1,5	25	1,33	22	2,5	31	2,34	35	0	0	0	0	12,2	10	0	0	0	0
LICEUL TEORETIC "TEGLAS GABOR" DEVA	Gimnazial ZI	7	137	0	0	1	24	2	32	2	48	2	33	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
LICEUL TEORETIC "TEGLAS GABOR" DEVA	Liceu ZI ruta directa	8	152	0	0	2	55	2	28	2	33	2	36	0	0	0	0	34,12	31	6	6	14,25	15
LICEUL TEORETIC "TEGLAS GABOR" DEVA	Invatamant profesional	2	31	0	0	0	0	1	14	1	17	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Strategia pentru dezvoltare durabilă a Municipiului Deva 2014-2020

Unitate	Nivel	Total Clase	Total Elevi	Clasa pregatitoare - Clase	Clasa pregatitoare - Elevi	An I - Clase	An I - Elevi	An II - Clase	An II - Elevi	An III - Clase	An III - Elevi	An IV - Clase	An IV - Elevi	An V - Clase	An V - Elevi	Clasa aXIV-a - Clase	Clasa aXIV-a - Elevi	Pers didactic - nr posturi	Personal didactic	Pers did aux - nr posturi	Pers didau x	Pers nedid - nr posturi	Pers nedid
LICEUL TEORETIC 'TRAIAN' DEVA	Total	13	384	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	24,63	28	5	5	16	16
LICEUL TEORETIC 'TRAIAN' DEVA	Liceu Zi ruta directa	13	384	0	0	3	87	3	85	4	117	3	95	0	0	0	0	24,63	28	5	5	16	16
PALATUL COPIILOR DEVA	Total	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	23,17	22	4	4	4	4
PALATUL COPIILOR DEVA	Prescolar program normal	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	23,17	22	4	4	4	4
SCOALA GIMNAZIALA "ANDREI MUREȘANU" DEVA	Total	24	630	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	32	34	3	3	7	7
SCOALA GIMNAZIALA "ANDREI MUREȘANU" DEVA	Primar	13	345	2	51	2	54	3	82	3	74	3	84	0	0	0	0	13	13	1	1	3	3
SCOALA GIMNAZIALA "ANDREI MUREȘANU" DEVA	Gimnazial Zi	11	285	0	0	2	55	3	73	3	69	3	88	0	0	0	0	19	21	2	2	4	4
SCOALA GIMNAZIALA "ANDREI SAGUNA" DEVA	Total	44	1100	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	65,11	65	5,5	6	14	14
SCOALA GIMNAZIALA "ANDREI SAGUNA" DEVA	Prescolar program normal	5	113	0	0	2	39	1	26	2	48	0	0	0	0	0	0	6	6	0	0	1	1
SCOALA GIMNAZIALA "ANDREI SAGUNA" DEVA	Primar	21	528	4	102	4	95	4	112	5	112	4	107	0	0	0	0	31	31	2,5	3	5,5	5
SCOALA GIMNAZIALA "ANDREI SAGUNA" DEVA	Gimnazial Zi	18	459	0	0	4	107	4	106	5	118	5	128	0	0	0	0	28,11	28	3	3	7,5	8
SCOALA PRIMARA CRISTUR	Total	3	40	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3,5	4	0	0	1	1
SCOALA PRIMARA CRISTUR	Prescolar program normal	1	15	0	0	0,33	4	0,34	7	0,33	4	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0,5	0
SCOALA PRIMARA CRISTUR	Primar	2	25	0,5	2	0,34	8	0,33	3	0,5	10	0,33	2	0	0	0	0	2,5	3	0	0	0,5	1
SCOALA PRIMARA VIILE NOI DEVA	Total	7	126	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	8,32	7	0	0	1	1
SCOALA PRIMARA VIILE NOI DEVA	Prescolar program normal	3	60	0	0	0	0	0	0	3	60	0	0	0	0	0	0	3	3	0	0	0	0
SCOALA PRIMARA VIILE NOI DEVA	Primar	4	66	0	0	0,5	11	1	14	0,5	13	2	28	0	0	0	0	5,32	4	0	0	1	1

ANEXA 7. Date sănătate – Municipiul DEVA

Sursa: INS – BDL - Fișa localității municipiul Deva

A. Personal medical

INDICATOR	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Medici - sector public - persoane	265	282	264	236	265	233	226	260	272	276	219	219	
Medici de familie - sector public - persoane	-	-	-	46	45	29	43	38	33	33	18	4	
Medici - sector privat - persoane	7	6	7	8	11	102	97	102	102	98	103	103	
Medici de familie- sector privat - persoane	-	-	-	-	11	24	21	21	21	20	35	36	
Stomatologi - sector public – persoane	28	29	28	27	25	25	36	34	40	44	19	14	
Stomatologi - sector privat – persoane	10	3	3	28	28	36	42	45	44	44	68	68	
Farmaciiști - sector public – persoane	8	12	11	12	16	12	10	9	7	6	5	5	
Farmaciiști - sector privat – persoane	38	39	43	42	51	52	58	73	85	86	91	93	
Personal mediu sanitar -sector public-persoane	632	665	707	696	794	751	627	644	645	571	523	633	
Personal mediu sanitar -sector privat- persoane	69	69	94	105	103	105	39	59	63	70	109	109	

B. Capacitate spitalizare

INDICATOR	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Paturi în spitale - sector public - numar	1053	1053	1001	815	831	831	831	828	828	828	763	778	778
Paturi în creșe - sector public - numar	102	102	100	55	55	55	50	50	50	50	50	50	50

C. Unități medicale

INDICATOR	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Spitale - sector public	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Creșe - sector public	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Dispensare medicale – sector public	9	6	6	3	3	3	3	1	1	1	1	1	
Cabinete medicale școlare – sector public	-	-	-	5	5	5	5	5	5	6	6	5	
Cab.med.indivduale (de familie) – sector public	-	-	-	43	45	29	31	5	5	2	2	2	
Cabinete medicale – sector privat	7	13	13	8	11	-							
Cabinete medicale de familie– sector privat	-	-	-	-	11	24	21	48	51	37	36	36	
Cab.med.de medicină generală – sector privat							2	-	-	14	10	5	
Cab.med.de medicină generală – sector public							-	-	-	-	-	1	
Cabinete medicale de specialitate–sector privat	-	-	-	17	52	78	53	83	95	94	101	89	
Cab.med.de spec. (individuale) – prop.publică	-	-	-	35	24	13	26	14	13	6	5	3	
Policlinici – sector public	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-	-	
Ambulatorii de specialitate – sector public	-	-	-	1	1	1	1	-	-	-	-	-	
Ambulatorii integrate spitalelor – sector public	-	-	1	1	1	1	1	2	2	2	2	1	
Centre de transfuzie sanguină – sector public	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	
Centre de sănătate – sector public			-	-	-	-	-	1	1	1	1	-	
Centre de sănătate mintală – sector public							-	-	-	-	-	2	
Alte tipuri de cabinete medicale – sector public	-	-	-	-	-	3	3	1	1	1	1	1	

D. Unități medicale - stomatologice

INDICATOR	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Cab.stomatologice (individuale) - prop.publică	-	-	-	18	14	22	22	12	12	10	9	8	
Cab.stomatologice – sector privat	14	3	5	29	36	36	42	60	64	64	62	58	
Societate stomatologică civilă – prop.publică	-	-	-	2	3	-							

E. Farmacii

INDICATOR	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Farmacii - sector public	2	3	2	3	2	2	2	4	2	2	1	1	
Puncte farmaceutice – sector public							-	-	-	1	-	-	
Farmacii - sector mixt	7	-	-	-	-	-							
Farmacii – sector privat	21	21	28	21	21	21	21	26	28	33	31	31	
Puncte farmaceutice – sector privat	6	8	8	8	8	8	8	8	8	8	9	9	
Depozite farmaceutice – sector privat	7	7	8	7	7	7	7	8	8	8	9	9	

F. Laboratoare

INDICATOR	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Laboratoare medicale – proprietate privată	5	6	6	5	6	6	5	5	5	5	5	5	
Laboratoare medicale – proprietate publică							8	8	8	8	7	12	
Laboratoare de tehnică dentară – prop. privată	8	9	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	
Laboratoare de tehnică dentară – prop. publică							-	-	-	1	-	-	

G. Date generale - sănătate

<i>Denumire indicator</i>	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Paturi în spitale - sector public - numar	1053	1053	1001	815	831	831	831	828	828	828	763	778	778
Paturi în creșe - sector public - numar	102	102	100	55	55	55	50	50	50	50	50	50	50
Medici - sector public - persoane	265	282	264	236	265	233	226	260	272	276	219	219	
Medici de familie - sector public - persoane	-	-	-	46	45	29	43	38	33	33	18	4	
Medici - sector privat - persoane	7	6	7	8	11	102	97	102	102	98	103	103	
Medici de familie- sector privat - persoane	-	-	-	-	11	24	21	21	21	20	35	36	
Stomatologi - sector public – persoane	28	29	28	27	25	25	36	34	40	44	19	14	
Stomatologi - sector privat – persoane	10	3	3	28	28	36	42	45	44	44	68	68	
Farmaciiști - sector public – persoane	8	12	11	12	16	12	10	9	7	6	5	5	
Farmaciiști - sector mixt – persoane	9	-	-	-	-	-							
Farmaciiști - sector privat – persoane	38	39	43	42	51	52	58	73	85	86	91	93	
Personal mediu sanitar -sector public-persoane	632	665	707	696	794	751	627	644	645	571	523	633	
Personal mediu sanitar -sector mixt - persoane	15	-	-	-	-	-							
Personal mediu sanitar -sector privat- persoane	69	69	94	105	103	105	39	59	63	70	109	109	
Spitale - sector public	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

<i>Denumire indicator</i>	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Creșe - sector public													1
Dispensare medicale – sector public	9	6	6	3	3	3	3	1	1	1	1	1	
Cabinete medicale școlare – sector public	-	-	-	5	5	5	5	5	5	6	6	5	
Cab.med.individuale (de familie) – sector public	-	-	-	43	45	29	31	5	5	2	2	2	
Cab.stomatologice (individuale) - prop.publică	-	-	-	18	14	22	22	12	12	10	9	8	
Cabinete medicale – sector privat	7	13	13	8	11	-							
Cabinete medicale de familie– sector privat	-	-	-	-	11	24	21	48	51	37	36	36	
Cab.med.de medicină generală – sector privat							2	-	-	14	10	5	
Cab.med.de medicină generală – sector public							-	-	-	-	-	1	
Cab.stomatologice – sector privat	14	3	5	29	36	36	42	60	64	64	62	58	
Cabinete medicale de specialitate–sector privat	-	-	-	17	52	78	53	83	95	94	101	89	
Societate stomatologică civilă – prop.publică	-	-	-	2	3	-							
Societate civilă med. de spec.- prop. publică	-	-	-	2	5	5							
Cab.med.de spec. (individuale) – prop.publică	-	-	-	35	24	13	26	14	13	6	5	3	
Farmacii - sector public	2	3	2	3	2	2	2	4	2	2	1	1	
Puncte farmaceutice – sector public							-	-	-	1	-	-	
Farmacii - sector mixt	7	-	-	-	-	-							

<i>Denumire indicator</i>	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Farmacii – sector privat	21	21	28	21	21	21	21	26	28	33	31	31	
Puncte farmaceutice – sector privat	6	8	8	8	8	8	8	8	8	8	9	9	
Depozite farmaceutice – sector privat	7	7	8	7	7	7	7	8	8	8	9	9	
Policlinici – sector public	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	-	-	
Ambulatorii de specialitate – sector public	-	-	-	1	1	1	1	1	-	-	-	-	
Ambulatorii integrate spitalelor – sector public	-	-	1	1	1	1	1	2	2	2	2	1	
Creșe - sector public	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
Centre de transfuzie sanguină – sector public	-	-	-	-	-	1	1	1	1	1	1	1	
Centre de sănătate – sector public			-	-	-	-	-	1	1	1	1	-	
Centre de sănătate mintală – sector public								-	-	-	-	2	
Laboratoare medicale – proprietate privată	5	6	6	5	6	6	5	5	5	5	5	5	
Laboratoare medicale – proprietate publică							8	8	8	8	7	12	
Laboratoare de tehnică dentară – prop. privată	8	9	8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	
Laboratoare de tehnică dentară – prop. publică							-	-	-	1	-	-	
Alte tipuri de cabinete medicale – sector public	-	-	-	-	-	3	3	1	1	1	1	1	

ANEXA 8. Date asistență socială – Municipiul DEVA

A. Aplicarea Legii nr. 416/2001 privind venitul minim garantat

Tip ajutor	Categoriile de beneficiari	INDICATORUL	Anul						Total
			2007	2008	2009	2010	2011	2012	
Ajutor social	Familii / persoane singure	Nr. persoane	2.313	1.957	1.973	2.253	1.935	2.120	12.551
		Valoare (lei)	327.568	290.453	366.192	426.948	319.483	378.705	2.109.349
Ajutor de urgenta	Persoane	Nr. persoane	90	157	84	142	225	276	974
		Valoare (lei)	36.650	118.350	62.150	112.560	164.225	184.250	678.185
Ajutor social pentru încălzirea cu lemne	Familii	Nr. persoane	125	124	127	143	128	142	789
		Valoare (lei)	33.588	34.496	36.482	38.918	36.284	38.570	218.338
Alocatie pentru noul-nascuti	Familii / persoane singure	Nr. persoane	514	530	588	430	-	-	2.062
		Valoare (lei)	103.383	112.143	133.897	99.803	-	-	449.226
TOTAL		Nr. persoane	3.042	2.768	2.772	2.968	2.288	2.538	16.376
		Valoare (lei)	501.189	555.442	598.721	678.229	519.992	601.525	3.455.098

Sursa: Direcția de Asistență Socială, Consiliul Local Deva

B. Aplicarea Legii nr. 448/2006 privind protecția și promovarea drepturilor persoanelor cu handicap

Categorii de beneficiari	INDICATORUL	Anul						Total
		2007	2008	2009	2010	2011	2012	
Asistenți personali pentru persoanele cu handicap grav	Nr. persoane	1.913	2.215	2.469	2.304	2.105	1.995	13.001
	Valoare (lei)	1.329.311	95.462	84.950	2.164.043	1.913.131	1.943.234	7.548.131
	Contracte de muncă încetate (dosare)	27	27	35	34	43	20	186
	Suspendare pentru creșterea copilului până la vârsta de 2 ani	-	1	1	2	-	-	4
Persoane cu handicap grav careau beneficiat de indemnizații lunare	Nr. persoane	3.528	4.040	4.393	364	370	369	13.064
	Valoare (lei)	1.238.694	1.696.535	1.968.395	2.217.991	2.311.899	2.435.040	11.868.554
	Nr. dosare încetate	90	97	78	106	89	116	576
	Nr. anchete sociale	1.835	1.650	1.754	1.490	1.594	1.288	9.611
TOTAL	Nr. persoane	5.441	6.255	6.862	2.668	2.475	2.364	26.065
	Valoare (lei)	2.568.005	1.791.997	2.053.345	4.382.034	4.243.030	4.378.274	19.416.685

Sursa: Direcția de Asistență Socială, Consiliul Local Deva

**C. Aplicarea O.U.G. 5/2003 privind acordarea de ajutoare pentru încălzirea locuinței,
precum și a unor facilitati populației pentru plata energiei termice**

NOTĂ: Începând cu noiembrie 2011 s-a aplicat Ordonanța de Urgență 70/2011

Tip ajutor acordat	INDICATORUL	Perioada												TOTAL
		Noe 2006- Mart 2007	Noe-Dec 2007	Noe 2007- Mart 2008	Noe-Dec 2008	Noe 2008- Mart 2009	Noe-Dec 2009	Noe 2009- Mart 2010	Noe-Dec 2010	Noe 2010- Mart 2011	Noe-Dec 2011	Noe 2011- Mart 2012	Noe-Dec 2012	
Energie Termica	Nr.cereri depuse,din care	5.230	3.455	3.634	2.807	2.803	2.041	2.078	1.911	1.171	1.113	1.151	898	28.292
	- Aprobate	5.112	3.408	3.513	2.758	2.748	2.034	2.053	2.043	1.136	1.080	1.112	839	27.836
	- Respinse	4	47	40	44	35	6	6	6	13	3	5	15	224
	- Încetate	114	-	81	5	20	1	19	28	12	12	17	2	311
Gaze naturale	Nr.cereri depuse,din care	4.356	3.468	3.548	2.964	2.938	2.401	1.336	1.203	1.248	1.080	1.193	975	26.710
	- Aprobate	4.217	3.353	3.467	2.912	2.883	2.397	1.297	1.297	1.174	1.069	1.112	968	24.817
	- Respinse	31	15	17	21	22	2	2	3	17	4	7	7	148
	- Încetate	108	-	64	31	33	2	37	26	12	3	12	-	328
Lemne	Nr.cereri depuse,din care	257	323	337	361	365	333	333	322	67	59	74	63	2.894
	- Aprobate	240	312	330	356	360	333	322	322	66	59	73	62	2.835
	- Respinse	16	3	7	3	5	-	-	-	-	-	-	1	35
	- Încetate	1	3	-	-	-	-	11	-	1	-	1	-	16
TOTAL	Nr.cereri depuse,din care	9.843	7.246	7.519	6.132	6.106	4.775	3.747	3.436	2.486	2.252	2.418	1.936	57.896
	- Aprobate	9.569	7.073	7.310	6.026	5.991	3.435	3.672	3.662	2.376	2.208	2.297	1.869	55.488
	- Respinse	51	65	64	68	62	8	8	9	30	7	12	23	407
	- Încetate	223	2	145	36	53	3	67	54	25	15	30	2	655

D. Alte servicii realizate de către Serviciul Public Local de Asistență Socială

Tip serviciu	INDICATORUL	Anul						TOTAL
		2007	2008	2009	2010	2011	2012	
Alocatie de susținere pentru familiile monoparentale, cf. O.U.G nr.105/2003	Nr. cereri, din care:	49	29	115	92	300	87	672
	- stabiliri	46	24	109	86	2	87	354
	- respingeri	3	5	6	6	288	-	308
Alocatie complementara, Cf. O.U.G nr.105/2003	Nr. cereri, din care:	17	24	111	89	-	-	241
	- stabiliri	16	23	110	89	-	-	238
	- respingeri	1	1	1	1	-	-	4
Îndemnizatie pentru susținerea familiei în vederea creșterii copilului, cf. O.U.G.nr.148/2005	Nr. dosare:	600	497	527	517	429	447	3.017
Alocatia de stat, conform Legii nr.61/1993 republicata	Nr. dosare:	-	-	1.534	354	349	342	2.579
	Nr. anchete sociale:	-	-	134	-	-	-	134
Nr. anchete sociale, cf. Ordinului nr.219/2006 privind activitățile de identificare, intervenție și monitorizare acopiilor care sunt lipsiti de îngrijirea parintilor pe perioada încare acestia se afla la muncă în strainatate	Nr. anchete sociale:	-	-	154	16	10	17	197
Nr. anchete sociale, cf Legi nr. 272/2004	Nr. anchete privind stabilirea unei măsuri de protecție:	15	42	-	76	81	63	277
	Nr. anchete cu plan de servicii:	30	42	-	42	11	6	131

Tip serviciu	INDICATORUL	Anul						TOTAL
		2007	2008	2009	2010	2011	2012	
Nr. anchete sociale, cf HG 1488/ 2004 privind aprobarea criteriilor și a cuantumului sprijinului financiar ce se acordă elevilor în cadrul Programului național de protecție socială "Banide liceu"	Nr. anchete sociale:	-	-	67	84	69	65	285
Drepturi prevazute de Legea nr. 482/2006 privind acordarea detrusouri pentru nou-nascuti, cu modif și completari ulterioare și Ordonanta Guv nr.3/2007	Nr. copii	404	517	611	438	-	-	1.970
	Valoare (lei):	60.600	77.550	91.650	65.700	-	-	295.500
Drepturi prevazute de Legea nr. 396/2006 privind acordarea unui sprijin financiar la constituirea familiei	Nr. familii:	321	350	335	115	-	-	1.121
	Valoare (lei):	211.822	252.831	268.737	96.370	-	-	829.760
Acordarea gratuita de lapte praf pentru copiii cu vârste cuprinse între 0-12 luni, conform Legii nr. 321/2001	Nr. cutii / 400 g:	1.675	2.429	1.508	3.137	1.039	1.665	11.453
Servicii sociale acordate beneficiarilor luati în evidența Centrului de urgență pentru femeia și copilul abuzat	Nr. beneficiari:	15	38	40	8	4	2	107
Servicii sociale acordate la domiciliu persoanelor vârstnice	Nr. beneficiari:	30	30	30	29	25	26	170

Sursa: Direcția de Asistență Socială, Consiliul Local Deva

Bibliografie

Studii și analize elaborate de ADR Vest:

1.	Contextul planificării în Regiunea Vest 10.09.2012 <i>http://adrvest.ro/attach_files/Contextul%20planificarii%20in%20Regiunea%20Vest%20%2010.09.2012.pdf</i>
2.	Creșterea competitivității și specializarea inteligentă în Regiunea de Vest din România, martie 2013, <i>http://www.adrvest.ro/attach_files/Romania_West_Competitiveness_Assessment_ROversion.pdf</i>
3.	Planul pentru Dezvoltare regională - Regiunea Vest 2014-2020 <i>http://adrvest.ro/attach_files/prez_strategie_sept_2013.pdf</i>
4.	Prezentare Analiza Socio-Economică, tur regional <i>http://adrvest.ro/attach_files/prez_soc-ec.pdf</i>
5.	Prezentare perioada 2014 - 2020 <i>http://adrvest.ro/attach_files/Prezentare%20perioada%202014%20-%202020.pdf</i>
6.	Programul Operațional Regional 2007 – 2013 - gestionat de ADR Vest, <i>http://www.adrvest.ro/index.php?page=domain&did=191&maindomain=yes</i>
7.	România, Regiunea Vest – Creșterea competitivității și specializarea inteligentă, iulie 2013, <i>http://www.adrvest.ro/attach_files/raport_final_ro.pdf</i>
8.	Strategia pentru Dezvoltare Regională a Regiunii Vest 2014-2020 <i>http://www.adrvest.ro/attach_files/Strategia%20PDR%20sept%202013.pdf</i>

Studii elaborate de Banca Mondială pentru ADR Vest

9.	Competitivitatea firmelor din Regiunea Vest_ro: Diagnosticare, Provocări și Oportunități <i>http://www.adrvest.ro/attach_files/Romania_West_Competitiveness_Assessment_ROversion.pdf</i>
10.	Evaluare teritorială_ro - Evaluare Teritorială: Profil, Performanță și Vectori de Creștere în Regiunea de Vest <i>http://www.adrvest.ro/attach_files/Ro_West_Territorial_Assessment_Roverision.pdf</i>
11.	Evaluarea geografiei economice_ro: Evaluarea geografiei economice: Provocări legate de dezvoltarea teritorială în Regiunea Vest <i>http://www.adrvest.ro/attach_files/Ro_West_EconGeog_Assessment_Roverision.pdf</i>
12.	Evaluarea rezultatelor comerțului exterior_ro <i>http://www.adrvest.ro/attach_files/Ro_West_Trade_Outcomes_Assessment_ROversion.pdf</i>
13.	Infrastructura pentru facilitarea comerțului exterior, a transportului și logisticii_ro: Principalele provocări și oportunități <i>http://www.adrvest.ro/attach_files/Ro_West_TradeLogistics_Assessment_ROversion.pdf</i>
14.	Prezentare Banca Mondială <i>http://www.adrvest.ro/attach_files/Final_PPT_draft_09062013.pdf</i>

15.	Procesul de planificare: Planul pentru dezvoltare regională Regiunea Vest http://www.adrvest.ro/attach_files/Procesul%20de%20planificare.pdf
16.	Raport final_ro http://www.adrvest.ro/attach_files/raport_final_ro.pdf
17.	Raport specializare Inteligentă_ro: Raport de Studii de Caz privind Specializarea Inteligentă http://www.adrvest.ro/attach_files/smart_specialisation_raport_ro.pdf
18.	World Bank Presentation 10 september 2012 Timisoara http://adrvest.ro/attach_files/World%20Bank%20Presentation%2010%20september%202012%20Timisoara.pdf

Documente europene

19.	Codul european de conduită în materie de parteneriat (CECP), http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2013:017:0013:0017:RO:PDF
20.	Informare privind activitățile desfășurate în vederea pregătirii accesării fondurilor europene alocate României în perioada 2014-2020, http://www.fonduri-ue.ro
21.	O Agendă digitală pentru Europa http://adrvest.ro/attach_files/O%20Agenda%20Digitala%20pentru%20Europa.pdf
22.	O Agenda pentru noi competente și forța de muncă http://adrvest.ro/attach_files/O%20Agenda%20pentru%20noi%20competente%20si%20forta%20de%20munca.pdf
23.	O Europa eficientă în utilizarea resurselor http://adrvest.ro/attach_files/O%20Europa%20eficienta%20in%20utilizarea%20resurselor.pdf
24.	O politică industrială integrată pentru era globalizării http://adrvest.ro/attach_files/O%20politica%20industriala%20integrata%20pentru%20era%20globalizarii.pdf
25.	O Uniune a Inovării http://adrvest.ro/attach_files/O%20Uniune%20a%20Inovării.pdf
26.	Obiective pentru Strategia Europa 2020 http://adrvest.ro/attach_files/Obiective%20pentru%20strategia%20Europa%202020.pdf
27.	Platforma Europeană de combatere a sărăciei http://adrvest.ro/attach_files/Platforma%20europeana%20de%20combatere%20a%20saraciei.pdf
28.	Politica de coeziune 2014-2020, Investiții în creștere economică și ocuparea forței de muncă, http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/official/regulation/pdf/2014/proposals/regulation2014_leaflet_ro.pdf
29.	Politica de coeziune a UE 2014-2020 – Politica regională - INFOREGIO, Comisia Europeană, Direcția Generală Politică Regională - http://ec.europa.eu/regional_policy/index_ro.cfm
30.	Pozitia Comisiei Europene cu privire la perioada 2014-2020 în România http://adrvest.ro/attach_files/Pozitia%20Comisiei%20Europene%20cu%20privire%20la%20perioada%202014-2020%20in%20Romania.pdf

31.	Propunere Program Orizont 2020 http://adrvest.ro/attach_files/Propunere%20program%20de%20cercetare-inovare_Orizont%202020.pdf
32.	Recomandările Comisiei Europene pentru România (2013), Bruxelles, 29 mai 2013, http://www.mae.ro/node/1625
33.	Reuniunea Comitetului Interinstituțional pentru Acordul de Parteneriat (CIAP), Coordonatele majore ale procesului de programare a fondurilor europene pentru perioada 2014-2020, august 2012, http://www.fonduri-ue.ro/res/filepicker_users/cd25a597fd-62/2014-2020/reuniuni-ciap/1_23.08.2012/Coordonatele_majore_ale_procesului_de_programare_a_fondurilor_europene_2014-2020.pdf
34.	Strategia Europa 2020 rezumat http://adrvest.ro/attach_files/Strategia%20Europa%202020%20rezumat.pdf
35.	Tineretul în mișcare http://adrvest.ro/attach_files/Tineretul%20in%20miscare.pdf

Documente naționale

36.	Acord de parteneriat propus de România pentru perioada de programare 2014-2020, Ministerul Fondurilor Europene, oct. 2013, http://www.fonduri-ue.ro/res/filepicker_users/cd25a597fd-62/2014-2020/acord-parteneriat/Acord_de_parteneriat_01.10.2013.pdf
37.	Cadrul național strategic pentru dezvoltarea durabilă a sectorului agroalimentar și a spațiului rural în perioada 2014 - 2020 - 2030, Comisia prezidențială pentru politici publice de dezvoltare a agriculturii, http://www.presidency.ro/static/Cadrul%20Național%20Strategic%20Rural.pdf
38.	Cadrul partenerial național http://adrvest.ro/index.php?page=articol&aid=1116
39.	Conditionalitățile ex-ante pentru accesarea fondurilor europene 2014-2020 http://www.adrvest.ro/attach_files/Conditionalitatile%20ex-ante%20pentru%20accesarea%20fondurilor%20europene%202014-2020.pdf
40.	Coordonatele majore ale procesului de programare a fondurilor europene 2014-2020 http://www.adrvest.ro/attach_files/Coordonatele%20majore%20ale%20procesului%20de%20programare%20a%20fondurilor%20europene%202014-2020.pdf
41.	Memorandum privind pregătirea accesării și implementării fondurilor europene în perioada 2014-2020, Ministerul Afacerilor Europene, http://www.mai.gov.ro/Home/Documente/pdf/MEMO2014_20202260LO.pdf
42.	Ordinul Ministrului Mediului și Pădurilor nr. 2387.2011 pentru situările de importanță comunitară (SCI), Ministerul Mediului și Pădurilor, http://www.mmediu.ro/protectia_naturii/protectia_naturii/2011-12-19/2011-12-19_protectia_naturii_ordinministru2387sci2011.pdf
43.	Planul de amenajare a teritoriului național - Secțiunea 3, Ministerul Mediului și Schimbărilor Climatice, aprilie 2000
44.	Planul Național de Dezvoltare 2007-2013, Ministerul Fondurilor Europene, http://www.fonduri-ue.ro/documente-programare/pnd-2007-2013
45.	Planul Regional de Gestiune a Deșeurilor - Regiunea 5 Vest, Agenția Națională pentru Protecția Mediului, decembrie 2006, http://www.anpm.ro/docfiles/view/3905

46.	<i>Politica Agricolă Comună, Ministerul Afacerilor Externe, http://www.mae.ro/node/1625</i>
47.	<i>Programe Operaționale, Ministerul Fondurilor Europene, http://www.fonduri-ue.ro/documente-programare/programe-operationale</i>
48.	<i>Programul Național de Reforma 2011-2013_ro http://www.adrvest.ro/attach_files/Programul%20Național%20de%20Reforma%202011-2013_ro.pdf</i>
49.	<i>Propunere MDRT poli naționali și metropolitani http://www.adrvest.ro/attach_files/Propunere%20MDRT%20impartire%20poli%20metropolitani%20si%20urbani.pdf</i>
50.	<i>Reforme naționale pentru creștere inteligentă, durabilă și favorabilă incluziunii la orizontul anului 2020, Departamentul pentru Afaceri Europene, România și Strategia Europa 2020 – București, martie 2011, http://www.fonduri-ue.ro/res/filepicker_users/cd25a597fd-62/Documente_Suport/Studii/1_Studii_POR/10_Romania_si_strategia_ue_2020.pdf</i>
51.	<i>Strategia de Transport Intermodal în România 2020, Guvernul României, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii, mai 2011.</i>
52.	<i>Strategia de transport intermodal în România, 2020, Ministerul Transporturilor și Infrastructurii, http://www.mt.ro/nou/_img/documente/strategie_de_transport_intermodal_text.pdf</i>
53.	<i>Strategia Națională de Dezvoltare Durabilă a României Orizonturi 2013-2020.2030, București 2008.</i>
54.	<i>Strategia Națională de Gestionare a Deșeurilor, Agenția Națională pentru Protecția Mediului, http://www.anpm.ro/upload/3850_SNGD.pdf</i>
55.	<i>TOP 2013 – Firme din județul Hunedoara, Camera de comerț și industrie Hunedoara, Ediția XX, 2013</i>

Literatură de specialitate

56.	<i>Cândea, Melinda, Bran, Florina, Cimpoeru, Irina (2006), Organizarea, amenajarea și dezvoltarea durabilă a spațiului, Editura Universitară, București.</i>
57.	<i>Cândea, Melinda, Erdeli, G., Șimon, Tamara (2000), România. Potențial turistic și turism, Editura Universității din București, București.</i>
58.	<i>Cândea, Melinda, Șimon, Tamara (2006), Potențialul turistic al României, Editura Universitară, București.</i>
59.	<i>Ciangă, N. (1997), Turismul din Carpații Orientali. Studiu de Geografie Umană, Editura Presa Universitară Clujană, Cluj-Napoca.</i>
60.	<i>Ciangă, N. (2007), România. Geografia Turismului, Editura Presa Universitară Clujană, Cluj-Napoca.</i>
61.	<i>Ciorogariu, Elena (2008), Rolul cadrului natural în desfășurarea activităților turistice. Studiu de caz: Munții Poiana Ruscă, în GEIS, Referate și comunicări de Geografie, vol. XII, Editura Casei Corpului Didactic, Deva, pag.35-39.</i>
62.	<i>Ciorogariu, Elena (2009), Evaluarea resurselor turistice în Munții Poiana Ruscăi, în GEIS, Referate și comunicări de Geografie, vol. XIII, Editura Casei Corpului Didactic Deva, Deva.(pag.361-367).</i>
63.	<i>Ciorogariu, Elena (2011): Potențial Turistic, amenajare și dezvoltare turistică în Munții Poiana Ruscă; Teză de doctorat – rezumat, Ministerul educației, cercetării, tineretului și sportului, Universitatea din Oradea, Facultatea de geografie, turism și sport, Oradea.</i>

64.	Cocean, P. (1984), <i>Potențialul economic al carstului din Munții Apuseni</i> , Editura Academiei Socialiste România, București.
65.	Cocean, P. (2010), „Ținutul” – <i>Un taxonom regional tradițional specific României</i> , în <i>Geographia Napocensis</i> , anul IV, nr. 1, Cluj-Napoca, pag.5-14.
66.	Cocean, P. (2010), <i>Geografie Regională</i> , Editura Presa Universitară Clujană, Cluj-Napoca.
67.	Cocean, P. (2010), <i>Patrimoniul turistic al României</i> , Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.
68.	Cocean, P.(2006): <i>Turismul cultural</i> , Editura Presa Universitară Clujană, Cluj-Napoca.
69.	Cocean, P., Dezsi, Șt. (2009), <i>Geografia turismului</i> , Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.
70.	Cocean, P., Filip, S. (2008), <i>Geografia regională a României</i> , Editura Presa Universitară Clujană, Cluj-Napoca.
71.	Cosmescu, I. (1998), <i>Economia turismului, Serviciile turistice</i> , Editura Universității „Lucian Blaga” din Sibiu, Sibiu.
72.	David, L. (2003), <i>Peisajul etnografic. Concept și modalități de valorificare turistică</i> , în Vol. Datina, anul XI, nr. 32, <i>Spectografia spiritualității românești tradiționale</i> , Editura Centrul Județean al Creației Populare, Constanța, pag.71-85.
73.	Denisiu, Filip: <i>Potențialul geografic al Culoarului Depresionar Strei-Cerna-Orăstie și posibilități de valorificare</i> - Teză de doctorat, Universitatea din Oradea, Facultatea de Istorie, Geografie și Relații Internaționale, Departamentul de Geografie, Turism și Amenajarea Teritoriului, Oradea, 2010.
74.	Dezsi, Șt. (2006), <i>Patrimoniu și valorificare turistică</i> , Editura Presa Universitară Clujeană, Cluj-Napoca.
75.	Dinu, Mihaela (2005), <i>Geografia Turismului</i> , Editura Didactică și Pedagogică, București.
76.	Directiva Parlamentului European și a Consiliului de instituire a cadrului pentru implementarea sistemelor de transport inteligente în domeniul transportului rutier și pentru interfețele cu alte moduri de transport, COM(2008) 887 final, 2008.
77.	Duma, S. (1998), <i>Studiu geologic al exploatărilor miniere din zona sudică a Munților Apuseni, Munții Poiana Ruscă și Munții Sebeșului</i> , Editura Dacia, Cluj-Napoca.
78.	Erdeli, G., Gherghilaș, A. (2006), <i>Amenajări turistice</i> , Editura Universitară, București.
79.	Glăvan, V. (2000), <i>Turismul în România</i> , Editura Economică, București.
80.	Ianoș, I. (2000), <i>Sisteme teritoriale - o abordare geografică</i> , Editura Tehnică, București.
81.	Ilieș, Dorina, Camelia, Josan, N. (2009), <i>Geosituri și Geopeisaje</i> , Editura Universitară din Oradea.
82.	Ilieș, Gabriela, Ilieș, M. (2001), <i>Resursele de atractivitate turistică. Mod de abordare</i> , în <i>Studia Universitatis Babeș-Bolyai, Geographia</i> , XLVI, 2, Cluj-Napoca, pag. 179-182.
83.	Ionac, Nicoleta; Ciulache S. (2008): <i>Atlasul Bioclimatic al României</i> , Editura Ars Docendi, Universitatea din București, București, 2008.
84.	Ișfănoni, R. (2006), <i>Pădureni Hunedoarei</i> , Editura Mirabilis, București.

85.	Jianu, N. (2005): <i>Biserici de lemn din Transilvania</i> , Episcopia Aradului și Hunedoarei-album, Editura Emia, Deva.
86.	Jianu, N., Sicoe I.(2008): <i>Județul Hunedoara, zonele etnografice</i> , Editat de Societatea Culturală "Avram Iancu", Deva.
87.	Luca, Sabin Adrian: <i>Arheologie și istorie (III)</i> , Biblioteca Septemcastrensis XI, <i>Descoperiri din județul Hunedoara</i> , Editura Economică 2005, http://arheologie.ulbsibiu.ro
88.	Mathe, Laura Alexandra: <i>Potențialul turistic antropocentric din sudvestul Transilvaniei (județele Alba, Hunedoara) și valorificarea acestuia</i> ; Teză de doctorat – rezumat, Universitatea „Babeș-Bolyai” Cluj-Napoca, Facultatea de geografie Cluj-Napoca, 2010.
89.	Petrea, Rodica, Petrea D. (2000), <i>Turism Rural</i> , Editura Presa Universitară Clujană, Cluj-Napoca.
90.	Popa, N.(1999): <i>Țara Hațegului- potențialul de dezvoltare al așezărilor omenești</i> , Editura Brumar, Timișoara.
91.	Sorocovschi, V. (2008), <i>Climatologie și aplicații bioclimatice în turism</i> , Editura Casa Cărții de Știință, Cluj-Napoca.
92.	Teodoreanu, Elena (2002), <i>Bioclimatologie umană</i> , Editura Academiei Române, București.
Adrese web	
93.	http://mdrl.ro/_documente/dezvoltare_teritoriala/amenajarea_teritoriului/patn_elaborate/secVI/metodologie.pdf ;
94.	http://www.ariiprotejate-cs.ro/ariiprotejate/node/7
95.	http://www.fonduri-ue.ro/res/filepicker_users/cd25a597fd-62/2014-2020/opportunitati_finantare/OPF.2014-2020.pdf
96.	http://www.primariadeva.ro/
97.	http://www.casadeculturadeva.ro/index.html
98.	http://arhivadegeografie.wordpress.com
99.	http://www.czeearad.ro
100.	http://www.enciclopedia-dacica.ro
101.	http://hunedoaraonline.uv.ro/
102.	http://spitaldeva.ro/
103.	http://www.ghiduri-turistice.info
104.	http://arheologie.ulbsibiu.ro/
105.	http://mdrap.ro/
106.	http://adevarul.ro
107.	http://www.biserici.org
108.	http://ro.wikipedia.org
109.	http://www.hoinari.ro
110.	http://referinte.transindex.ro
111.	http://hunedoaraonline.uv.ro/tinutul_padurenilor.html
112.	http://www.turismland.ro/zone-turistice/tinutul-padurenilor/

113.	http://www.chefbuzu.com/blog/noutati/pentru-locatiile-turistice-si-producatorii-particulari/
114.	www.economia-online.ro
115.	www.turismland.ro/info/muntii-retezat/
116.	www.tarahategului-tinutulpadurenilor-gal.ro/
117.	www.hateggeoparc.ro/
118.	www.strategvest.ro
119.	Site Agenția pentru Dezvoltare Regională Vest, www.adrvest.ro
120.	Site agenția Națională pentru Ocuparea forței de muncă, www.anofm.ro
121.	Site agenția Națională pentru Programe Comunitare în Domeniul educației și Formării Profesionale (ANPCDEFP), http://www.anpcdefp.ro/
122.	Site Agenția de Dezvoltare Regională Vest, http://www.adrvest.ro/
123.	Site Agenția de Plăți pentru Dezvoltare Rurală și Pescuit, www.apdrp.ro
124.	Site Autoritatea pentru Coordonarea Instrumentelor Structurale, www.fonduri-ue.ro
125.	Site Centrul de Informare a Comisiei Europene la București, www.europeana.ro
126.	Site Guvernul României, www.guv.ro
127.	Site Institutul Național de Statistică, www.insse.ro/cms
128.	Site Ministerul Afacerilor Externe, www.mae.ro
129.	Site Ministerul Afacerilor Interne, www.mai.ro
130.	Site Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, www.madr.ro
131.	Site Ministerul Apărării Naționale, www.mapn.gov.ro
132.	Site Ministerul Culturii, www.cultura.ro
133.	Site Ministerul Dezvoltării Regionale și Administrației Publice, www.mdrap.ro
134.	Site Ministerul Economiei, www.minind.ro
135.	Site Ministerul Educației Naționale, www.edu.ro
136.	Site Ministerul Finanțelor Publice, www.mfinante.gov.ro
137.	Site Ministerul Fondurilor Europene, www.fonduri-ue.ro
138.	Site Ministerul Justiției, www.just.ro
139.	Site Ministerul Mediului și Schimbărilor Climatice, www.mmediu.ro
140.	Site Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârștnice, www.mmuncii.ro
141.	Site Ministerul pentru Societatea Informațională, www.mcsi.ro
142.	Site Ministerul Sănătății, www.ms.gov.ro
143.	Site Ministerul Tineretului și Sportului, www.mts.ro
144.	Site Ministerul Transporturilor, www.mt.ro
145.	Site Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare – Biroul de Țară din România, www.undp.ro